

ROBERT FRUIN'S
VERSPREIDE GESCHRIFTEN

ROBERT FRUIN'S
VERSPREIDE GESCHRIFTEN

MET AANTEEKENINGEN, TOEVOEGSELS EN VERBET-
RINGEN UIT DES SCHRIJVERS NALATENSCHAP

UITGEGEVEN DOOR

Dr. P. J. BLOK

Hoogleeraar te Leiden

Dr. P. L. MULLER

Hoogleeraar te Leiden

EN

Mr. S. MULLER Fz.

Rijksarchivaris in Utrecht

REGISTERS

'S-GRAVENHAGE
MARTINUS NIJHOFF
1905

TYP. ZUID-HOLLANDSCHE BOEK- EN HANDELSDRUKKERIJ.

THE WATLY CENTER
LIBRARY

I N H O U D.

	Blz.
Voorwoord.	
Chronologische lijst der werken van Robert Fruin, met aanwijzing hunner plaats in de Verspreide Geschriften .	3
Lijst der werken, alphabetisch naar de onderwerpen ge- rangschikt	25
Alphabetisch register der namen	35
Lijst van inteekenaren	109

VOORWOORD.

De firma NIJHOFF verlangde bij de uitgaaf der door ons in systematische orde uitgegeven Verspreide Geschriften van FRUIN registers, die het gebruik daarvan vergemakkelijken zouden voor het publiek. Wij begrepen dat verlangen, maar konden daaraan niet voldoen. Alleen wenschten wij aan het publiek rekenschap te geven, welke werken van FRUIN wij in onze uitgaaf opgenomen hebben, welke wij gemeend hebben te moeten weglaten. Wij hebben dit thans gedaan in het eerste register, dat in dezen bundel is afgedrukt. Deze chronologische lijst van FRUIN's geschriften, samengesteld door den nauwkeurigen ijver van L. D. PETIT, is door eenige vrienden en vereerders van FRUIN op zijn 75sten verjaardag hem aangeboden, als een monument van zijne vruchtbare werkzaamheid. Zijne bescheidenheid wenschte destijds de uitgaaf niet; zoo is het stuk slechts in zéér beperkten kring verspreid. Wij hebben het thans eenigszins omgewerkt en hier en daar aangevuld, en telkens aangeduid, waar elk stuk in onze uitgaaf te vinden is; als het niet herdrukt werd, is de reden daarvan meestal aangeduid door verwijzing naar eene noot in de uitgaaf zelf.

Daarmede achten wij onze werkzaamheid en ook onze verantwoordelijkheid geëindigd. De firma NIJHOFF was echter niet geheel voldaan; zij heeft achter onze chronologische lijst der werken nog

VOORWOORD.

eene alphabetische lijst daarvan doen bewerken, die inderdaad het opzoeken der stukken zeer zal vergemakkelijken.

Zeer gelukkig trof het bovendien, dat Ds. K. Vos te Woudsend een alphabetisch register op den inhoud der werken vervaardigd had, dat hij in een schrijven aan de firma NIJHOFF te harer beschikking stelde. Het aanbod is gaarne aanvaard. Ook wij zijn van oordeel, dat de heer Vos aan het publiek door zijn arbeid een goeden dienst heeft bewezen.

Met diep leedwezen herinneren wij hier aan het groote verlies, dat de vaderlandsche wetenschap heeft geleden door het overlijden van onzen vriend en mede-redacteur Dr. P. L. MULLER op 25 December 1904. Hij heeft de algeheele voltooiing van den druk van dit werk, dat hij in handschrift nog geheel onder het oog heeft gehad, helaas niet mogen beleven.

P. J. BLOK.

S. MULLER Fz.

CHRONOLOGISCHE LIJST DER WERKEN VAN
ROBERT FRUIN, MET AANWIJZING HUNNER PLAATS
IN DE VERSPREIDE GESCHRIFTEN.

CHRONOLOGISCHE LIJST DER WERKEN VAN ROBERT
FRUIN, MET AANWIJZING HUNNER PLAATS
IN DE VERSPREIDE GESCHRIFTEN.

1847.

Dissertatio philologica de Manethone Sebennyta librorumque ab
eo scriptorum reliquiis. (*Lugduni-Batavorum, apud I. H. Gebhard
et socios. LXXIX, 157 p. 8vo.*) **Niet herdrukt.**

1849.

Over onzen tijd vergeleken met dien der sophisten. (Onuitgegeven.)
Niet gedrukt.

1851.

Over de goden die in Griekenland en Italië gelijkelijk vereerd
werden. (26 blz. 4to.) (*Bijlage tot het Dertiende verslag aangaande
den staat van het Stedelijk Gymnasium te Leyden.*) **Niet herdrukt.**

1853.

Het antirevolutionnaire staatsrecht van Mr. Groen van Prinsterer
ontvoud en beoordeeld. X. 76.

Reformatie en revolutie. Antwoord aan den heer V. X. 164, noot.

1854.

De antirevolutionnaire bezwaren van Mr. Groen van Prinsterer
tegen onzen staat en onze maatschappij overwogen. X. 168.

1855.

Uittreksels uit de depeches van den Franschen gezant D'Affry.
1755—1760. Uitgegeven (in de *Bijdragen en mededeelingen van
het Historisch Genootschap*) door Dr. Th. Bussemaker.
Afzonderlijk gedrukt.

NB. Zal eerlang verschijnen.

Uittreksels uit de depeches van den Pruisischen gezant Thule-
meyer. 1763—1788. Uitgegeven door Dr. H. T. Colenbrander.
Afzonderlijk gedrukt.

NB. Zal eerlang verschijnen.

1857.

Tien jaren uit den Tachtigjarigen oorlog. 1588—1598. (240 blz. 4to.) (*Bijlage tot het Negentiende en Twintigste verslag aangaande den staat van het Stedelijk Gymnasium te Leyden.*)

Afzonderlijk gedrukt.

Herdrukt in 1861, 1882, 1889, 1899 en 1904. — Hoofdstuk VI werd overgenomen door J. P. de Keyser in: *Neerlands letterkunde der 19de eeuw.* 's-Gravenhage, 1877. Dl. I, blz. 749—752, — en een gedeelte van Hoofdstuk XIV onder den titel: *Gewetensvrijheid in de Nederlandsche Republiek*, opgenomen door J. van Vloten in: *Nederlandsch dicht en onacht.* Deventer, 1865. Dl. III, blz. 602—609.

1858.

Hugo de Groot en Maria van Reigersbergh. IV. 1.

Beoord. van: *Archives ou correspondance inédite de la Maison d'Orange-Nassau.* Recueil publié par G. Groen van Prinsterer. II sér. Tom. I, II. VII. 411.

1859.

Over anecdota van Marnix van St. Aldegonde. VIII. 410.

Beoord. van: *Archives ou correspondance de la Maison d'Orange-Nassau*, publié par M. Groen van Prinsterer. T. III. VII. 429.

Beoord. van: *Gedenkwaardigheden uit de geschiedenis van Gelderland*, uitgeg. door Is. An. Nijhoff. VI, I. VIII. 247.

Beoord. van: *Memoires de Jacques de Wesenbeke*, avec introduction et des notes par C. Rahlenbeck. VII. 111.

Overgenomen door R. C. Bakhuizen van den Brink, in zijne *Studiën en Schetsen*, 1860. Dl. I, blz. 271—281.

Wetenschappelijke wereldgeschiedenis. (Onuitgegeven.) IX. 249.

Het voorspel van den tachtigjarigen oorlog. I. 267.

1860.

Beoord. van: R. Dozy, *Recherches sur l'Histoire et la Littérature de l'Espagne pendant le Moyen Age.* 2e éd. (*Alg. Konst- en Letterbode*, Jrg. LXXII, 1860, blz. 77—78, 84—86.) Niet herdrukt.

De onpartijdigheid van den geschiedschrijver. Redevoering ter aanvaarding van het Hoogleeraarsambt aan de hoogeschool van Leiden, den 1sten Junij 1860 uitgesproken. IX. 274.

Het doel der academische studie. (Onuitgegeven.) IX. 300.

Aan prof. Joh. van Vloten in antwoord op zijn schrijven, geplaatst voor het nieuwe deel van zijn „*Nederlands opstand tegen Spanje.*” (*Ned. Spectator*, 1860, blz. 178.) Niet herdrukt. (In hoofdzaak = I. 442, noot.)

Beoord. van: Bern. de Mendonça, Commentaires sur les évènements de la guerre des Pays-Bas, 1567—1577. VII. 204.

Beoord. van: Gedenkstukken van Johan van Oldenbarnevelt en zijn tijd, verzameld door M. L. van Deventer. Dl. I. VII. 454.

1861.

De Nederlanders der zeventiende eeuw door Engelschen geschetst. IV. 245.

Beoord. van: R. C. Bakhuizen van den Brink, Studiën en Schetsen v. vaderl. geschiedenis en letterkunde. I, 1. VIII. 324.

Toespraak ter opening der Algemeene Vergadering van de Maatschappij der Nederl. Letterkunde. (Gedeeltelijk herdrukt.) IX. 531.

Leidensia [over den Ouden Leidschen patroon]. VII. 184.

Van Wijn's aandeel aan de Bijvoegsels en Aanmerkingen op de Historie van Wagenaar. (*Alg. Konst- en Letterbode*, Jrg. LXXIII, 1861, blz. 395—396.) Niet herdrukt.

Over de echtheid van den brief van graaf Willem Lodewijk aan prins Maurits betreffende de rechtspleging van Oldenbarnevelt. VII. 518.

1862.

Motley's Geschiedenis der Vereenigde Nederlanden (1584—1619). III. 118.

Beoord. van: Journaal van Anth. Duyck, uitg. door L. Mulder. VII, 364.

Toespraak ter opening der Algemeene Vergadering van de Maatschappij der Nederl. Letterkunde. (*Handel. der jaarl. Alg. Verg. v. d. Maatsch. d. Ned. Letterkunde*, 1862, blz. 5—22.) Niet herdrukt.

Beoord. van: Gedenkstukken van Johan van Oldenbarnevelt en zijn tijd, verzameld door M. L. van Deventer. II. VII. 461.

Beoord. van: J. J. van Toorenenbergen, Eene bladzijde uit de geschiedenis der Nederlandsche geloofsbelijdenis. VII. 85.

Over de geschiedenis als leermeesteres des levens. (Onuitgegeven.) IX. 317.

Geschiedenis der staatsinstellingen in Nederland tot den val der Republiek. Uitgegeven door Dr. H. T. Colenbrander. ('s-Gravenhage 1901.) Afzonderlijk gedrukt.

1863—1868.

Bewerking van de brieven van en aan Jan de Witt. 1650—1672. Uitgegeven door Dr. G. W. Kernkamp. Afzonderlijk gedrukt.

NB. Zal eerlang verschijnen.

1863.

Over de oudste couranten in Nederland. Met onuitgegeven
Naschrift. III. 345, 363.

Overgenomen in: Proza. Een leesboek voor school en huis door A. W.
Stellwagen. Groningen, J. B. Wolters. 1879, blz. 448—482.

Repertorium der verhandelingen en bijdragen betreffende de ge-
schiedenis des vaderlands, in mengelwerken en tijdschriften tot
op 1860 verschenen. (*Leiden, E. J. Brill.* xi, 398 blz. 8vo.)

Afzonderlijk gedrukt.

In samenwerking met: J. T. Bodel Nijenhuis, L. J. F. Janssen,
W. N. du Rieu, W. I. C. Rammelman Elsevier en J. de Wal.

Over de Mémoires sur la guerre faite aux Provinces Unies en
l'année 1672, par A. de Wicquefort. VIII. 89.

Toespraak ter opening der Algemeene Vergadering van de Maat-
schappij der Nederl. Letterkunde. (*Handel. d. jaarl. Alg. verg. v.
d. Maatsch. d. Ned. Letterkunde*, 1863, blz. 5—21.) Niet herdrukt.

Beoord. van: R. C. Bakhuizen van den Brink, Studiën en
schetsen over vaderlandsche geschiedenis en letterkunde. I, 2.
VIII. 328.

Een nieuwe uitgave van Shakespeare's werken. IX. 236.

Beoord. van: Gedenkwaardigheden uit de geschiedenis van Gelder-
land, uitgeg. door Is. An. Nijhoff. VI, 2. VIII. 252.

Beoord. van: J. ter Gouw, De oorsprong der Nederlandsche vlag.
VIII. 429.

1864.

Willem de Zwijger. VIII. 404.

Beoord. van: F. Muller, Beschrijving van Nederlandsche
historieplaten. VII. 1.

Beoord. van: D. G. Muller, Nog een woord over den oorsprong
der Nederlandsche vlag. VIII. 431.

Beoord. van: Beschrijving van Nederlandsche historiepenningen
ten vervolge op Van Loon. 6° en 7° stuk. VII. 7.

Het oudste geschrift van Philips van Marnix. VII. 93.

Nog iets over de correspondentiën van regenten onder de
Republiek. IX. 184.

Politieke moraliteit. Open brief aan Mr. G. Groen van Prinsterer.
X. 239.

Naschrift op den Open brief aan Mr. G. Groen van Prinsterer.
X. 256.

Antwoord op N°. VIII en N°. IX van de Vliegende blaadjes
aan de kiezers van Mr. G. Groen van Prinsterer. X. 265.

Beoord. van: De Nederlandsche geloofsbelijdenis van 1562, uitgeg.
door A. van der Linde. VII. 81.

- Over Philips van Leyden en zijn werk: De cura reipublicae et sorte principantis. I. 111.
- Beoord. van: J. W. van Sijpesteyn, Geschiedkundige bijdragen. 1^e afl. VIII. 68.
- Geheime briefwisseling van Lieuwe van Aitzema. 1654—1660. VIII. 54.
- Willem III en zijn geheime onderhandelingen met Karel II van Engeland in 1672. IV. 338.

1865.

- De Nederlandsche vlag. VIII. 437.
Op nieuw uitgegeven in: Kennen en doen. Bijdragen verzameld door de Maatsch. Tot Nut van 't algemeen. I, 1870, blz. 73—80.
- Nederlands rechten en verplichtingen ten opzichte van Nederlandsch-Indië. X. 291.
- Beoord. van: J. W. van Sijpesteyn, Geschiedkundige bijdragen. 2^e afl. VIII. 77.
- De Gorcumsche martelaren. II. 277.
- Het aandeel van Johan de Witt aan het Interest van Holland van P. de la Court. VIII. 42.
- Beoord. van: W. Maurenbrecher, Karl V und die deutschen Protestanten. 1545—1555. VIII. 288.
- Beoord. van: Gedenkstukken van Johan van Oldenbarnevelt en zijn tijd, verzameld door M. L. van Deventer. III. VII. 466.
- De drie tijdvakken der Nederlandsche geschiedenis. I. 22.

1866.

- Register van academische dissertatiën en oratiën betreffende de geschiedenis des vaderlands. Aanhangsel op het Repertorium van verhandelingen en bijdragen, bijeengebracht en gerangschikt door de Commissie van geschied- en oudheidkunde van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde. (*Leiden, E. J. Brill.* IV, 124 blz. 8vo.) **Afzonderlijk gedrukt.**

In samenwerking met: J. T. Bodel Nijenhuis, L. J. F. Janssen, W. N. du Rieu, W. I. C. Rammelman Elsevier en J. de Wal. (Het Supplement hierop, in 1882 verschenen, werd door Dr. W. N. du Rieu bewerkt.)

- Informacie up den staet, faculteyt ende gelegentheyte van de steden ende dorpen van Hollant ende Vrieslant, om daerna te reguleren de nyeuwe schiltale gedaen in den jaere MDXIV. (Uitgegeven, met Inleiding en verklarende Woordenlijst, van wege de *Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde.*) (Inleiding.) VI. 138.
- Het geloof aan wonderen. X. 1.

- Beoord. van: J. W. van Sijpesteyn, Geschiedkundige bijdragen. 3^e afl. VIII. 83.
- De jeugd van Louise Henriëtte d'Orange. IV. 95.
- Memoriën van Hugo de Groot. VIII. 1.
- Korte autobiographie van Mr. Floris Oem van Wijngaarden. (*Handel. en Meded. v. d. Maatsch. d. Ned. Letterk.*, 1866, blz. 143—153.) Niet herdrukt. (Vgl. VI. 149, noot 1.)
- Over de verschillende uitgaven van Emanuel van Meteren's Historiën. VII. 383.
- Nog iets over de houding van Engeland voor en na den zeeslag bij Duins. IX. 127.
- 1867.
- De nieuwe historiographie. IX. 410.
Op nieuw uitgegeven in: Kennen en doen. Bijdragen verzameld door de Maatsch. Tot Nut van 't algemeen. III, 1870, blz. 137—144.
- Beoord. van: J. de Bosch Kemper, Staatkundige geschiedenis van Nederland tot 1795. IX. 209.
- De schuld van Willem III en zijn vrienden aan den moord der gebroeders De Witt. IV. 357.
- De jongelingsjaren van Gijsbert Karel van Hogendorp. V. 239.
- Gijsbert Karel van Hogendorp en de omwenteling van 1787. V. 284.
- Willem IV en de correspondentiën der regenten. IX. 199.
- Beoord. van: W. Bisschop, Verhandeling over de woelingen der Leicestersche partij te Leyden. IX. 58.
- Beoord. van: G. D. J. Schotel, Het oud-Hollandsch huisgezin der 17^e eeuw. IX. 205.
- De Nederlandsche beroerten in de 16^e eeuw uit een katholiek oogpunt beschouwd. II. 1.
- De aanstelling van Marnix van St. Aldegonde tot bijbelvertaler. IX. 73.
- Een anoniem pamflet van 1567 toegekend aan Marnix van St. Aldegonde. VII. 99.
- De slag bij Nieuwpoort. III. 225.
- Over Dr. J. K. van der Wulp. (*Ned. Spectator*, 1867, blz. 281.) Niet herdrukt.
- De beteekenis en de waarde der geschiedenis. (Onuitgegeven.) IX. 332.

Over de Leidsche broodfabriek. (*Leidsch dagblad*, 25, 29 Maart 1867.) **Niet herdrukt.**

De Luxemburgsche quaestie. (*Leidsch dagblad*, 6 April 1867.) **Niet herdrukt.**

Over de verhouding van Limburg en Luxemburg tot Nederland. (*Leidsch dagblad*, 13 April 1867.) **Niet herdrukt.**

Artikel tegen Montagne, voormalig redacteur van het *Leidsch dagblad*, thans uitgever van het *Nieuwe Leidsche dagblad*. (*Leidsch dagblad*, 17 April 1867.) **Niet herdrukt.**

De verkiezing van leden van den Leidschen gemeenteraad. (*Leidsch dagblad*, 11 Juli 1867.) **Niet herdrukt.**

De schoolplichtigheid der kinderen van ouders, die door het gemeentelijk armbestuur bedeed worden. (*Leidsch dagblad*, 17, 18 September 1867.) **Niet herdrukt.**

1868.

Gijsbert Karel van Hogendorp in November 1813. V. 348.

De overwinning bij Heiligerlee. II. 84.

Bericht omtrent de voortzetting der Bijdragen v. vaderl. gesch. en oudheidk. (*Bijdr. v. vaderl. geschied. en oudheidk.*, N. R., dl. V, 1868. *Boekbeoord.* blz. 103—104.) **Niet herdrukt.**

Een onuitgegeven werk van Hugo de Groot. III. 367.

Over het plan om de stad Leiden in 1574 te bestormen. (Onuitgegeven.) VIII. 392.

1869.

Uitvinding der boekdrukkunst. I. 217.

Een proeve van historische kritiek. II. 38.

Beoord. van: Th. Jorissen, G. K. van Hogendorp en L. van Limburg Stirum in November 1813. V. 372.

De oudste oorkonden betreffende Rotterdam. VI. 1.

Over de oude huldigingsplaatsen van Holland. VIII. 144.

Beoord. van: Martin Antoine del Rio, *Mémoires sur les troubles des Pays-Bas. 1576—1578.* VII. 222.

Brielsche courant. IX. 203.

De quaestie der kiesdistrikten. X. 315.

Verslag der commissie benoemd tot het beoordeelen eener verhandeling van Dr. P. L. Muller [over Nederlands eerste betrekkingen met Oostenrijk, 1658—1678]. (*Versl. en meded. d. K. Akademie v. Wetenschappen, Afd. Letterk.* 8 Nov. 1869. II° R., dl. I, 1871, blz. 10—11.) Niet herdrukt.

Met Dr. W. G. Brill.

Uit het dagboek van een Oud-Hollander. IV. 195.

De waarheid aangaande Albert Beilinc. Met Naschrift (1870). VIII. 202, 219.

1870.

De sleutels van de Sont. IX. 136.

Een Hollander op de kermis te Antwerpen in 1654. (*Bijdr. v. vaderl. geschiedenis en oudheidkunde*, N. R., dl. VI, 1870, blz. 314—335.) Niet herdrukt.

(Vgl. IV. 195, noot 1.)

Toestand eener gevangenis in Holland onder keizer Karel V. VIII. 295.

Over het leven en de werken van Paulus Heuterus. X. 419.

NB. Paulus Heuterus is eene drukfout voor: Pontus Heuterus (vgl. II, 299).

De oudste oorkonden betreffende den omtrek van Rotterdam. VI. 15.

De Bokels van Rotterdam en hun geslacht. VI. 29.

1871.

Verhooren en andere bescheiden betreffende het rechtsgeding van Hugo de Groot. (Inleiding.) VIII. 5.

Nog iets over Albert Beilinc. Met Naschrift. VIII. 225, 230, 241.

NB. Een gedeelte is herdrukt onder den titel: *Het zoogenaamd Goudsch kroniekske*.

Het karakter van het Nederlandsche volk. I. 1.

Met Mr. S. Vissering.

1872.

Galilei en de onfeilbare kerk. X. 38.

Supplement op het Repertorium der verhandelingen en bijdragen betreffende de geschiedenis des vaderlands, in mengelwerken en tijdschriften tot op 1870 verschenen. (*Leiden, J. K. Steenhoff*. xvi, 271 blz. 8vo.) Afzonderlijk gedrukt.

In samenwerking met: J. T. Bodel Nijenhuis, J. E. H. Hooft van Iddekinge, W. I. C. Rammelman Elsevier, W. N. du Rieu en J. de Wal.

Meursius' Geschiedenis van het Bestand. VII. 449.

Aanteekeningen op: De geslachten van Velsen en Woerden, door Mr. L. Ph. C. van den Bergh. (*Bijdr. v. vaderl. geschied. en oudheidkunde*, N. R., dl. VII, 1872, blz. 42—44.) **Niet herdrukt.**
(Vgl. VIII. 241, noot 2.)

1873.

Prins Willem in onderhandeling met den vijand over vrede. 1572—1576. II. 336.

Een geschrift van Marnix van St. Aldegonde. (*Ned. Spectator*, 1873, blz. 68, 92.) **Niet herdrukt.**
(Vgl. VII. 93, noot 3.)

Een Hollandsche stad in de middeleeuwen. I. 49.

Verslag over eene verhandeling, aangeboden door Dr. J. C. G. Boot [over de Latijnsche brieven van Huygens]. (*Versl. en meded. d. Kon. Akademie v. Wetenschappen, Afd. Letterk.* 9 Juni 1873. II° R., dl. III, 1873, blz. 343.) **Niet herdrukt.**
Met Dr. W. G. Brill.

Twee brieven van Charles de Boisot, waarschijnlijk aan den graaf van Leicester. (*Handel. en Meded. v. d. Maatsch. d. Ned. Letterkunde*, 1873, blz. 133—134.) **Niet herdrukt.**

De oudste oorkonden betreffende Rotterdam. (Nalezing op het vroegere opstel van gelijken titel.) VI. 57.

Beoord. van: Die Recesse und andere Akten der Hansetage von 1256—1430. Bd. I. VII. 62.

1874.

Beoord. van: Gruau de la Barre, La branche ainée des Bourbons. IX. 218.

De oude verhalen van het beleg en ontzet van Leiden, bij gelegenheid van het derde eeuwgetijde in hun oorspronkelijken vorm herdrukt. Namens de Historische commissie van de Maatschappij der Nederlandsche letterkunde, uitgegeven door R. Fruin, J. E. H. Hooft van Iddekinge en W. I. C. Rammelman Elsevier. (Inleiding.) VII. 152.

Het beleg en ontzet der stad Leiden in 1574. II. 385.

Naschrift op een artikel van J. G. Frederiks, Het geslacht Van de Watering. VIII. 181.

De costumen van Rijnland, zooals zij in 1570, op aanschrijven van Alva, in schrift zijn gebracht. (*N. Bijdr. v. Rechtsgeleerdheid en Wetgeving*, Dl. XXIV, 1874, blz. 456—468.) **Niet herdrukt.**

Verhaal der gevangenschap van Oldenbarnevelt, beschreven door zijn knecht Jan Francken. (*Kronijk v. h. Hist. Genootsch. te Utrecht*, XXX° Jrg., 1874, VI° Ser., dl. V, blz. 734—785.) **Niet herdrukt.**
(Vgl. VII. 503, noot 2.)

1875.

- Der Francoysen ende haerder nagebueren morghenwecker. VII. 178.
- Prins Willem II en D'Estrades. IV. 188.
- De aanleiding tot de afzonderlijke uitgaaf van het 12^e hoofdstuk van het Jus praedae van Grotius, onder den titel van Mare liberum. III. 443.
- Toevoegsel tot de vroegere opstellen over Allaert Beyling. VIII. 234.
- Van Meteren vrijgepleit van een onvergefelijke dwaling. VII. 409.
- De moord van Gerard van de Wateringe. VIII. 185.
- Journal van Splinter Helmich, soldaat en later hopman in dienst van den lande, van 1572 tot 1589. VII. 238.
- Beoord. van: Oorkondenboek van Holland en Zeeland. I^e afd., bewerkt door Mr. L. Ph. C. van den Bergh. VII. 24.

1876.

- Uit de nagelaten papieren van Van de Spiegel. V. 215.
- Enqueste ende informatie upt stuck van der reductie ende reformatie van den schiltaelen, voertijts getaxeert ende gestelt geweest over de landen van Hollant ende Vrieslant. Gedaen in den jaere MCCCCXCIIII. (Uitgegeven, met eene inleiding en verklarende woordenlijst, van wege de *Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde.*) (Inleiding.) VI. 164.
- Het oudste keurboek van Rotterdam. VI. 86.
- Toespraak ter opening der Algemeene vergadering van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde. (Gedeeltelijk herdrukt.) IX. 535.
- Rapport over eene verhandeling van prof. Th. Jorissen over: De eerste coalitie en de Republiek der Vereenigde Nederlanden. (*Versl. en meded. der K. Akademie v. Wetenschappen, afd. Letterk.* 13 Nov. 1876, IIe R., dl. VI, 1877, blz. 253—256.) Niet herdrukt.
- Met Dr. W. G. Brill en generaal W. J. Knoop.

1877.

- Zettingen en omslagen van 1496, 1515 en 1518. Bijvoegsel op de uitgaven der Informatie van 1514 en der Enqueste van 1496, van wege de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde. (*Leiden, E. J. Brill.* 16 blz. 8vo.) Niet herdrukt. (Vgl. VI. 175, noot 1.)
- Over de muntverzwakking in de 14^e eeuw. VIII. 191.

De slag van St. Denis in verband met den vredehandel van Nijmegen. IV. 377.

Herdruckt (met de Nadere mededeeling betr. den slag van St. Denis en een artikel van gen. W. J. Knoop, te 's-Gravenhage in 1881.)

Over de Historie van het leven en sterven van Heer Johan van Oldenbarnevelt, beschreven door een liefhebber der waerheyt. Met Naschrift. VII. 470, 513.

Rubens. VIII. 371.

Welkomstgroet aan de Universiteit van Amsterdam bij gelegenheid harer feestelijke opening, 15 October 1877. IX. 376.

Nadere mededeeling betreffende Willem III en den slag bij Saint Denis. IV. 436.

De aanspraak van Gorcum op de visscherij in de Merwede. VI. 93.

1878.

Over de plaats, die de geschiedenis in den kring der wetenschappen inneemt. Redevoering, uitgesproken als Rector Magnificus op den jaardag der Universiteit, 8 Februari 1878. IX. 349.

Verslag over de stukken betreffende de abdij te Bedbur, aangeboden door Mr. L. A. W. J. baron Sloet. (*Versl. en meded. d. K. Akademie v. Wetenschappen, afd. Letterk.*, 13 Mei 1878, IIe R., dl. VIII, 1879, blz. 125—127.) Niet herdruckt.

Met Mr. J. de Wal en Mr. B. J. L. de Geer.

Verslag van de lotgevallen der Universiteit in het afgeloopen jaar, uitgebracht den 17^{den} September 1878, bij het overdragen der waardigheid van Rector magnificus aan Mr. A. E. J. Modderman. (Gedeeltelijk herdruckt.) IX. 381.

Magdalena Moons en haar verhouding tot Valdes. VIII. 380.

Noten bij Boele van Hensbroek's bibliographische studie over Guicciardini's *Descrittione di tutti i Paesi Bassi*. (Gedeeltelijk onuitgegeven.) VII. 193.

1879.

Overblijfsels van geheugchenis, der bisonderste voorvallen, in het leeven van den Heere Coenraet Droste, terwijl hij gedient heeft in veld- en zee-slaagen, belegeringen en ondernemingen. Alsook mede sijn verdere bejegeningen aan en in verscheyde vreemde hoven en landen. 3de druk, uitgegeven van wege de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde. (Inleiding.) VIII. 119.

De Unie van Utrecht, naar aanleiding der voordracht van Dr. W. G. Brill. IX. 37.

Over de dubbele ebbe in het jaar 1672. IX. 161.

1880.

- Geddes over De Witt. IX. 145.
 Erasmiana. VIII. 255.

1881.

- Een Hollandsch woord over de Transvaal-quaestie. X. 402.
 A word from Holland on the Transvaal-question. (*Utrecht, L. E. Bosch and Son*, 1881. 16 blz. 8vo.) **Niet herdrukt.**
 (Vgl. X. 402, noot.)
 De vrede van de Transvaal. (*Nieuwe Rotterdamsche Courant* 12, 13 April 1881.) **Niet herdrukt.**
 (Vgl. X. 418, noot.)
 De concept-statuten der Nederlandsche Zuid-afrikaansche Vereeniging. (*Nieuwe Rotterdamsche Courant* 10, 11 Mei 1881.) **Niet herdrukt.**
 (Vgl. X. 418, noot.)
 De Nederlandsche Zuid-afrikaansche Vereeniging. (*Nieuwe Rotterdamsche Courant* 12 Mei 1881. *Ingezonden stuk.*) **Niet herdrukt.**
 (Vgl. X. 418, noot.)

1882.

- Over een brief van den kardinaal Baronius aan een onbekende betreffende het martelaarschap van Balthazar Gerard. VII. 247.
 Het proces van Buat. IV. 261.
 Erasmiana. VIII. 284.
 Nog eens over een brief van den kardinaal Baronius betreffende het martelaarschap van Balthazar Gerard. VII. 259.
 Toespraak ter opening der Algemeene vergadering van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde. (Gedeeltelijk herdrukt.) X. 413.
 Antwoord aan Mr. L. Ph. C. van den Bergh over zijn verhandeling over de staatkunde van Oldenbarnevelt. IX. 105.
 Verslag over de herdenking van den jaardag van Hugo Grotius. (*Verst. en meded. d. Kon. Akademie v. Wetenschappen, afd. Letterk.* 13 Nov. 1882, IIe R., dl. XII, 1883, blz. 174—181.) **Niet herdrukt.**
 Met Mr. S. Vissering en Mr. J. de Wal.
 Over de beteekenis van Bannus pacis in een charter van Floris V van 14 Mei 1273. VI. 256.
 Het oordeel van Richelieu over François Aerssen. IX. 127.

1884.

Tweede supplement op het Repertorium der verhandelingen en bijdragen betreffende de geschiedenis des vaderlands, in mengelingen en tijdschriften tot op 1880 verschenen. (*Leiden, E. J. Brill.* xiii, 172 blz. 8vo.) **Afzonderlijk uitgegeven.**

In samenwerking met Dr. W. N. du Rieu.

De oude verhalen van den moord van prins Willem I. (Inleiding.)
III. 65.

The tragedy of Sir John van Olden Barnavelt. Herdrukt naar de uitgave van A. H. Bullen. (Inleiding.) IX. 110.

1885.

Verklaring van oude rechtstermen: Acht, Achten, Achtung, Aft. VI. 385.

Oudheid van het damspel. (*Ned. Spectator*, 1885, blz. 262—263.)
Niet herdrukt.

Beoord. van: Kervyn de Lettenhove, Les Huguenots et les Gueux. 1560—1585. VIII. 332.

Brief van den raadpensionaris De Witt aan Pieter de Groot, als naschrift op: Iets over Pieter de Groot, als pensionaris van Amsterdam, door J. F. Gebhard Jr. (*Bijdr. v. vaderl. geschiedenis en oudheidkunde*, IIIe R., dl. II, 1885, blz. 318.)
Niet herdrukt.

Brieven van Jacob de Graeff, uit het leger van prins Willem III in 1673 en 1674 geschreven aan zijn broeder Pieter de Graeff, oud-schepen van Amsterdam. (Inleiding.) VIII. 114.

Beoord. van: Th. van Riemsdijk, De Griffie van Hare Hoog Mogenden. IX. 173.

Een zeldzaam boekje: Memoires de Hollande. VIII. 32, noot.

De etymologie van Holland. VIII. 139.

1886.

De rechtsbronnen der stad Utrecht. VIII. 149.

Leopold von Ranke op zijn negentigsten verjaardag. IX. 419.

Over eenige ziekten van prins Willem I, uit de aantekeningen van zijn lijfarts Pieter van Foreest. III. 40.

Het proces van Gerrit van Bevervoorde. IX. 71.

Brieven van Leicester aan den koning van Denemarken. (*Bijdr. v. vaderl. geschiedenis en oudheidkunde*, IIIe R., dl. III, 1886, blz. 149—160.)
Niet herdrukt.

Over zoen en vrede in Holland, Zeeland en Utrecht en over de beteekenis van de Utrechtsche keur op de vredebraak van het jaar 1300 voor de politieke geschiedenis der stad. VI. 274.

Emendatie op Groen's Archives. 2e Reeks, dl. V, p. 39.
VII. 448, noot.

Is de overlevering, o. a. door Wagenaar geboekt, dat aan de Leidenaars na het ontzet de keus was gelaten tusschen vrijdom van tollén gedurende eenige jaren of een hoogeschool, al dan niet gegrond? VIII. 398.

Over het bewaren van het lijk voor het proces bij de Friezen. VIII. 147.

Over de universiteit te Leiden. VIII. 402.

R. C. Bakhuizen van den Brink. IX. 438.

Maria, de gemalin van prins Willem III. (Onuitgegeven.) V. 194.

1887.

Over twee middelnederlandsche woorden. 1. Over de beteekenis van *woesten* in de oud-Nederlandsche rechtstaal. 2. Over het woord *hevene* in de Zeeuwsche oorkonden. VI. 431, 416.

Het verhaal van den moord van pater Musius, in Dusseldorp's Annales. II. 324.

De oude regeering van Haarlem. (Onuitgegeven.) VI. 75.

Over waarheid, kenning en zeventuig in de rechtspleging van Holland en Zeeland. VI. 315.

Beoord. van: Correspondance de Louise de Coligny, recueillie par P. Marchegay. IX. 46.

Beoord. van: Mémoires du général Dirk van Hogendorp. VIII. 127.

1888.

Mainz of Haarlem. I. 163.

Nog iets over *custinge*. VI. 406.

Het woord *vorsche*, in de Groote keur van Zeeland. VI. 426.

Levensbericht van Mr. L. Ph. C. van den Bergh. IX. 465.

Vermeerderd herdrukt in: Levensberichten v. d. Maatsch. d. Ned. Letterk., 1888, blz. 29—80.

Gedenkschrift van Joris de Bye betreffende het bewind van Oldenbarnevelt. IX. 63.

Een duistere plaats in Shakespeare's Hamlet verklaard. IX. 240.

Nog eens de chopinen van haar Ladyship. IX. 244.

- Over de opkomst van het hoogheemraadschap van Rijnland. VI. 176.
- Over het jaargeding in Holland en Zeeland gedurende de latere middeleeuwen. VI. 236.
- Twee nieuwe bijdragen tot de kennis van het tijdvak van koning Lodewijk. (*Bijdr. v. vaderl. geschiedenis en oudheidkunde*, IIIe R., dl. IV, 1888, blz. 153—190.) Niet herdrukt.
- Over geschriften aan Franciscus Junius en aan Franciscus Balduinus toegeschreven. VII. 73.
- Twee brieven uit den tijd der troebelen, over den beeldenstorm en de Spaansche furie. (*Bijdr. v. vaderl. geschiedenis en oudheidkunde*, IIIe R., dl. IV, 1888, blz. 405—416.) Niet herdrukt.
- De samensteller van de zoogenaamde Divisie-kroniek. VII. 66.
- Over het ontstaan en de eerste hoogduitsche uitgaven van Emanuel van Meteren's Historiën. VII. 397.
- 1889.
- Prins Willem III in zijn verhouding tot Engeland. V. 1.
- Het gravenregister uit het Adelbertsboek der Egmonder abdij, naar het handschrift van Balduinus de Haga. VII. 46.
- Bijdrage tot de geschiedenis van het burgemeesterschap van Amsterdam tijdens de Republiek. IV. 305.
- De schoolwet in de Eerste Kamer. X. 349.
- Verslag over een verhandeling van Mr. S. Muller Fz. [Over Claustraliteit]. (*Versl. en meded. d. K. Akademie v. Wetenschappen, afd. Letterk.* 9 Dec. 1889, IIIe R., dl. VII, 1890, blz. 3—4.) Niet herdrukt.
- Met Mr. S. J. Fockema Andreae.
- Nieuw bericht over P. Loyseleur de Villiers. VII. 243.
- De godsdienstige verdraagzaamheid van Alva geroemd en met de onverdraagzaamheid van den prins van Oranje vergeleken door een Nederlandsch geschiedkundige. VIII. 354.
- Sir Francis Vere als kommandant in Oostende in 1601. IX. 93.
- Naschrift op het artikel van Mr. M. S. Pols, De echtheid der cyrograaf van Dirk V nader getoetst. VII. 58.

1890.

- Naar aanleiding der vereeniging van Delfshaven met Rotterdam. VI. 107.

De catalogus van de pamflettenverzameling der Koninklijke bibliotheek. VII. 12.

De overdrukjes, van het 2e gedeelte van dit opstel vervaardigd, dragen den titel: De strijdschriften tusschen Don Juan en de Staten-Generaal in 1577 en 1578 gewisseld.

Flanor over Calvin. VIII. 304.

Hool, heul. VI. 424.

Een nieuwe mededinger van Gutenberg. I. 210.

Nog eens over de onverdraagzaamheid van prins Willem I. VIII. 366.

Over de politieke weddingschappen van voorheen. IX. 177.

De waarheid aangaande Allairt Beylinck. (Onuitgegeven fragment.) VIII. 238.

1891.

Brieven van Cobet aan Geel uit Parijs en Italië. November 1840—Juli 1845, uitgegeven door Dr. R. Fruin en Dr. H. W. van der Mey. (Inleiding.) IX. 497.

Verklaring van een plaats in de Rijkskroniek van Jan van Heelu. VIII. 154.

Suum cuique. (*Ned. Spectator*, 1891, blz. 240.) **Niet herdrukt.**

1892.

Illusie en werkelijkheid. (*Alg. Handelsblad*, 7 April 1892. *Avondblad*, 1e Blad.) **Niet herdrukt.**

Alva's bril. VIII. 373.

Over *cliven* en *clawen* in onze oude rechtstaal. VI. 396.

Clawen en clawenden. VI. 403.

Gedenkschrift van Don Sancho de Londoño over de krijgsbedrijven van 1568 in de Nederlanden. VII. 231.

Een nog onuitgegeven vervolg op het *Recueil de Hopperus*. VII. 213.

De Nederlandsche ballingen in Engeland betrokken in den opstand hunner landgenooten tegen Spanje. 1568—1570. (*Bijdr. v. vaderl. geschiedenis en oudheidkunde*, IIIe R., dl. VI, 1892, blz. 57—74.) **Niet herdrukt.**

Grondbezittingen der abdij van Echternach op Walcheren. VII. 38.

Uittreksel uit Francisci Dusseldorpii Annales. 1566—1616. Uitgegeven, met eene inleiding en registers, door R. Fruin. (Inleiding.) VII. 267.

- Maasmonde. (*Nieuwe Rotterdamsche Courant* 6, 9 April 1893.
Ingezonden stuk.) Niet herdrukt.
- Algemeen of attributief stemrecht: wat van beide geeft de
aanhangige wet? X. 358.
- Nog eens over het algemeen stemrecht en de toepassing er van
in de aanhangige wet. X. 364.
- Het Latijnsche origineel van Les cruels et horribles tormens
de Balthazar Gerard. III. 112.
- Wesenbeke of Marnix? VII. 120.
- Drente opgeroepen ter Groote vergadering? IX. 139.
- De Zeventien provinciën en haar vertegenwoordiging in de Staten-
Generaal. IX. 1.
- Belasting bij quoten en bij gemeene middelen in 1577. IX. 29.

1894.

- De wederopluking van het katholicisme in Noord-Nederland
omstreeks den aanvang der XVIIe eeuw. III. 249.
- De voorbereiding in de ballingschap van de Gereformeerde kerk
van Holland. II. 235.
- Wat thans te doen? X. 376.
- Het shibboleth. X. 380.
- Afscheidsrede bij het nederleggen van het hoogleeraarsambt aan
de rijksuniversiteit te Leiden den 1sten Juni 1894 uitgesproken.
IX. 389.
- Het verzoek der medici om geld voor het kosteloos verstrekken
van genees-serum. (*Nieuwe Rotterdamsche Courant*, 28 November
1894. Ingezonden stuk.) Niet herdrukt.

1895.

- Beoord. van: M. Philippson, Ein Ministerium unter Philip II.
IX. 40.
- De laatste woorden van prins Willem I. III. 86, noot.
- Geschiedenis der Inleidinge tot de Hollandsche rechtsgeleerdheid
[van Hugo de Groot] gedurende het leven des auteurs.
(Inleiding.) VIII. 10.
- Voorafgaande aan: Inleidinge tot de Hollandsche rechtsgeleerdheid, beschreven
bij Hugo de Groot. Met aantekeningen van Mr. S. J. Fockema Andreae.
- Alva's plan van veldtocht voor 1572. (Onuitgegeven.) II. 211.
- Voordracht over den veldtocht in de Nederlanden van 1572. II. 227.

- Naschrift op twee vroegere uitgaven. VII. 220, 236.
 Herman Strycker, een ander dan Moded. VIII. 314.
 De stemming der katholieke gemeente en der regeering van
 Amsterdam tijdens het „geus worden” der stad. III. 1.
 Over den zoogenaamden kiesdwang. X. 385.

1896.

- Brief [aan de redactie van den Nederl. Spectator over hare
 bespreking van: Antwoord aan Dr. R. Fruin door B. H.
 Klönne]. III. 30, noot.
 Een proeve van averechtsche geschiedschrijving. III. 30.
 Over 't woord *haagpreek*. VIII. 307.
 Over de oorlogsplannen van prins Willem II na zijn aanslag op
 Amsterdam in 1650. IV. 122.
 De oprichting der nieuwe bisdommen in Nederland, 1559.
 VIII. 298.
 St. Margriet = 13 Juli. (*Bijdr. v. vaderl. geschiedenis en oudheid-
 kunde*, IIIe R., dl. IX, 1896, blz. 274—275.) Niet herdrukt.

1897.

- Prins Willem I in het jaar 1570. II. 111.
 Mevrouw Bilderdijk-Woesthoven en haar slachtoffer. V. 398.
 De uitvinder der boekdrukkunst nog eens op het tapijt. I. 220.
 Naschrift op Dr. Fruin's bijdragen in het 5^e deel van het Archief
 voor Nederlandsche kerkgeschiedenis. II 275, VIII 321.
 De bemiddeling tusschen de kronen van Frankrijk en van Spanje
 door de Staten der Vereenigde Nederlanden in 1650 aange-
 boden. IV. 157.
 Een gedeelte van Simon van Leeuwen's Bedenckingen over de
 stadthouderlijke magt omtrent de verkiezingen van de magistraten
 in de steden van Holland, tot noodige verclaringe van veele
 saeken, de politie en bysonderlyck de regeringe van de steden
 betreffende. (Inleiding.) VIII. 95.
 Over den aanbreng van doodslag bij de vierschaar in Kennemer-
 land en in het Noorderkwartier van Holland. VI. 367.
 Een onlangs ontdekt commissieboek van Prins Willem I van de
 jaren 1572—74. VII. 141.
 Nederland in 1571 betrokken in de politiek der groote mogend-
 heden. (Onuitgegeven.) II. 167.

1898.

Beoord. van: De verantwoording van Angelus Merula, uitg. door
Dr. I. M. J. Hoog. I. 229.

Naschrift op de verhandeling van wijlen Mr. M. S. Pols over
graaf Jan I van Holland. VIII. 176.

De jongere tak der Van Teylingens. VIII. 157.

Wie zijn de kortzichtigen: de leiders der antirevolutionnaires,
die met de Roomsch-Katholieken samenwerken, of hun weer-
barstige aanhangers? (*Nieuwe Rotterdamsche Courant 30 Juni,*
5 Juli 1898. Ingezonden stuk.) Niet herdrukt.

Over den schrijver der Mémoires de Hollande. VIII. 32.

Herinnering aan Marnix van St. Aldegonde. IX. 83.

1899.

Ruard Tapper en Nicolaas van Nieuwland tegenover Angelus
Merula. I. 244.

1900.

Philippus de Leyden, De cura reipublicae et sorte princi-
pantis. Uitgegeven door R. Fruin en P. C. Molhuysen.
(’s-Gravenhage 1900.) Afzonderlijk gedrukt.

WERKEN ALPHABETISCH NAAR DE
ONDERWERPEN GERANGSCHIKT.

WERKEN ALPHABETISCH NAAR DE
ONDERWERPEN GERANGSCHIKT.

- Aanbreng, Over den, van doodslag bij de vierschaar in Kennemerland en in het Noorderkwartier van Holland. VI. 367.
- Afscheidsrede bij het neerleggen van het hoogleeraarsambt aan de Rijks-Universiteit te Leiden. IX. 389.
- Aitzema, Geheime briefwisseling van Lieuwe van. VIII. 54.
- Alva's plan van veldtocht voor 1572. II. 211.
- Alva's bril. VIII. 373.
- Amsterdam. — Bijdrage tot de geschiedenis van het Burge-meesterschap van Amsterdam tijdens de Republiek. IV. 305.
- Universiteit van, Welkomstgroet aan de, bij gelegenheid harer feestelijke opening. IX. 376.
- Antirevolutionnaire, Het, staatsrecht van Groen van Prinsterer ontvouwd en beoordeeld. X. 76.
- Bakhuizen van den Brink. IX. 438.
- Bakhuizen's studiën en schetsen. VIII. 324.
- Baronius, Over den brief van den kardinaal, betreffende het martelaarschap van Balthazar Gérard. VII. 247.
- Belasting bij quoten en bij gemeene middelen in 1577. IX. 29.
- Bergh, L. Ph. C. van den. IX. 465.
- Beroerten, De Nederlandsche, in de XVIe eeuw, uit een katholiek oogpunt beschouwd. II. 1.
- Beteekenis, Over de, van Bannus Pacis in een charter van Floris V van 14 Mei 1273. VI. 256.
- Bevervoorde, Het proces van Gerrit van. IX. 70.
- Bewaren, Over het, van het lijk voor het proces bij de Friezen. VIII. 146.
- Beyline, De waarheid aangaande Allairt. VIII. 202.
- Bilderdijk-Woesthoven, Mevrouw, en haar slachtoffer. V. 398.

- Bisdommen, De oprichting der nieuwe, in Nederland in 1559. VIII. 298.
- Boc van Mere. VIII. 154.
- Bosch Kemper's, De, staatkundige geschiedenis van Nederland. IX. 209.
- Brief, Over de echtheid van een, van graaf Willem Lodewijk aan prins Maurits. VII. 518.
- Buat, Het proces van. IV. 261.
- Bye, Het gedenkschrift van Joris de. IX. 63.
- Calvin, Flanor over. VIII. 304.
- Cobet, De jeugd van. IX. 497.
- Correspondentiën, De, van regenten in de Republiek. IX. 184.
- Couranten, Over de oudste, in Nederland. III. 345.
- Dagboek, Uit het, van een Oud-Hollander. IV. 195.
- Delfshaven. — Naar aanleiding der vereeniging van Delfshaven en Rotterdam. VI. 107.
- Divisie-kroniek, De samensteller van de zoogenaamde. VII. 66.
- Doel, Het, der Academische Studie. IX. 300.
- Dordrechtsche, De, twisten van 1299. VIII. 176.
- Drente opgeroepen ter Grootte Vergadering? IX. 139.
- Droste, De Overblijfsels van geheugchenis van Coenraet. VIII. 119.
- Duins, Over de houding van Engeland voor en na den zeeslag bij. IX. 129.
- Dusseldorpius, De Annales van Franciscus. VII. 267.
- Duyck, Het journaal van. VII. 364.
- Ebbe, Over de dubbele, in het jaar 1672. IX. 161.
- Echternach, Grondbezittingen der abdij van, op Walcheren. VII. 38.
- Erasmiana. VII. 255.
- Etymologie, De, van Holland. VIII. 139.
- Galilei en de onfeilbare kerk. X. 38.
- Geddes over De Witt. IX. 145.
- Gelderland. — Gedenkwaardigheden uit de geschiedenis van Gelderland. VIII. 246.
- Geloof, Het, aan wonderen. X. 1.
- Geloofsbelijdenis, De Nederlandsche. VII. 81.
- Geschiedenis, Over de, als leermeesteres des levens. IX. 316.
- Geschiedenis, De beteekenis en de waarde der. IX. 332.

- Geschiedenis, Over de plaats, die de, in den kring der wetenschappen inneemt. IX. 349.
- Gevangenis, Toestand eener, in Holland onder keizer Karel V. VIII. 295.
- Gorcumsche martelaren, De. II. 277.
- Gorinchem. — De aanspraak van Gorkum op de visscherij in de Merwede. VI. 93.
- Goudsch Kroniekske, Het zoogenaamd. VIII. 241.
- Graeff, Brieven van Jacob de, uit het leger van prins Willem III in 1673 en 1674 geschreven. VIII. 114.
- Granvelle als eerste minister. IX. 40.
- Gravenregister, Het, uit het Adelbertsboek der Egmonder abdij. VII. 46.
- Griffie, De, van Hare Hoogmogenden. IX. 173.
- Groen van Prinsterer's Archives de la Maison d'Orange-Nassau. De tweede serie. VII. 411.
- Groot, Hugo de, en Maria van Reigersbergh. IV. 1.
- Groot, Memoriën van Hugo de. VIII. 1.
- Groot, De verhooren van Hugo de. VIII. 5.
- Groot's, Hugo de, Inleidinge tot de Hollandsche rechtsgeleerdheid. VIII. 10.
- Groot, Een onuitgegeven werk van Hugo de. III. 367.
- Guicciardini's beschrijving der Nederlanden. VII. 193.
- Haagpreek. VIII. 307.
- Haarlem, De oude regeering van. VI. 75.
- Hanserecessen. VII. 62.
- Heiligerlee. — De overwinning bij Heiligerlee. II. 84.
- Helmich, Het journaal van Splinter. VII. 238.
- Historiepenningen, Nederlandsche. VII. 7.
- Historieplaten. — De Nederlandsche geschiedenis in platen. VII. 1.
- Historiographie, De nieuwe. IX. 400.
- Hogendorp, De jongelingsjaren van Gijsbert Karel van. V. 239.
- Hogendorp, Gijsbert Karel van, in November 1813. V. 348.
- Hogendorp, De Mémoires van Dirk van. VIII. 127.
- Hollandsche stad, Een, in de middeleeuwen. I. 49.
- Hopperus, een vervolg op het Recueil de. VII. 213.
- Huldigingsplaatsen, Over de oude, van Holland. VIII. 144.
- Jaargeding, Over het, in Holland en Zeeland gedurende de latere middeleeuwen. VI. 236.

Junius, Over geschriften aan Franciscus, en aan Franciscus Balduinus toegeschreven. VII. 73.

Karakter, Het, van het Nederlandsche volk. I. 1.

Karel V en de Duitsche protestanten. VIII. 288.

Kervijn's Huguenots et Gueux. VIII. 332.

Kiesdistricten, De quaestie der. X. 315.

Kiesdwang, Over den zoogenaamden. X. 385.

Leeuwen, Over Simon van, en zijn Bedenckingen over de stadhouderlijke magt. VIII. 95.

Leiden. — De woelingen van de Leicestersche partij te Leiden. IX. 58.

——— Het beleg en ontzet der stad Leiden in 1574. *Met kaart.* II. 385.

——— De oude verhalen van het beleg en ontzet van Leiden. VII. 152.

Leidsche Universiteit, Over de. VIII. 398.

Leidsche Universiteit, Verslag van de lotgevallen der, in 1877/78. IX. 381.

Lodewijk XVII. IX. 218.

Londoño, Het gedenkschrift van Don Sancho de, over de krijgbedrijven van 1568 in de Nederlanden. VII. 231.

Louise de Coligny. IX. 46.

Louise Henriette d'Orange, De jeugd van. IV. 95.

Maatschappij, De, der Nederlandsche letterkunde en haar taak. IX. 531.

Mainz of Haarlem. I. 163.

Maria, de gemalin van Prins Willem III. V. 194.

Marnix van St. Aldegonde, Herinnering aan. IX. 83.

Marnix, De aanstelling van, tot bijbelvertaler. IX. 73.

Marnix? Het oudste geschrift van Philips van. VII. 85.

Marnix van St. Aldegonde, Een anoniem pamflet van 1567, toegekend aan. VII. 99.

Marnix van Sint Aldegonde, Over anecdota van. VIII. 410.

Mémoires de Hollande, Over den schrijver der. VIII. 32.

Mendoça, Bernardino de. VII. 204.

Merula, Het proces van Angelus. I. 229.

Meteren, De historiën van Emanuel van. VII. 383.

Meursius, Geschiedenis van het Bestand. VII. 449.

Moons, Magdalena, en haar verhouding tot Valdez. VIII. 390.
 Motley's Geschiedenis der Vereenigde Nederlanden. III, 118.
 Muntverzwakking, Over de, in de 14^e eeuw. VIII. 191.

Nederland in 1571 betrokken in de politiek der groote mogendheden. II. 167.

Nederlanders, De, der zeventiende eeuw door Engelschen geschetst. IV. 245.

Nederland's rechten en verplichtingen ten opzichte van Indië. X. 291.

Nieuwpoort, De slag bij. *Met kaart*. III. 225.

Oldenbarnevelt, Over de historie van het leven en sterven van heer Johan van, beschreven door een liefhebber der waarheyd. VII. 470.

Oldenbarnevelt, Van Deventer's Gedenkstukken van. VII. 454.

Oldenbarnevelt, De staatkunde van. IX. 105.

Oldenbarnevelt, The Tragedy of John van. IX. 110.

Onpartijdigheid, De, van den geschiedschrijver. IX. 274.

Oorkondenboek van Holland en Zeeland. VII. 24.

Oorlogsplannen, Over de, van Prins Willem II na zijn aanslag op Amsterdam in 1650. IV. 122.

Pamfletten-verzameling, De catalogus van de, der Koninklijke Bibliothek VII. 12.

Philips van Leiden, Over, en zijn werk: De cura reipublicae et sorte principantis. I. 111.

Politieke moraliteit. Open brief aan Mr. G. Groen van Prinsterer. X. 239.

Proeve, Een, van historische kritiek. II. 38.

Ranke, Leopold von, op zijn negentigsten verjaardag. IX. 419.

Rechtstermen, Over eenige oude, en andere Middelnederlandsche woorden. VI. 385.

Richelieu, Het oordeel van, over François van Aerssen. IX. 127.

Rio, De mémoires van del. VII. 222.

Rotterdam, Oudheid van. VI. 1.

Rotterdam, Het oudste Keurboek van. VI. 86.

Rubens. VIII. 371.

Rijnland. — Over de opkomst van het Hoogheemraadschap van Rijnland. VI. 176.

- Saint-Denis, De slag van, in verband met den vrede-handel van Nijmegen. IV. 377.
- Schoolwet, De, in de Eerste Kamer. X. 349.
- Schotel's Oud-Hollandsch huisgezin. IX. 205.
- Shakespeariana. IX. 236.
- Shibbolet, Het. X. 376.
- Sont, De sleutels van de. IX. 136.
- Spiegel, Uit de nagelaten papieren van Van de. V. 215.
- Stemming, De, der katholieke gemeente en de regeering van Amsterdam tijdens het Geusworden der stad. III. 1.
- Stemrecht?, Algemeen of attributief. X. 358.
- Strycker, Herman, een ander dan Moded. VIII. 314.
- Sypesteyn's, Van, Geschiedkundige bijdragen. VIII. 68.
- Teylingens, De jongere tak der Van. VIII. 157.
- Transvaal-quaestie, een Hollandsch woord over de. X. 402.
- Tijdvakken, De drie, der Nederlandsche geschiedenis. I. 22.
- Unie van Utrecht, Over de. IX. 37.
- Utrecht. — De rechtsbronnen der stad Utrecht. VIII. 149.
- Vere, Sir Francis, als commandant van Oostende in 1601. IX. 93.
- Verpondingen, De, van 1496 en 1515 en haar voorbereiding. VI. 138.
- Villiers, Iets over den hofprediker. VII. 243.
- Vlag, De Nederlandsche. VIII. 429.
- Vorbereiding, De, in de ballingschap van de Gereformeerde Kerk van Holland. II. 235.
- Voorspel, Het, van den tachtigjarigen oorlog. I. 266.
- Waarheid, Over, kenning en zeventuig in de rechtspleging van Holland en Zeeland. IV. 315.
- Wateringe, de moord van Gerrit van de. VIII. 181.
- Weddingschappen, Over de politieke, van voorheen. IX. 179.
- Wederopluking, De, van het Katholicisme in Noord-Nederland omstreeks den aanvang der XVIIe eeuw. III. 249.
- Wereldgeschiedenis, Wetenschappelijke. IX. 249.
- Wesembeke of Marnix? VII. 111.
- Wicquefort's Mémoires. VIII. 89.
- Willem I. — Een Commissieboek van Prins Willem I. VII. 141.
- De onverdraagzaamheid van Prins Willem I. VIII. 354.

- Willem I. Over eenige ziekten van Prins Willem I. III. 40.
——— de Zwijger. VIII. 404.
——— in het jaar 1570. II. 111.
——— in onderhandeling met den vijand over vrede, 1572—1576.
II. 336.
——— De oude verhalen van den moord van Prins Willem I.
III. 65.
Willem III, Prins, in zijn verhouding tot Engeland. V. 1.
Willem III en zijn geheime onderhandelingen met Karel II van
Engeland in 1672. IV. 338.
Witt, de, — Het aandeel van den Raadpensionaris de Witt
aan het Interest van Holland van Pieter de la Court. VIII. 42.
——— De schuld van Willem III en zijn vrienden aan den
moord der Gebroeders de Witt. IV. 357.
- Zeventien Provinciën, De, en hare vertegenwoordiging in de
Staten-Generaal. IX. 1.
- Zoen en vrede, Over, in Holland, Zeeland en Utrecht en over
de beteekenis van de Utrechtsche keur op de vredebraak van
het jaar 1300 voor de politieke geschiedenis der stad. VI. 274.
-

ALPHABETISCH REGISTER DER NAMEN.

A.

- Aa (de), VI 186.
 Aa (huis Ter), I 436.
 Aa (van der), IV 179, 287.
 Aa (Jhr. Philip v. d.), II 419*, 463;
     III 55; VII 171.
 Aachte (klooster v. St.), II 325 v., 329,
     333; III 46*, 108 v.
 Aalsmeer, VI 198, 229*, 419*.
 Aalst, V 88v., 96v., 105, 115, 120; VII 227.
 Aardenburg, III 233*; VII 64.
 Aarschot, VIII 388.
 Abbema, V 308.
 Abcoude (Zweder van), VI 55.
 Abele (Floris van den), III 212.
 Abels (Hans), II 455*.
 Aberson, kapitein, V 270 v.
 Abkoude, VI 200*.
 Absalon, X 106.
 Academie van Wetenschappen (Konink-
     lijke), IV 377*, 379, 436; VI 256;
     IX 460, 462, 492, 495.
 Accorso (Mariangelo), I 196 v.
 Achab, X 85.
 Achilles, II 3, 41.
 Acht, VI 385—396.
 Achten, VI 262, 385—396,
 Achting, VI 385—396.
 Ackersdyck (W. C.), III 125, 166; VI 360 v.;
     X 146.
 Acquoy (prof. J. G. R.), II 152*, 160;
     VIII 307, 312 v.; IX 408.
 Ada van Holland, VI 109, 182.
 Adalwin Castellanus, I 58.
 Adelardus van Amsterdam, VII 69;
     VIII 281.
 Adela Wichmansdochter, VI 267, VIII 197.
 Adelbold (bisschop), VIII 197.
 Admiraliteit, III 173, 376, 384, 386 vv.,
     392, 397, 400; IV 321 v., 331; V 174.
 Adriaan Cornelissen, zie Nederwormter.
 Adriaan Florisz (paus), VI 153; VII 71,
     344; VIII 293.
 Adriaensz (Wolfert), II 464* vv.
 Adriani (G.), II 189*.
 Adrichem, IV 208.
 Aecken (Corn. Kl. van), VII 175.
 Aelwijn Aerntssoen, VI 27, 59*.
 Aerschot (Philips van Croy, hertog van),
     I 317, 320 vv., 336, 359, 405*, 409,
     414; II 383; VII 229, 304; VIII 340,
     425, 427.
 Aerssens (Cornelis), III 85 v., 97 vv., 105,
     350*, 396.
 — (François), III 408; IV 29*, 46, 65,
     237; VII 422, 431, 435—448, 462, 467 v.,
     486, 511 v.; VIII 65; IX 49, 127 v.,
     131, 135*, 191.
 — (Hesther), IV 237 v., 242.
 — (Wouter), IV 237.
 Aeschylus, IX 522, 529.
 Afflighem, I 293.
 Affry (L. L. A. d'), IX 185.
 Afrika, V 399*; IX 264.
 — (Zuid-), VIII 103; X 403 enz., 416 v
 Aft, VI 385—396.
 Agathocles, III 243.
 Agrippina, X 201.
 Ahlwardt, X 374.
 Aigmont (d'Esson d'), VIII 58.
 Ainchies (d'), VII 228.

- Aitzema (Lieuwe van), III 363; IV 63, 122, 146, 175 v., 298; V 6; VII 245, 434, 437, 441, 445; VIII 54—67, 430; IX 142, 145, 151.
- Aitzinger, VII 303.
- Aken, I 214; II 269, 273, 321; V 15, 17, 40, 56; VI 153; IX 215.
- Akersloot, VI 30.
- Alard (kolonel), IV 231 v., zie Hallardt.
- Alardus van Amsterdam, VII 69; VIII 281.
- Alava (don Frances de), II 139*, 200; VII 364 vv.
- Alberi, IX 40; X 38.
- Albert Gerritsz, II 241.
- Albertoni, II 195.
- Albertus (fort), III 236, 239 vv.
- Albigenzen I 252.
- Albrecht van Beieren, I 65, 105, 122 v., 145, 148, 153, 156, 159 v.; IV 310; VI 51, 53, 55, 78, 83, 87*, 91, 94 v., 122, 124, 126, 158*, 188, 194, 201*, 206*, 210, 212, 228, 231, 289, 294, 319, 377, 424 v., 429, 433; VII 65; VIII 163, 170, 183, 191, 212, 216 v.
- Albyville (markies van), V 152, 155, 157, 159 v., 164, 179.
- Alckemade van Berckenrode (J^{sen} van), I 179 v., 226.
- Aldegonde (Philips van Marnix, heer van St.), I 5, 242, 260, 367, 385, 390, 441; II 46 v., 72 v., 82, 152, 165, 169 v., 217, 219, 243 enz., 282*, 316 v., 349 enz., 388, 392, 430*, 444, 451; III 14, 98, 121; VII 17 vv., 21 vv., 84, 85—98, 99—110, 111—140, 146 vv., 154, 228, 244* v., 311*, 318 v., 374 v., 400, 436; VIII 313*, 330, 339, 352, 408, 410—428; IX 5, 22*, 73—92; X 118.
- (Mad. de St.); VIII 420.
- Aldenkerken, II 219.
- Aldus, IX 521.
- Allemannia, I 157.
- Alençon (François, hertog van), II 195*; III 291 v.; VIII 388.
- Alesia, IX 250.
- Alewijns (Mr. Gerrit), I 116, 126, 130, 136*, 141 v., 147.
- Alexander (prins), VII 215*.
- VII (paus), VII 265.
- de Grootte, IX 265.
- Alfen, II 135, 396, 401, 420, 453, 483; VI 223 v.; VIII 224, 233.
- Alfeyran, VIII 427.
- Alkemade, III 320; VII 300; VIII 381.
- (Dirk van), VI 329; VIII 160, 162.
- (K. van), VI 2, 4*.
- Alkmaar, I 74*, 107*, 178; II 27 v., 234, 237 v., 241, 272, 348 v., 391, 408; III 40 vv., 50 v.; IV 75, 311*; VI 236; VII 57 v., 210*, 212*, 312, 395; VIII 146, 228, 394 vv.; IX 202; X 41, 328.
- Allertz (Andries), 395, 417.
- Almonde, IV 10.
- (Jhr. Jacob van), VI 39, 174.
- (Maria van), IV 40.
- Alostanus (Henricus), VIII 434*.
- (Petrus), I 32*, II 250, 254.
- (Th. M.) VIII 264*.
- Alphen (van) VII 185; VIII 180.
- (Jan Pietersz. v.), VIII 229.
- Altena, VI 94, 102 vv., 105 v., 394*; VIII 140*.
- Alva, I 33, 91*, 146, 259, 268, 275, 279*, 282, 297, 312 v., 327, 330, 341*, 359*, 409*, 419*, 428*, 439, 449; II 3, 10 vv., 25 enz., 60, 80, 85, 88 enz., 113 enz., 171 enz., 211—234, 235, 242 v., 252, 254, 268, 278 enz., 325, 340, 342 enz., 391, 399*, 413, 421*, 448*; III 74, 137, 141, 164, 167, 262 enz., 273, 277, 280, 322, 413; V 164; VII 112, 114, 133, 145 v., 154, 171, 194, 197, 199, 208 vv., 214, 218 vv., 229, 231 v., 235, 268, 270, 290, 304, 307, 310, 335* vv., 386*; VIII 315 v., 328 v., 335, 352, 355—370, 373 enz., 393, 412, 420, 430, 435, 441; IX 10, 12* vv., 30, 80, 180 v.
- Alwinus Castellanus, I 58.
- Amalasintha, III 439*.
- Ambachtsbewaarders, VI 218 v., 221, 223, 225, 377.
- Amboina, III 391.
- Amboise, I 322; IV 164.
- Amby, VII 237.
- Ameaux, VIII 304.
- Ameland, II 159.
- Amerika, I 29, 166*, III 347, 379; VI 16; IX 264, 269, 308; X 157, 416 v.
- (Noord), I 7, 29; V 240, 265, 269 vv., 273 vv., 278, 280, 284, 293, 344; VII 11; VIII 198; IX 38; X 141, 214 v.

- 221 v., 225, 228, 373 v., 399, 415.
 Amerongen, III 24, 145.
 — (heer van), IV 272, 328*.
 Amersfoort, II 283; III 5 v., 9, 23 v., 332*;
 IV 236; V 310 v., 316, 322, 324 v., 329;
 VI 252*, 295*, 297; VII 490, 495, 500*,
 502*; VIII 148; X 127*.
 — (Hendrik van), VII 491.
 — (Woulter van), VII 490 v.
 Amico (Francisco), IV 219.
 Amiens, V 399; VIII 428.
 Ammers, VI 4*.
 Ammonius (Andreas), VIII 265.
 Amstel (Gijbsrecht van), VI 68.
 — (heeren van), VI 33, 35*, 68; VIII
 161, 175.
 Amstelland, VI 200*, 319, 374, 378, 396,
 401; VIII 174.
 Amstelveen, V 409.
 Amsterdam, I 40, 42, 57*, 173, 391 v.,
 432 v., 436, 444 v., 448; II 40, 102,
 107, 128*, 141, 151, 168, 171, 220,
 228 enz., 237 enz., 318, 339, 389,
 392 vv., 401, 407, 422, 441, 453*,
 488 vv.; III 1—39, 45, 60* v., 76, 109*,
 146 vv., 160 v., 164, 176*, 180, 216 vv.,
 268 v., 280*, 296, 303 v., 306, 312,
 340, 344*, 349* enz., 373, 379, 384 vv.,
 396, 400, 402*, 422; IV 10, 21, 29, 58,
 61, 64, 73, 75, 77, 88, 93, 122—194,
 200, 252, 305—337, 384, 402 enz., 430,
 434; V 31, 50* vv., 59, 65, 96, 99, 101,
 104, 111, 114 vv., 120, 124 enz., 176,
 183*, 230, 292, 297 v., 305, 307 enz.,
 316, 319, 332, 338 v., 342 v., 356 vv.,
 363, 371, 387, 392, 400, 406 v., 409
 423; VI 92, 156, 158, 162, 198, 207,
 212, 216 v., 227 v., 230, 232, 291, 312,
 332, 369, 372*, 373 vv., 378 v., 382* vv.,
 395, 398; VII 28, 62, 142, 177, 203,
 280, 295, 345, 390 v., 408*, 446 v., 484,
 489, 492, 507; VIII 2 v., 8, 19*, 26,
 32* v., 36, 46, 50 v., 53, 75, 79, 85,
 97, 103, 115, 117, 208, 436; IX 59,
 136 v., 152, 182 v., 190, 201, 214 v.,
 274, 284, 346, 369, 376 vv., 440 v.,
 443, 447, 460, 462, 467 v.; X 264.
 Anabon, III 423.
 Ancre (maarschalk d'), III 66*; IV 42,
 46, 66, 442; X 188.
 Andelot (d'), I 446*; III 69*.
 André, IV 216.
 Andreas (Valerius) VII 67 v., 216, 289.
 Andries Thomasz, I 182, 226 v.
 Andromache, V 208*.
 Anglicanen, V 158.
 Angoulême (hertogin van) IX 222, 224.
 Anhalt, VIII 82.
 — (Amalia van), V 129.
 Anholt, I 441.
 Anjou (François, hertog van), I 34, 36;
 II 186 v., 194 v., 367*; III 128, 134,
 137, 156; IV 21*; VIII 425, 434, 441;
 IX 44; X 148*.
 Anna van Engeland, V 121, 156*, 173 v.,
 199, 204, 206, 274; X 120.
 — [Gemalin van Willem IV]; IX
 200 v.
 Ansbach (Markgraaf van) III 397.
 Ansfried, VIII 140*.
 Antiochus Epiphanes, III 108.
 Antogil, III 385 v.
 Antonius (Nicolaus), VII 210.
 — (Sint), X 12.
 Antwerpen, I 68*, 290*, 294, 299 v., 302 v.,
 305, 307, 342, 352*, 361 v., 364, 369 v.,
 381 v., 388, 390 v., 394 v., 398*, 400*,
 404, 412 v., 416 v., 421, 423, 425 v.,
 428, 432 vv., 443 vv.; II 46, 74 vv., 78 v.,
 82, 113, 125, 131, 138, 142, 221, 223,
 225, 236, 243, 246, 252*, 260, 268 vv.,
 276, 356, 367*, 369, 380, 383, 423*,
 448; III 51, 59*, 61 v., 95, 97, 107,
 109*, 120 vv., 133, 139, 151, 184, 223,
 275, 309, 322, 328, 342, 349, 352 v.,
 355; IV 118, 129*, 138 v., 142, 156*,
 170, 176*, 219, 232, 235 v., 239, 271,
 277 v., 290, 404 v.; VII 15, 83 v., 88,
 103, 115 vv., 170, 193 vv., 224, 229,
 270, 292 v., 335, 360, 398 vv., 409,
 447, 507; VIII 278, 287, 300, 302 v.,
 320, 348, 383 enz., 413 v., 417, 420,
 422, 426, 434, 441; IX 2, 73, 84, 90.
 Ape (Maarten), III 418 v.
 Apocryphen, III 89.
 Appellius (J. H.) VI 426 vv.; X 210.
 Appingadam, II 99, 103.
 Aprilbeweging, II 3; X 242, 329, 376.
 Aquaviva, III 323, 336*; VII 348.
 Aquinas (Thomas), III 439; VIII 191*,
 195*.
 Arago, VIII 133 v.

- Arboreus, VII 349 v.
 Ardennen, II 283.
 Aremberg (Joan van Ligne, graaf van),
 I 300, 316 vv., 321 v., 336, 409, 418,
 423, 445; II 100, 102 vv., 107 v.; VII
 229; VIII 320, 340*, 346, 350; IX 180.
 — gravin van, II 142*.
 Arend (Dr. J. P.), III 227; VII 5.
 Arendt (prof. G. A.), II 78 vv., 87 enz.,
 95 v., 99; VII 252, 259.
 Arentsz (Jan), II 238 vv., 244, 265, 270 vv.,
 275.
 Argyle, V 137 v., 161.
 Ariovistus, X 294.
 Aristarchus, IX 526.
 Aristocraten, V 290 v., 293 v., 304 v., 308,
 344 v.
 Aristophanes, IX 361, 510.
 Aristoteles, III 434*; IX 521; X 44, 46,
 48, 62, 187.
 Arkel, VI 97, 99, 102.
 — (heeren van), VI 93 enz.; VIII 212 v.
 — (Jan van), bisschop, I 146, 153;
 VI 33*.
 — (Jan van), VI 94 v.
 — (Mabelia van), VI 33*.
 — (Otto van), VI 97 v.
 — (Willem van), VI 95.
 Arlington (lord), zie Bennett.
 Armade, III 199, 223; IX 43, 129 v.
 Armenteros, I 289, 326, 338*, 340; VIII
 343.
 Arminianen III 322; VII 356 v.; IX 113.
 Arminius (Jacobus), IV 13; VII 356 v.,
 393 v.; X 42.
 —, zendeling, IX 269.
 Arne, VII 42.
 Arnemuiden, VII 150, 202, 208.
 Arnhem I 274*; II 102, 230; III 194;
 VII 285, 457 v., 460; IX 72, 106.
 Arnold (Th. J. I.); III 87; VIII 225 v.,
 241, 244, 246.
 Arnoldi (Cornelis), III 312, 334*; VII
 342, 349.
 Arnoldus Cornelii, III 106.
 Arnstadt, II 126, 129, 131.
 Arnulf (graaf), VII 60.
 Arragon, X 136.
 — (Ferdinand van), I 271; VII 315,
 X 43, 159.
 Arthur (koning), VIII 244.
 Arthus[ius] (Gothart), VII 97.
 Artois, I 390; II 197, 282; IX 2 enz.,
 33 v.
 Asch van Wijck (A. M. C. van); III
 125.
 Asperen, VI 99, 159; VIII 420 v.
 Aspremont (Anne Antoinette d'), IV
 362*.
 Asseliers, II 461, 479, 481, 487*.
 Assen, IX 141.
 Assen (prof. C. J. van), V 355, 360,
 364*, 369, 376; IX 297, 511.
 Assendelft (Drayer van), VIII 229.
 — (Gerrit van), VIII 158 v.
 — (pensionaris), II 33 vv.
 Assendelft heer van Goudriaan (Cornelis
 van), II 393*.
 Associatie, V 92 vv., 109.
 Assonleville, III 78 104*; VII 76, 252 v.
 Assyrië, IX 400.
 Athenaeus, IX 526.
 Athene, VI 127.
 Athies sur Orge, IX 8*.
 Athlone, V 329.
 Atrecht, I 290, 347; VIII 300 v.
 Atsjin, III 422.
 Aubert (St.), abt van, I 207.
 Auerstädt, IX 423.
 Augsburg, I 364, 397, 420; III 259*, 291,
 293*; V 152; VII 89, 94, 96; VIII 291;
 IX 2.
 Augustinessen, II 302.
 Augustinus, III 306; IX 254 vv.
 Augustus (keizer) IV 56.
 Aurelius (Cornelius) VII 67 vv.; VIII 206,
 274, 281.
 Australië, IX 308.
 Avaux (d') III 362*; IV 81, 318, 325 v.,
 381; V 61, 64, 79*, 91* v., 99, 109 v.,
 113, 115 vv., 125, 128 vv., 132 v., 136,
 151, 157, 164 v., 169 v., 172, 177 vv.,
 183 v.; VIII 85, 87.
 Arenel, VII 445 v.
 Avenhorn, III 297.
 Avignon, I 127 vv., 167*, 210—215.
 Avila (don Sancho d'), II 96; VII 229;
 VIII 383*, 390.
 Aysma (Doucko), III 215.
 — (Hessel), III 204, 215.
 Azië, VII 378; IX 265.

B.

- Babeuf (François Noël), X 80.
 Babylon, I 388, 394; X 15, 108.
 Bacchus, III 257.
 Bachiene, X 236.
 Backer, IV 179.
 — (Mr. W. C.), V 303*.
 — (H. de), VIII 259, 286.
 Backom, VI 159.
 Baco, III 434*; IX 261, 342; X 154.
 Badajos, IX 41*.
 Badoero (Federico), I 276*.
 Baeck (Joost), III 358; VII 215 v.
 Baerland (van), VII 150.
 Baert (Hans), VIII 113 enz., 120 enz.
 Bailleul (Adriaan de), VIII 419.
 — (Agnes en Philippe de), VIII 419.
 — (Jean de), VII 22.
 Bake (prof. J.), IX 297, 444 v., 449, 452, 454, 456 v., 461, 468, 504 vv., 510 vv., 517 vv., 524.
 Bakhuizen van den Brink (Dr. R. C.), I 257 v., 266 vv., 294, 404*, 428*; II 4, 50 vv., 170; III 78 v., 81, 89, 99, 105, 379; IV 64*; VI 185, 187; VII 47 vv., 52, 90, 120 enz., 136, 141 v., 222, 254, 259; VIII 324—331, 361 v., 369, 371 v., 421, 434*; IX 12 v., 391 v., 397, 438—464, 489 enz.
 Bakker (Jan de), VIII 295 vv.
 Balbasses (marquis de los), IV 384, 440.
 Balderik, VI 267.
 Balduinus de Haga, VII, 48 vv.
 — (Franciscus), I 347 vv., 355; VII 73—80.
 Balen, officier, III 247.
 — (M.), VII 482; VIII 122 v.; IX 159 v.
 Balfour, III 121.
 Baljuw, VI 88, 90 v., 198 v., 201, 338.
 Baltimore (lord), X 213.
 Ban (Albertus), VII 298.
 Banchem (van), IV 375; VIII 90.
 — (Mr. Jan van), VII 276.
 Banda, III 379, 422.
 Banding, VI 364.
 Bantam, III 379 v., 383, 386, 391, 398.
 Barberini (Maffeo), X 61 v., 70.
 Barbier (A. T.), VIII 32*.
- Barbier (Gervais le), I 442* v.
 Barclay (sir George), IV 425*.
 Bardes, III 212.
 Bardesz (Willem), III 19.
 Barendrecht (van), IX 156.
 Barentsz (Willem), I 380.
 Barillon, V 85*, 154, 166*, 171*
 Barlaeus (Casperus), IV 77, 82; IX 379.
 Barle (Huten), VIII 420.
 Barlotte (La), III 242.
 Baron (Jan Zachariasz), VIII 382.
 Baronius (kardinaal), III 110, 113, 306; VII 247—266.
 Barras, IX 220, 225 v., 231 vv.
 Barre (Gruau de la), IX 218—227, 231.
 — (Pasquier de la), I 267.
 Barrière, IV 407, 412, 429 v.; V 89*, 115, 120.
 — -tractaat, V 346.
 Barrot (Odilon), X 185.
 Bartas, III 103.
 Bartelot, III 359.
 Barthélémy (St.), X 192.
 Bartholdus Wilhelmi, II 247*.
 Bartholomeusnacht, II 10, 12, 203, 221, 229, 447, 456; VII 180.
 Bartle Frère (sir), X 402 enz.
 Barulet (J. R.), IX 180.
 Basius (Joan), II 92, 116, 144, 157.
 — (Juffrouw), IV 55.
 Basnage (J.), IV 124, 340 vv., 367, 371*, 373*, 381* v.
 Bastairt (Clais den), VI 278.
 Bastille, IV 357; IX 218 enz.
 Batavieren, I 2.
 Batenburg, VIII 320.
 — (W. van Bronckhorst, heer van), VII 146, 148, 150; VIII 434*, zie Bronckhorst.
 Baudartius (W.), III 360; VII 87, 180, 481, 503 v.; IX 187, 275.
 Baudius (Dominicus), III 411*, VII 203, 451 v.; VIII 258, 262, 267*, 269 v.; IX 275.
 Bavay (M. de), II 215; VII 117.
 Bavo (St.), abdij, I 336.
 Baxius (Johannes), III 321*.

- Bayle** (Pierre), VII 194 v., 223
Bayonne, I 359*; II 49.
Bazel, VIII 412 v.; IX 422.
Beale, II 193.
Beauchesne (de), IX 221 v., 233.
Beaufort (geslacht), II 283.
 — (Lieven de), III 84; IX 253, 453*.
 — (Philippe de), I 322.
 — (Mr. W. H. de), X 402 v.,
Beaugendre (de) IV 113* v.
Beaujieu (de), III 103*.
Beaumont (Eng. dichter), IX 113, X 158.
 — (Jan van), I 62, 76, 321; VII 34;
 VIII 187.
 — (Simon van), IV 362; VIII 22.
Beauvoir, I 447 v.; VIII 419.
Bedbur, II 260 v., 263, 265, 267, 269* v.
Bedrag, VI 331.
Beekman, IV 499.
Beeldsnijder, zie Bilhamer.
Beemster (de), III 297; VII 342.
Beets (Dr. A.), VIII 308*, 312*.
Beieren (Ernst van) bisschop v. Keulen,
 III 291.
 — (Hendrik van), bisschop v. Utrecht,
 III 143.
 — (hertog van), II 367*
 — (Jan van), I 71* v.; VI 78, 421 v.;
 VIII 208 v., 225, 227, 231, 233, 237 v.
 — (Jozef Clemens van), V 170.
 — (Lodewijk van), VIII 145.
 — (Maximiliaan Jozef van), V 249.
 — (Otto van), I 142.
 — (Neder-), V 250.
Beijerman (H.), III 140, 190; X 320 v.
Beka (Johannes de), I 130; VI 181; VIII 182.
Beken (van der), IV 210.
Bekker (Balthasar), IX 346, 369; X 10 v.,
 19 v., 28.
Belangreville, VIII 427.
België, I 6, 267; II 236, 314, 338, 377,
 390; III 94 v., 99, 273, 290, 311, 323,
 326, 342; IV 42 v., 158, 170, 218, 220 v.,
 231; V 12, 47, 49*, 113, 116, 118, 275;
 VII 216 v., 331, 345, 444 v.; VIII 284,
 405; IX 458, 471; X 302, 385, 393,
 400 v., 414.
Belgrado, V 186*.
Bellaert (Jacob), I 177, 192.
Bellarminus (kardinaal), VII 356 v.; X
 56 vv., 61, 65, 69 v.
- Belleforest**, VII 200* v.
Bellièvre, IX 134.
Belon (Pierre), I 207.
Bengalen, III 377.
Bennett (sir Henry), IV 266, 271 v., 288,
 342 v., 345*, 349, 354* v.; V 22, 29*
 v., 38* v., 45, 211.
Benschop, VIII 214*.
Bentham, X 196.
Benthem (Otto van), VI 44.
 — (Simon van), VI 12*, 44 vv., 48;
 VIII 165, 170.
Benthuisen, II 402, 464, 466 v., 469;
 VI 189.
Bentinck (Blonte), IX 183.
 — (Gravin), V 194*, 199, 202.
 — (Willem), IV 400; V 53 v., 123,
 139, 176.
 — van Rhoon (W. G. T.), V 221, 289,
 315, 320 vv, 327, 330 v., 342; IX
 203 v.
Bentivoglio (kardinaal), III 84 vv., 90,
 227; IV 247; VII 204, 262*, 373, 379.
Bentley, IX 518, 529.
Beraad, VI 386 v.
Berck, VII 366; VIII 97.
Berckel (van), V 297, 305.
Berestein, IV 208.
Berg, I 30; IV 147.
Berg (de Witte), IV 101.
Berg (Gilles van den), VII 331.
Bergaigne (Joseph de), VIII 303.
Bergambacht (Arnold van), VII 305.
Bergen [Mons], I 245, 377, 414, 423; II 129*,
 214—225, 228, 230, 288, 346; IV 380—
 443; VII 146, 209, 323*; VIII 210 v.,
 215, 300, 355, 374; IX 17.
Bergen op Zoom, I 340; III 194, 367;
 IV 116, 273; V 18; VII 406, 516; IX
 113, 471.
Bergen (Jan van Glimes, markies van),
 I 277, 288*, 294, 317 vv., 332*, 334,
 337, 339 v., 341, 343* 345*, 362, 368,
 373, 377, 396, 403, 418; II 121; III
 185*; VIII 340*, 344.
Bergh (Ds. van den), IX 511.
 — (Mr. Johan v. d.), VIII 381.
 — (J. C. v. d.), IX 466.
 — (J. C. E. v. d.), IX 471*.
 — (L. Ph. C. v. d.), III 79; VI 258,
 VII 24—37, 38, 252, 281*; VIII 139 vv.,

- 158, 173, 180; IX 105 vv., 402, 465—496.
 — (W. graaf v. d.), I 372; II 115, 155 v., 162, 164, 200, 230; VII 96, 114 vv., 125, 206, 444.
 Berghe (van den), IV 232.
 Bergius (Johannes), III 323, 325 v.
 Bergmann (Dr.), VIII 380 vv.
 Berijden, VI 431, 433.
 Beringhen (De), V 193*.
 Berkel, I 156; VI 24 v., 27*, 59, 112, 189*; VII 49*.
 Berkhout, VII 512.
 Berlaymont (Gillis graaf van), I 287, 302, 317, 322, 326, 328, 336 v., 373, 376, 386, 409, 418 v.; II 353*, 361, 383; VIII 346, 349 v., 427; IX 22.
 Berlijn, IV 95 v., 119*; V 72, 247 v., 250 v., 254, 258, 260 v., 265 v., 281, 301 v., 306 v., 322*, 328; VIII 129; IX 520.
 Bernard (J. F.), IV 124 v., 158 v., 191.
 Bernardi (John), IV 390*, 425.
 Bernardus, I 118.
 Bernulf, VIII 141.
 Berry, II 473*.
 Bersele (de) VIII 427.
 Bertius (Petrus a Matre dei), III 260, 333.
 Bertrand (Henri Gratien de) IX 498.
 — (Marie de) IX 498.
 Berwout Jansz., II 307 v.
 Besançon, III 97, 103*, V 71.
 Besogne (Geheim), V 77 v.
 — (Groot), V 184, 244.
 — (Personeel), V 297, 301.
 Bestand (Twaalfjarig), II 314; III 276, 310, 315, 340 vv., 394*, 410 vv.; IV 26, 42 vv., 60; V 119, 124 v., 130 v., 186, 219; VII 181, 300, 337, 360 vv., 370, 413 vv., 418 vv., 449 vv., 468; IX 51, 107, X 42.
 Bestuur (Algemeen), V 349, 354, 367 vv., 379, 389 vv., 393 v., 396.
 — (Provisieel), V 368.
 Bethlehem (klooster), VI 416, 418*.
 Bethmann, IX 517.
 Betuwe, II 231; VII 70; IX 216.
 Beuningen (Koenraad van), I 43; III 365; IV 233, 263, 269, 306, 312* vv., 318, 323, 326 vv., 349, 392, 403, 414, 432; V 17, 26 v., 42*, 51* v., 92 v., 96, 115, 117, 126, 128, 213; VIII 50 v.; IX 136 vv., 183, 323, 327, 329.
 Beveren (van), VIII 97.
 Beveren van Barendrecht (van) IV 241 v.
 Beverningh (Hieronymus van), IV 233, 263, 267, 269, 383 enz., 390, 399, 407, 440, 442 v.; V 16*, 52, 59; VIII 70, 79, 106 v.; IX 158, 216, 323, 327, 329; X 416.
 Bevervoorde (Gerrit van), IX 71 v.
 Beverweerd (van), VIII 71.
 Beverweert (jonkvr. v.), V 211.
 Beverwijk, VI 4, 66 vv.; VIII 44.
 Beyerlinck (L.), III 116.
 Beylinc (Allairt), VIII 202—246.
 — (Joris), VIII 229 v., 235 v., 238.
 Beza (Th.), I 314, 348, 350, 387, 399 v., 236; III 103.
 Bibliotheca Vallicelliana, III 113.
 Bichon van IJselmonde, X 399*.
 Bicker (Laurens), III 376*.
 — Wendela, VIII 115.
 Bicker's (de), IV 171.
 Biemond (C. J.), IX 203 v.
 Bie (Magdalena de), VIII 383*, 392*.
 — (Willem de), VIII 383 v., 389.
 Biemond (C. J.), IX 203 v.
 Bierbeek, III 312; VII 345.
 Biester (Johann Erich), V 244, 254 vv., 259, 261 vv., 266 v., 280, 282 v.
 Biezelingen (Christiaan Jansz. van), III 117.
 Bigot, IX 221.
 Bilderdijk (Isaac), V 406.
 — (W.), I 28; II 26; IV 149, 261; V 292, 324, 342, 398 v., 402, 405 vv., 409 v., 413, 418, 420 v., 425; VIII 74, 203, 205, 208, 210 v., 219, 374; IX 136, 161, 282 vv., 286 v., 290, 318, 441, 470, 475; X 78, 82, 97, 108, 181* 192, 233.
 Bilderdijk—Woesthoven (C. R.), V 398—425.
 Bilhamer (Jan Jansz.), II 400.
 Billy (heer van), II 231; III 12*, zie Robles (Caspar de).
 Binchorst (Jacob van den), VI 50.
 Bismarck (O. v.), IX 435*.
 Bisselich, VII 365.
 Bisschop (Dr. W.), IX 58, 60 vv.
 Blaeu (Jan), VII 201*, 203; VIII 46, 74
 Blaeulaken (C. Wzn.), VIII 26.
 Blanc (Louis), X 80.

- Blankert, V 229*.
 Blanqui (A.), X 217, 219.
 Blas (Bertrand le), I 382.
 Blaauw, burgemeester, IV 272.
 —, uitgever, III 275.
 Blayes, IV 133.
 Bleiswijk, II 402, 458; VI 24, 39, 51, 53, 55, 58 v., 72, 200*.
 — (Mr. Dirk van), IV 334.
 — (Pieter van), V 311.
 Bleycker (Adriaen de), II 270*, 276.
 Bleyswijk (D. van), III 117; VI 131 v.
 Block (Jan), III 263*.
 Bloedraad, I 447; II 89, 123, 228, 290, 292, VIII 420; IX 180.
 Blois, II 181, 202, 205 v., 366*; VIII 144.
 — (Guy van), VIII 237.
 — (Jan van), VIII 145, 171, 221, 225, 234, 237, 239.
 — (Lysbeth van), VIII 234.
 Blok (prof. P. J.), IV 158 v., 161; VI 245, 307; VIII 33 vv., 37, 40 v., 284*; IX 57*, 408.
 Blommaert (Jacob), II 200.
 Blondel, I 334.
 Boccabella, IV 212.
 Bockenbergh (P. C.), VII 32, 46, 52, 490*.
 Boc van Mere, VIII 154 vv.
 Bodinus, X 21 v.
 Bodley (Thomas), II 114; IX 67.
 Boeckhorst (Jan van de), VI 56.
 Boeken (Sibyllijnsche), VIII 81.
 Boekhorst, VI 197.
 Boelensz (Claes), VII 354.
 Boeles (Mr. W. B. S.), I 220—228; III 116.
 Boele van Hensbroek (P. A. M.), VII 193*.
 Boerenkrijg, II 289; X 114.
 Boezemrecht, VI 225, 269.
 Boers (advocaat), V 282.
 Boetselaer, VIII 419 vv., 428.
 — van Asperen (Ph. J. v.) IV 362 vv., 372.
 Boey (advocaat fiscaal), VII 517*
 Bogaers (A.), VI 412.
 Bohemen, III 352; IV 101, 109 vv., 117; V 5, 250, 252.
 Bois (Ds. du), IV 235.
 — (Franco du), IX 195 v.
 Boisshot, IX 31*.
 Boisot (Charles de), II 320*, 357* v., 372, 447*; VII 150, 156, 171.
 Boisot (Louis de), heer van Ruart, II 358, 408, 447 vv., 454 vv., 458, 460, 465 vv., 469 vv., 473 v., 476, 480 vv., 487 v.; VII 149 v., 156, 168, 171 v., 174.
 Bok (Johanna), VII 155 v.
 Bokel (Agniese), VI 10 vv., 70.
 — (Badeloch), VI 28.
 — (Dirk), Uternes, VI 8.
 — (Dirk), VI 10 v., 15, 25, 69 vv., 73.
 — (Florens), VI 71.
 — (Ghisebrecht), VI 7, 9 v., 27 v., 58, 60, 64, 67 vv.
 — (Jacob), VI 87.
 — Florensz., VI 7 v., 59*.
 — (geslacht), VI 29—57, 60*.
 Bokelsdijk, VI 25, 39, 53, 56*, 59, 72, 126.
 Boksmeer, VIII 155.
 Bolhuis van Zeeburgh (J.), VII 52, 398*; VIII 230.
 Bologna, III 42; VIII 277.
 Bombergen, I 444
 Bommel (den), II 228, 230, 232, 308, 353, 358, 390, 393, 407, 440, 442; III 405*; VII 147; VIII 355; IX 204.
 Bommer (Sr. en Jr.); II 300, 304.
 Bonald (L. G. A. de), X 77, 83, 162*, 178.
 Bonaventura (Franciscus), VIII 414.
 Bondam (P.), VIII 142*, 252; IX 34 vv.
 Bonhomo (Johan Frans), III 292.
 Bonifacius (St.), III 312; VII 344.
 Bonn, V 37; IX 507.
 Bonnivet, VIII 427.
 Bonomi (bisschop), VII 306*.
 Bonours (Christophe de), IX 95.
 Bont (Aeltje Ewouts de), VIII 100.
 — (Bern. J. M. de), III 1, 3 v., 7 v., 19*.
 Bonte (Hugo), II 354 v., 358 vv., 369, 371.
 Bontemantel (H.), V 17*; VIII 96.
 Bontius (Reinerus), VIII 318 v., 392*.
 Boogaard (Hendrik), II 291.
 Boom, zie Arboreus.
 Boot, (baljuw), VII 280.
 — (prof. C. H. B.), IX 525.
 Booth, IX 237, 240.
 Boots (Barbara), III 184*.
 Bor (P.), II 7 v., 115 v., 125, 129 v., 143 v., 284*, 295 v., 329 v., 451; III 88, 95,

- 121 v., 227 v., 231; IV 55; VI 195; VII 18, 83, 95, 97 v., 111, 115, 129, 162, 165 v., 186 v., 228, 238, 242, 244, 303 v., 313, 354, 364, 385, 387, 408* v., 462 v., 465; VIII 308, 373, 375, 377 v., 391 v., 408, 425; IX 5 enz., 19, 275 v.; X 85.
- Borch (Geertruid van de), VII 490.
 — (Gerart van de), VII 491.
 — (Lienaert van de), VII 490.
- Borchmans (Wensel), II 302, 322.
- Bordeaux, IV 133, 164.
- Bordes (de), II 227.
- Boreel (Jacob), III 444*; IV 389, 411, 418; V 10, 23, 61.
 — (Jan), III 443 v.
 — (Willem), III 359, 362; IV 133, 173, 176 v., 181*, 183.
- Borgia's (De), III 69.
- Borgnet (A.), VIII 411, 415.
- Borgsdorf (Conrad von), IV 101, 113, 117 v.
- Borja (kapitein), II 481.
- Born (Mr. Fr.), IV 206*.
- Bornius (prof.), V 5.
- Borris (milord), VII 372.
- Borselen (Floris van), VI 335; VIII 188, 212.
 — (Philips van), VI 281 v.
 — (Wolfert van), VI 10, 35 v., 47, 67 v., 115, 118, 279*, 306 v., 320 v., 343, 431; VIII 168, 176, 178 v.
- Borstius (ds.), IV 293.
- Bosboom (Johannes), III 65.
- Bosboom-Toussaint (A. L. G.), III 125, 140, 184*.
- Bosch (Cornelis), VII 471, 482.
- Bosch (Jacob van den), pensionaris, IV 402 v.; V 52.
 — (van den), secr. van J. de Witt, VIII 44 v., 65.
- Bosch (Haagsche), VI 188 v., 198; VII 280.
- Bosch (huis in 't), V 326 v.
- Boschhuizen, II 178.
- Boschhuizerschans, VII 152, 156, 163.
- Boschuyzen (Claes van), VI 232.
- Bosinchem (Zweder van), I 97.
- Bosius (Thomas), VII 305, 354.
- Boskoop, VI 224.
- Bosscha (prof. J.), III 245*; IV 424*;
 V 368 v., 377, 394 v.; IX 400.
- Bossche (van den), III 107; X 14*.
- Bossuet (J. B.), IX 256; X 101, 144, 185, 187 v., 193, 213*.
- Bossy (Jan van), IV 367.
- Boston, V 270 v.
- Bosveld (van), IV 363, 372.
- Boswell, IX 463, 540.
- Bosworth, X 107.
- Bot van der Eme (Gijsbrecht), VI 33, 67.
- Botter, IV 177.
- Bouchain, V 51.
- Bouchard, II 466, VII 171.
- Boucher (Jehan), VII 325.
- Boudewijn, III 50.
- Bouillon (hertog van), IV 169.
- Bouix (abbé), X 68, 70, 72, 75.
- Boulaye (De la), VIII 36.
- Bourbon (kardinaal van), II 207.
 — (Luyse de), VIII 425.
- Bourbon-Leblanc, IX 235.
- Bourbon-Montpensier (Charlotte van), II 338; III 61 v.; IV 95, 108 v., 194; VII 318 v.; VIII 423.
- Bourbon's (de), I 314; V 21; X 107.
- Bourdeaux-Neufville, IX 148.
- Bourgeois (Joost), VII 308.
- Bourgogne, VIII 250.
 — (Margriete van), VIII 226, 246.
- Bourgondië, V 70; IX 2 v.
- Bourgondië (Adolf van), VI 427*.
 — (David van), VIII 244.
 — (Isabella van), VI 142.
 — (Philippe le Hardi van), IX 8.
 — (Margaretha van) VI 55*, 147.
- Bourgondische hertogen, V 13.
 — kreits, II 147.
- Bourlette (Andries), VIII 329.
- Boussu (Maximiliaan de Hennin, graaf van), II 102, 178, 209, 229, 232 v., 286 v., 291, 294 v., 301, 349, 415; VIII 427; IX 19.
- Bouvier des Eclats (generaal), V 358, 360, 282.
- Bouviere, VII 378.
- Bouwens (R. L.), V 321, 341*; IX 203.
- Boxhorn (M. Z. van), IV 214; VIII 280*; IX 275.
- Boxtel, VII 297.
- Boyle (R.), IX 111.

- Brabant, I 31 v., 293 v., 299 v., 319 v., 342, 364, 376, 390, 412, 427*, 447; II 94 vv., 117, 125, 172 v., 192*, 197, 213, 219, 222 vv., 228, 235, 238 v., 243 v., 263, 325, 340, 423*; III 59, 110, 129 v., 133, 139, 151, 166, 181, 183 v., 269, 311, 353; IV 176*, 218, 255, 392; VI 361; VII 270, 280, 322 v., 335, 345, 447; VIII 124, 140*, 320, 369, 374, 407, 422; IX 1 enz., 30, 34 v.
- Brabant (Noord-), I 2; III 254, 315.
- (Jan van), VI 83*, 129; VIII 208, 231, 245.
- Bracamonte (Don Gonzalo de), II 102; VII 229.
- Bracht (Tieleman Jansz. van), II 277.
- Bracton, VI 356, 365*.
- Bradley (Humfrey), VII 362*.
- Bradshaw, I 201.
- Bragansis (Procopius de), I 241 vv.
- Brakel (van), III 169, 197*; IX 125.
- Brand (Marinus), II 293, 295, 300 v., 303, 305 vv., 312, 322.
- Brandenburg, IV 95 v., 99 v., 107, 110, 113, 117, 143 vv., 148 v., 152, 155, 397 v., 405, 408, 421; V 8, 23, 34, 36, 66, 93 v., 100, 102, 109, 130 v., 170, 176, 179, 250; VIII 50; IX 227, 427.
- (Hendrik van), V 250 vv., 254, 258 v., 263; VIII 129.
- Brandt (Casper), VIII 2 v.
- (Gerard), IV 2, 6 vv.; VII 472, 502, 507, 523; VIII 2, 6, 114 v.; IX 53*, 166 v.
- Brandwijck, III 260*; VII 515 v.
- Brant (ds. Johannes), V 195.
- Brantôme, VII 246; VIII 351.
- Brasemermeer, II 394.
- Brassat, IV 123*, 130*, 134*, 136, 149, 167 v., 170, 174, 181 v., 185.
- Bray (Guy de), I 391, 398 vv., 446*; II 236, 238, 242, 266.
- Brazilië, III 376.
- Brecht (Jhr. A. van), II 487*.
- Breda, I 324, 365, 372 v., 375, 426*, 437, 448; II 28, 73, 129, 137, 225, 240*, 286, 366*, 372, 379, 382, 384, 388 v.; III 73; IV 110, 118 v., 425*; V 11, 18, 276, 280, 295; VII 89, 142, 398, 447; VIII 400, 420 v.; IX 90.
- Brederode (Peter), IX 57*.
- Brederode (geslacht), I 60*, II 283, VIII 161, 196 v.
- (Dirk van), VI 33*, 35; VIII 167.
- (Frans van), VI 129.
- (H. van), VI 39*.
- Hendrik van), I 308, 331, 355, 359, 371, 407, 416 v., 422*, 428 v., 432, 436 vv., 444 v., 448 v.; II 78 vv., 91 v., 99; VII 89, 96; VIII 326, 339, 419, 434* v.; IX 357, 451 v.
- (Johan Wolfert van), IV 102.
- (Lancelot van), II 145*, 159, 281.
- (Mad^{le} van), IV 433*.
- (Walraven van), III 304, 306*; VII 512; VIII 212; IX 84, 86 v., 90 v., 124
- (Willem van), VI 19.
- Breekvelt (Willem), III 363.
- Breen (J. C.), V 412*.
- Breisach, V 71.
- Bremen, VIII 60.
- Brescia (Arnold v.), X 99.
- Bresser (Assuerus), IX 203.
- Bresslau, VII 61.
- Bricquemault, II 187.
- Brie, II 196.
- Briel (den), I 81, 147; II 11, 116, 132, 137, 148, 151, 209, 214, 227, 269, 284* 285 enz., 297, 301, 307 enz., 319, 346, 428*, 443*; III 48, 139, 266, 287; IV 108, 310*; V 364, 367, 393; VI 4*, 116, 158, 264, 270, 310, 374, 386, 391, 414 v., 418, 421; VII 8, 128, 149, 240, 256, 307, 310, 409; VIII 373—379, 431; IX 17, 166, 169, 203 v.
- Briges (markies de), IX 231.
- Bright (J.), X 329, 341, 411, 413.
- Brill (prof. W. G.), IV 378 v.; VII 5; IX 37.
- Brinckmeier, VI 259 v.
- Brittannië (Groot-), III 412, zie Engeland.
- Broedersen, III 251, 290, 293, 310; VII 260, 349 vv., 355.
- Broek VI 7 v.
- Broekhoven (Foy van), II 416, 431.
- Broekhoven (Hendrik van), II 417*, 472, 487.
- Broekpolder, II 478.
- Broer Jansz, III 352 v., 355, 358.
- Brom (G.), VIII 316.
- Brömel (ds.), X 106*.

- Bronckhorst-Batenburg (Joost van), IX 84*.
- Bronckhorst (weduwe), III 185*.
- Bronkhorst (Barbara van) II 419*.
- (Dirk van), II 418 v., 427 v., 434, 439.
- Brouwer (Frans), VII 272.
- (Hendrik), VIII 444.
- (mr. P. A. S. van Limburg) VII 25; IX 493.
- Brouwers (J. W.), I 39 vv., 44 v.; VII 213.
- Brouwershaven, II 290; VI 429; VIII 224.
- Bruce (J.), III 150, 189.
- Brugge, I 105, 207, 290*, 348*; III 125, 236, 238; IV 138, 404; V 115, 213; VI 263; VII 64; VIII 428, 435; IX 180.
- Bruggen (van der), X 225.
- Bruhesen (Johannes van), III 277*, 283 v., 290, 301 v., 309; VII 264, 329 enz.
- Brun (Anthonie), III 366; IV 170, 173, 175, 180, 183 v.
- Brunnen, I 245.
- Bruno, X 112.
- Brunswijk, V 251, IX 56.
- (huis van), V 66, 72, 121.
- (Erik, hertog van), I 365, 422*, 424; VIII 348, 436.
- (Karel Willem Ferdinand, hertog van), V 250 v., 300 v., 304, 333 vv., 338 v., 342, 346.
- Wolfenbittel (Lodewijk Ernst, hertog van), IV 336, V 221, 230 v., 236, 292; VII 8.
- Erunt (Reynier), VIII 295 vv.
- Brunynck (Nicolaas), II 35, 160; III 268.
- Brussel I 6, 271*, 279*, 283, 299, 302 vv., 314, 324, 328, 332, 336, 350*, 355 vv., 362*, 368 v., 376 v., 392, 405, 407, 410, 412, 417, 423 v., 427, 445, 447 v.; II 50 enz., 86, 94 vv., 102, 119, 125 v., 135 v., 139*, 163 v., 176, 200, 215, 220, 223, 260, 268 vv., 320, 335 v., 364 v., 368, 378, 409, 463; III 42, 73, 85 v., 90, 99 v., 130, 232, 262, 295 v., 301 vv., 307, 312, 322, 325, 332, 335 v., 349; IV 42, 44, 114*, 183, 223, 255, 385, 389 v., 395, 408 v., 411, 413 v., 415; V 88; VI 144, 152 v., 166; 173 v.; VII 89, 103, 119, 199, 208, 210*, 213, 215, 217 v., 233, 309, 332 enz., 351 v.; VIII 35, 61, 300, 332, 347, 351, 408, 414 v., 417 v., 426 vv.; IX 7, 9, 22, 31, 43, 71 v., 88 v., 106, 130, 134, 458.
- Brutel de la Rivière (dr. G. J.), VIII 314, 316, 319 v., 322.
- Bruyninck (Albert), VII 511 v.; VIII 22.
- Bry (de), III 390.
- Buat (Henry Fl. de Coulan, heer van), IV 140*, 207, 261—304; V 10 v., 28; VII 434; VIII 62.
- Buc (George), IX 112.
- Bucerus, I 398.
- Buchelius (Arnoldus), III 42*, 90; VII 167, 497; VIII 141; IX 83 vv.
- Buch[elle] (Jean), VII 206.
- Buckhurst (lord), III 205 vv., 211, 214.
- Buckingham, IV 345*, 349, 354*; V 30.
- Buckle (Th.), II 24; IX 359 v., 362, 366 370, 391.
- Buddenbrock (generaal von), V 248, 251.
- Bugge (Johannes) VII 298.
- Buisson (du), VIII 34—41.
- Bulgerstein, VI 13, 31, 41 vv.
- Bullen (A. H.), IX 110, 112 v., 123, 125.
- Bunschoten, III 318.
- Burch (Lambert van der), VII 51.
- (Willeman v. d.), VI 89.
- Burchgrave (Daniël de), III 166, 168 v., 179, 181, 197.
- Burcht (Jacques van der), III 248.
- Buren, II 161, 163, 232*, 382, 390; IV 230.
- Burgers (Th. Fr.), X 405 v.
- Burgersdijk (L. A. J.), IX 241.
- Burgersociëteiten, V 308.
- Burghley (Lord), VII 243.
- Burghorn (Daniël), VIII 382.
- Burgos, VIII 412 v.; X 12.
- Burgundius (N.), II 69 v.; VII 268.
- Burik, IV 147.
- Burke (E.), X 128, 142, 144 v., 187, 193, 196, 198 vv., 203, 234.
- Burlage (J. H.), IX 468.
- Burleigh (lord), II 175, 186, 193 v., 202; III 124, 172.
- Burman (Casper), VIII 68, 71.
- (Pieter), IV 340 vv., 355, 362, 368*; VII 113*; VIII 48.
- Burmania (Sjouk van), IV 215.
- (Stephanus de), IV 214 vv.
- Burnet (Gilbert), V 90*, 112*, 148 v., 156*, 159*, 162, 196, 198 vv., 202 v., 206, 208; IX 166 v.

Burre (Walter), IV 258 v.
 Busennius (Cornelis), III 44, 63.
 Butkens, VIII 388.
 Butter (Nathaniël), III 353.
 Buyck (Jacob), III 1 enz.; 24, 28, 30* v.,
 33*, 39.
 — (Joost), III 7 v., 27* v.
 Buys (Cornelis), II 317*.
 — (prof. J. T.), IX 407; X 381.
 — (Paulus), II 124 vv., 128 vv.,
 134 vv., 317, 362, 372, 446, 484*;
 III 121 v., 128*, 150, 155, 157, 159,
 165 v., 169, 171 v., 175 v., 178, 187,
 194, 216; VII 143, 321.

Buysero, VIII 71 vv., 78.
 Buytewech (Gerard), III 330; VII 353*.
 — (Jan Gerrits), VII 278*, 287 v.
 Buzanval (de), III 162*, 235, 237, 248,
 389, 395 v., 402*; VII 416, 462, 465;
 IX 106, 182.
 Bye (Dirk de), IX 6*.
 — (Dirk Jorisz de), IX 63*.
 — (Joris de), IV 40; IX 63—70.
 — (IJsbrant Pz. de), VII 279.
 Bygaerden (Gaspar van), II 269*.
 Bylandt (gravin van), V 252.
 Bynkershoek (C. van), IV 211; VI 426.

C.

Cabeljauw (Johan), VIII 117.
 Cabrera (Luis), VII 215.
 Caccini (Th.), X 48, 54.
 Caderossia (Davinus de), I 212.
 Caen, VII 517.
 Cajaphas, IV 5.
 Cajazzo, III 223.
 Calais, III 134; VIII 214; IX 130.
 Calcar II 129.
 Caldenbroek (van), VIII 420.
 Caligula, IV 56.
 Calkoen V 309; VII 520 v., 523 v.
 Calvart (Lieven), VII 462, 464 v., VIII 424.
 Calvete d'Estrella (J.), VII 196 v., VIII
 267, 276, 435.
 Calvinisme I 16, 345, 367, 382; II 18, 30,
 74, 235 vv., 241, 243, 343; III 260, 270,
 281, 297; VII 356.
 Calvinisten I 237*; III 145, 164*, 184,
 205, 210, 265, 304, 342; IV 7, 16; VIII
 352, 420; IX 163; X 74.
 Calvijn (Jean), I 348, 350, 382 v.; II 236;
 III 80; IV 18, 89; V 283; VII 94; VIII
 304 vv.; IX 378; X 115 v., 126, 129, 173.
 Camargo (Theodore de), IV 230*.
 Cambacérés, IX 351.
 Cambridge, I 201; IX 94.
 Camerlingh (Nicolaas); II 132, 136.
 Campana (C.), III 227, 232; VII 373, 379.
 Campanella, X 62.
 Campbell (J. W.), zie Kumpel.
 — (M. F. A. G.), I 165, 190*, 196*,

200 v., 213; VII 12 v., 406, 473; VIII
 133; IX 46, 50 v.
 Campen (Johan van), VIII 104 v.
 Camper (prof. P.), V 260, 265.
 Canada, IV 245.
 Canarië, III 380, 391.
 Canarische eilanden, III 379.
 Canin (Jan), VII 178.
 Caninefaten, I 2.
 Cant (Reinier), II 129*; III 121 v.
 Canterbury, IV 82*; V 160.
 Cantipratanus (Th.), VIII 146 v.
 Canto (Alonzo del), VIII 351
 Capelle a/d IJsel, II 447.
 Capelle (la), IV 169.
 Capellen (Alexander van der), IV 145;
 VII 446; IX 69*, 135*.
 — (A. Ph. van der), V 280, 334.
 Capet (Hugues), X 134.
 Capoens (Reinier) VI 367*.
 Capriata, VII 481.
 Caramuel X, 70, 74.
 Carcassonne, I 214*.
 Carion, VII 97.
 Carleton (Dudley), IV 258; VII 422, 426,
 442, 523; IX 106, 113, 124.
 Carlingford (lord), V 146.
 Carloo (heer van), II 94.
 Carnero (Antonio), III 227, 232, 240,
 247; VII 208, 379; VIII 361 vv.; IX 95.
 Carnisse (heer van Boetselaer van), II
 362, 457; VII 171; VIII 419.

- Carnisse, zie Dirk Pauw.
 — (madame de), VIII 419 v.
 Caron, gezant, III 76; IV 259; VII 399*, 462.
 Carpentier (ds. de), I 392.
 Carpentier (Roeland de), VII 471, 481 v., 517.
 Cartesius (Renatus), I 41; II 36; IV 111; IX 346, 369.
 Carthago, X 91.
 Casale, V 87, 93, 106.
 Casembroot (Leonard), III 299 v.
 Cassagnac (de), X 374.
 Cassander (Georgius), I 346 vv.; VII 80.
 Cassel, IX 56.
 Castanghe, VI 117 v.
 Casteleyn (Abraham), III 361.
 — (Christiaan), IX 196.
 Castelijn (Pieter), IX 165.
 Castelli, X 50, 54.
 Castel-Rodrigo, IV 288.
 Castilië, I 272, 296, 419; II 349; IX 176; X 152.
 — (Isabella van), I 271; IX 176; X 43, 159.
 Castlehaven (lord), IV 425.
 Castro (Jacobus a), VII 337.
 — (Nicolaas de), III 262.
 Catalonië, IV 137*, 393; V 115.
 Cateau-Cambresis, I 307, 312; II 182, 185, 196; VII 406.
 Cater (Dirk), III 263; VII 123*, 126*.
 Cato (Marcus Porcius), II 421.
 Cats (Jacob), IV 9, 11; VI 400; VII 437 vv.; IX 346, 369, 540; X 26 v., 414.
 Cattenburgh (A. van), IV 90; VIII 2*.
 Catteville (de), II 457*, 462 v.
 Cecil, gezant, II 280*; III 124 v.
 —, officier, III 247.
 Ceilon, III 424.
 Celle, V 72.
 Ceriol (Furio), II 383.
 Chad, V 350, 368, 377.
 Chaillot, IV 269, 278.
 Chais van Buren (Ch. A.), VIII 94.
 Chalmers (Johan Martinus), V 229, 231, 236 vv.
 Châlons, IV 170.
 Chamaven, I 2.
 Chambre-mipartie, IV 200 vv., 206.
 Chamlay, IV 394.
 Champagne, IV 170; V 335; VIII 366.
 Champagnay (Fr. Pérenot de), I 277*;
 II 223, 357 v., 361 vv., 369, 409 v.; III 275*; VII 17 vv., 229, 318 v.; VIII 358, 413.
 Changuin (F. D.), V 361, 370*.
 Chantonay, I 303, 314, 322, 328; II 119*, 147*.
 Chanut, III 363.
 Chapman, IX 112.
 Chappuys (G.), III 227, 232.
 Chappuzzeau, V 5.
 Charente, IV 133.
 Charlemont, V 71 v.
 Charleroi, IV 399; V 34, 52 v.
 Charnaçé, VII 435, 445 v.
 Charolois, IX 2.
 Chateaubriand (F. A. de), X 137.
 Chatillon, kardinaal, II 121*, 186.
 Chatillons (de), I 322.
 Chattam, IV 292.
 Chenailles, IV 302 v.
 Chenonceaux, II 206.
 Chesne (L. du), zie Eecke.
 Chester (bisschop van), X 119.
 —, kolonel, II 440.
 Chesterfield, IV 4.
 Chevraux (baron de), II 392.
 Chevreuse (mad. de), VII 439, 441.
 Chigi (Fabio), VII 265.
 Childers, minister, X 412.
 China, III 338, 398, 413; X 329.
 Chiny, V 87.
 Chomel, V 305.
 Choppart, IX 230, 234.
 Christiaan II van Denemarken, I 306; X 113.
 Christiaan IV van Denemarken, IV 78.
 Christina van Zweden, IV 92, 99.
 Christus, I 235; III 29, 32, 105, 107, 257; IV 93.
 Chudleigh, V 97 vv., 101, 104, 106 v., 121*, 136.
 Churchill, zie Marlborough.
 Cicero, III 425; VIII 264.
 Citadelle, II 466 v.
 Citters (Arnout van), V 72, 93, 177.
 — (familie van), V 221, 224, 236.
 — (Willem van), V 221 v., 224, 237, 321 v., 324, 340; VII 109.
 — (J. de Witte van), IV 335; V

- 218*; VIII 95; IX 184 vv., 199, 491.
 Claerweent, VI 402, 405.
 Claesz (Cornelis), admiraal, II 448, 455*.
 — (Cornelis), uitgever, VII 202 v.
 Clairembault, IV 158 v.
 Clara (klooster van Sinte), III 49.
 Clare (gravin van), III 229.
 Clarendon, kanselier, I 44; IV 276 v.;
 V 5*, 54*, 204 v.
 — lord-luitenant, V 150, 153.
 Claudius (keizer), VI 109.
 Clawen, VI 396—406.
 Clawenden, VI 396—406.
 Cleef, I 30.
 Cleeff (huis te), II 79.
 Clémenceau, X 374.
 Clemens VIII (paus), II 298; III 277*,
 293, 323 v., 330; VII 248, 332 v.,
 348.
 Clemens Martini Hornanus, II 270.
 Clement (ds.), V 111*.
 — (G. de St.), IX 74.
 Clercq (de), dijkgraaf, VI 178.
 — (Gerrit de), IX 447.
 — (Egidius le), VII 76.
 — (Gilles le), I 368, 432, 437; II 46 v.,
 49, 57 vv., 62, 68, 73.
 — (P. le), VIII 87.
 Clericus (J.), VIII 283 v.
 Cleyst, gezant, IV 119*.
 Cliven, VI 396—406.
 Cloots (J. W.), III 40.
 Cobden (R.), X 329, 344, 441*.
 Cobet (prof. C. G.), VIII 13; IX 407,
 497—530.
 Coblentz, II 200.
 Cock (prof.), IX 505.
 — (Dirk de), V 141.
 Codde (Petrus), I 230.
 Coehoorn (Menno van), VIII 83.
 Coenen (Johan), VIII 113.
 — (P.), IV 374*.
 Coeverinx (Gisbertus), VII 331, 336.
 Coevoet (Wouter), VI 341.
 Colbert (J. B.), IV 345 v.; X 189.
 Colbert de Croissy, V 22; IX 170.
 Colenbrander (H. T.), V 306*.
 Coletus (J.), VIII 284.
 Coligny (Gaspard de), I 314, 442*; II
 186, 190, 202, 204, 218, 220 v., 282,
 448; III 69*; IX 46.
 Coligny (Louise de), III 116, 396; V 194;
 VII 245 v.; IX 46—57.
 Collegium Germanicum, III 286, 314.
 — theologicum te Leiden, III 333.
 — Willebrordi et Bonifacii, III 116.
 Collette (G. A.), VII 236.
 Collick (van der), IV 177, 179.
 Collier, IX 239.
 Coloma, VII 379.
 Columbus (Christophorus), I 166*, 184;
 X 43, 332.
 Colvius (ds.), IV 242.
 Commines, IX 426; X 21.
 Compagnie (Eng. O. I.), III 411; V 140.
 — (Noorsche), VI 132, 136.
 — (Oost Indische), III 276, 279, 372,
 375, 377 vv., 383 v., 387 vv., 391 vv.,
 397 vv., 407 vv., 414 vv., 422 v., 426,
 440, 443 vv.; IV 321; V 82, 140, 217,
 232, 285; VI 132; VII 352, 462; VIII
 103; X 308.
 — (West Indische), III 279, 358; IV
 43; VIII 122.
 Compiègne, IV 182.
 Compromis, I 370, 378, 388, 396, 403 vv.,
 409, 414, 418, 421, 424 v., 427 v., 432*,
 437, 441, 449*; II 45, 47, 53, 57 v., 61,
 66, 68, 70 vv., 78, 91, 94, 99, 121, 129,
 132, 144, 222, 245, 280, 283, 344, 399*,
 414, 447; III 265; VII 75, 89, 95, 97,
 101 v., 170, 316; VIII 329, 339, 357,
 418 v.; IX 357.
 Compton (Henry), V 206.
 Comte (Auguste), IX 358 v., 391; X 182.
 Comunidades, X 152.
 Concordie (Wittenberger), I 398 v., 401.
 Condé, IV 406; V 51.
 — (Henri I van), II 164, 190, 284;
 VIII 425.
 — (Henri II van), III 405*.
 — (Louis I van), I 314, 350 v., 398;
 II 365*; VIII 349 v.
 — (Louis II van), IV 169; V 40; VII
 3; VIII 37; IX 332*, 504.
 — (St. Marie van), I 128.
 Condell, IX 237.
 Conestaggio, IX 43.
 Confessie (Augsburger), II 236 vv., 241*,
 247, 252 v., 255, 261, 267*.
 Confolens, II 117*.
 Congregatie van den index, X 57, 63.

- Congregatie van het H. Officie, X 53, 55, 58, 65 vv.
 Congres der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, X 214 v.
 Coninck (Jan Gijbrechtsz.), II 159, 163.
 —, afgev. v. Hoorn, IV 270*.
 — (Jan de), II 276.
 Coninx (Elizabeth en Goert), VII 241.
 Coninxloo (A.), VIII 421, 426.
 — (G. van), IX 180*.
 Conrad, abt, I 202, 207.
 Consistorie, I 391, 402 vv., 410 v., 426, 428 vv., 432 v., 437*, 445 v.; II 49, 52, 60, 70 vv., 77 v., 259; III 144 v., 164.
 Constanten, zie Scheffer (prof. J. G. de Hoop).
 Constantinopel, V 34*.
 Constanz, II 430.
 Consulta, I 301, 337.
 Conti, IV 169, VIII 37.
 Contra-Remonstranten, I 41; IV 12, 22 vv., 29, 34, 38*, 44, 62 v.; VIII 309.
 Convenanters (Schotsche), V 162.
 Conventie (Fransche), IX 351; X 80.
 Convooen en licenten, V 131.
 Conway, V 82.
 Cool (Jacob), I 191*.
 Coolhaes (Caspar), II 259; III 258, 317.
 Cools (Cornelis), III 350.
 Cooltuyn (Cornelis), II 237 v., 241.
 Coopal (Willem), III 297; VII 340 vv.
 Coornhert (Dirk Volckertsz.), I 5, 169 vv., 177, 181, 185, 196*; II 250, 273.
 — (Frans Volckertsz.), II 250 v., 253, 263.
 Coornhout, VIII 48*.
 Copernicus, X 8, 38, 43 vv., 48, 55, 57, 61 vv., 66, 70 vv.
 Copier heer van Kalslagen (Jacob), II 125, 137, 141.
 Coppiin Noyens, VIII 239 v.
 Coppin (C.), VIII 296.
 Cops (mr.), III 306.
 Coracopetra, VIII 278.
 Corasse (edelvrouw van), III 347.
 Corbulo, VI 109, 112.
 Corday (Charlotte), VII 3.
 Cordus (Valerius), III 42*.
 Cornaillon (Helene de), II 366*.
 — (Mad. de), II 366*; VIII 420 v.
 Cornelis, knecht v. L. Jz. Coster, I 173—209.
 Cornelis (Broer), I 387*; VIII 308 vv.; IX 180.
 — Anthonisz, III 26*.
 — Gerritsz., I 180, 191, 226.
 Cornets de Groot (familie), III 367, 390; IV 9.
 Cornille Jansz., IX 180.
 Corput (Geertruid van den), IV 230*.
 Corrano, I 434.
 Correro, gezant, III 259*.
 Correspondentie, IX 184 enz.
 — (Contract van), V 111.
 Corsen (P.), VIII 28.
 Coruna, IX 130.
 Cortes, X 152.
 Corver Hooft, X 325*.
 Corvinus (J. A.), VIII 19.
 Cosijn (prof. P. J.), VI 400.
 Costa (Isaac da), V 402 v., 419; X 108, 191, 201*, 233.
 Coster (Geertruid), I 184.
 — (Jan), I 180 v., 222 v., 226—228.
 — (Laurens Janszoon), I 167—228.
 — (Pieter Jansz.), I 183.
 Costerus (B.), IV 338 vv., 342, 362, 365.
 Cotton (Robert), II 114 v.
 Coulhes (Mathieu), III 401.
 Coulster (Johanna van der), VII 153.
 — (Willem van den), VIII 203 enz., 246.
 Courant, III 344—366.
 — (Brielsche), IX 203 v.
 Courcelles (Etienne de), IX 53*.
 Courier (P. L.), V 268; IX 199, 307, 442, 510, 517.
 Court (Pieter de la), III 42—53, 74, 110 vv.; IX 346, 369; X 220.
 Courteville, I 314 vv.; VII 215.
 Courtin, V 52*.
 Cousin, VII 441.
 Coutière (la), IX 100*.
 Couwenhove (Mr. Jacob van), IV 242.
 Couwenhoven, VI 43*.
 Couwerve (van), III 365.
 Covarruvia (Didacus), III 431 vv., 435.
 Coverdale (Miles), VII 398.
 Craandijk (J.), VIII 157 v.
 Cralingen, zie Outgier.
 — (Daniël van), VI 89 v.
 Cralingen (Gielis van), VIII 239.
 Cramprich, gezant, V 154*.

Crayenstein, VIII 168 v., 171 v.
 Crespel, VII 205 vv., 211 v.
 Crespin (Jean), I 433*, 449*; II 277;
 VII 83, 100.
 Crest (du), II 457*.
 Cret, officier, II 469.
 Crimpen, VII 167 v.
 Crocus (Corn.), VII 67 v.
 Croix (la), I 442*.
 Crommon, IV 225 v., 228.
 Cromwell (Oliver), IV 150*, 225 vv., 247,
 351; V 7; VIII 59 v., 63, 78 vv., 405*;
 IX 147, 150, 153, 327; X 205.
 Crucius Cornelisz. (Arnold), II 271 vv.
 Cruyf (Jan Lambertsz.), VIII 214.
 Cueninxloo (Adrianus), zie Coninxloo.
 Cues (Jan), VIII 385 vv., 392.
 Culemburg (Floris van Pallandt graaf
 van), I 331, 355, 369, 372, 411; II 75;
 VII 96, 321.

Culemburg (Gerard van), II 259—263.
 — (gravin van), III 41.
 Culenburch, VII 431.
 Cumberland, X 101.
 Cunaeus (P.), III 408; IV 29*; VIII
 101.
 Çuniga (Don Juan de), I 290*.
 Custbode, VI 412.
 Custen, VI 407, 410 vv.
 Custing, VI 323, 332, 336, 406—416.
 Cuvier (G. L. C. F. D. de), IX 307.
 Cuyck[ius] (Cornelis), VII 277 vv.
 — (Hendrik), III 256, 273*, 309; VII
 249, 251, 259, 261 v., 277, 337.
 Cuyk (Hendrik v.), VI 187.
 Cuylenburg, solliciteur, VIII 65; IX 323.
 Cuyppers van Velthoven, II 72.
 Cyprianus, III 101.
 Cyprus, II 184.

D.

Daelhen, IX 3, 8.
 Daetselaer, IV 41.
 Dahlmann, X 233.
 Dale (Robert), III 189*.
 — (J. H. van), VIII 375.
 Dalem, II 96 v., 99 v., 104 v.; VII 233;
 VIII 355.
 Dalrymple (D.), V 196*, 198* vv.
 Dam (Carel van), VII 162, 185 vv.
 — (van), advocaat, VIII 17.
 — (P. van), III 397*.
 Damme, IV 138; VII 447.
 Dan (van), zie Dam.
 Danby, lord treasurer, IV 435; V 45.
 Danckaerts (Sebastiaan), VII 399.
 Dante, IX 256.
 Dantzig, III 348*; VIII 58 v.
 Dardanarii, I 108.
 Darwin (Ch.), IX 364.
 Darwinisme, IX 364.
 Dathenus (P.), I 391 v., 425 v., 431 v.;
 II 236, 240*, 250, 252, 254 v.; VII 318;
 VIII 414, 421, 426.
 Dauphiné, V 122, 142.
 David (prof.), X 17.
 David Jorisz., I 394.
 Davi[d]son, gezant, II 487*; III 170.
 Davis (John), III 422.

Dax [département des Landes], I 211.
 Decius, X 110.
 Dedel (Johan), IV 276*.
 — (W. G.), V 234*, 313.
 Dee (C. H.), VI 178, 186.
 Delas, majoor van Duinkerken, IV 132 v.,
 191 v.
 Delf (Claes van), VI 89.
 — (de), VI 109 enz. 116* vv.
 Delfland, II 287, 367, 398, 400*, 427,
 445 v., 452, 458 v., 465 v., 468, 470; VI
 5, 23*, 25 vv., 29, 88, 109, 111 vv., 119,
 121 vv., 170, 188 v., 199 vv., 203, 318,
 396, 424 v.; VII 31, 49; VIII 145.
 Delfshaven, II 287; III 47, 214; VI 14,
 59*, 107—137.
 Delft, I 56* v., 72*, 78, 88, 93* v., 103,
 145, 153, 251, 413*, 432*; II 34 v.,
 132, 136, 151, 171, 271, 318* v., 323,
 325 enz., 343, 370, 372, 389, 392,
 394* v., 398, 402, 426, 443 v., 450 vv.,
 457*, 461, 463*, 477, 484 v.; III 23, 41,
 43 enz., 65, 75 enz., 122, 134*, 216,
 233*, 268, 280, 286 v., 299, 308, 324*;
 IV 9 v., 58, 68, 75, 93*, 372; VI 9*,
 14, 35, 48, 75, 77*, 79*, 89, 92, 107—
 137, 149, 152, 165 v., 168 v., 172*, 236,
 238, 240 vv., 245 vv., 250 vv., 285, 287,

- 370 vv., 378*, 385, 398; VII 147 v., 152, 245, 260, 265, 309, 319 v., 386, 497; VIII 146, 179, 208, 228 v., 234, 396, 422; IX 61, 90, 219.
- Deligem, IV 176*.
- Delmer, III 365.
- Delphus (Arnoldus Cornelius), VIII 413.
- Delprat (G. H. M.), VI 256, 258 vv.
- Delrio (pater), VII 353*, zie Rio (del)
- Demak, III 380 v.
- Demosthenes, VIII 34; IX 265.
- Democraten, V 290 v., 294, 304, 306, 344 v.
- Denbigh (Earl of), IX 110.
- Dendermonde, I 421 v., 427; II 222, 225; IV 138; VII 323*.
- Denemarken I 306; II 176; III 161 v.; 364 v.; IV 53, 57, 77, 247, 397 v., 405, 408; V 93 v., 102, 109; VIII 50, 320 v.; IX 136 vv.
- (George van), V 121.
- Denholm (Sir W.), V 163*.
- Desault, IX 220, 224, 229 v., 233 v.
- Descartes, zie Cartesius.
- Deschamps, IV 132, 140*, 191.
- Dessau, VIII 88.
- Despotisme, X 101.
- Deutz, V 51*.
- Deventer, I 290*, 310, 444; II 115, 137, 140, 150 v., 154 enz., 160 vv., 179, 220, 230, 232; III 70, 194 v., 218*, 254, 283, 310, 323; VII 287, 316, 327, 331, 335 v.; VII 244, 271, 316, 320 vv., 400; IX 487.
- Deventer (M. L. van), I 266 v., 404*; 428*; III 135, 161, 204; VII 454 vv.; VIII 7; IX 37.
- Devolutierecht, IX 327.
- Devonshire (hertog v.), X 119.
- Deyl (ten), VIII 162*.
- Dickens (Ch.), X 415.
- Didier (L.), II 211 v.
- Didot, IX 523 v.
- Diegerick (A.), IX 44.
- Diemen, III 5; VI 372*, 397.
- Diemerdijk, III 26, 36, 38.
- Dienne (graaf van), VII 361.
- Dieppe, IX 86.
- Dieren, IV 135, 151, 174, 191, 194.
- Diest, II 221; III 237; VII 323*.
- , gezant, V 131*.
- (Johan van), VI 21.
- Dietz, IV 111.
- Dijkgraaf, VI 194, 202, 204, 218, 225, 235.
- Dijkschepenen, VI 204.
- Dillenburg, II 91, 97 v., 108, 118, 122 vv., 125, 131, 138, 144, 150, 153, 160 v., 210, 216, 279, 450; IV 111; VII 112 vv., 124, 128, 310 v., 322*; VIII 348.
- Dillingham, IX 94, 96.
- Dinant, V 71 v.
- Dindorf, IX 519, 524.
- Dio Cassius, VI 110.
- Diocletianus, I 53.
- Diogenes Laërtius, IX 523 v., 527.
- Dionysius de jongere, IX 375.
- Dionysius Halicarnensis, IX 371 v.
- Dirc Cornelisz, VIII 434*.
- Dirk I van Holland, III 202.
- II van Holland, VI 197; VII 52, 58.
- III van Holland, VI 108; VIII 139*.
- IV van Holland, VII 53, 55 vv.
- V van Holland, I 58; VI 242*; VII 55, 57 v.; VIII 141.
- VI van Holland, IV 44.
- VII van Holland, VII 50* v.; VIII 140*.
- Dirks (Hendrik), III 26, 28.
- Dissenters, V 155, 158, 162 v.
- Dixmuiden, V 115.
- Dodo, VIII 147 v.
- Dotd van Flensburg (J. I.), VII 20, 167, 267, 302, 395.
- Doebner, V 194*, 201 v.
- Doedes (prof. J. I.), X 1—37.
- Doelisten, V 292.
- Does (de), VI 186, 207.
- (Frans van der), VII 167.
- (Hendrik van der), II 418.
- (Jacob van der), II 416 vv., 429 v., 434, 438, 458, 471 v., 486 v.; VIII 18.
- (Jan van der), of Dousa, I 53; II 30, 404 v., 412, 416 vv., 427 enz., 434 enz., 458, 465*, 471 vv., 484, 486 v.; III 162*, 218; VII 46, 51 v., 153, 157 vv., 167 vv., 188 v.
- Doesburg, III 232.
- Doeswetering, VI 207.
- Dohna (Frederik van), VII 258.
- (gravin), IV 102.
- Dokkum, III 387; VIII 60; IX 187.
- Dôle, VII 276.

- Dolhain, admiraal, II 121, 144 vv., 281.
 Dollard, VII 154.
 Domingo (Sint), III 208.
 Dominicanen, I 289*; III 325.
 Dominis (M. A. de), X 43*.
 Domkapittel, III 183.
 Dommerville, IX 55.
 Donaten, I 193 vv., 198 v., 202 vv., 208, 219.
 Donatus, I 196.
 Donders (F. C.), IX 402, 526.
 Doneau, III 204 v.
 Donellus (Hugo), VII 179, 273.
 Donge, VII 376 v.
 Donndorf, IX 423.
 Doodslag, VI 288 enz., 367—384.
 Doornik, I 290*, 314, 334, 345*, 368, 382, 416, 421, 426, 431 v., 444; II 49, 57, 59, 68, 82*; III 78, 82, 86*, 89*, 115*; IV 406; VII 78, 232, 250, 253, 325; IX 5 enz.
 Doorninck (Mr. J. J. van), VIII 322.
 Dopf (generaal von), V 339.
 Dordrecht, I 57, 70, 78, 85*, 102 v., 107, 145, 158*, 230*; II 125, 141, 151 v., 159, 163, 217, 229, 247*, 287, 293 v., 301, 309, 316, 318, 372, 374, 378, 416, 440; III 20, 58, 62, 143, 212, 215 v., 219, 263*, 265, 277, 323, 350; IV 26, 34, 240 vv., 286, 294, 300, 307*, 311*, 350; V 31, 116, 120, 128, 131, 285, 297; VI 14*, 71, 79 v., 108 v., 113, 115, 120 v., 139—154, 158, 163, 169, 171 vv., 242 vv., 247, 250 vv., 262 v., 265, 288, 297, 302, 304 vv., 310, 327, 343, 372 v., 385 v., 388, 390, 394; VII 31, 64 v., 71, 82, 146 vv., 154, 177, 180, 245, 311*, 378, 390 v., 471; VIII 97, 121, 123 vv., 139* v., 142, 145 v., 154, 176—180, 192*; IX 59, 145, 156, 159.
 Dorp (Arent van), II 137, 216 v., 222, 225*; VII 147, 149, 322 vv.; IX 180*.
 — (ritmeester van), VIII 358.
 Van Dorp, heer van Maasdam, zie Maasdam.
 Dort (van), IX 124 v.
 Douai, I 310, 348, 350*; II 297; III 87, 90, 92 enz., 100, 113 v., 322; VII 251, 273 v., 276, 281*; VIII 147, 301, 400; IX 5 enz.
 Doubleth, geslacht, IV 197 enz.
 Doubleth, (G. R.), IV 195*, 197 enz.
 — (Ph.), IV 199, 204, 241.
 Dourlens, IV 140*.
 Dousa, zie Does (Jan van der).
 Dover, II 174; V 20 v., 42, 62, 210.
 Downing (G.), III 366; IV 353*; VIII 63, 65.
 Doys (Gerlich), VII 241.
 Dozy (mr. C. M.), III 27*; IV 320; VIII 154; IX 407.
 Drechterland, VI 188, 419.
 Drenthe, I 2; II 103; IV 60; VI 361; VII 433; VIII 75; IX 7, 139—144.
 Dresden, V 252 v.; IX 356.
 Dreux, I 322.
 Dritzehn (Andreas), I 214.
 Droffelaer, VII 490.
 Drost, IX 447.
 Droste (Anna Maria), VIII 123.
 — (Charles), VIII 122 vv.
 — (Coenraet), VIII 119—126; IX 164 vv., 168.
 — (Matthijs), VIII 121, 123 v.
 Droste zu Vischerung en zu Senden, VIII 122.
 Droysen, IV 148, 154.
 Drummond, (R. Blackley), VIII 255, 277.
 Drunen (G. v. Haastrecht v.), VII 129, 141, 148, 151, 164.
 Dryvere (de), III 184*.
 Dübner, IX 519, 523.
 Ducange, VII 43.
 Ducros, IV 419 vv., 432, 434.
 Duffel, I 405.
 Duifhuis (Hubert), IV 144.
 Duinkerken, III 235 vv., 384; IV 22, 131 vv., 140*, 162, 164 v., 172, 189, 191 v., 194; VII 362, 415 vv., 420; IX 135*.
 Duins, VII 439; IX 129—135.
 Duisburg, II 171; VI 184; VII 154.
 Duiscops, X 24.
 Duitschland, I 3, 52, 58, 97, 148, 284, 308 v., 321, 347, 350, 353, 364, 366, 379, 382, 391, 397, 399, 401, 404, 420, 424, 429, 433, 437, 441 v., 444 v., 448; II 20, 57, 61, 91, 99, 118, 120, 123, 133, 140, 151 v., 173, 184 vv., 197, 199, 214 vv., 229, 235, 237, 242, 247*, 260, 267, 270, 273 v., 279, 281 v., 284, 290, 320, 342, 353, 357, 366* v., 377, 390, 393, 399*, 406, 444; III 7, 94, 138,

253, 285 v., 291, 293, 295, 311, 314, 342, 345, 351 v., 355; IV 53, 66, 78 v., 248, 416, 434; V 34, 71, 87, 92, 94, 102 v., 107 v., 113 v., 119, 140, 171, 186 v., 240, 264, 346, 365; VI 153, 435, 438; VII 9, 63, 133, 363, 386, 400, 433, 444, 447; VIII 31, 122, 129, 288vv., 316, 349, 407, 420, 426; IX 43, 56, 225, 227, 268 vv., 311, 313, 332* v., 341, 373, 393 v., 398, 422, 427, 430 v., 433 v., 436 v., 440, 479, 531; X 15, 22, 81, 373 v.

Duitschland (Noord-), V 170, 176.

Duivenvoorde (Floris van), VI 36.

— (Hendrika v.), VII 300 v.

— (Jan v.), VI 70.

— (Joannes v.), VIII 295 vv.

— (Maria v.), VIII 334.

— (Wouter v.), VI 36.

— van Warmond (Jacob van), II 327, 430.

— (Jan v.), II 404, 430, 455*; IV 56; VII 152, 163, 377, 511.

— van Obdam (Jacob v.), III 374*.

Dumangin, IX 220, 223 v.

Dumbar, (G.) VIII 317.

Dumont—Pigalle, IX 203.

Dumoulin, V 38*.

Duncanus (Martinus), III 4 enz., 22 v., 25 v., 30*, 33, 36, 39, 277*.

Duplessis—Mornay, VII 171.

Durant, II 457*, 462.

Durbuy (Catharina de), VI 47; VII 29; VIII 165, 163.

Duren, VII 231.

Duroc, IX 498.

Dusseldorp, IX 467.

Dusseldorp (Franciscus van), II 324 enz.

III 6, 17, 21, 24, 26 vv., 33*, 115 vv., 251, 257, 260, 264, 276, 278 vv., 282, 234, 292, 299, 302 vv., 311, 313, 316, 319 vv., 327 v., 330, 338 v., 342; VII 267—363; IX 63*.

— (Frans Jansz van), VII 269.

— (Mary van), VII 272.

Dussen, VIII 140*.

— (van der), IV 44*; VIII 22.

Dusser, IX 222.

Duthilloeul, III 87.

Duverden (Aert van), VII 495 v.

— (Cornelis van), VII 496*.

Duyck (Anthonie), III 231, 235—247, 303 v., 306*; VII 364—382, 437, 522 v.; VIII 22; IX 95.

— (Frans), III 351.

Duyl (A. G. C. van), III 420 v.

Duymaer van Twist, X 234 v.

Duyn (van der), geslacht, VI 62*.

Duyn van Maasdam (F. graaf v. d.), V 354 v., 360, 367, 369 vv., 377, 379 v., 339, 393 v., 396 v.; X 143 v.

Duyst (Beatrix), III 299 v.

— (Cornelis), III 323 v.

— Hendrik, II 450*, 484*, 486*.

Duyts van Voorhout (Joost), IV 177, 179.

Duyven (dr. Johannes van), III 303, 306; VII 345.

Dyer, III 134.

Dynter, VIII 213.

E.

Eberstein, II 96, 140; VII 236.

Echternach, VII 38—45, 55.

Eckerken, X 24.

Edam, VII 10.

Edele (Eerste), V 18, 23, 209, 221, 236.

Edelen, V 298; VI 157.

Edict (Eeuwig), III 73, 138; V 17, 19; VII 228; IX 10, 25, 31, 216.

Edinburg, V 73, 84, 308.

Eecke (Laurens van), VII 202.

Eecloo, II 290*.

Eed, VI 252.

— (volg-), VI 323.

Eedhulpers, VI 323, 383, 408.

Eembrugge, I 153.

Eems, I 1; II 145*, 148, 157, 159, 174 v., 177 v.; III 385 v., 388; IV 106.

Eemstein, klooster, II 293.

Efken Tielmansdochter, VII 294 v.

Eggius (Adalbertus), III 298, 302, 303, 312 v., 342; VII 335, 341 v., 345 v., 359.

- Egypte, IX 400 v.
- Egmond, I 58; II 79, 209; VI 27, 29*, 39, 52*, 108 v., 159, 197, 234, 241* v., 327; VII 44, 46—64; VIII 157.
- (Adalbert van), I 130.
- (Aelbrecht van), II 460*.
- (Arnold van), VIII 25.
- (Gerrit van), VI 53.
- geslacht, II 283.
- Egmont (Lamoraal graaf van), I 274, 277, 280 v., 287 vv., 299, 302 v.; 308, 310, 312 vv., 316 vv., 321 vv., 331 v., 335 v., 350*, 353, 355 v., 360 vv., 369, 373 vv., 395, 397, 403 vv., 407 vv., 411, 416 vv., 421 vv., 427 vv., 431* v., 439 vv., 447, 449*; II 27, 35, 70, 81, 88, 91, 98, 107, 109, 121, 226, 284, 312, 345; III 166; V 164; VI 159, 161; VII 78, 102, 118 v., 183; VIII 340* enz., 351 v., 406 v.; IX 177.
- (gravin van) VIII 427.
- (Phillips van) VII 425.
- Ehem, VIII 426.
- Eindhoven, VIII 348 v.
- Einhardus, X 139.
- Elba, IX 498.
- Elbing, VIII 50 v.
- Elburg, V 296, 301, 314.
- Eleman (dr. Johan), VIII 44 v.
- Elfsburg, II 177.
- Elia[s], II 10; III 8; X 85 v.
- Eliakus (Martinus) II 251*.
- Elisabeth v. Engeland, I 307, 315; II 10, 13, 185 vv., 194 v. 198, 282 vv; III 124, 134* enz., 150 enz., 174 v., 180, 186, 191, 198 v., 201, 203, 205, 207 v., 213, 220 vv., 234 v., V 79, 87, 197; VII 19, 171, 211*, 245, 377, 387, 416 v., 442, 462, 464 v.; VIII 336, 426; IX 98, 124, 181.
- Elisabeth (St.), gasthuis, III 50.
- Elout, V 365.
- Elslloo, VIII 354 vv.
- Elten, II 231; VI 267; X 24.
- Elzas, V 71.
- Elzevier, III 410, 445*; VIII 22'v.
- Emden, II 127, 133, 145 vv., 156 v., 159, 175 v., 178 vv., 208, 238, 240*, 242 vv., 247* v., 249 vv., 253 vv., 258*, 260 vv., 265 v., 268—276, 284; III 387 v.; VIII 101, 123 v., 134, 154, 183; VIII 315, 421; X 42*.
- Emden (Dirk van), II 317.
- Emeis, IX 503.
- Emerton, (E.), VIII 255*.
- Emmeloord, VI 376*.
- Emmerik, II 129, 136 v., 229 v., 269; III 83; IV 147; VII 287 v., 330.
- Emmius (Ubbo), VIII 415.
- Empedocles, IX 512.
- Encyclica, II 15, 17.
- Endegeest, II 401.
- Endemann, IX 365.
- Endor, X 22.
- Engeland, I 3, 23 v., 29, 47, 307 vv., 435*; II 57, 91, 113, 115, 157, 164*, 176, 181, 184 enz., 214, 217, 249*, 260 enz., 279, 281 v., 284, 357, 366*, 390, 416, 418, 457*; III 69 vv., 73, 118, 134 vv., 139, 149 v., 159, 161 v., 175, 186 v., 189, 193, 195 v., 199, 203, 206, 209, 211, 218*, 220 v., 223, 234, 345, 347, 384, 397, 412 v., 430; IV 11, 42, 82*, 89, 91, 103 vv., 107 v., 111, 121, 136 v., 142, 145, 152 vv., 159*, 188, 227, 229, 245, 247 vv., 251, 256, 258, 260, 262*, 264 enz., 323, 326, 328, 341, enz., 390 enz., 414 enz., 425*, 432 v., 437; V 1—193, 195, 197, 201, 206, 209 vv., 228, 233 v., 261, 267, 270, 274, 277, 293, 300 vv., 317 v., 332, 345, 365, 369, 399; VI 81, 115, 130, 326, 366, 437; VII 22, 149, 386, 390, 398 v., 413, 416, 418, 432 v., 442, 444, 464 v., 468; VIII 50 v., 54, 57, 59 vv., 66, 71 v., 75, 81, 83, 108, 161, 182 v., 214, 277, 284, 315, 336, 358, 428; IX 43, 65, 67 v., 84, 86, 90, 102, 106 v., 113 v., 120, 129 enz., 147, 149 v., 159, 189, 270, 294, 311, 329, 358, 393, 425; X 27 v., 81, 87, 136 v., 142 vv., 152 vv., 159, 177, 204, 206 v., 213, 220 v., 228 v., 317, 329 v., 332, 347, 368, 395, 403 enz., 415.
- (Eduard van), VIII 181, 187.
- (Elisabeth van), [1299], VI 268.
- (prinses Elisabeth van), VII 294.
- (Philippa van), VIII 182.
- Engelbert Cornelisz, VII 492* v.
- Enkhuizen, I 57*; II 137, 141, 143, 148, 150 vv., 156, 159, 216, 237, 240*, 288, 292; III 18; IV 75, 363*; VI 162, 374*, 378, 380, 384, 413; VII 145; VIII 187*, 433*.

Ennetières (d'), II 64; VII 213.
 Ennius, VIII 285 vv.
 Enschedé (A. J.), I 217; VI 179 v.; VII 177; IX 165.
 — (firma), VII 81.
 Enst-Koning (G. van), VIII 114.
 Entes van Mentgheda (Bartel), II 157, 159, 293, 319; VII 146, 148.
 Epinois (H. de l'), X 38*, 53, 63, 68.
 Episcopus (Simon), IV 45, 65.
 Eppendorf, VIII 262, 264.
 Epternach, VI 52* v., 109*.
 Erasmus (Desiderius), III 52, 256, 259; IV 8, 18, 90; VII 67, 69, 72; VIII 255—287, 413; IX 177, 540.
 Erfurt, II 366*.
 Ericius, III 46.
 Erkelens, II 96; VII 207.
 Ernst (B), II 440*.
 Erpenius, VIII 15, 259*.
 Eschenbach (Wolfram von), VI 404.
 Escovedo, VIII 426; IX 76.
 Escury (d'), IV 334.
 — [1813], V 370*.
 Espargne, IV 199.
 Espinay (l'), IV 110.
 Essex (earl of), III 422; V 82.
 Est (Hessel van), II 296 v.
 — (Rutger van), II 297 vv.; III 97.
 Est[ius] (Willem van), II 289, 297 vv., 304, 307*, 311, 313 v., 316, 322 v., 331*; III 97, 108 v., 267; VII 251, 319.
 Estrades (d'), IV 123, 126 enz., 139 vv., 147, 149, 156 v., 159 enz., 172 v., 180, 187 enz., 264 enz., 302 v., 386, 395,

403 v., 418, 426, 430; V 6, 49*, 52*; VII 432; VIII 305; IX 130 v., 323.
 Estrades, de jonge, (d'), IV 127, 189 v., 389.
 Estrées (kardinaal d'), V 141.
 Euphraat, IX 264.
 Europa I 269, 283, 293, 308 v., 366; II 11, 15, 25, 87, 108, 110, 183 v., 190, 277, 390; III 69, 77, 158, 224, 253, 315, 361 v., 368, 373, 389, 393, 403, 442; IV 45, 49, 79 v., 83, 92, 100, 148, 247, 251 vv., 378, 380, 391, 395, 397, 406; V 1 v., 21, 28, 41, 46, 48, 60, 63, 66 v., 73 v., 77, 82, 85, 87, 92, 94, 96, 99, 101 v., 105, 109, 121, 125, 130, 134, 140, 143, 146, 152, 165 v., 168, 172, 182 v., 192 v., 210, 279 v., 301, 345*; VI 15 v.; VII 64, 510; VIII 250, 289, 294, 302; IX 150 v., 174, 189, 266, 269, 274, 292, 316, 324, 332*, 336, 363, 391, 393, 401, 423, 431 vv., 444, 453*; X 13, 89, 101, 151, 157, 163, 195, 205, 216, 222, 229, 303, 305 vv., 316, 318, 336, 389, 414.
 Eusebius Philadelphus, VII 179, 184.
 Euskarke, III 365.
 Euskercken, VII 434.
 Evelyn (Sir John), IV 248 v., 251 v., 254*; V 2, 179; X 9.
 Everhardi (Nicolaus), VIII 14.
 Ewoutz (Bouwen), II 448; VII 149.
 Exercitiegenootschappen, V 294.
 Eyck (van der), VI 263 v.
 Eyloff (Jan), II 412.
 Eysden, VII 207.
 Ezau, X 135, 261.

F.

Fabricius (Joh.), X 42*.
 Fagel (Gaspar), IV 129 v., 134*, 228, 313, 341 v., 351, 376, 382 v., 399, 421, 423*, 427, 440, 443; V 76 vv., 89*, 91v., 101, 126 v., 132 v., 139 v., 142 v., 159*, 161 enz., 176, 179 v., 188; VIII 48*, 85, 89, 91 vv.; IX 170, 216.
 — (Hendrik), V 226, 341.
 — (Hendrik baron), V 341 v.
 — (Jacob), V 365.
 — (Nicolaas), IV 382*.

Faille (Bern. la), VII 362*.
 Fairfax, IX 100 v.
 Fakkell (De), II 4.
 Falck (Anton Reinhard), V 353, 362 vv., 374, 391, 397.
 Falconet, II 7.
 Fannius, raadsheer, IV 280, 283, 285, 290, 292, 297 v.
 Farel, VIII 304.
 Farnese, zie Parma.
 Faselen (Maria) II 308.

- Faulquemont, zie Valkenburg.
 Faust, III 345*, IX 443.
 — (Jan) I 169—209, 215*, 217 vv.
 Fayette (mad. de la), VIII 32*.
 Favre (Jules), IX 218, 222; X 329, 341.
 Feria (hertog van), I 280.
 Ferrals, II 164.
 Ferrara (Alphonsus II, hertog van), II 188.
 Feuillade (de la), X 191.
 Ficker VII 54, 61.
 Fielding, V 416.
 Fijne (Passchier de), III 316, VII 190, 192.
 Finckenstein (von), V 332.
 Fieschi, X 80.
 Flacius Illyricus, I 433 v.
 Flandre (Louis de —, heer van Praet),
 I 287*.
 Flanor, VIII 304 vv.
 Fleay (F. G.), IX 141 v.
 Fleming (Ph.), IX 95 vv., 99, 102.
 Fletcher, IX 112 v.
 Florence, II 185, 188 vv., 203, 205, IV
 123; VII 193 v.; IX 265, 509 v. 522 v.,
 525; X 46, 48 v., 55, 57, 62.
 Florentinus (Franciscus), III 336; VII 351.
 Floris III, graaf van Holland, VII 60;
 VIII 141.
 — IV, graaf van Holland, I 55*; VI 183;
 VIII 159.
 — V, graaf van Holland, I 55 vv., 76*, 88,
 103, 126, III 70; VI 4*, 6, 16, 20, 23,
 28 v., 33, 35, 37, 42, 46 v., 58, 68, 80,
 108, 112, 114 v., 178 v., 193 v., 197,
 200* v., 203, 207, 219, 227, 232, 236,
 241, 256—273, 303*, 305, 320, 327 v.,
 330, 333, 336 vv., 351 v., 356, 359 v.,
 408, 416, 432, 437; VII 26 vv., 41, 491;
 VIII 140*, 157, 160 v., 164, 166 v., 171,
 173 vv., 179 v., 190.
 Florisz. de Voogd, I 140; VI 76, 240, 247,
 292, 320 vv., 328, 330, 335, 351, 407,
 417, 426 v., 431 v.
 — (Balthasar), II 494; III 233; VI 178;
 VII 175; VIII 166.
 Floriszoenszoon (Jan Geryt), I 82.
 Focheron, IX 100*.
 Fockema Andreae (prof. S. J.), VI 272,
 274, 310 v., 402, 407 vv., 411; VII 10,
 27*, 147*.
 Foix (De), II 198.
 Fonck, VII 296.
 Fontainebleau, II 193*, 196, 202; IV 164;
 IX 55, 490.
 Foppe, VIII 62.
 Foppens (J. F.), VII 118 v.; VIII 299, 301.
 Foreest (Jordanus v.), III 41*.
 — (Nanning v.), III 41.
 — (Pieter v.), II 450*; III 40—64.
 Forge (Elisabeth de la), IV 221.
 Fornenburg (Jan Baptist), VIII 332.
 Forreau (juffr. de), IV 52*.
 Forster (Georg), V 255.
 Fort (Guyon le), III 422.
 Fournier, III 91.
 Fowler, III 189*.
 Franc (Philippe le), VII 20.
 Frances (lady), zie Villers.
 Francesco, VII 193.
 Franche Comté, I 328; II 92; IV 398,
 405; V 70 v., VII 170, 254; VIII 250.
 Franciscanen, III 11, 17, 340.
 Franck (dr.), VIII 376.
 Francke, VI 439.
 Francken, geslacht, I 117.
 — (Dirk), I 66*.
 — (Jan), I 142.
 — (Jan), knecht v. Oldenbarnevelt,
 VII 470, 500—517.
 — (Jodocus), I 117 vv.
 Franckens (Dirk), I 125*, 142.
 Franco (abt), VII 51.
 Franeker, V 129; VII 353; VIII 86, 286.
 Frangipani, III 293, 296.
 Franken, I 1 v., 25; VI 266 v.
 — (François), III 202.
 Frankenland, II 7 v.
 Frankenthal II 243, 247*, 249, 256, 260,
 268 v., 271.
 Frankfort, I 320 v.; III 51*; IV 80; VIII
 340, 346 v., 445; IX 57*, 125, 507.
 Franklin (Benj.), X 214 v.
 Frankrijk, I 6, 23 v., 34, 36, 43, 47, 148,
 153* v., 157, 159, 193, 276, 278, 284,
 296, 309, 312 vv., 318, 322, 330, 347 v.,
 351, 353, 366, 384, 391; II 21, 48, 52,
 91, 93, 97, 102, 116 enz., 139 v., 144,
 171 v., 174 v., 180 enz., 210 enz., 236,
 248, 261, 267, 279, 281 v., 284, 342,
 346, 365* v., 448; III 42, 69*, 73, 76,
 94, 98, 111 v., 128, 130, 132 enz., 150,
 161*, 173, 234, 243, 259*, 277, 292*,
 339, 345, 347, 371, 389, 401 v., 433;

- IV 3, 10, 42, 44 enz., 65, 78 vv., 83, 100, 103 enz., 122, 129 enz., 155, 157 v., 165, 167 enz., 198, 218, 247, 262, 265v., 268, 279, 314*, 318, 327, 344, 346 enz., 378, 384—442; V 8 enz., 51 enz., 63, 65, 69 vv., 76, 82 enz., 94, 98 enz., 109, 111—190, 210 vv., 236, 277, 293, 299 v., 302, 318, 330 vv., 345 v.; VI 16, 115, 130, 135; VII 3 v., 11, 149, 180, 245, 387, 416, 418 v., 438, 442 vv., 462, 464 v., 469, 482; VIII 14, 33, 36, 38, 50 v., 85, 102, 249 v., 272, 277, 300, 351, 355, 374, 425, 428; IX 8, 38, 43 v., 46, 49, 54 v., 84 v., 106 v., 131, 149 v., 189 v., 225, 227 v., 268, 270, 314, 328 v., 332 v., 336, 356, 358, 363, 393, 401, 422, 425, 427, 431 vv., 471, 480, 483, 498; X 22, 28, 33, 101, 129, 142, 149, 151 v., 161, 187, 192, 201, 204 v., 212, 214, 219 v., 227, 255, 316 vv., 326 v., 329 v., 344, 373 v., 394, 399, 414.
- Frankrijk (Noord-), I 143.
 — (Henriëtte van), IV 103.
- Frans Thomas Thomasz., I 180, 182 v., 226 vv.
- Frans I van Frankrijk, II 183, VIII 302.
 — II van Frankrijk, I 314, 347.
- Frauenstädt, VIII 147.
- Frederik I, Barbarossa, keizer, VI 180 vv.
 — II, keizer, VI 257.
- Frederik Hendrik, prins van Oranje, III 228, 338, 356 v.; IV 24, 26, 51, 59, 61 enz., 73 v., 76, 95, 98, 100 v., 104 vv., 108, 110 vv., 116 vv., 139*, 144, 189, 247 v., 265, 312*; V 6*, 12, 129; VII 7, 142, 302, 377, 431 enz., 436, 439 vv., 444 vv.; VII 75, 79, 84, 87, 305*, 444; IX 55 vv., 127, 148, 188, 191, 314, 383, 387.
- Frederik de Groote, koning van Pruisen, V 247 v., 250 v., 258, 263 v., 280, 299, 301; IX 333*.
- Frederik Willem I, keurvorst van Brandenburg, V 131; IX 333*.
- Frederik Willem II, koning van Pruisen, V 300, 302, 318, 327, 329 v.
- Frederiks (J. G.), III 65; V 404, 418; VI 54*; VIII 182 vv., 189 v., 237; IX 167.
- Frederikstadt, VII 483*.
- Fregoso, II 189 vv., 193, 195, 202*, 205.
- Freisingen (Otto van), X 112.
- Fremery (James de), VII 29*.
- Fremery (J. A. de), VII 165 v.; VIII 171*.
- Frensdorff, VI 439.
- Frets, V 369* v.
- Freudenberg, II 160.
- Freutiers (Jacob of Jan), VII 155, zie Fruytiers.
- Friesland, I 1, 43, 61, 78, 127, 149; II 84, 94, 99v., 102, 109, 156, 172, 176, 178, 231, 263; III 70, 116, 134*, 171, 174*, 200 v., 204, 219, 221, 230, 253, 262*, 339, 352; IV 60, 149, 172, 174 v., 179, 187, 216; V 19, 77, 92, 116, 130, 245, 298 v., 310, 320, 358; VI 49, 143, 181, 261 v., 271, 396, 437; VII 366, 372, 433 v., 512; VIII 60, 65, 75, 84, 146 vv., 252, 428; IX 2, 7 enz., 36, 81, 180, 187; X 317.
- Friezen, I 1; V 129.
- Frobenius (J.), VII 16; VIII 266, 413.
- Froissard, III 346; IX 312.
- Frotté (de), IX 231.
- Fruin (prof. J. A.), II 443*; VI 244, 262, 264.
 — (Robert), II 43, 167*, 195*, 201* v., 205*, 207* vv., 211*, 268*, 273*, 287*, 299*, 304*, 478*; III 2*, 27*, 30*, 113*, 168*; IV 1*, 333*, 353*, 377*; V 1*, 190*, 194*, 197*, 208*, 239*, 355*, 359* v., 370*, 373*, 376 v., 380, 383, 388, 393; VI 1*, 27*, 75*, 83* v.; VII 28*, 58*, 90* v., 104*, 120* v., 152*, 154* v., 179*, 193*, 212*, 382*, 398*, 407*, 448*, 457* v., 503, 521*; VIII 10*, 32* v., 46*, 49*, 95, 119*, 190*, 202*, 222, 241*, 255*, 257*, 284*, 293*, 306, 319*, 353*, 366, 385* v., 392*, 409*, 411*; IX 105*, 135*, 157*, 164*, 177*, 249*, 300*, 302*, 308*, 313* v., 316*, 318*, 332*, 349*, 452* v., 461*, 464 vv., 485*, 488; X 7*, 94*, 164*, 169, 173, 175, 198, 266, 354*, 402*, 418*.
- Fruterius (Lucas), VII 153.
- Fruytiers (Jan), II 431* v.; V 473*, 475*, 481*; VII 152 v., 157 vv., 170, 173 v., 178 enz., 188 v.; VIII 380 v., 395.
- Fuchs, gezant, V 131.
- Fuentes, IX 332*.
- Fulda, VII 44.
- Furia, IX 510.
- Furie (Spaansche), II 389; VII 197; VIII 425.

Furstenberg (Willem van), V 169 v.

| Fuyck (de), II 391.

G.

Gaag, VI 118*.

Gaal (Nicolaas), I 173, 176, 188, 199.

Gabriël, ouderling, II 269*, 276.

Gabriel (Pieter), II 238, 244, 265, 270 vv., 275.

Gachard (L. P.), I 270*, 328; II 51, 113; III 68, 74, 78 v., 87 v., 91, 99, 101, 232; VII 113, 119, 214, 219, 228, 233, 252, 255, 259, 310, 317, 412; VIII 339, 347, 352, 405, 411, 423 v.; IX 6, 10, 393 v.

Gading, VI 242.

Gael (Huig Claesz.), II 486; VII 190 vv.

Galilei (G.), I 242; X 38—75, 99.

— (Maria Celeste), X 38.

Galitzin (prinses), V 248.

Galland, V 34*.

Gallée (prof. J. H.), VII 39, 42*.

Gallen, I 25.

Gallië, IX 266 v.

Gallus (Carl), VII 316.

Gallucci, VII 468; IX 106.

Gameren (Hannard van), VII 19, 21.

Garantie (tractaat van), V 104.

Garde (la), kolonel, II 456 vv., 465 enz., 487; VII 170 v., 173 v., 189; VIII 427.

Gardie (Pontus de la), II 177.

Gaudi (generaal), V 329.

Garzadoro (Cariolan), III 296.

Gattinara, IX 176.

Gaytan (don Luis), II 394 vv., 398, 400*.

Gebhard Jr. (J. F.), VIII 115*.

Geboden (Tien), IX 414; X 100.

Geddes (James), IX 145—160.

Gedeputeerden, III 170, 174, 180, 182 v., 203, 214, 227, 236, 304, 351, 363 vv., 377; IV 388 v., 409, 412, 422 v.; V 24.

Gedike, V 280.

Geel, II 223, 225.

— (Jacob), IX 297, 444, 456, 484, 500, 503 v., 506 v., 509 enz. 536.

Geëligeerden, III 144, 179 v., 182 v., 200, 271; V 298, 310.

Geelvink van Castricum (Cornelis), IV 323, 325*.

Geertruidenberg, I 142; II 372, 442, 487*; III 58, 296, 344; VI 141, 150, 262*; VII 336, 370, 377, 498; VIII 170.

Geervliet, VI 159, 430.

Geervliet (Symon van), VIII 216.

Gein (het), VI 183.

Gelder, IV 402; VI 181; IX 1 v.

— (Gerhard, graaf van), VI 183.

— (Karel, hertog van), III 141; VIII 249 vv.

— (Reinout I, graaf van), VI 362 v.

— (Reinout IV, hertog van), VI 96 v.

Gelderland, I 283, II 84, 102, 127, 142, 156*, 197, 219, 225, 229, 353, 423*; III 77, 141 v., 145, 148, 157, 162, 185*, 196, 200, 204, 211, 221, 253 v., 271, 281, 337; IV 20, 43, 136, 144 vv., 182, 318, 353, 356, 402; V 49, 110, 295 v., 298, 335; VI 96, 257, 312, 362, 366; VII 22, 146, 233, 316, 375; VIII 124, 192*, 247—253, 374; IX 1, 8, 11, 35 v., 67, 72, 81, 106 v., 124, 177, 189, 466.

— (Overkwartier van), III 254, IV 144, VII 238, IX 106.

Geldorp (Hendrik), I 247—251, 257 v., 260; II 171, 174; VII 90*, 122 v., 126; VIII 298 v., 301.

— (Wibrand), VIII 298*.

Gemblours, III 12*.

Génard (P.), VII 137; VIII 385.

Generaliteit III 147, 149, 152, 181, 183, 196 v., 365; IV 22 v., 25 vv., 62, 273, 321 v., 331; IX 149, 153 vv.

Genève, I 309, 347, 369, 384, 399; II 57; IV 111, 114*; VIII 304, 315 v., 320, 412; X 126*.

Genlis (heer van), II 218 vv.

Gennep, II 219; VII 447.

Genootschap (Bataviaasch), V 276.

— (Historisch), II 211*, IV 196, 367, 436, 440; V 2; VI 169; VII 463; IX 394.

— (Zeeuwsch), V 215.

Gensfort (Gillis), II 396.

Gent, I 105, 290*, 336, 370, 388, 412, 425 v.; II 49, 57 vv., 69, 76, 243, 268 v., 339 vv., 367*, 384; III 87, 236, 238, 275*, 322; IV 138, 234, 404, 407, 420 v.; V 59; VII 145, 202, 318; VIII 216, 233, 387, 389, 413, 424 v., 426, 428, 434; IX 6, 76.

- Gent (Aegidius van), VIII 147.
 Gentilis (Albericus), III 425, 430, 439*.
 Gentleman (Tobias), IV 257 v.
 Genua, I 308.
 George I van Engeland, V 122, 202.
 — III van Engeland, V 318; X 411.
 Gerard Thomaszoon, I 172.
 Gerardus, VII 70.
 Gerarts (Balthasar), II 323; III 76, 78 vv.,
 86* enz., 96 enz., 115, 128; VII 247—
 266, 317; VIII 330 v., 404; X 86, zie
 Guyon (François).
 Gerbrands (Jan), I 178, 217.
 Gerecenijs (Paulus), III 321*.
 Germain (Saint), II 139, 174, 184* v.,
 187; IV 52, 57.
 Germanië, I 309; IX 266.
 Gerohus, X 109.
 Gerret Thomas Pietersz., I 180 v., 182 v.,
 225 vv.
 Gerrit Michielsz. van Delft, II 132*.
 Gertrude (St.), IV 176*.
 Getuigen, VI 323 v.
 Geuzen, I 386 v., 392 v., 396 v., 402 vv.,
 407* v., 424, 427*, 430 v., 437, 445 vv.;
 II 8, 11, 28, 32, 49, 52, 69, 101, 105,
 107, 117, 123, 135, 156*, 214, 216,
 221, 224 vv., 229 v., 283 enz., 347,
 349 v., 355, 391, 395, 406, 412, 415,
 417, 437, 455, 459 v., 463, 467 vv.,
 478 vv., 483, 489; III 2, 4, 6 vv., 23,
 31*, 108, 185* 235, 242, 257, 260 v.,
 287, 292*; IV 66; VII 309 vv., 409;
 VIII 334, 351, 355, 369 v., 374, 378,
 434; IX 17, 88, 91, 180 v.; X 411.
 — (bosch-), II 217; VIII 311.
 — (water-), II 121 v., 143 vv., 147, 151,
 158, 175 v., 178 enz., 197, 208 vv.,
 280 enz., 325, 414, 416; VIII 431, 434,
 436, 441.
 Gevangenpoort, IV 357, 359 enz.
 Gevers van Endegeest, VI 179.
 Gherardi (Silvestro), X 53, 59, 65.
 Ghery (Jean), III 82.
 Gheryt Albout, VI 83*.
 — Jacob, VI 380.
 — Willemsz., VIII 239
 Ghichtdragen, VI 375.
 Ghyse Bier, VIII 239 v.
 Ghyselaar (De), V 234.
 Ghisebrecht, ambachtsheer, I 65*.
 Ghislain (St.) II 218.
 Gibenen (Huge), I 82.
 Gids (de), V 194*, 199, 284*; IX 447,
 465; X 199, 266 v.
 Giessen, VI 393.
 Giffen (David Flud van), III 117.
 Gilles (Anne), IV 229 v.
 — (Jacob), VIII 7.
 —, kapitein, IV 234.
 —, (mr.), arts, III 61*.
 Gijzelhuis, VI 331.
 Gilde (Sint Joris), I 78.
 Gilde (Sint Sebastiaan), I 78.
 Girardus (Petrus), VIII 266 vv., 275.
 Gisteltes, III 247.
 Gladstone (W.), X 122, 395, 413.
 Glanville (Ranulph de), VI 334.
 Glareanus, VIII 271.
 Glas, III 364.
 Glashorst (Gijshert), II 163.
 Glay (le), VIII 303.
 Glayon (de), VIII, 346.
 Glencoe, IV 378.
 Gleser (de), officier, IV 198.
 Glins (Douwe), VIII 409 v.
 Gloucester (hertog van), V 7; VIII 214.
 Gnapheus (G.), VIII 295.
 Goa, III 375, 419.
 Gobburghie zie Gouburgenz.
 Goblair (Jan), VI 278, 281.
 Goch, II 219; VII 288*.
 Godlenius (Conradus), VIII 259 v., 262,
 271, 275, 278.
 Godebald van Utrecht (bisschop), VII 40.
 Godefridus (ds.), II 77.
 Godfried (abt), VIII 38 v.
 Godolphin, V 84*.
 Goebens (Goossen), VII 124.
 Goejanverwellesluis, V 243, 326, 331, 337.
 Goer (de), VIII 420.
 Goeree, VI 430.
 Goertz (von), V 301 v., 304 vv., 329, 344.
 Goes, V 215 vv., 222, 227, 237 v.; VI 335;
 VII 146, 459.
 — (Willem), IV 283, 296.
 — (A. van der), VI 162.
 — (Maria van der), IV 198.
 Goethals (ds. I.), IV 120.
 Goll (Jaroslav), IV 124.
 Goltzius (Hubertus), I 387*; II 338 v.;
 III 40*.

- Gomaristen, III 322; VII 356 v.
 Gomarus (Franciscus), IV 13; VII 356, 393 v.; X 42.
 Gomez (Ruy), I 275; II 397*, 407; VIII 395 v.
 Gomin, IX 220 vv., 224 v.
 Gooi (het), I 58; VI 185, 200*, 312; VII 495.
 Gool (Dirck), III 350.
 — (Egbert), III 350*
 Goossens (Willem), VIII 391.
 Gorcum, I 74*; II 144, 164, 228 v., 232, 293, 301 v., 304 v., 307 v., 311, 314 v., 317, 322, 407, 440, 442; III 174; IV 333; V 338, 358, 396; VI 93—106; VII 147, 457; VIII 212.
 Gotha, II 126.
 Gothenburg, II 177.
 Gouburgenz. (Geryt Pieter), I 115, 125 en 125*, 142.
 — (Kerstine Pieter Veren), I 125*.
 — (Philips Veren), I 142*.
 — (Pieter en Reynier), I 125*.
 Gouda, I 54, 70*, 78, 424; II 7, 132, 137, 292* v., 320, 349, 392 v., 422, 440*, 444*, 447, 453, 483*, 485*; III 128*, 164, 184, 202, 214, 257, 292, 299, 344*; V 326; VI 157, 172*, 268; VII 177, 203, 290, 306 vv., 311; VIII 107, 208 vv., 223, 225, 232, 235 vv., 240, 242, 267, 396, 401, 431, 434, 441; IX 59, 88 v.; X 226*.
 Goudanus (Guilielmus), VIII 226 vv., 274, 280* v.
 Goude (de), I 103*; VI 22 v., 25 v., 29, 189, 199, 257 v.
 — (Dirk van der), VIII 238 v.
 — (Jacob van der), VIII 238, 240.
 Goudsche Sluis, II 396, 401, 440, 453, 483.
 Gourville, IV 381 v., 393, 396.
 Gouw (J. ter), III 1, 4, 6 v.; VIII 429* v., 432.
 Goyer (de), III 342*.
 Graaf (van der), raadsheer, IV 281—287.
 — (Jacob van der), IV 281; IX 216.
 Graafgeding, VI 241 vv.
 Graeff (Andries de), IV 242, 317.
 — (Jacob de), VIII 114—118.
 — (Pieter de), IV 315, 317; VIII 115, 118; IX 159, 183.
 Graeff van Zuidpolsbroek (Cornelis de), IV 312 v., 315; VIII 51, 71, 115.
 — (D. de), VIII 114.
 Graham (Magdalen), III 104*.
 Grammaye (Thomas), III 185*.
 Grana (de), gezant te Brussel, IV 395, 440.
 Grange (Peregrin de la), I 391, 402, 406*; II 75.
 Granvelle, I 35, 269, 274 enz.; II 25, 64, 108, 122, 226, 344, 346, 357, 376, 410*, 472*; III 68 v., 74, 92*, 115*, 185*, 254, 264, 275*; VII 6, 17, 74, 76 vv., 119, 170, 214, 220, 244 v., 296; VIII 301, 338 enz., 358, 378, 406 vv.; IX 9, 40—45, 176.
 Grassi, X 60 v.
 Graswinckel (Dirk), IV 198, 203, 210 enz., 408, 424; IX 346, 369.
 — (Jan), VII 492*.
 Grauwmonniken, III 38 v.
 Grave, II 230 v.; III 186; V 40.
 's-Gravenhage, zie Haag (den).
 's-Gravesande (Laurens van), VIII 106.
 's-Gravezande II 392; III 262; VI 199.
 Grebbe, VII 362.
 Grebbelinie, II 227.
 Gregorius VII, paus, IX 268, X 112, 134.
 — XIII, paus, I 290*; II 10, III 12*, 259*, 286, 291; VII 343.
 — XIV, paus, III 293.
 — XV, paus, X 60 v.
 — XVI, paus, X 53.
 Gregory (mr.), V 349.
 Grenada (Hof van), III 432.
 Gresham, I 311, 417, 446*.
 Grevelingen, I 274.
 Griekenland, IX 264 v., 401; X 259.
 Griffioen v. Waerder (H.), VII 311.
 Grijze (de), III 134*.
 Grimbergen, IV 176*.
 Grimm, VI 404; IX 477.
 Grobbendonck (de), VIII 427.
 Groenevelt, VII 493* v., 516 v.
 Groenewegen (Simon van), VIII 30 v.
 Groeninx, V 286, 343; IX 193.
 Groensoort, VI 224.
 Groenswaard, VIII 166, 168, 171 v.
 Groen van Prinsterer (G.), I 400; II 14, 38 vv., 51 v., 69, 80, 111; III 53, 125, 133, 230 v., 242; IV 38*, 125 v., 140, 155,

- 189, 339, 344; V 61*; VII 17, 115, 120, 411—448, 454, 456, 463, 467, 500, 518 vv., 523 v.; VIII 68 enz., 75, 87 v., 326, 345, 352, 417, 426; IX 59, 162 v., 357 v., 397, 451 vv., 455, 480, 504; X 3 vv., 19 v., 30, 35 v., 76—290; 329, 341, 343, 360.
- Groesbeek, officier, II 100 v.
- Groesbergen (Casper van), III 423.
- Grol, IV 70; VII 335, 498.
- Groningen, provincie, I 290*; II 94, 96 vv., 110, 127, 176; III 253, 277*, 281; IV 60; V 19, 77, 92, 116, 130, 298; VII 234, 433; VIII 75, 252; IX 2 v., 6 enz.; X 317.
- , stad, II 85, 99 vv., 106, 109; III 254, 323; VII 133, 331, 340, 498; VIII 402, 428; IX 402.
- Groot (Cornelia de), IV 57, 86, 93*.
- (Cornelis de), IV 87; VIII 29.
- (Dirk de), IV 87.
- (Francisca de), IV 87*.
- (Hugo de), I 273*; III 189* v., 202, 227, 275, 341 v., 367—445; IV 1—94, 197 v., 211; V 6, 285 v.; VII 204, 215, 383 vv., 393, 451, 472 vv., 481, 484 v., 495*, 498 v., 501, 509; VIII 1—31, 101; IX 64 v., 103, 120, 123, 214, 275 v., 540; X 100 vv., 135, 294.
- (Jan de), V 321.
- (Maria de), IV 87*.
- (Pieter de), I 43; III 359, 427; IV 87 v., 93*, 313*, 347 v., 350; V 16*, 25, 30, 88*, 286; VIII 29, 46 v., IX 151.
- (Willem de), III 408; IV 39, 72, 83; VII 485; VIII 14—31.
- Groot, (Cornets de), VIII 3.
- (prof. Hofstede de), X 282.
- Groschuffius, VII 450, 453.
- Grothe (J. A.), III 125; V 184*; VII 216* v.
- Grote, IX 253.
- Grovestins (baron de), IV 382; V 61*.
- , (C. F. Sirtema de), VIII 69, 71, 73.
- Gruelman (dr.), V 409.
- Grumbach (Willem van), VIII 348.
- Grunnius, VIII 261*, 266, 270 v., 274 vv.
- Guicciardini (Lodovico), I 170 v., 185 vv., 196*, 204; IV 11; VII 176, 193—203; IX 4, 126.
- Guiche (graaf de), IV 294.
- Guienne, IV 169.
- Guillaume, kolonel, VII 204*, 206.
- Guilleresse, luitenant, II 462.
- Guinea (Goudkust van), III 420.
- Guiscardi, IX 127 v.
- Guise (François van), I 322.
- (Henri van), III 112, 123, 130.
- , geslacht, I 314 v., 350 v.
- Guizot, (F. G. P.), IX 311 vv., X 30, 80, 156, 199, 325.
- Gulik, I 30; II 84, 243, 260; IV 146 vv.
- (Willem van), VIII 24.
- Gustaaf Adolf van Zweden, IV 78 v., 92, 99; VII 444.
- Gutenberg (Johannes), I 167—228.
- Guyon (François), III 76, 79, 102, 105; VIII 331, zie Gerarts (Balthasar).
- Guyot (P. C.), VIII 432, 440 v.
- Gyselaer, V 289, 297, 305.

H.

- Haag (den), I 55, 57*, 68*, 89*, 119* vv., 126*, 129*, 152, 156, 231 vv., 239, 244, 256, 261, 271*; II 125*, 129, 142*, 286, 316*, 326 v., 331, 392, 395 v., 398, 402, 419*, 421, 439*; III 50, 61, 78, 129, 147, 149, 159, 164, 175, 184* v., 193, 200, 213, 216 v., 227, 249, 279, 299 v., 304, 338, 350 v., 357, 360, 366 v., 378, 395, 397, 402* v., 410 v., 416; IV 11, 30, 36, 39, 58, 62, 88, 94, 100 v., 106, 109 enz., 146, 154, 157, 162 vv., 167, 170, 183 v., 188, 191, 194, 198, 201 vv., 207, 216, 223 vv., 240, 242, 248, 254, 258, 263, 276, 286*, 294, 330, 353* v., 357, 359 v., 365 v., 372 vv., 381, 383, 391, 408, 414, 417, 419 vv., 431 vv., 441; V 6, 19, 22, 39, 45, 61, 65, 74, 76, 95, 118, 120*, 126, 133, 156, 177, 179, 184, 194, 196, 212, 218, 227, 231, 234, 246, 248, 256, 261, 263, 265*, 268, 287, 289, 294, 299, 301 v., 318, 321, 323, 329 vv., 334, 337 enz., 354 enz., 367, 376, 382, 384, 393, 397 v.; VI 14*, 115 vv., 152, 199, 438*; VII

- 156, 217, 274, 277 vv., 282 v., 290, 394, 396, 416, 428, 436, 445 v., 449*, 482, 523; VIII 8, 23, 32*, 35 v., 38, 60, 63, 65, 81, 102 vv., 113, 122, 124 v., 132, 182, 210, 217, 243, 333, 376, 383, 391 v., 400, 422; IX 51 v., 86, 95, 103, 106, 113, 156, 170, 320, 323, 461, 467, 481, 486 v., 502; X 42, 395.
- Haak, (dr. S. P.), VII 76*.
- Haamstede, I 247, 250 v.; II 277; VI 348.
- , admiraal, II 448.
- (Jan van), VI 433.
- (Witte van), VI 248.
- Haan (Klaas Pietersz.), III 303.
- Haan Hettema (de), VI 403.
- Haarlem, I 56*, 78, 83, 88, 94, 135*, 152, 163—228, 257, 290*; II 27, 29, 33, 79, 137, 230, 232* vv., 318, 323, 327 v., 339 v., 347 v., 389, 391 v., 394 v., 400* v., 406, 412, 418, 421, 429, 453*, 473*, 489 v.; III 10, 16, 20, 48 vv., 122, 250, 254 v., 261*, 263, 271*, 283, 296, 302 v., 306, 325*, 334 v., 340, 344*, 362; IV 75, 272, 288; V 298, 307; VI 75—85, 89, 92, 109, 112 v., 147, 157, 167 vv., 172*, 178, 189* vv., 197, 202, 212 v., 215, 223, 231 vv., 236 enz. 245 vv., 250 vv., 279*, 282 v., 285, 287, 289 v., 292 vv., 302, 304, 308, 346, 359*, 385*; VII 31, 144 v., 148, 150, 176, 209, 212*, 233*, 280, 298, 331, 335, 339 v., 342, 345, 472 v., 479; VIII 28, 145 v., 161, 208, 216 v., 230, 232, 374, 395 v.; IX 165, 477, 534.
- Haarlemmerhout, VI 196, 198.
- Haarlemmermeer, I 3; II 293, 392, 455*, 484; VI 14, 190; X 328.
- Haastrecht, V 326.
- Habets (J.), VII 236.
- Habsburg, IV 66.
- (Albrecht van), I 375.
- Haemsdonck, VII 69.
- Haemstede, zie Haamstede.
- Haen (Jan de), VIII 82.
- (Johan de), VII 472 vv., 477, 479 v., 483 v.; VIII 9*.
- Haene (Carl), VII 316.
- Haer (F. v. d.), I 279*, 350* v.; III 301*; VII 79, 215, 268, 304.
- Haestens, IX 95.
- Haga, IV 211.
- Hagen (Steven van der), III 377 v., 385.
- Hagestein, VIII 161.
- Hageveld, III 267*.
- Halbertsma (P.), IX 508.
- Halewijn (Simon van), IV 300 v.
- Halfleiden (Jan), II 414, 434 v., 438, 485.
- Halfweg, VI 188, 192, 212, 214, 216, 227 v.
- Halifax, V 75 v., 80, 94, 106*, 121.
- Hall (F. A. van), V 392; VIII 326; X 169, 236.
- (M. C. van), IX 358, 451 vv.
- Hallardt, kolonel, IV 230.
- (Hans Wolphert de), IV 231*.
- (Maurice d'), IV 231*.
- Halle (O. L. Vrouwe van), III 321*.
- Haller (K. L. von), X 82, 176 vv., 191, 233.
- Halley (E.), X 11.
- Haltaus, VI 260.
- Ham (Simon), V 415.
- Hamaker (prof. H. A.), IX 475.
- (dr. H. G.), I 49 vv., 110; III 367*, 370, 390, 392, 413, 416, 439*, 443; VI 169, 245, 274, 316 v.; VIII 11*, 174; IX 507 v.
- Hamaland, I 2.
- Hamburg, II 127, 179, 284, 414; IV 76 vv., 83, 93*; VII 62, 405.
- Hamconius, IX 477.
- Hamelman, (Herman), I 434*.
- Hamelsveld (Y. van), X 211.
- Hames (Nicolas de), I 368 v., 374, 378, 392, 398, 400, 422, 441 v., II 46 v., 73.
- Haminkel, IX 467.
- Hamptoncourt, V 29.
- Hanau, I 193.
- (Amalia Elisabeth van), IV 117*.
- (Catharina Belgica van), IV 111, 117*; IX 51.
- (Charlotte van), IV 111, 117 v.
- Hancock (J.), V 408.
- Hand, halm en mond, VI 266 v.
- Hanecop (Jacob), VII 142.
- Hanecops, VII 142.
- Haneton, VI 174.
- Hanneman, VII 486.
- Hanneton (Philippe), IX 21*.
- Hannibal, IX 335, 353, 367.
- Hannonia, zie Henegouwen.

- Hannover, V 201.
 — zie George I van Engeland.
 — (Sophia van), V 45*, 202.
 Hansen (dr. Joseph), III 293.
 Hanze, III 162*; VII 62, 65; VIII 59, 62.
 — steden, III 161, 389.
 Harderwichius (Isbrandus), II 263.
 Harderwijk, I 432; VII 62; VIII 12.
 Hare (Thomas), X 332, 334—348.
 Haren (Duco van), V 246.
 — (Onno Zwier van), V 245 v., 280;
 IX 185.
 — Sr. (Willem van), IX 185.
 — Jr. (Willem van), V 246; VIII 71.
 Haringkarspel, VI 159.
 Harlingen, II 102; VII 356.
 Harmand de la Meuse, IX 231 vv.
 Harmensz (Wolphert), III 379 v., 423.
 Harmonie (de), schip, V 277.
 Harris (James), V 236, 300, 302, 318,
 322*, 325, 327 v., 332; IX 204.
 Hartius, IX 74 v.
 Hartman Drabbe, IX 508.
 Hasselaer, VIII 116.
 Hasselt (G. van), III 77.
 — (Mr. W. J. C. van), V 400 vv., 404,
 408, 410 v., 422 v.
 Hattem, V 296, 301, 314.
 Hautain (van), IV 56.
 Hauterive, VIII 34, 38.
 Havensius (A.), III 257, VIII 303.
 Havetius (bisschop), VII 76.
 Havre, IV 165*.
 Havré, I 336; VII 19, 22.
 Havrech, VIII 425, 427.
 Haxthausen, IX 294.
 Hazerswoude, II 402; VI 189, 224.
 Hector, II 4; V 208*; IX 506.
 Hecuba, VII 290.
 Heda, VII 32; VIII 144.
 Heeckeren (van), V 78*.
 Heelu (Jan van), VIII 154 v.
 Heemraden, V 185, 187, 191, 201 v.,
 204, 207 v.
 Heemskerk (Mr. J.), VIII 42 vv.
 — (Gerrit van), VI 211*.
 — (Jacob van), III 378 vv., 385, 387,
 390 v., 393 v., 397 v., 404, 414, 417 v.,
 422 v.
 — (Johan van), X 27.
 — (Willem van), II 485.
 Heemskerk's (de), IV 9.
 Heemstede (Gerrit van), VI 50, 53, 55.
 Heemswetering, VI 186.
 Heeneman, V 364, 367, 393 v.
 Heenvliet, I 231, 233, 236, 244, 261; V
 246, 248, zie Kerckhoven.
 Heeren, IX 400.
 's-Heerenberg, II 162; X 27*.
 Heermans, VIII 117.
 Heesbeen, VI 160.
 Heeswijk, IV 345, 349 v., 354*; V 30 v.
 Heffter, III 436 v.
 Heidelberg, I 347 v.; II 190, 243, 249 v.,
 256 v., 259 v., 264* v., 269, 273, 334,
 365* v.; III 352*; VII 133*, 443; VIII
 421, 423, 426.
 Heiden (graaf de), V 251.
 Heilerseich, IV 150.
 Heiligerlee, II 40, 45, 59, 84 v., 98, 103—
 110, 121; VII 133, 229; IX 180.
 Heim, (van der), V 288 v.
 — (H. J. van der), IX 136 v.
 Hein (Piet), III 358, 395.
 Heindrikze (Jan), VII 507*, 513 v.
 Heine (Heinrich), IX 443.
 Heinenoord, II 309.
 Heinsius (Antonie), V 101*, 122, 132,
 139; VIII 69.
 — (Daniël), III 404, 410 v., 444; IV 10;
 VIII 11 v.; IX 276.
 — (Nicolaas), IV 201.
 Heisterbach (Caesarius van), X 9*.
 Helder (den), IX 161, 164.
 Heldt (B. H.), X 381.
 Helena, III 375 v.
 — (St.), VIII 134; IX 498.
 Hellevoetsluis, zie Helvoet.
 Helling (Herman van der) VIII 423.
 Hello, X 280.
 Helmans (Anne Marie), IV 205.
 — (Constance), IV 204 v.
 — (Pieter), IV 204 v.
 Helmers (J. F.), VIII 203; IX 500.
 Helmersz (Dirk Jan), VIII 268*.
 Helmich (Adriaan Jansz), VII 239* v.
 — (Adriaen), VII 241 v.
 — (Johannes), VII 240*.
 — (Maria), VII 241.
 — (Splinter), VII 238—242.
 — (Warner), VII 239* vv.
 Helmond, VI 361 v.

- Helst (Barth. v. d.), V 195.
 Helten (dr. W. L. van), VI 403.
 Helvoet, II 291; IV 108; V 367.
 Hem (den), VIII 281.
 Hembyze, III 275*.
 Hemelum, II 158.
 Heminige, IX 237.
 Hemminck (Nicolas), VIII 61.
 Hemming, III 434; X 100.
 Hendrik IV, keizer van Duitschland, VI 200*; VIII 141.
 — V, keizer van Duitschland, VI 437.
 — II, koning van Engeland, VI 334.
 — VII, koning van Engeland, X 107.
 — II, koning van Frankrijk, I 313 v.; II 182* v.; VII 399.
 — III, koning van Frankrijk, III 112, 123, 128, 130, 132; VIII 425, 439.
 — IV, koning van Frankrijk, II 164, 190, 204 v.; III 112, 162*, 189*, 235, 395 v., 401 v.; IV 10, 46, 65, 78, 103; V 141; VII 361, 416 vv., 442 v., 462, 464, 463; VIII 425, 439; IX 54 vv., 85 v.; X 41 v.
 Hendriks (Alb.), III 76.
 Henrick Hermansz, VIII 239.
 Heneage, III 159.
 Henegouwen, I 31, 122, 135, 245, 340, 418; II 288; IV 416 v.; VIII 214, 226, 231, 374; IX 2, 7 enz., 33 vv.
 — (Aleyd van), VI 21, 114.
 — (Jan van), VI 114; VII 42.
 Hengel (prof. W. A. van), IX 441.
 Henne, II 218.
 Henricipetri, VII 5, 138*, 387.
 Hensen (dr. A. H. L.), I 244—264.
 Heraugière, VII 368 v.; IX 61.
 Herbert, admiraal, V 169.
 Herde (Lieven de), IX 181.
 Heremael (Floris), VII 491.
 Herenthals, VIII 387.
 Herlaer (Gerrit van), VI 49.
 — (Jan van), VI 49 v.
 Herle (William), VII 243 vv.
 Hermans, IX 80.
 Hermité de Bétissart (Antoine L'), IV 229 vv., 240.
 — (Maria L'), IV 229 v., 232.
 Hermite (Jehan L') VII 325 v.
 Herodotus, IX 312; X 7.
 Herrera (A.), VII 325 v.
 's-Hertogenbosch, I 290*, 394, 423, 432, 444; II 72, 76 v., 102, 160, 220, 225 v., 233, 305 v., 367*; III 181, 254, 259, 296, 309, 342; IV 70, 389; V 142*, 231; VII 8, 335 v., 344; VIII 124, 270.
 Hertzberg (graaf), V 300 v., 332.
 Hervorming, I 344, 366, 399; II 10, 18 vv., 36, 278; III 29 vv., 293, 314, 319; VIII 291, 400; IX 17, 46, 91, 269; X 113, 163, 229.
 Herz, V 261.
 Hessels, I 164—209; II 242, 276.
 Hessen (Elisabeth van), IX 56 v.
 — (Maurits van), IX 56 v.
 — (Philips van), I 398, 421; II 247; VIII 348.
 — (Willem van), IV 117*.
 — Cassel, IV 121.
 Hesychius, IX 509.
 Hettinge (Homme), VII 409 v.
 Heukelom, VI 159.
 Heul, VI 119, 122, 124, 126, 424 v.
 Heusde (J. A. C. van), IX 512.
 — (Ph. W. van), IX 468 v., 484.
 Heusden, I 60, 134, 142, 432*; VI 354, 436; VIII 124, 140*.
 Heussen (H. F. van), III 6, 26, 36, 251; VII 260, 299.
 Heuterus (Pontus), II 295* v., 299, 302, 304*, 310, 313, 400*; VII 196.
 Hevene, VI 416—423.
 Heventijd, VI 418 v.
 Hexham (H.), IX 94.
 Heydanus (Abr.), I 41.
 Heyde, agent, VIII 59.
 — (Ter), II 290; III 266.
 Heyden (Caspar van der), I 392; II 240 v., 249 v., 253, 258, 260, 266, 268 v., 271 vv., 275.
 — (dr. van der), III 46.
 Heydrecht, VI 7 v., 59*, 125 v.
 Heye (J. P.), IX 447.
 Heylinck, VIII 442 v.
 Heyst (Everaert van), II 260*.
 Hezius, III 33.
 Hicks-Beach (M.), X 408 v.
 Hierges, I 423; II 231 v., 382 v., 489; VII 313.
 Hildreth, X 215.
 Hillegersberg, VI 200*.
 Hillegom, VI 197; VIII 164.
 Hilten (Jan van), III 355, 358, 360 vv.

- Hincmar, X 139.
 Hinderdam, VI 112, 116 v., 122.
 Hindostan, X 311.
 Hingman (J. H.), IV 129, 184*; VIII 116.
 Hinrichs, III 433.
 Hispaniola, III 208.
 Hobbes (Th.), X 101.
 Hobrecht (Jacob), VIII 271.
 Hoefslaan, VI 362.
 Hoegherstrate (Lubrecht van der), VIII 174.
 Hoeken en Kabeljauwen, I 31, 65, 113; VI 156, 223.
 Hoekstra (Ten Broeke), IX 479 v.
 Hoek van Holland, II 402.
 Hoeuft, VIII 61.
 Hoeve (Kerstant Aelwijn van der), VI 341.
 Hoevel (Adriaan Dirkszoon van den), II 142.
 Hoeven (Joan van der), IX 197.
 — (van der), pensionaris, IV 372.
 Hoey (van), IV 334.
 Hofambacht, VI 213*.
 Hofdijk (W. J.), II 28; IX 208.
 Hoffmann (Melchior), I 308.
 Hofman (J. H.), II 324, 329 vv.; VII 267.
 Hof (Provinciaal), I 271, 340.
 — van Brabant, I 348, 361, 364; VII 224.
 ——— Brussel, IX 72.
 ——— Delft, VI 27*.
 ——— Friesland, III 204, 215; IV 275; V 245.
 ——— Gelderland, III 78, 101; IX 72.
 ——— Holland, I 232, 236, 251, 260 vv.; II 132*, 307*, 315, 418 v., 440*, 457*; III 18, 72, 304, 306, 308, 350, 365, 389, 409; IV 24, 150 vv., 272, 274 v., 279 v., 286—304, 338, 373* v.; V 111*; VI 102, 104 v., 139 v., 146, 149 vv., 166, 215, 222, 318, 341; VII 274 v., 277, 280 v., 354, 486, 492; VIII 14, 102, 113, 158, 212, 381, 384, 400; IX 193, 440 v.; X 25 v.
 ——— Utrecht, III 179; IV 198.
 ——— Zeeland, III 409.
 Hogemade, VIII 108.
 Hogenberg (Frans), VII 400, 402 enz.
 Hogendorp (Dirk van), [† 1759], V 245 v.
 — (Dirk van), [† 1823], V 246 vv., 264 v.; VIII 127—135.
 Hogendorp (D. A. van), V 265*.
 — (D. C. A. van), VIII 127*.
 — (F. van), V 349* v., VIII 134*.
 — (G. K. van), I 46*; IV 254 v., 305 v. 335 vv.; V 239—347, 348—397; VIII 127 vv.; IX 204, 385; X 148 v.
 — (H.), V 349*.
 — (Jean François van), V 286, 289, 343.
 — (J. F. van), V 360.
 — (Willem van), [† 1784], V 246 v., 269, 277.
 — (Willem van), V 262, 270, 278, 290, 341*.
 Hogeveen (mr. Gerrit Melisz van), II 415*; VII 314.
 Hohenlo (Philips, graaf van), III 41, 62, 121, 174, 196, 205, 207; VII 374 v., 381, 387.
 Hohenzollern (kardinaal), X 62, 70 v.
 Hohenzollern's (de), IV 95.
 Hol (Joris van), I 373.
 Holderus (Petrus), IX 125.
 Holinshed, IX 289.
 Holland, I 3, passim; X 26, 33, 159, 317, 441, zie Holtland.
 — (Noord-), I 1, 85*, 89*, 157; II 13, 318, 390; III 296, 445*; V 399; VI 25, 144, 147 v., 169*, 172 v., 196 v., 200, 231, 318 v., 336 vv., 343, 369, 396, 435; VII 280; VIII 140*, 166 v., 208, 408.
 — (Zuid-), I 89*, 107, 145, 151; II 389 v., 395*, 398, 444; IV 310; VI 25, 109, 116, 141 enz., 153, 169, 171, 173, 196, 198, 200, 242, 253*, 262, 264, 266, 270, 285, 290, 313*, 318, 323, 333, 335 v., 338 v., 343, 347, 350, 361, 367, 387, 389 vv., 396, 429 v., 435 v.; VII 71, 146, 175 vv.; VIII 140*, 142, 145, 176 v., 179, 197, 199 v.; X 226.
 — (Machtelt, gravin van), I 160.
 — (Petronella, gravin van), VII 50.
 Hollis (Denzell), IV 269.
 Holstein, IV 3, 53; VII 483.
 — (hertog van), II 220, 225 v.; IV 419.
 Holtland, VIII 140, zie Holland.
 Homerus, IX 524.
 Hompesch, IV 437.
 Hondt (Abraham de), IV 191 v.
 Honert (van den), IV 282 v., 297 v.
 Hongarije, III 345, V 105; X 155.

- Hongarije (Maria van), landvoogdes, I 117, 275, 277, 281 vv., 287*, 295*, 299, 309, 339, 341, 364.
- Honinghen, II 320; VI 8, 25.
- Honselaarsdijk, IV 114, 116, 119*, 431.
- Hooch (Cornelis van der), II 400*; VII 271.
- Hoochstraten, I 373 vv., 395, 404, 416, 420, 422, 426.
- , zie Lalaing.
- , uitgewekene, II 421.
- Hoof (Adriaan van der), II 419*.
- Hoofth (Hendrik), IV 317 vv., 323 vv., 328 v., 336, 402.
- (Pieter Czn.), I 5; II 8, 227, 284*; III 25 v., 28, 34 v., 37, 217, 228, 231, 354, 356*, 358 v.; IV 197, 199; VII 215 v., 364, 512; VIII 398; IX 275, 448, 450, 455, 540.
- van Iddekinge (J. E. H.), VIII 152*
- Hoog (dr. J. M. J.), I 229—243.
- (familie), IV 339*.
- Hooge (Cornelis de), VII 199.
- Hoogerbeets (A.), IV 82, VIII 29*.
- (Rombout), IV 28, 36 vv., 62, 68; VIII 28; IX 123.
- Hoogerhuis, V 75, 79, 85, 131; X 317.
- Hoogestraet (Gherardus), zie Gouburgenz. (Geryt Pieter).
- Hoogheemraden, VI 203, 206, 209, 220 v., 223 vv., 230, 235.
- Hoogstraten (mr. F. J. K. van), IV 200.
- (graaf van), VIII 360 enz.
- Hoog van Ter Aar, VII 472.
- Hoogveen, VI 233.
- Hoop (Kaat de Goede), V 277.
- Hool, VI 424 v.
- Hoop (A. van der), IX 476.
- (J. C. van der), V 357, 362*.
- Hooper (dr.), V 198*.
- Hoorn, II 148, 151, 159, 269; III 5, 387; VI 168, 289, 357, 378, 413; VII 10, 354 v.; VIII 214.
- (Arnold van), bisschop, I 122, 128.
- (Simon van), IV 153.
- (den), II 398*.
- Hoornbrug, II 327, 398.
- Hoorne, VIII 347.
- (Filips van Montmorenci, graaf van), I 283, 302* v., 308, 315, 317 v., 323, 341, 362*, 373, 375 v., 385, 407, 409, 414, 416 v., 421 vv., 427 vv., 437, 439 v.;
- II 35, 88, 98, 109, 121, 220, 312, 344; VI 105, 159, 161; VII 78, 117 vv., 132, 183; VIII 340*, 343, 406 v.
- Hoorne (Gerard van), VI 94.
- (Willem van), VI 94.
- (heeren van), VI 102 vv.
- Hop (C.), V 26*.
- Hopperus (J.), I 258, 348; II 62 vv., 73, 119, 423*; VII 79, 213—221; IX 88 vv., 214.
- Hopton (Arthur), IX 131, 134.
- Hora Siccama (mr.), V 199.
- Horatius, IX 249, 389, 474.
- Horowitz, VIII 255.
- Horsey (mr.), II 175.
- Horst (Ewout van der), IV 272, 280 v., 288 v.
- (dr. Gijsbert van der), III 42.
- Hortensius, VIII 268*.
- Hotman (François), III 189* v., IX 48; X 101.
- (Jean), IX 48.
- Houbraken (Arnold), III 117.
- Hout (Jan van), I 51, 84; II 30, 415 v., 420, 428, 434 v., 438; VI 168, 235; VII 164 vv., 168, 188; VIII 422.
- Houten (mr. S. van), X 355, 359, 362.
- Houtenclaesdijk, VI 186*.
- Houtkoper (Claes Jacobs), VII 272.
- (Jacob), VII 269.
- (Mary), VII 269, 271 v.
- (Reyer Jacobs), VII 271 v.
- Houtland, VIII 139.
- Houtman (Cornelis), III 419 v., 422 v.
- Houtrijk en Polanen, VI 227; VIII 140.
- Houtvester, VI 224.
- Houve (M. van der), VI 3, 5, 23*, 64 vv.
- Houweningen (Elsje van), IV 41, 57 v.
- Hove (Ten), V 142*.
- (B. van den), VIII 64.
- Howard (lord), admiraal, IV 257.
- Hoylede (Claes), VI 43.
- Hoynck van Papendrecht (C. P.), VII 214, 216 v.; IX 11*.
- Hubrecht (mr. P. F.), X 354*.
- Huchbaldus, X 140.
- Huchtenbroek (A. van), II 148; III 247.
- Hudde (Jan), IV 323, 326, 328; V 183*.
- Hudoy (Jules), IX 34.
- Huet (Conrad Busken), V 402 vv.; IX 463 v.; X 414 v.

Huet (Gideon Busken), IV 159*.
 Hugenoten, I 314 v., 322; II 48, 102, 117, 123, 139, 164, 172, 174, 183, 195, 198*, 202 vv., 206 v., 214, 216, 218 v., 221*, 224, 248, 281 v., 284, 288, IV 44, 46, 66, 92, 109; V 69, 99, 129, 131, 141 v., 154; VII 180; VIII 369 v., 374.
 Huguerye (La), II 190.
 Huisduinen, VI 159.
 Huissen, II 137.
 Hulsius (H.), III 390.
 Hulst, VII 447.
 Humboldt (Wilh. von), IX 252 v., 308.
 Hume (D.), IX 147, 165.
 — (P.), V 163*.
 Humeling, IV 383.
 Hungerford, V 190*.
 Hussieten, X 86.
 Hutten (Ulrich von), VIII 259*, 271*.
 Huxley (Thomas), IX 390.
 Huy, VII 368 v.; VIII 83.
 Huybert (Pieter de), VIII 70, 72.

Huydecoper (Balthasar), VI 432.
 — (Joan), IV 320.
 Huygens (Christiaan), [† 1624], VII 338.
 — (Christiaan), [† 1695], IV 373*, 438; VIII 102, 108.
 — (Constantijn), [† 1687], III 45, 228 v., 342; IV 56, 113* v., 150, 197, 199; V 18*, 193*; VII 433.
 — (Constantijn), [† 1697], I 167; III 288; IV 436—443; V 2 vv., 38*, 69*, 112*, 174*, 201; VII 247, 249, 258 v.; VIII 32*, 98* v., 102, 117, 125 v., 371; IX 183.
 — (Geertruid), IV 199.
 — (Lodewijk), IV 374*.
 Huysen, VII 185.
 Huyter (Jan de), II 400*, 421, 435 v., 445.
 — (familie de), II 399; III 41, 46, 49, 96.
 Hyde (Anna), V 205.
 — (Laurens), IV 414, 433 v.; V 9*, 85 v., 95*, 123, 138.

I.

Idiaquez, III 86*, 92*, 115*, 275*; IX 42.
 Ierland, III 412; IV 425*; V 150, 198*; IX 150.
 Ierseke (Aloud van), VI 306 v.; VIII 168 v., 176.
 IJ (het), II 233; III 3, 19, 22, 26 v., 32, 36 vv.; VI 179, 183, 185, 190, 192, 212 v., 216, 227.
 IJsel (Geldersche), I 2, 444; II 152, 157, 172, 230 v.; VI 183; IX 508.
 — (Hollandsche), II 383, 447, 453; III 257; VI 7 v., 20, 108, 113, 199 v., 214; VII 311.
 — linie, II 227, 229, 231; III 194.
 IJselmonde, II 287*, 452; VI 54*, 60.
 IJselstein, VI 159; VIII 214*.
 — (Pieter Wzn. van), VIII 104.
 Ipendam, VI 159.
 Imbize, III 275*; VII 318.
 Immerzele (Jan van), VIII 323.
 Inchiquin (lady), V 214.
 Indië, III 276, 330, 338, 347, 369, 372 vv., 377 vv., 392 vv., 398 v., 401, 403, 407, 409 vv., 414, 416, 419 vv., 424, 426, 429, 431, 440, 444; V 281, 300; VII

353, 378; VIII 444; IX 269, 365; X 291—314, 343, 416.
 Indië (Britsch-), X 311.
 Indische zee, III 373.
 Indulgence (Declaration of), V 36, 155 v., 161, 167, 169.
 Informacie, VI 144 enz., 154 vv., 161, 163 v., 171 vv.
 Ingolstadt, II 462.
 In Lief' bloeyende, I 5.
 Innocentius III, paus, X 109.
 — IX, paus, III 293.
 — X, paus, III 342*, VIII 303.
 — XI, paus, V 141 v., 170, 175.
 Inquisitie, I 273, 290 v., 305, 311 vv., 321, 345*, 360 enz., 369, 371, 387 v., 391, 408 v., 419; II 3, 23, 47, 71, 74, 86, 277, 344, 347, 376, 379, 381; III 261, 263 v., 270, 272; IX 214; X 38, 52 vv., 56 v., 65 v., 72, 74.
 Inthiema (Frederik van), II 283, 321*.
 Invrea van Rellegem (d'), zie Helmans
 — (Constance), IV 204, 206 v.
 — (mevrouw), IV 204 vv.
 Iperen (Jozua van), III 77.

Iran, IX 264.
 Ising (A.), IX 129 vv., 135*.
 Israël, IX 400.
 Israëlïet, I 20.
 Isselt (M. van), II 317*; III 6, 23 vv., 33,
 106; VII 251, 303, 361.

Isselt (van Dam van), X 236.
 Italië, I 34, 278, 316, 439; II 50, 88,
 164*, 185, 188 v., 199, 205*, 409*, III
 42, 69, 94; IV 66; VII 447, 471; VIII
 249, 272, 281 v., 293, 389; IX 401, 432;
 X 22.

J.

Jaargeding, VI 326.
 Jacatra, III 424.
 Jacob, aartsvader, X 135, 261 v.
 Jacoba van Beieren, gravin van Holland,
 I 65, 73; VI 83*, 102, 129, 166, 222 v.;
 VIII 190, 203, 206, 209 enz., 223 v.,
 226 v., 230 v., 233 v., 237, 243, 246.
 Jacobinisme, X 84.
 Jacobsz (Hillebrant), VIII 383, 385, 408*,
 506; VIII 23, 26 v., 29.
 Jacobus I, koning van Engeland, III 384,
 411, 413; IV 259; VII 425 v., 439 v.,
 442, 468; IX 114; X 25.
 — II, koning van Engeland, IV 392,
 400, 414, 421, 424 v., 428; V 21, 27 v.,
 34, 36, 42* v., 47*, 52 vv., 62 v., 67,
 69, 73, 76, 79 vv., 84 v., 89 v., 100,
 108, 123, 133, 135 enz., 148, 150, 156
 enz., 164, 166, 168, 171, 177, 185, 187,
 190, 199 v., 205, 209, 211 v., 390; VII
 449*, VIII 358; IX 170; X 119 v.
 Jacquerie, II 289.
 Jager (A. de), IX 476.
 Jago (Orde van St.), III 185*.
 Jahde, I 6.
 James, kapitein, III 121.
 Jan I, graaf van Holland, I 57; III 70;
 VI 10, 25, 28 v. 35, 67 vv., 115 v.,
 185 v., 319, 323, 417, 431; VIII 167.
 — II, graaf van Holland-Henegouwen,
 I 57; VI 6, 37, 69, 114, 306 v.
 Jan (kapittel van St.), VI 307.
 Janhanjava, III 424.
 Jan Jansz (ds.), II 322*.
 — Jeroensz, II 128*; VII 354 v.
 — Joachimsz, III 280*.
 — Louwerszoon, I 223.
 Janot, III 363.
 Jan Phillipsz, I 142*.
 Jansen (dr. Andr.), VIII 298 vv.
 Jansenisme, V 142*.

Janson (Nicolas), VIII 63.
 Jansonius (Jacobus), III 275, 313; VII
 299, 347.
 Janssen (dr. L. J. F.), VIII 144.
 Januarius (Sint), X 17.
 Jan Willemszen, monnik, VIII 231 v.
 Jan Willemszoon, VIII 188.
 Jardina (Georgius de la), I 211.
 Jauregui (Jean), III 61, 98, 102, 106*;
 VII 244, 256*, 296, 319*; X 86.
 Java, III 380, 419; VI 17*; X 253, 292,
 303 vv., 312, 415.
 Jaxartes, IX 264.
 Jean d'Angely (St.), II 139*.
 Jeannin (Pierre), III 249, 284, 340, 410 v.;
 IV 53, 58; V 6*; VII 337, 414, 468;
 IX 106; X 41.
 Jeanroy, IX 223.
 Jefferson, X 215.
 Jehu, X 85 v., 106.
 Jemmingen, II 110; VII 133, 212; IX 181.
 Jena, IX 423.
 Jenkins, V 66*, 78, 81.
 Jenson (Nicolas), I 193.
 Jeruzalem, I 80.
 Jezabel, II 332; X 85.
 Jezuieten (Orde der), I 280*; III 274*
 282, 286, 288*, 295, 302, 319, 322—
 331, 334—339, 342*, 343, 433; IV
 43, 203, 218 v., 234; V 160, 168; VII
 263, 276, 283, 288, 297, 333, 347 enz.;
 IX 347, 370; X 101, 109.
 — college, III 287, 295, 322 v.; V
 160.
 Jezuietisme, III 337; X 84.
 Joachimi, III 342*.
 Job, IX 415; X 34.
 Jodocus, VIII 272.
 Johannes, apostel, X 105.
 Johannes Wilhelmi, zie Jan Willemszen.
 Johnson (Samuel), IX 353, 461, 463, 540

Johor, III 380 vv., 398.
 Joly (Gillis), I 445*; II 59.
 Jonckbloet (prof. W. J. A.), IX 484 vv.,
 489, 513 vv.
 Jones (Paul), VII 10.
 — (Walter), VIII 62.
 Jonge (Corn. François de), V 355, 369 v.
 — (mr. J. C. de), VIII 429, 432, 439 v.,
 443; IX 24, 157, 161 v., 164 v., 457 v.,
 480 v., 490 v.
 — (mr. J. K. J. de), III 418, 420, 422 v.;
 VIII 202*, 209* v., 219 v., 222 vv., 232,
 237, 246; IX 49 vv.
 — (W. F. de), VII 179*.
 — van Ellemeet (de), IX 539 v.
 Joris (Sint), III 107.
 Jorissen (dr. E. J. P.), X 407.
 — (prof. Th.), IV 334, 436; V 348—
 397; VIII 96.
 Jortan, III 380 v.

Josua, V 15; X 95.
 Joubert (P.), X 407 vv.
 Juda, I 411; II 82; X 108.
 Julianus de Afvallige, X 20.
 Junius (Franciscus), I 352*, 368* vv.,
 389, 392, 400*, 402, 406, 434* v.; II
 75 v., 236, 248; VII 73—80, 83, 88, 97,
 103, 393; VIII 352, 426; X 21.
 — (Gedeon), VIII 286.
 — (Hadrianus) I 164 v., 171 vv., 181,
 183, 185 vv., 190 v., 196*, 204, 208,
 219, 221—226; III 53, 56; VII 145, 168.
 — (dr. Johannes), II 358, 362, 364 vv.,
 372; VII 148; VIII 352.
 — (M.), III 209 vv.; IX 49.
 Junius de Jonge (Vrouw M. L.), II 367*.
 Jupiter, X 45.
 Just (St.), X 84.
 Juste, IX 176.
 Justinianus, III 439*.

K.

Kaag (de), II 394, 401, 484.
 Kaap de Goede Hoop, VII 378.
 Kaapkolonie, X 406, 417.
 Kaas en brood-volk, VI 156.
 Kaerel (Jan Jansz), III 421 v.
 Kaltenborn, III 433 v.
 Kamerijk, I 290*, 355; IV 399; V 52 v.; VII
 228; VIII 272, 277, 281, 284, 300, 302 v.
 Kamer van Financiën, I 34 v.; III 167,
 169 vv., 175, 183 v., 186.
 — van Hereeniging, V 87, 91.
 — van Zeventien, III 415, 424.
 Kamp, VI 305, 324, 333, 335, 337.
 Kampen, II 115, 150 v., 155, 159, 231 v.,
 238 v., 318*; VII 62, 64.
 — (prof. N. G. van), IV 359 v.
 Kan (mr. J. B.), VIII 257 v., 260, 263,
 267* vv., 284* v., 287.
 Kanagawa, III 348.
 Kappeyne van de Coppello Sr. (dr. J.), IX
 502.
 — Jr. (mr. J.), VII 46*—61; IX 507 v.
 Karel de Groote, VI 15 v., 280, 324 vv.;
 IX 267; X 139.
 — de Eenvoudige, III 202; VI 267.
 — de Stoute, I 30, 270*; II 295; VI 2,
 129, 142 v., 154, 156, 165 vv., 278;

VIII 244 v., 250; IX 179 v.
 Karel IV, keizer van Duitschland, VI 275*;
 VIII 148.
 — V, keizer van Duitschland, I 30, 33,
 45, 53, 74, 117, 152, 196, 218, 233,
 240*, 257, 269, 272, 275 v., 280 enz.,
 344, 346*, 346, 363 v., 375; II 84, 126,
 342 v., 374, 381; III 41, 69, 141, 143,
 191*, 260* vv., 431, 433; VI 132, 152 v.,
 160 v., 232, 237, 422; VII 199, 231,
 399, 491; VIII 24, 133, 150 v., 249,
 261* v., 288 enz., 300, 346, 357 vv.,
 435 v.; IX 1 enz., 24, 26, 35, 176 v.,
 315, 334; X 128 v., 152, 414.
 — I, koning van Engeland, III 413;
 IV 103, 106, 111; V 336; VIII 80; IX
 130 v., 133 v.; X 116, 204.
 — II, koning van Engeland, I 44; IV
 107, 121, 142, 150*, 153, 247, 262,
 265 v., 269, 277, 338—356, 400 v., 403,
 405, 411, 414, 419, 432; V 5*, 8 v.,
 20 vv., 27 vv., 31 v., 41, 49*, 54, 62,
 66, 80 v., 83 vv., 89* v., 93 v., 98, 106 vv.,
 113, 122, 124*, 133 vv., 145, 166, 205,
 209 vv., 390; IX 149, 171.
 — V, koning van Frankrijk, X 150.
 — VI, koning van Frankrijk, X 150.

- Karel IX, koning van Frankrijk, I 314;
II 183, 185, 188 v., 194, 198, 201,
206; VIII 351, 366.
— X, koning van Zweden, IX 136 v.
— XI, koning van Zweden, V 91; X 201.
— XII, koning van Zweden, X 201.
- Karloman, VII 55.
- Karsten (dr.), IX 511 v., 519, 525.
- Kastele (P. L. van de), X 211.
- Kasterkemmerzand, I 153.
- Katendrecht, VIII 168.
- Kater (Dirk), II 171, 250, 253.
- Katholicisme, I 239*, 258, 314, 343, 367,
371; II 17, 22 v., 198, 246, 343; III 13,
249—344; IV 1*, 221; V 68, 86, 142,
144 v., 150, 159 vv., 205; VII 328, 355;
IX 114.
- Katholiek (De), tijdschrift, II 279*, 291*,
295* vv., 315*.
- Katholieken, I 40; III 7 v., 10, 14 v., 21,
23, 28 v., 144, 249—344; V 139, 153,
155, 162 v., 166.
- Katwijk, I 1; VI 180, 182, 186, 210.
- Katzand, I 346.
- Kemp, VI 104.
— (C. M. van der), III 125, 156 v., 190,
196; VII 519, 523 v.; X 78, 97, 107 v.,
110, 134, 144, 147, 150, 181 v., 202 v.,
223.
- Kemper (Joan Melchior), V 353, 363 v.,
374.
— (J. de Bosch), IV 360; V 348, 363* v.;
IX 209 vv.; X 176, 196, 198, 330.
- Kennemerland, I 2, 69*, 151, 153, 178;
VI 5, 109, 190 v., 195 enz., 201, 204*,
226, 231, 241 v., 254, 264, 285, 318,
321, 336, 353, 363, 367—384, 389, 391,
396, 435; VIII 144 v.
- Kenning, VI 252, 315—366, 368, 371,
373 v., 382, 384.
- Keppel, V 25.
- Keppeler (J.), X 8, 46.
- Kerckhoven van Heenvliet (Polyander
van), IV 149 vv., VII 432 v., 439 v.
- Kerk (Anglikaansche), V 44, 108, 137,
145, 150, 153, 159, 167 v., 177, 201,
205 v.; X 214.
— (Gallikaansche), V 141*.
— (Katholieke), V 20 vv., 34 v., 46,
62 v., 67, 69, 99, 141 v., 144, 159, 161,
205; VII 357.
- Kerklaan [of -weg], II 475 vv., 480, 494.
- Kernkamp (prof. G. W.), VIII 96*.
- Kerstgild, I 179, 183*, 189*, 225.
- Kervijn van Lettenhove (J. B. M. C.),
II 114; VII 80; VIII 332—353, 363—370.
- Kethel, V 246; VI 109*, 200*.
- Keulen, I 173, 192 v., 197, 199, 235, 347;
II 242, 250, 260, 264 v., 267*, 269,
271 vv., 367*, 369, 448*; III 41, 73, 91,
94, 100, 110, 113, 116, 284, 287, 291 vv.,
295 v., 302 v., 306, 308*, 312 v., 332,
349* v.; IV 146, 397; V 36, 39 v., 44*,
169, 176, 186; VI 108, 184, 295; VII
114 vv., 122, 124, 126, 134, 170 v., 261 v.,
265, 282, 289, 297 v., 306, 335 v., 338,
345 vv., 352, 386, 405; VIII 318 v.,
412, 424.
— (Engelbrecht, aartsbisschop van),
VI 183 v.
— (Pieter van), I 400*.
- Keur, VI 76.
- Keurmedigheid, VI 18.
- Keyting (Walterus), III 321.
- Kien (Maria), V 221*.
- Kien van Citters (Cornelis), V 221*.
- Kievit (Johan), IV 270, 272, 280 v.,
287* vv.; V 11.
- Kijfhoek (Floris van), VIII 204, 209 v.,
213, 215, 218, 226, 228, 231, 233 v., 246.
- Kijkduin, V 36; IX 167, 171.
- Kiliaen (C.), VIII 311, 376.
- Killegrew, III 169, 220.
- Kimberley (lord), X 405*.
- Kinckel, V 342.
- Kind van Staat, V 4, 6 v., 9, 11, 17, 19.
- King (John), IX 113 v.
- Kinheim, VI 196.
- Kings-Bench, V 145, 167.
- Kinsbergen (J. H. van), V 268 v.
- Kinschot (Jasper), IX 49.
— (Roeland van), IV 367.
- Kist (prof. N. C.), II 331; VII 189 v.
- Klaarkamp (Gosse van), VI 261.
- Kleef, II 84, 97, 164, 250; IV 100, 143 vv.,
152, 154 v., 263; V 333 v.; VI 181;
VIII 348.
— (Loef van), VIII 173*.
— (Margaretha van), VI 228.
— (Sibille van), VII 366.
- Kleefsland, II 137*, 243; VII 366.
- Klerk uit de lage landen (de), I 161 v.

Kleyne (Johan de), VI 63.
 Klönne (B. H.), III 1, 3 v., 7, 21 v., 24 vv.,
 19—39.
 Kloppen, III 332.
 Kluit (prof. A.), IV 125; VI 82, 164, 168;
 VII 46, 51, 141 v., 144 v., 185, 519 vv.,
 523; VIII 1, 95 vv., 139, 141 v., 181;
 IX 278, 480, 493; X 194, 224.
 — (mr. W. P. Sautijn), III 345* enz.;
 IX 203.
 Kneppelhout (mr. J.), VIII 371.
 Knight, VIII 284.
 Knijf (H.), IX 161 v., 164.
 Knoop (W. J.), II 227; IV 377 vv., 390,
 394, 396, 424* vv., 436, 442.
 Knottenbelt (ds.), IV 196 v.
 Knuttel (dr. W. P. C.), III 251; VII 12 v.,
 15 v., 20, 357 v.; IX 97.
 Knuyt (J. de), VII 438, 446.
 Kock (de), minister, IX 514.
 Koelman (Jacobus), X 10 v., 19 vv.
 Koenen (mr. H. J.), IX 161 vv.
 Koerland, V 258; VIII 117.
 Koevorden, VII 498.
 Kollum, II 102.
 Koninck (de), II 300, 304.
 Koning, I 165, 217.
 Koningsbergen, V 248, 264; VIII 130.
 Koopmans (dr. W. Cnoop), X 320 v.
 Kopenhagen, III 364; VIII 319; IX 136, 327.

Koppens (Kees), II 318*.
 Koran, X 96.
 Kortebrand (J.), VI 2, 31.
 Kortenaer (Egbert Mz.), IX 416.
 Kortrijk, V 70, 115.
 Koudekerke, VIII 233, 235.
 Kouseband (Orde van den), III 356.
 Krafft (dr.), VIII 319*.
 Krämer (prof. F. J. L.), IV 128 v.
 Kralingen, VI 12 vv., 25, 54*, 200*.
 Kreits (Bourgondische), II 343.
 — (Westfaalsche), VIII 348.
 Krijgsraad (Hooge), V 232.
 Krimpenerwaard, VI 393.
 Kronenburg, VIII 173 v.
 Kronestein, II 482.
 Kroosheemraden, VI 176, 204, 206, 221.
 Krooswijk, VI 5, 20*, 62.
 Kruger (Paul), X 407 vv.
 Kuenen (prof. A.), IX 407.
 Kühn (Chrisje), V 422.
 Kuik, VIII 155.
 — (Dirk van), I 60.
 Kuilenburg, II 230.
 — (Pieter van), VIII 155.
 Kultuurstelsel, X 253, 318 v.
 Kumpel (Mr. J. W.), V 398—425.
 Kuyermans, IV 220.
 Kuyper (dr. A.), X 384.
 Kwakers, X 214.

L.

Labadisten, IX 316, 369.
 Laboulaye, X 330, 344.
 Lacroix (A.), VII 21; VIII 410.
 Laen (Gerrit van der), II 397, 404, 482;
 IX 69.
 Lagerhuis, V 37, 52, 64, 70, 73 v., 85,
 108, 138, 158, 274; X 107, 317.
 Laguillaire, III 184* v.
 Lake (dr.), V 56*.
 Lalaing (Antonie van —, graaf van Hoog-
 straten), I 278, 286, 316, 339, 373, 409,
 414, 421, 426 v., 437 vv., 444 v., 448;
 II 94, 121; VII 112, 116, 118, 126, 129;
 VIII 427; IX 32*.
 — (Willem van — van Bonguicourt),
 VIII 228.
 Lambert (Gaston de), IX 57*.

Lameere, VI 360.
 Lammenschans, II 402 v., 480 vv.; VII
 161.
 Lamprecht (prof. K.), VII 39.
 Lanckeert (Joost Jansz), VII 176.
 Land (prof. J. P. N.), IV 425*.
 Landraad, III 127, 148, 167 v., 181.
 — aan de oostzijde van de Maas, III
 167.
 Landrecies, III 185*.
 Landscheiding of Zijdwinde, II 436, 438,
 445*, 452 vv., 458 vv., 464 vv., 468;
 VI 188 enz.
 Landsend (kaap), III 384.
 Landzage, VI 354.
 Langeraad (dr. L. A. van), VII 77*;
 IX 83.

Langerac (Jan van), VIII 171.
 Langerak, gezant, VII 434.
 Languet (Hubert), I 449; II 186, 199, 205*; VII 195, 243; X 85, 101.
 Lantscroon (Rotter van), VII 491.
 Lantsheer (M. F.), V 215; VII 201.
 — (van), raadsheer, IV 212, 222, 234.
 Laon, IV 170.
 Laplace (P. S. de), IX 258, 414.
 Largile (Charles de), III 185*.
 Larrey (de), V 325.
 Lasne, IX 220 vv., 234.
 Lassus, IX 223.
 Laud (W.), aartsbisschop, IV 91.
 Laurens Janszoon, schepen v. Haarlem, I 221 vv.
 Laurent, IX 220, 224, 231, 233 v.
 Laurin, (M.), VII 18*.
 Lauzun (M. de), IV 100.
 Lavater (J. K.), V 280; VII 2.
 Lebuinus, X 140.
 Leck (Dirk van der), VI 87.
 Lecky (W. E. H.), X 11 v., 14, 18, 21, 23.
 Ledenberg (Gillis van), IV 28; VII 321, 384 v., 395, 397; IX 120.
 Ledru-Rollin, X 80.
 Lee, VIII 263, 277.
 Leede, I 54; VI 99 v., 207.
 Leefdael, VIII 424, 426.
 Leendertz (P.), IX 540.
 Leerdam, VI 99, 159.
 Leeu (Gheraert), VIII 242.
 Leeuw (Willem de), III 323; V 327, 339*; VII 348.
 Leeuwarden, I 290*; II 399*; III 84, 88, 90, 116, 245, 254, 283; V 320; VII 331, 340, 523.
 Leeuwen (Johan Simonsz.), VIII 100 vv., 107.
 — (Simon van), IV 329 vv.; VI 177; VII 31; VIII 48 v., 74 v., 95—113, 172.
 Leeuwenhorst, VI 185, 234; VIII 161, 170, 184.
 Lefèvre-Pontalis, IX 148.
 Leffingen, III 230, 237 vv., 242, 245, 247.
 Legate (B.), IX 114.
 Leghan of Legihan, I 53*.
 Legia, I 53.
 Leibnitz (G. W. von), V 50*.
 Leicester (Robert Dudley, graaf van), I 38, 232*; II 304; III 70, 123, 135 enz.,

148 enz., 163 enz., 179 v., 182 v., 185 enz., 201, 203, 205 vv., 224; IV 20, 22, 38, 50; VII 274, 381, 413 v., 423 vv., 456; VIII 7, 399, 404, 426; IX 48 v., 58 v., 65 vv., 85, 98, 124; X 203*.
 Leich (Jacob), VIII 319.
 Leiden, I 49—110, 111—162, 246, 425*; II 29 v., 34*, 76, 124, 131 v., 239, 241*, 293, 318, 327 vv., 334, 353, 355, 358, 361, 367, 372*, 385—490; III 40, 42, 48, 53 v., 76, 176*, 204 v., 217 v., 220, 268, 271, 296, 304, 319 v., 330, 333, 337 vv., 350 v., 354, 384*, 404, 410 v., 445; IV 10, 25*, 75, 77, 100, 273*, 308, 310, 374; V 5, 117, 120, 128, 141, 178*, 216 v., 277 v., 312, 363, 398; VI 14, 57, 79*, 81, 83*, 109 v., 113, 168 v., 172*, 178, 187 v., 207 v., 215, 224, 227, 231 vv., 245 enz., 278, 280 v., 285, 289, 304, 307, 310, 316 v., 332, 346, 348, 357, 362*, 391, 394, 414; VII 8, 17 v., 21, 31, 66, 71 v., 144 v., 148 v., 152—192, 202, 212*, 269, 271, 273 v., 277, 279, 282, 285 enz., 293, 311 vv., 319, 321, 351, 353, 392 v., 482, 517; VIII 11, 14, 44, 98, 100, 103, 107 vv., 121, 124, 145 v., 164, 208, 223, 233, 235, 237, 242 v., 355, 378, 380 vv., 389 enz., 413 v., 416; IX 58 enz., 80, 92, 95, 274 v., 296, 350, 376 vv., 385, 401, 407, 440* enz., 458, 461, 465, 468, 488 vv., 503, 509, 511, 517 v., 520; X 226*, 395, zie Leyden, Lugdunum en Luycdunum.
 — (Aecht van), I 126*.
 — (Gerard van), I 121, 126, 130.
 — (Gherit van), I 127*.
 — (Jan van), I 142*.
 — (Jan van), VIII 181 vv., 186.
 — (Philips van), I 31, 55, 60*, 66*, 108, 111—162; IV 308; VI 357, 366, 421; VIII 216 v.; X 265.
 — (Pieter van), I 100, 125 v., 130, 142*.
 Leiderdorp, I 55*, 64, 65*; II 394 vv., 400* vv., 421, 427, 435, 475, 481 vv.; VII 154, 184.
 Leidschendam, II 395, 402, 453, 464.
 Leimuiden, I 54.
 Leipzig, III 351*; V 355, 376; VIII 341.
 Leith, X 27.
 Leithen, I 53 v., 64.

- Leithenmere, I 54*.
 Leithenmuthen, I 54.
 Lek, II 229; III 257; VI 181.
 Lekdijk, VI 214* v.
 Lekkeroord, VIII 235.
 Lelong (Isaac), VII 82, 84, 87 v.
 Lem (Heer), IX 477.
 Lennep (D. J. van), IX 444.
 — (Jacob van), 261, 281, 359; IX 540.
 — (Jorjaan van), VIII 383 v., 389.
 — (M. F. van), II 242.
 Lent, V 336.
 Lenting (mr. L. Ed.), IV 157*; VIII 94.
 Leo (H.), X 81.
 — X, paus, I 289*; VIII 265.
 Léonard (Fr.), IV 123 vv., 132, 135, 159 v., 162.
 Leoninus (Elbertus), II 353 vv., 357 vv., 368 vv., 373; III 77, 79, 101, 106; VII 22, 375.
 Lerma (hertog van), VII 419.
 Léry (Jean de), II 473*.
 Lethmate, inquisiteur, III 262*.
 Leupe, majoor, III 443 v.
 Leuven, I 240*, 245, 251, 265, 309, 346, 348, 366; II 222 v., 353; III 12*, 41 v., 51, 68, 275, 287, 289, 312 v., 322; VII 20 v., 250 v., 261 v., 273 v., 276, 308, 323*, 331, 335, 344 vv.; VIII 259, 284, 301, 400, 412; X 479 v.
 Leuwen (B. Ren van), VII 281*.
 Leyden van Leeuwen (D. van), IV 414; V 70*, 72 v., 76, 80 v., 84*; VIII 102.
 Leyden, I 53, zie Leiden.
 Libertijnen, III 177, 399.
 Lichtvrienden, X 209.
 Licques (baron de), II 395 v., 400*, 421; VII 160.
 Lidlum (abdy van), III 253*.
 Liefrink (Hans), II 398*; VII 175 vv., 200.
 Lier, in België, I 402; II 96; IV 170, VII 89, 232 v.; VIII 387.
 —, in Holland, VI 113, 199 v.
 Liesfelt, VIII 427.
 Ligarius, I 434.
 Ligue (de), II 184 v.; III 130, 132, 433; IV 79; IX 43.
 Lijen of verzaken, VI 252 v.
 Lijnden (van), X 130*.
 — van Blitterswijk (van), V 229*, 236.
 Lijndrajer, IX 141 v.
 Lijntgens (Pieter), III 400, 402 v.
 — (Salomon), III 400*.
 Lilley (W.), X 9.
 Lillo, III 121.
 Limborch (Phil. à), VII 486.
 Limburg, III 315; IV 129*; VIII 369; IX 1 enz.
 Lincolnshire, VIII 143.
 Lindanus (Wilhelmus), III 255 vv., 259 v.; VII 343.
 Linde (dr. A. van der), I 163—209, 214, 220 vv.; VII 81*, 83* v.; VIII 304.
 Linden (Jan van), VIII 427.
 Lindensis (Johannes), II 251*.
 Lindworm, ritmeester, VIII 123.
 Lingard (John), II 278; IX 147.
 Linge, VI 93 v., 106.
 Lingen, III 310; IV 143*; VII 335; IX 7, 25*.
 Linneke (Sint Quentijns), IV 422.
 Lionne (de), V 15*; VIII 35.
 Lipperhey (Hans), X 41 vv.
 Lippius (Charles), VIII 420.
 Lipsius (Justus), III 109*, 189*, 321*, 330; IV 10; VII 353*.
 Lisola (Frans von), III 277; VII 305*.
 Lissabon, III 373, 375, 395, 409.
 Lisse, VIII 164.
 — (Hughe van), VI 70.
 Littré (M. P. E.), IX 358.
 Livia, IV 56.
 Livius (Titus), VIII 218; IX 355.
 Lobith, II 231 v.
 Locella, IX 510.
 Locke (John), X 101.
 — (Thomas), IX 113.
 Lockhorst (Alijdt van), VII 490.
 Lodewijcks (Willelm), III 421.
 Lodewijk de Vrome, IX 435.
 — IV, keizer van Duitschland, I 160.
 — IX, koning van Frankrijk, VII 325.
 — XI, koning van Frankrijk, I 297; II 189; III 131; VIII 62*, 250, 306; X 201.
 — XIII, koning van Frankrijk, IV 42*; VII 443; X 188.
 — XIV, koning van Frankrijk, I 143; II 204, 231, 390; IV 87, 92, 100, 123, 129*, 143, 262 vv., 269, 279, 302, 348, 350, 383, 389, 396, 401, 404 v., 411, 415, 427, 429, 434 v.; V 8 v., 14 v., 20, 22, 24, 32*, 34 vv., 41 v., 53, 56, 59 v., 64,

- 68, 70, 83 vv., 87, 89, 91, 93 vv., 97, 105, 108, 110, 113 v., 118 vv., 122, 133 v., 141 vv., 152, 154, 165 v., 169, 171 v., 175, 177 v., 181, 185 vv., 210; VIII 86; IX 20, 27, 270, 294; X 144, 146 v., 150, 183 vv., 220, 227, 229.
- Lodewijk XV, koning v. Frankrijk, IX 272.
— XVI, koning van Frankrijk, IX 219, 227 v.
— XVII, koning van Frankrijk, IX 218—235.
— XVIII, koning v. Frankrijk, VIII 133.
— Philips, koning van Frankrijk, IX 311; X 80, 107.
— Napoleon, koning van Holland, VIII 130, X 320.
- Lodron (Alberic de), VII 232, 234*.
- Loenen, VIII 174 v.
- Loevestein, II 151, 154, 159 vv., 163 v., 293; III 406, 425, 434; IV 37 v., 54, 62, 73, 75 v.; VII 207; VIII 3 v., 8 v., 13 v., 16.
- Loffelt (A. C.), IX 244.
- Lohn (Sybertus), II 260*, 269*.
- Lois (S.), VI 2 v.
- Lokhorst, VIII 172 v.
— (Gerrit van), VI 234.
- Lombard de Langres, IX 225.
- Lombers (Raymons li), VI 43.
- Lommel (A. van), VII 238, 259 v., 338, 341*, 347*.
- Londen, I 435*; II 130*, 145, 208*, 247*, 259, 261 v., 266, 274 vv., 365*; III 186, 353, 366; IV 198, 246, 291, 425*; V 23, 52, 54, 82, 95, 138, 145, 168, 201, 204, 206, 212, 274, 390; VII 133, 210*, 377, 399, 432, 439, 464; VIII 315, 333; IX 43, 113, 146, 148, 170, 417.
- Londoño (Don Sancho de), II 96, 101; VII 231—237; VIII 369, 393*.
- Longjumeau, II 93.
- Longolig, VII 374 v.
- Longueville, IV 169.
- Loo (Het), V 176, 179.
— (van), II 486.
- Loon (G. van), III 377; VI 168 v.; VII 7; VIII 251.
— (Lodewijk, graaf van), VI 109, 182 v., 190*; VIII 145, 244.
- Loosen (mr. Sebastiaan van), IX 6*.
- Loosjes (Adriaan), V 399*.
- Lopikerwaard, VI 194, 360*.
- Loppes (Fernand), VII 173.
- Lopsen (Cornelis van), VII 66—72.
- Lorini (N.), X 54.
- Lorraine (Marguerite de), III 231*.
- Loth, III 2, 4*, 39.
- Lotharingen, IV 398, 403, 405; V 36, IX 431*; X 23, zie Lorraine.
— (Charles van Guise, kardinaal van), I 314, 322.
— (hertog van), VI 108.
— (hertogin van), I 280, 306.
— (Karel IV, hertog van), IV 106.
- Lothrijk, IX 2 enz.
- Lotsy (J. S.), X 234.
- Loumier, VII 204* vv., 209 v., 234.
- Louvois, IV 129*, 162, 348, 350, 380, 426; V 25*, 44*, 61, 170, 187*.
- Lowe (Hudson), VIII 134.
- Lübben, VI 439.
- Lubeck, IV 93; VII 62, 64 v.; VIII 60.
- Lucretius, IX 408.
- Lucye Lauris Janssons Coster's dochter, I 182, 226 v.
- Lugdunum Batavorum, I 52—120, zie Leiden.
- Luik, II 359; IV 389; V 72; VII 368; VIII 369, 412; IX 450.
— (bisschop van), I 432; II 321, 359, 367*, 369; III 291; V 71; VI 97, 108; VIII 427.
- Luikerland, II 95; III 266.
- Lumbres (De), II 144 v., 175, 178 vv., 281, 444*.
- Lumey, zie van der Marck.
- Lumigny, II 196, 202.
- Luther (Maarten), I 234, 236, 238, 308, 344, 396; II 237; IV 18, 89; V 283; VII 108, 495*; VIII 366; X 100, 113 enz., 125, 129, 158, 173.
- Lutheranisme, II 235 v.
- Lutherschen, IV 19 v.; X 209.
- Luttichweede, VII 491.
- Lützburg, VII 133, 154; VIII 421.
- Lutzen, IV 79.
- Luxembourg, maarschalk, IV 380, 389, 393 v., 396, 408 v., 411 v., 426 v., 429, 441 v.
- Luxemburg, hertogdom, I 290; II 25, 52, 197, 341; IX 1 enz.
—, stad, V 87—120, 190; VII 20 v., 254.

Luxemburg (Walraven van), VIII 487.
 Luyedunum, I 53, zie Leiden.
 Luynes, VII 442.
 Luzac, (L. C.), VIII 120.
 Lyberge (Jan van), II 76.

Lycques (de), VII 228.
 Lydius (Johannes), VIII 279, 282 v., 286.
 — (Martinus), VIII 286.
 Lye, I 431.
 Lyon, III 103*; IV 153.

M.

Maagdenburg, IV 147; VIII 59.
 Maarsen, III 318.
 Maarten (St.), III 283, 287.
 Maartensz (Pieter), II 454*.
 Maas, I 1 v., 82, 444; II 95, 151, 200,
 219 v., 224 v., 230 vv., 242, 248, 283;
 III 167, 188, 237, 252; VII 134, 234;
 VIII 155, 349, 354 v., 407, 435*; IX
 450.
 — (Hollandsche), II 151 v., 156, 209,
 229, 285, 287, 293, 318, 355, 389, 445,
 447, 489; III 47, 266, 398; V 346; VI
 5, 8 vv., 14, 20, 24 vv., 28, 107, 109
 enz., 118, 120, 124 vv., 131, 137, 195 v.,
 199*; VII 65, 311, 409; VIII 58, 140*;
 IX 165 v., 169.
 — (Nieuwe), II 289.
 — (Oude), II 289, 293; VIII 140*.
 — (Jacob van der), VIII 105 v.
 Maasdam, II 309 v.
 — (van Dorp, heer van), IV 267*, 276,
 280 v., 283, 285, 288, 297 v., 300*, 365.
 Maasdijk, VI 7, 20, 62.
 Maasland, III 49; IV 373; VI 112, 117.
 Maaslandsluis, II 392, 398, 444.
 Maassluis, II 286, 349; III 214; IV 108;
 IV 373*; VI 118; VII 147.
 Maastricht, I 432, 444, 447; II 96, 229 vv.;
 III 256, 322, 344*; IV 128 vv., 143 v.,
 362, 389, 397 v., 405, 410; V 12, 40,
 186, 346; VII 236 v., 406, 444 v.; VIII
 124, 155, 349 v., 354 v., 428; IX 3,
 94, 165.
 Maaten (Egbert van der), IV 359.
 Mably (G. B. de), X 137, 139.
 Macao, III 380 v., 391, 398, 418 v.
 Macaulay (Th. B.), II 39; IV 245 v., 378;
 V 144* v., 158, 196* v., 390; VII 423 v.;
 VIII 69, 405*; IX 157*, 308, 313,
 335 vv., 341, 345, 347, 353 v., 356, 358,
 366 v., 370, 536; X 94, 122 v., 415.
 Macchiavelli (Niccolo), III 69; X 21.

Macedonië, III 394.
 Machaut (vicomte de), IV 116.
 Machtelt, zie Holland.
 Madagascar, III 385.
 Madrid, I 287, 302 v., 311 vv., 318, 326,
 328*, 343, 345*, 356, 358 v., 363, 368,
 378, 396, 408, 414, 419, 423; II 51, 63,
 66, 86, 119, 122, 176, 201, 353, 367;
 III 12*, 86*, 115*, 325, 340; IV 173,
 182* vv.; V 22*; VII 88, 209* vv., 213,
 217, 235, 419; VIII 340, 351; IX 41*,
 88 v., 131, 134 v.
 Madura, III 380.
 Maecht (de), III 363 vv.
 Maelstede (Kerstine van der), VIII 184.
 Maerlant (Jacob van), IX 532.
 Maerssen (van), IV 424*.
 Maes, burgemeester, IV 372.
 — (Hendrik), IV 374*.
 —, raadsheer, I 348, 351, 353.
 Maeseyck (Hans van), II 301.
 Mahon, IX 313.
 Mainz, I 163—228; IV 269.
 Maire (Johannes), VIII 23*.
 — (Isaac le), III 379, 387, 402*.
 — (Jacob le), gezant, III 364 v.
 — 's (de le), III 389.
 Maistre (J. de), X 77, 83, 98, 109, 144,
 163.
 Majuba, X 417.
 Malacca, III 377, 380, 382 v., 390, 417.
 Malakoff (hertog van), X 296.
 Malderé (heer van), III 84.
 Malmesbury, zie Harris.
 Malta, I 358.
 Mamiani, X 160.
 Manaraeus (Oliverius), III 326, 336.
 Mandrillon (J.), V 336.
 Manley (Roger), III 348*.
 Manmaecker, IV 64.
 — 's (de), IV 60.
 Mannenpad, II 323, 391, 406.

- Manninga (Unico), II 148, 158; VII 133; VIII 421.
- Mansart (Guillaume de Maulde sieur de), II 304, 457; VII 170 vv.; VIII 427.
- Mansfelt (Karel, graaf van), I 418, 423.
- (Pieter Ernst, graaf van), I 317 vv., 339 v., 373, 409, 418, 420*, 422* v., 442*; II 48 vv., 52 v.; III 103; VIII 340* v., 343 v., 346, 389; IX 22.
- Marat (Jean Paul), X 84.
- Marbod, IX 269.
- Marburg, IX 57*.
- Marcellus (dr.), III 62.
- Marchand (Prosper), IV 124, 191 v.; VII 194.
- Marchegay (Paul), IX 46 v.
- Marchi (Francesco de), VII 199.
- Marck (Madeleine de la), I 322.
- (Willem van der —, baron van Lumey), I 322*; II 34*, 115, 155, 179 v., 203 v., 216, 279*, 283 enz., 299* v., 306—323, 325—334, 393*, 418 v.; III 108 v., 266, 268; VII 145 v., 148 v., 258, 305, 307, 309, 319 v.; VIII 369, 378, 434*.
- (Willem van der), het zwijn der Ardennen, II 283.
- (geslacht van der), II 283.
- Marcksem, I 381.
- Marcus Aurelius, II 7.
- Mare, I 54, 64; II 401; VI 186, 207.
- Maréchal (dr.), V 126.
- Margaretha van Henegouwen, I 61, 65*, 95*, 122, 127, 134 v., 141; VI 50, 287, 336, 348, 381*, 435.
- van Bourgondië, VI 55*, 147.
- Maria van Bourgondië, I 135, 271; IV 309; VI 69, 143, 165; VIII 250.
- van Engeland, zie Stuart.
- Marie Magdalena (convent van St.), I 251.
- Mariëndaal (klooster), VII 285.
- Mariëngaarde (abdij van), III 253*.
- Mariënhove, VIII 173.
- Mariënkerke, III 238 vv.
- Mariënpool, VIII 268.
- Marini, X 53.
- Marius (Leonardus), VIII 346.
- Mark, IV 100, 143 vv., 147 v.
- Markham (Cl. R.), IX 93, 96, 98, 103.
- Marklo, X 140.
- Marlborough (John Churchill, hertog van), V 84.
- Marlet (Léon), IX 47 vv.
- Marlowe, III 345*.
- Marmier (ds.), I 391.
- Marne, I 54.
- Marnix, zie Aldegonde.
- (Jean de), VII 170, zie Toulouse.
- (Walburg van), VII 500*.
- Marot (Clement), I 314, 387.
- Marquis (Jacques de), VII 250.
- Marquette (D. de Hertaing de), IX 49.
- Mars en meivelden, X 138 v.
- Martelaren (Gorcumsche), II 4, 11, 277—335; III 97, 103 v., 267.
- Martin (Henri), IV 366*; VII 448.
- (Th. H.), X 68, 73.
- Martini, VIII 346 v.
- Martinisme, I 345.
- Maryland, X 213 v.
- Marzilla (Don Rodrigo de Medina y), VII 226.
- Massachusetts, X 144*, 213 v.
- Massenbach (von), V 327, 346.
- Massillon, V 2.
- Massinger, III 112, 123.
- Matenese, VI 7 v., 20, 25, 34, 38, 53*, 59*, 125.
- (Jhr. Jan van), II 361, 363.
- (Johan, heer van), IV 177, 179.
- van Wybisma (Johan van); II 397*, 399* v., 421 v., 427, 429; III 18.
- (Wouter van), II 399*.
- n (de), II 399.
- Mattheus (A.), VI 63, 260, 311, 397, 402, 405; VII 69, 167, 189, 351; VIII 141, 184, 205; IX 275, 532.
- Matthijssen (Jan), I 81, 147; VI 265, 270 vv., 284, 374, 386, 391, 396, 409 vv., 414 v., 418, 427, 434 v.; VIII 213*.
- Maubeuge, II 215.
- Maulde (Nicolaas de), III 219; VII 172; IX 60 v., zie Mansart.
- Mauregnault (de), V 78; VII 449*, VIII 70.
- Maurenbrecher (prof. W.), VIII 288 vv.
- Maurier (A. du), IV 53; VII 245, 436.
- (B. du), IX 53*.
- Mauritius, III 383, 385.
- Maurits, prins van Oranje, I 40; II 28, 35, 337; III 53, 59, 62, 72, 83, 111, 121 v., 125, 128, 141, 149 v., 155, 174,

- 191 v., 196, 207 v., 212, 214, 216, 219, 222, 230 v., 235—248, 337 vv., 373, 391, 407; IV 21 vv., 26 vv., 33 vv., 40, 43, 45 v., 51, 53, 57, 59 vv., 65 vv., 102, 110, 247, 339; V 6*, 8, 290, 294; VII 172, 191, 245, 276, 282, 295, 355, 362 v., 365 enz., 374, 378, 380, 396 v., 411, 414 enz., 431, 436 vv., 443, 445, 472, 479, 481, 484, 487, 498 vv., 509, 518—524; VIII 9, 84, 371, 404; IX 49 v., 52, 55 v., 63 v., 67, 69 v., 75, 77, 85 v., 90, 95, 98, 108 v., 114, 120, 127, 187 v., 191, 383; X 41 v.
- Maximiliaan I, keizer van Duitschland, VI 143.
- II, keizer van Duitschland, I 350*;
II 98, 119*; VII 85, 92 vv.; VIII 345.
- May (Job), V 349, 356 v.
- Mayert (Lucas), II 262*.
- Mazarin (Jules), IV 103, 122 vv., 130, 133 v., 137* vv., 149* vv., 157, 162 v., 167, 169, 173 v., 181 v., 185, 188 v., 191 v.; V 60; VIII 36 v.; X 192.
- Mechelen, I 290*, 302*, 421, 440*, 445; II 23, 155, 217, 221 vv., 225, 228, 346, 429, 464; III 130, 254; IV 170, 176*, 198, 201 enz.; VI 152; VII 201, 322* v., 352, 447; VIII 300 vv., 365, 367, 417; IX 2 enz.
- Medemblik, I 57*; II 148; III 219; VI 236, 242*, 381*, 417; VII 355.
- (Rumold van), III 319 v.
- Medicis (Alexander de), VII 194.
- (Cosmo de), zie Toscane.
- (Katharina de), I 314, 347; II 187, 198*; III 131; VIII 425.
- (Maria de), V 8; VII 355, 439.
- Medina Celi (hertog van), II 164, 212, 227 v., 230 v., 233.
- Medway, V 10.
- Meer (dr. B. van), II 242.
- (Jan Jansen van der), VIII 241*.
- (Pieter van der), III 122.
- Meer (Leidsche), II 392, 394, 455*, 484; VI 186, 190, 212.
- (Noordaasche), II 469.
- (Zoetermeersche), II 454, 460, 494.
- Meerbeek (A. van), IV 55.
- Meerbeekce, IV 220.
- Meerburg, II 479.
- Meerburgerwetering, II 479, 494.
- Meeren (Filips van der), II 55.
- Meerhautanus (P.), VII 51 v.
- Meerman (J.), I 72; III 405, 415; VIII 1, 101, 105 vv., 112.
- (N.), IV 198 v.
- Meern, V 312.
- Mees (dr. Goris), IX 487.
- Havikszoon, II 404 v.
- Meetkerke (Adolf van), III 75 v., 166, 168, 197, 218.
- Megen (Karel van Brimeu, graaf van), I 317 vv., 332*, 362, 372 vv., 394, 409, 412, 418, 423, 432, 445; II 102 vv., 106, 109, 121, 164, 393*; VII 114; VIII 340* v., 343 v., 346.
- Meiboom, IX 523.
- Meijerij, V 142*.
- Meiners, II 273; VII 134.
- Melanchton, I 349; II 239; X 100, 125 v.
- Melitona (Guilielmus van), VIII 147.
- Melle, IV 133, 140.
- Melun, VIII 427.
- Mendoça (Bernardino de), II 396* v., 408, 481*; VII 162, 204—212, 234 v., 256*; VIII 356, 363, 369 v., 393, 395 v., IX 3 v.
- Mendoça (Juan de), I 282, 288*; VIII 379*.
- Mendoza (Andreas Hurtado), III 423.
- Meneis (Aert), IX 95*.
- Menninck (Adriaan), II 145*, 159.
- Mennisten, III 399 v., 408; IV 19.
- Menyn (Joos van), II 318*; III 213 v.; VII 388.
- Menzel (W.), IX 508, 527, 529.
- Mephistopheles, X 249.
- Mere, III 154 vv.
- (Boc of Buc van), VIII 154 vv.
- Merle (Willem de), I 229, 231, 245, 249 v., 255 vv., 259, zie Merula (A.).
- Merlen van Heemstede (Jhr. I. B. van), I 230.
- Mérode (Bernard de), zie Rummen.
- (mevr. de), IV 112.
- Merovingers, X 139.
- Mertens (F. H.), VIII 411.
- Merula (Angelus), I 229—265.
- (Paulus), I 229, 246, 253; III 409*;
VI 195; VII 69, 76, 451; VIII 14 v., 258 enz., 278 vv., 282 v., 285 v.; IX 275.
- Merwede, II 229, 232; VI 59 vv., 93—106; VIII 139*.

- Merwede (Daniël van de), VIII 169, 186 v.
 Message (François), VII 169.
 Messen (J. van), IV 275, 301; VIII 64 v.,
 79.
 Metel (Jo), VII 6, 170 vv.; VIII 417.
 Meteren (E. van), I 187*, 191*; II 115 v.,
 209, 296*; III 77, 110, 227 v.; VII 111,
 303 v., 364, 375 v., 383—410; VIII
 406 vv.; IX 5 enz., 94, 275; X 85.
 — (Jacob Cornelisz. van), VII 398.
 Metius (Jacob Adriaansz.), X 41.
 Metternich, IX 356.
 Metz, I 296 v., 399 v.; V 71, 87, 91.
 — (Alpertus van), VI 76; VIII 142.
 Meulen (van der), VII 462.
 Meulleners (I. L.), VIII 354 enz.
 Meulman (I.), VII 13, 100.
 Meurs, IV 143 v.; VII 294, 366.
 —, boekhandelaar, VII 259.
 — (Adolf, graaf van), III 142, 145 v.;
 IX 72.
 Meursius (Joh.), VII 449 enz.; VIII 10,
 412, 415; IX 275.
 Mey (Pieter de), IX 195 vv.
 Meyer Jr. (D. C.), III 1.
 Meyier (de), X 377.
 Meylink (A. A. J.), VI 177, 179 v., 204 vv.,
 222, 258; VII 31.
 Michaëli (Josephus), III 62.
 Michallet, VIII 37, 39.
 Michaud (J. F.), VIII 328; IX 521.
 Michelet (Jules), VII 3.
 Michiel (St.), IV 176*.
 Middelburg, I 127 v., 290*, 401*; II 309 v.,
 351, 354, 357, 366*, 369 v., 390, 448,
 466*; III 56, 77, 155, 211 v., 254, 283, 287,
 364; IV 240; V 13, 116, 120, 129, 217,
 221, 230; VI 14*, 79*, 92, 115, 237,
 248 v., 282, 284 v., 287 v., 297, 302,
 304* v., 325*, 335, 342 v., 345, 409 vv.,
 416; VII 39 vv., 82, 97, 150, 202, 331,
 458* v.; VIII 22, 86, 177, 416, 423 vv.,
 439; IX 184; X 41.
 Middelland, VI 27 v., 59*.
 Middleton, III 377.
 Mierevelt (Michiel), II 337.
 Mieris (Frans van), I 161; VI 4, 64 v., 280,
 411; VII 25 vv., 164, 185; VIII 182;
 IX 492.
 Mierlo (Godfried van), III 297*; VII 331,
 340.
 Mierop (Cornelis van), II 451; VII 313 v.
 — (Heyman van), II 117*.
 — (Vincent Cornelissen van), I 117 v.,
 125*.
 Miggrode (Joannes van), III 77.
 Mignet (F. A. A.), IV 345, 382, 403, 417,
 424*; V 22*; IX 313; X 87, 137.
 Mijnsheerenland, IV 196 v.
 Milaan, I 330; II 185; IX 509, 522.
 Mill (John Stuart), II 2 v.; VIII 353; IX
 358; X 330 enz., 367 vv., 372 v.
 Milton (John), X 101.
 Minden, V 176.
 Minderbroeders, II 294, 296, 302; III 11,
 13* v., 25, 28.
 Minucci (Munutio), III 319*.
 Mirabeau (graaf de), V 301.
 Miraëus (Aubertus), III 275.
 Moded (H.), I 391 v., 411; II 74 v., 78,
 152*, 236, 250 vv., 255, 266, 268 v.,
 273 vv.; III 301*; VII 103; VIII 314—
 323.
 Modena, V 37; IX 522.
 — (Maria van), V 205.
 Moderatie, I 388 vv., 408 v.
 Moens (mr. Jan), VIII 381, 388 vv.
 Moerbeke (Willem van), IX 521.
 Moerdrecht (Jacob van), VI 211*.
 Moerkapel, V 340.
 Moermont, VI 433, 436.
 Moersbergen (Adolf van), IV 28, 35; IX
 120.
 Mohammed, X 6, 84, 295.
 Mohl (Robert von), X 332.
 Mol (Jan de), II 55.
 Molanus (Johannes), III 12 v.; VII 250.
 Molière, IX 237.
 Molinaeus (Joannes), I 293, 348, 351,
 353.
 Molitor, generaal, V 356 v.
 Moll (prof. W.), I 230, 244 vv., 260; IX
 529.
 Möllendorf (von), generaal, V 254.
 Molukken, III 379 v., 423.
 Momber (Floris de), zie Floris.
 Mommsen (Theodor), IX 420 v., 432.
 Monceaux (Du), I 350*.
 Monde (N. van der), IX 476.
 Mondoucet (Claude de), II 211; VII 312*;
 VIII 374*, 425.
 Mondragon, II 372, 378, 466*; VII 196, 226v.

- Mone, IX 477, 480, 483.
 Monmouth (hertog van), IV 421, 424*;
     V 68, 74, 76*, 84 v., 133 vv., 137 vv.,
     146, 149*, 152, 163 v., 177.
 Monster, II 290; VI 112, 199.
 Mont (Huyge du), VI 146, 174.
 Montague (lady), IV 251.
 Montaigne (M. E. de), X 24.
 Montanus (Petrus), VII 201 v.
 Montargis, I 434* v.
 Montbas (vicomte de), IV 87, 230*; VIII
     35 v.
 Montcassel, IV 399; V 52 v.
 Montcontour, II 118, 139.
 Montdidier, IX 249.
 Montens, raadsheer, III 39.
 Montesquieu, III 68; X 101, 137.
 Montferrat, IX 127 v.
 Montfoort, VI 143.
 — (Beatrix van), VII 279.
 — (Dirk Jacobs van), II 484, 486; VII
     271.
 — (Nicolaas van), VII 270 vv., 279.
 Montmorency (hertog van), II 183; VIII 425.
 Montigny (Floris van Montmorenci, baron
     van), I 316 vv., 321 v., 333 vv., 337,
     343*, 345*, 373*, 377, 396, 403, 408*,
     416, 419, 421; II 35, 121; VII 118;
     VIII 340, 342 v.
 — (baron), VIII 417, 422.
 Montmorin (graaf de), IX 231.
 Montpensier (hertog van), III 61.
 — (mad^{le} de), IV 165*.
 Mook, II 354, 393; VIII 354, 396.
 Mookerheide, II 59, 355, 394, 406, 440,
     444, 451*; III 111; VIII 355, 396.
 Moons (Magdalena), II 399, 407 vv.; VIII
     380—397.
 — (Maria), VIII 384.
 — (Pieter), VIII 385*, 391.
 — (W. J. C.), VIII 384.
 Moor (Joost de), II 455*.
 Moordrecht (Jacob van), VI 354.
 Mooren, III 263.
 More (mr. John), IV 259.
 Morea (Floris van Avennes, prins van),
     VI 6, 114; VIII 157, 159, 162 v.
 Moreau, X 171.
 Morgan, officier, III 121.
 —, jezuiet, V 160.
 Morillon, II 226; III 86*, 92*, 94*, 115*,
     324*; VII 74 v., 77 vv., 214, 220; VIII
     349, 364 v., 367, 378 v.; IX 9 vv., 33*.
 Mornay, II 192*.
 Mortaigne (Dirk), IV 208.
 — (Gerardus), II 263.
 Moscovië, IV 259.
 Mothe Fénelon (la), II 164*, 283.
 Motley (John Lothrop), I 266 vv., 279,
     328, 364, 429; II 1, 6 vv., 26, 212, 229;
     III 74, 118, 224; VII 414, 456; VIII
     331, 406; IX 48, 93, 96 vv., 102 v.,
     357, 453*.
 Motte (Sieur de la), IX 33.
 Moucheron (Balthazar de), III 422.
 Mouchérons (de), III 389.
 Mount-Vernon, V 272.
 Moura (Christoval de), VII 326*.
 Mozes, I 380; VIII 52.
 Muiden, I 58; III 174; IV 75, 199; VI
     185; VIII 116.
 Muiderslot, III 358; IV 4.
 Mulder (Lodewijk), III 303; IV 359; VII
     364—382; IX 95.
 — Bosgoed (D.), VII 408.
 Mulert, IV 172.
 Müller (Lucian), VIII 13.
 — (Ottfried), IX 265, 401.
 — (Johannes von), V 255, 261.
 Muller (D. G.), VIII 431* vv., 436, 441.
 — (Frederik), III 390; VII 1 vv., 13,
     16, 100; VII 386*, 391, 406 v.; IX 145.
 — (prof. P. L.), IV 175; IX 44, 408.
 — Fz. (mr. S.), I 230; VI 274, 295 v.,
     298 enz., 313; VII 66 v., 76, 239*; VIII
     149—153, 317; IX 54.
 — Hzn. (mr. S.), VI 1*, 58*; VII
     28*.
 Munster, II 173; III 276*; IV 134*, 139,
     143* v., 147, 166, 172 v., 190, 200, 247,
     262 vv., 397; V 9 v., 15, 40, 71, 93;
     VII 340, 448; VIII 38, 124; IX 149,
     322.
 Munter (Johannes), I 114; IV 320.
 Murillo, V 207*.
 Musch (Cornelis), IV 122*, 207, 363; VII
     434; IX 139 v., 191.
 — (Elizabeth), IV 261, 266, 268*,
     288.
 Museum (Britsch), II 113; III 79, 123,
     353*; IV 425*; IX 539.
 Musius (Cornelis), II 34*, 298, 319, 324—

335; III 96, 108 v., 268; VII 260, 267,
299, 305, 319 v.; VIII 281*.
Musius Jr., VII 319.
Musschenbroek (P.), VII 497.
Muys (Jacob), VIII 427.

Muys van Holy, V 43*; VII 500.
Myle (Adriaan van der), II 334; III 17,
41; VII 22; VIII 425; IX 88.
— (Cornelis van der), IV 62; VII 436,
451, 468.

N.

Naaldwijk, IV 231*; VI 112, 199.
— (Hendrik van), VIII 172.
— (Jan van), VIII 171.
— (Willem van), VIII 172.
Naarden, I 57*; II 27, 33, 233, 346, 429,
455*; IV 348; IX 180.
Naardingerland, VI 185.
Naarsen (Revixit van), IV 389, 439.
Naboth, II 333.
Naeldwijck (Jan van), VII 66, 72.
Naeranus (Johannes), III 360*; IV 282,
286; VII 470 v., 474 vv., 504, 507 v.,
513 v., 517.
Naeyre (Barend de), II 301.
Nagel, V 321 v., 342.
— (Hildegonde), VI 42.
— (Willem), VI 42*, 57.
Näke (prof.), IX 507.
Namen, I 361; IV 400, 403, 409; V 214;
VII 15; VIII 83, 386 v.; IX 2 enz., 33.
— (Philips van), VIII 145.
Nancy, VI 129, IX 179.
Nannia (Margaretha), III 41*.
Nannius (Petrus), III 42.
Nantes (edict van) IV 313; V 141, 181;
VIII 85.
Napels, I 330; II 185; IX 43, 523; X 17.
Napoleon I (keizer), V 193, 351, 357;
VIII 132, 402; IX 307, 332*, 356, 424 vv.,
498; X 52, 80, 107 v., 134, 148.
— III (keizer), IX 332*, 425; X 295 v.
Naseby, IV 107.
Nassau, I 321; II 85, 92.
— (huis van), IV 10, 36, 73, 109 vv.
— (Adolf van), keizer, I 375.
— (Adolf van), II 104, 106 v.; VII 206.
— (Albertine Agnes van), IV 112;
VIII 84.
— (Catharina Belgica van), IV 111.
— (Charlotte Brabantine van), IV 108.
— (Elisabeth van), IV 108.
— (Emilia van), IV 111.

Nassau (Ernst Casimir van), III 230, 233 vv.,
247.
— (Hendrik van), II 440.
— (Hendrik Casimir I van), VII 433.
— (Hendrik Casimir II van), V 77,
110, 128 v.; VIII 83 vv.
— (Jan van), I 354*, 398, 439*; II 35,
39*, 46 v., 119, 161, 200, 219, 221, 225 v.,
340, 440; III 14, 111, 230, 271; IV 111;
VII 22, 133*, 146, 315 v., 329*, 366;
VIII 424; IX 106.
— (Jan of Johan van), III 337; IX
57*.
— (Justinus van), III 121, 228.
— (Lodewijk van), I 348 vv., 366, 368,
371 vv., 375*, 392, 398, 400*, 405 vv.,
414, 421 v., 424, 428*, 432 v., 436 v., 442,
444, 447; II 39*, 45 enz., 94, 96 enz.,
121 v., 139, 144, 174, 179, 181 v., 190
enz., 205 v., 210, 214, 216 v., 219, 221,
224 v., 255*, 281, 288, 353 v., 392, 440,
444*, 457*; III 54, 268; VII 76, 89,
96 v., 129, 133, 146, 213, 318; VIII
347 v., 355, 396, 424.
— (Louise Juliana van), III 61; IV 95,
101*.
— (Lodewijk Gunther van), III 230.
— (Louise Henriëtte van), IV 95—
121.
— (Maria van), III 62.
— (Maurits van), IV 153.
— (Philips van), VII 370.
— (Philips Willem van), II 92, 357.
— (Willem Frederik van), III 149,
238; VII 433; VIII 65, 70 vv., 74, 79,
82, 84; IX 140.
— (Willem George Frederik van),
VIII 88.
— (Willem Lodewijk van), III 142*,
171*, 240; IV 30, 38*, 339; VII 365
enz., 416 vv., 448*, 518—524; IX 49 v.,
52, 57, 68, 98, 187.

- Nassau Beverweerd (Lodewijk van), IV 266, 288.
 ——— Ouwerkerk, zie Ouwerkerk.
 ——— Siegen (George Frederik van), IV 114*.
 ——— (Jan van), IX 56.
 ——— (Joan Maurits van), IV 114*; VIII 82.
 ——— (Juliane van), IX 56.
 ——— (Wilhelmina Christina van), IV 116*.
 ——— (Willem van), IV 116*.
 Natan, IX 479.
 Natt (van der), IV 204 vv.
 Naudé (Gabriël), X 192.
 Naundorff, IX 219 vv., 227.
 Navarre, V 115.
 ——— (Antonie van), I 347 v.
 ——— (Jeanne van), II 190, 202, 206 v.
 Navigatie (acte van), I 45.
 Navorscher (de), IV 128 v.; V 400, 404, 422; VIII 430*.
 Nebucadnezar, II 356; X 108.
 Neck, VI 159.
 ——— (Jacob van), III 381, 391, 418 v., 421.
 Nederburgh (mr. Herman), V 285, 344.
 Nederheemraden, VI 218.
 Nederland[en], I 25, 29 v., 38, 48, 207, 266 passim.
 ——— (Nieuw-), I 29; X 416 v.
 ——— (Noord-), I 3, 33, 51, 199; V 142.
 ——— (Spaansche), III 160; IV 130, 142, 145*, 247, 288, 398 vv., 405 enz., 416, 429 v.; V 12 v., 42*, 55, 61, 94, 106*, 115, 120, 176.
 ——— (Waalische), III 96.
 ——— (Zuid-), I 47; II 84; III 58 v., 270; IV 137*, 218; V 12, 33, 89, 104; VI 107; VII 443; IX 328.
 Nedermeyer van Rosenthal (J. F. H.), VIII 65.
 Nedersaksische kreits, IV 78.
 Nederwormter (Dirk van Bronkhorst van Batenburg, heer van), II 155 v., zie Bronkhorst.
 Neercassel (Johan van), I 230; III 276*.
 Nény, IX 27.
 Nepveu (mr. J. I. D.), IX 71, 478, 483, 485*.
 Nero, I 273; X 201.
 Netten (Geisweit van der), VIII 376.
 Neuburg, IV 146 vv.
 Neurenberg, I 193; VII 386.
 Neustrië (Chilperic van), X 112.
 Newgate, IV 425*.
 Newton (Isaac), X 8, 11, 67.
 Neyen (pater), III 340.
 Nibbelink, VI 264.
 Nicolai, V 255, 280.
 Niebuhr, IX 253, 401.
 Nielle (Ch. de), I 434*; II 276.
 Nierop (van), IV 283, 288, 296, 298.
 Nieuwenaar, I 439; III 145 v., 169, 183, 200, 220.
 Nieuwenaar (Walburg van), VI 105.
 Nieuwendam, VI 7, 114.
 Nieuwendam bij Ostende, III 237.
 Nieuw-Engeland, I 29; X 416.
 Nieuwenhuis (prof. J.), IX 445.
 Nieuwerkerk, VI 20.
 Nieuwervaart, VI 211.
 Nieuwland (Nicolaas van), I 244, 249, 251, 256—264; III 255, 263.
 Nieuwpoort, III 225—248, 351, 405*; VII 414 v., 417.
 Nyelen (Arnold van), VII 331.
 Nyenburch, II 366*.
 Nijenhuis (mr. J. T. Bodel), II 494; III 233.
 Nijhoff (Is. An.), VIII 247 v., 251 vv.; IX 480.
 ——— (Mart.), III 65, 115, 367, 370; VII 182, 486; VIII 225, 241 v., 323*; IX 110, 486.
 ——— (P.), III 232.
 Nijmegen, II 230 vv.; III 263*, 296; IV 26, 131, 313, 377—443; V 47, 52, 59, 61 v., 64 vv., 70 v., 88, 92 v., 101, 103, 109, 115, 119, 126, 130, 186 v., 287, 295, 301, 316, 318, 321, 323, 326, 329, 333, 336; VII 104*, 210*, 378; VIII 83; IX 21, 106, 466, 481.
 Ningpo, III 348.
 Nivelles, II 223.
 Node (de), VI 181.
 Noircarmes (Philips van St. Aldegonde, heer van), I 337, 355, 418, 423, 430 vv., 448*; II 349, 351 vv.; VII 311*; VIII 394.
 Nonesuch, VII 377.
 Nooddruft, VI 354.
 Noordaa, II 470 v., 473 vv., 479, 481, 494.
 Noorden (Cornelis van), II 405; 485.
 Noorderkwartier, II 148, 151 v., 237, 288, 292, 395*, 457*; III 172 vv., 219, 297;

- VI 176, 287, 353, 367—384, 420; VII 511 v.; IX 59.
- Noordmunster, VII 39 vv., 45.
- Noordwijk, I 125, 142; II 395, 416, 487*; VI 197 v.; VII 34 v.
- Noordwijkerhout, II 487*.
- Noordzee, I 1, 10; II 176, 477.
- Noort (mr. J. W. van), VII 141, 185.
- (Olivier van), III 420.
- Noorwegen, IV 245.
- Noot (Ch. v. d.), IX 98.
- Nootdorp, II 398, 402.
- Norden, II 158; VIII 421.
- Nordheim (Otto van), X 112, 117.
- Norfolksland, IV 270.
- Noricus (Favoritus), IV 340.
- Normandië (hertog van), IX 218 vv.
- Norri[t]s (John), II 186; III 134.
- Nortier, VI 245, 317, 347.
- Norwich, II 275*; IV 254; VIII 315, 375.
- Nottingham, X 119.
- Noucits, zie Nonesuch.
- Noue (la), II 196, 456; VIII 427; IX 91.
- Nova Zembla, III 378.
- Noyelles (George de Montigny, heer van), II 393, 414 v., 418, 456 v., 460; VIII 422 v.
- Nuntius apostolicus, III 292 vv., 296, 298, 302, 304, 307 v., 310, 324*, 326, 334 vv.
- Nuyens (dr. W. J. F.), I 257; II 1 enz., 38 enz., 212; III 35, 84, 87; VII 213; VIII 361 v., 364, 366; IX 163 v., 171.
- Nyenheim (Florens van), III 55*.
- Nyevelt, III 185*.

O.

- Obbes (Nittert), III 360*.
- Obdam (mallo d'), V 201.
- Occo (Adolphus), VII 401.
- Ockerse, IV 281, 287, 290.
- Odijk, III 318.
- (heer van), IV 288, 391; V 18, 23, 45, 110, 134, 184*.
- Odilde, V 398, 402 vv., 407, 420 v., 423, zie Bilderdijk-Woesthoven.
- Oeconomia Christiana, I 235.
- Oedipus, IV 226.
- Oem (Tielman), VIII 239.
- van Wijngaerden (mr. Floris), VI 139, 145, 148 v., 152 vv., 172, 174.
- Oestgeest, IX 511, zie Oostgeest.
- Ogiers (Gilles), VI 87*.
- Ogle (sir John), III 229, 246; IX 94 v., 99 vv., 124.
- Oirschot (Adriaan van), III 300, 307, 324; VII 284.
- Oldenbarnevelt (Elias van), IV 17; VII 495* v.
- (Gerrit van), VII 490 v., 495 v.
- (Joan van), I 38*; II 35, 457; III 20, 27*, 72, 112, 121 v., 128, 165, 190, 195 v., 198, 205 v., 210, 216, 222, 234, 236, 248, 250, 321, 340 v., 343, 353 v., 360, 396, 402, 406; IV 12, 17, 22 vv., 27 vv., 31 vv., 43 vv., 50, 59* vv., 65, 78, 220, 300*, 302, 312 v.; V 8, 112*, 215, 285, 290, 314; VI 133 v.; VII 2, 321, 361 vv., 365, 367 vv., 373 vv., 413, 415 enz., 435 vv., 441 vv., 445, 453, 454—517, 519, 522; VIII 5 v., 8, 84; IX 50 v., 63, 65 vv., 73 v., 92, 105—126, 127, 148, 321, 327, 368, 387; X 41.
- Oldenbarnevelt (Reinier van), IX 214.
- (geslacht van), VII 490—496.
- Oldendorp, III 434; X 100.
- Oldenzaal, III 310; VII 287, 335 v., 338 vv.
- Olivier (Antoine), VII 199*.
- Omali, II 307*.
- (Jan van), II 307 v., 313, 319 v., 322, 327.
- Omar, kalief, X 96.
- Omer (St.), I 290*; III 87; IV 399; V 52 v.
- Ommedijk, VI 227.
- Ooltgensplaat, VII 227.
- Oordt (prof. van), IX 515.
- Oostcappel, VI 416.
- Oostende, zie Ostende.
- Oosten de Bruijn (van), VI 80.
- Oostenrijk, I 304; II 24; IV 43, 78; V 34, 36, 63, 141, 152, 171, 181 v., 250, 299, 332; VII 419, 443; VIII 50 v.; X 294.
- (Albertus van), III 237, 239 vv., 296, 302, 325, 352; VII 330, 333 vv., 339, 352; IX 25, 96, 100, 103, 134.

- Oostenrijk (Anna van), II 147.
 — (Ferdinand van), II 119*.
 — (Isabella van), III 237, 296, 352;
 VII 300; VIII 383*, 392*; IX 25.
 — (Jozef II van), V 250, 275, 294,
 346.
 — (Juan van), II 56, 421*; III 10, 12*,
 16, 73 v., 137, 328, 344; VIII 15, 19 vv.,
 224 vv.; VIII 387, 411, 413, 415, 426 v.;
 IX 4, 31 vv., 35, 76.
 — (Leopold van), IV 169, 172 v., 177,
 179, 183, 218.
 — (Margaretha van), IX 482.
 — (Matthias van), I 34, 36; III 10, 137,
 154 vv., 167; VII 21 v.
 — (Sigismund van), VII 305.
 Oostergoo, VI 319.
 Oosterhout, II 372.
 Oosterweel, I 446, 448; II 236, 256, 283;
 VIII 419 v.
 Oosterwijk, IX 472.
 — (mr. G. van), X 323 vv., 344.
 — (Jan van), II 302.
 Oostfriesland, I 6, 30; II 147, 175v., 284,
 415; X 414.
 — (Edzard van), II 158, 178* v.
 Oostgeest, I 55*, 64, 65*; II 401*; IX 511.
 — (Willem van), I 65*.
 Oostkapelle, II 366*.
 Oostzee, I 4, 306; II 233, 237; III 147;
 IV 100; VII 64; VIII 50.
 Ophemert (Gheertruyt van), II 419*.
 Opmeer (Pieter), II 290 v., 299, 307, 324,
 327, 332 v., 399*; III 9, 23 vv., 33, 41,
 96, 257, 264; VI 134, 305; VIII 383, 378.
 Opperdoes (Reinier), VII 10.
 Opzoomer (prof. C. W.), IX 111, 298,
 402; X 1—37, 196.
 Orange, II 179.
 Oranienburg, IV 95.
 Oranje (huis), III 337; IV 43, 102 vv.,
 131, 145, 150*, 152, 225 v.; V 16, 20,
 192 v., 210, 279 vv., 289, 291 vv., 304,
 315, 344 v., 362, 367, 381, 391 v., zie
 Nassau.
 — (prinsdom), V 122.
 Oranjesociëteiten, V 289, 315 vv., 320 v.,
 331, 334.
 Orchies, IX 5 enz.
 Ordone (Pedro), VII 317.
 Orleans, I 127 v., 130 v., 134, 136; III 42;
 VII 282; VIII 101 v., 349.
 Orleans (Gaston van), III 281*.
 — (hertog van), IV 164; V 45*.
 — (hertogin van), V 21, 152.
 — (juffrouw), IV 110.
 — (mad^{lle} d'), IV 100, 120.
 Orlers (Jan), I 84; III 354; VI 163 v.,
 168, 435; VII 157 vv., 166, 176, 187 vv.;
 VIII 395, 399.
 Orliens (Katharina), IV 208.
 Ormond (hertog van), IV 425*, 432.
 Orsini, X 55.
 Orsoy, IV 147.
 Ortel (Joachim), III 134*, 186, 209 v.,
 399*.
 — (Leonard), VII 399.
 — (Ottilia), VII 399.
 Ortelius (Abraham), I 191*; VII 386,
 398 vv., 403 vv., 407.
 Orthen (Helena d'), VIII 420.
 Orton, III 345 vv.
 Osdorp, VI 227 vv.
 Osinga, IV 172.
 Osnabrück, IV 100; IX 466.
 Osserden (huis), II 156*.
 Ossero, III 296.
 Ossewaarde (Digna Johanna), V 217.
 Ossonville (sieur d'), II 118.
 Ossory (lord), IV 425*; V 4, 32, 45,
 165*, 211.
 Ostade (Adriaan van), IV 249*.
 Osteel, X 42*.
 Ostende, III 194, 233, 236 v., 239, 241,
 243 vv., 248, 302 v., 351, 383; IV 138,
 404; V 213; VII 334, 362, 397*; IX
 93—104.
 Othemans, III 189*; IX 48, zie Hotman.
 Otto I, keizer van Duitschland, IX 435.
 — III, keizer van Duitschland, VI
 267.
 Oudaen (Joachim), IV 368.
 Oudart, VIII 71.
 Oudemans, VIII 310.
 Oudenaarde, I 426; II 200, 223, 225; V
 115; VIII 243 v., 308, 323*.
 Oudenburch, III 236, 238.
 Oudenhoven (van), VI 263 v.
 Ouderman, VI 302; VIII 151.
 Oudewater, I 57*, 142; II 216, 292, 322*,
 382; III 174, 299; VI 4*, 68, 285, 291,
 312; VII 311.

Oudgier uten Hoeke, VIII 190.
 Oudkarspel, VI 159.
 Oultran, II 457*.
 Oultremeuse (pays d'), I X 3, 7, zie
 Overmaze.
 Outgier Outgiersz., VI 7, 9, 40*, 58 vv., 68.
 Outreman (d'), IX 20*.
 Ouvré, VII 436.
 Ouwerkerk (Nassau-), IV 426; V 134 v.;
 VIII 117.
 Ovenzijdwinde, VI 193, 202* v., 205.
 Overbeke (Aernout van), IX 167.
 Overijssel, I 2; II 84, 127, 142, 172, 232;
 III 141, 145, 148, 183, 196, 263*, 268* vv.;
 221, 253, 310 v., 315; IV 20, 22, 43,
 172, 353; V 110*, 295 v., 298; VII 435;

VIII 75; IX 2 enz., 67, 189, 503; X 140.
 Overlander, VII 523; VIII 114 v.
 Overlangbroek, III 318.
 Overmaze (land van), IV 398; IX 7 v.,
 23, 26.
 Overmeer, III 318.
 Overschie, II 398; VII 14, 29*, 32, 41,
 109 vv., 119 v., 122 vv., 126, 130, 200*,
 424 v.
 Oversliedrecht, VIII 168 v.
 Oversticht, VI 184, 438.
 Ovidius, V 256; IX 443; X 169.
 Oxenstjerna, IV 80, 83; IX 127 v.
 Oxford, II 114; III 430; V 21, 82, 84,
 91, 98.
 Oxus, IX 264.

P.

Pachieco (Hernando), II 154, 163.
 Pacificatie van Gent, I 170; II 339 vv.,
 389, 399*; III 15, 58, 73, 129, 138,
 141, 143, 168, 183, 196, 263*, 268* vv.;
 VII 197, 271, 354; XI 25, 29, 31, 35.
 Padua, III 42; VII 281*; X 43 vv.
 Paets (Adriaen), IV 177, 179, 293 v.;
 V 141, 153.
 — (Jan), VII 278*.
 Palm (prof. J. H. v. d.), V 350 v., 365 vv.,
 377, 389.
 Palmerston (lord), X 329.
 Paltz, II 242, 248, 250, 265; IV 101, V 5,
 152; VII 133 v.
 — (Casimir van de), II 367*; III 138;
 VIII 426.
 — (Charlotte Elisabeth van de), V 45*.
 — (Christoffel van de), II 440.
 — (Elisabeth van de), IV 111 v.
 — (Elisabeth Charlotte van de), IV
 101*.
 — (Frederik III van de), I 347, 428;
 II 239, 242, 248*, 257, 262, 265; VII
 77*, 92; VIII 421.
 — (Frederik IV van de), III 61, 101*.
 — (Frederik V van de), IV 101.
 — (Henriëtte Maria van de), IV 112*.
 — (Johan Casimir van de), III 291;
 VIII 388.
 — (Karel Lodewijk van de), IX 134.

Paltz (Karel Theodoor van de), V 250.
 — (Louise Hollandine van de), IV 112*.
 — (Philips van de), IV 110*.
 — (Ruprecht van de), IV 247.
 — Neuburg, IV 100.
 — Tweebruggen, (Karel van de), V
 250.
 Paludanus, V 234.
 Pancras (Nicolaas), IV 323.
 Panthaleon (Catharina en Elisabeth ba-
 ronesse Eck van), IV 382*.
 Pape (Dirck), VI 5, 64v.
 Papenmeer, II 479, 481.
 Parijs, I 109, 127, 131, 313* v., 382 v.,
 421; II 10, 139*, 174, 182*, 193, 195 v.,
 200, 207, 210, 220, 222, 282, 386; III
 42, 91 vv., 100, 113 v., 132, 190*, 359,
 365, 395 v., 424, 441; IV 4, 10, 42,
 45 vv., 51, 55 v., 59, 65, 70, 72 v., 76 vv.,
 80, 83, 91 v., 106, 133 v., 164 v., 198,
 203, 263, 272, 373*; V 61, 95, 97, 122,
 358; VII 208, 211, 413, 436, 438 v.,
 446; VIII 6, 16, 19, 25, 270*, 277,
 282, 333, 364 v., 367; IX 43, 86, 146,
 417, 498 v., 508, 510*, 515, 517, 520; X
 52 v., 214, 220.
 Parlement (Lang), IX 147.
 Parma, II 59.
 — (Alexander Farnese, hertog van), I
 359, 368; III 67, 73 v., 78, 88 v., 95 v.,

- 99, 103, 122, 124, 138 v., 148, 159, 187 v., 199, 207, 210 v., 273*, 322; VII 244*, 252 v., 317, 343, 347, 498, IX 225, 71, 73, 84 v.
- Parma (Margaretha van), I 279* vv., 286 v., 303* vv., 308, 315, 318, 324, 327, 335, 337, 341 enz., 392, 407 vv., 413 vv., 421 vv., 430, 437 v., 447; II 47, 50 v., 53, 55, 66 v., 70, 75, 78 v., 88; III 116 v., 263; VII 218, 316; VIII 341 v., 344, 346, 350 vv., 419; IX 41*.
- Parmentier, IV 231, 235.
- Pascal (B.), X 279.
- Patani, III 380 v., 383*.
- Patijnenburg, IV 231*.
- Patranus (Franciscus), III 326*.
- Patriciërs, V 290 vv.
- Patriotten, V 232 vv., 236 v., 279 vv., 289 v., 294, 297 enz., 308 vv., 317 v., 321, 327 v., 331 vv., 338, 345, 364 v., 392, 399; IX 199.
- Patriottisme, V 320, 322, 333.
- Patroclus, II 41.
- Paulus, apostel, X 103 v., 116.
— IV, paus, I 240, 276, 292.
— V, paus, X 46, 64, 73.
— (Pieter), VIII 44.
- Pauw (Adriaan), VII 437 vv., VIII 64, IX 156.
— (Dirk), IV 207, 282.
— (Reinier), III 360*; IV 31, 312.
— (Reinier), IV 211, 281 vv., 296, 298.
— 's (de), III 389.
— van Bennebroek, V 111*.
- Payen (Pontus), I 267, 286, 390.
- Pays-Bas, I 30*, zie Nederland.
- Peerlkamp, IX 444, 506, 517.
- Pekelharing (ds. K. R.), VII 153.
- Pelletan, IX 220, 224.
- Pels (Frans), VIII 26.
- Pembroke (lord), V 146.
- Penn (William), V 153; IX 355; X 214.
- Pennants, VIII 427.
- Pennsylvaniaë, X 214.
- Pepijn, X 138.
- Pepys, V 205.
- Perez (A.), I 327; X 152.
- Pericles, IX 338.
- Perizonius (prof. J.), IX 253, 398.
- Perponcher (de), V 365.
- Perre (P. van de), V 222, 236.
- Perret (Clemens), III 184*.
— (Etiënne), III 184.
- Perry, I 168.
- Persyn (Nicolaas), VI 10, 34 v., 64.
- Pertz (G. H.), VII 46; IX 531.
- Pescarengis (Cosmo de), III 218; IX 59.
- Pest, II 423, 428, 449, 471; III 45 enz.
- Pestel (prof.), V 278, 304; IX 277 v., 385.
- Pesters (Johan), IV 128 vv., 134* v., 141 v., 162, 388.
— (Jhr. mr. F. H. de), IV 128 v.
- Peter, dominicaan, IV 324.
- Petersburg, X 146.
- Peterson, VIII 64*.
- Petersweren (J.), IX 180.
- Petit (L. D.), VII 12 vv.
- Petit (J. F. le), I 279*, 351*; III 77, 97, 102*, 116, 227; VII 74, 86, 95, 100 v., 111, 169, 173 v., 189, 201 v., 255 v., 303 v.; IX 275 v.
- Petitius (Jacob), VIII 17.
- Petri (Cunerus), VII 332.
— (Suffridus), VIII 218.
- Petrucchi, II 195, 203.
- Petrus, X 103 vv., 116.
- Petten, VI 159.
- Petzold (Sebastiaan), I 114 vv.
- Peyron (abbé), IX 521 v.
- Pfau (von), V 335.
- Phebens (E. E.), II 101.
- Philippi, III 307, 309; VII 261, 282, 300, 334, 340.
- Philippine, III 236.
- Philippson (M.), IX 40, 45.
- Phillips de Goede, I 32, 73, 84; VI 84 v., 103, 105 v., 128 v., 131, 165 v., 179, 189*, 206, 222 vv., 299, 355, 430; VIII 172, 214, 221, 224 vv., 228, 243 vv., IX 3, 14.
— de Schoone, I 107, 135; VI 69, 144 v., 171 vv., 175, 426.
— II, koning van Spanje, I 26, 33, 152, 238, 269, 273 vv., 279 enz.; II 3, 11, 13, 15 vv., 23, 33, 35 v., 39, 47, 63 vv., 84, 87, 92, 98, 110, 122, 147, 175, 186, 188, 190, 198, 205 v., 225, 229, 278, 280, 285, 343, 375, 380, 411; III 12*, 66 vv., 72 vv., 112, 123, 126, 130 vv., 139, 153, 155, 162*, 185*, 187, 201, 210, 223, 252, 262, 264, 273* v., 277,

- 373 v., 394*, 431 vv.; IV 13, 198; VI 132, 161; VII 19, 74, 77*, 79, 92, 95, 119, 206, 208, 214, 244, 255, 292, 296, 300, 316 v., 325, 329, 386*; VIII 267, 288 v., 293, 298, 300 vv., 337 v., 340 v., 344, 350 vv., 356 vv., 395, 407, 435 v., 442; IX 19, 21 v., 25, 40 vv., 74, 76, 85, 88, 181, 242, 270, 277, 334; X 86, 116 v., 119, 123, 128 v., 136, 152 v., 209.
- Philips III, koning van Spanje, III 433; VII 205*, 208, 211; IX 130.
- IV, koning van Spanje, III 433; V 12; X 87.
- Philipsburg, V 186 v.
- Philostratus, IX 509 v.
- Phoconius (J. G.), VIII 322.
- Piccardt, IX 477.
- Pieck (Leonard), II 296, 298.
- (gebroeders), II 311.
- Piemont, V 142.
- Piemonteezen, IV 363.
- Pierson (prof. A.), X 35 v.
- Pieter Cornelisz., II 241.
- Thomasz., I 182, 189, 224, 226 v.
- van Keulen, I 400*.
- Pigault le Brun, II 9.
- Pijl (Willem), VI 9, 70.
- Pijnacker Hordijk (mr. C.), VII 58*.
- Pijnakker, II 398; VI 112; VII 294.
- Pijnappel, X 330.
- Pilatus (Pontius), III 22, 32, 37.
- Pinchart (A.), VII 199.
- Pindarus, IX 529.
- Piot (C.), VII 319*; IX 43.
- Pirckheimerus (Wilibaldus), VIII 269*.
- Piron, kolonel, III 238.
- Pisa, X 45 v., 50.
- Pise (J. de la), III 227.
- Pithiviers, III 42.
- Pithopaeus, VIII 323.
- Pitt (W.), V 274, 288, 302, 318.
- Pius II, paus, I 202.
- IV, paus, I 292.
- V, paus, II 10, 184, 188.
- IX, paus, I 15, 277, 298; VIII 357.
- Place (de la), VII 182.
- Plantijn (Chr.), III 76; VII 21 vv., 200 v., 325, 401; VIII 287.
- Plas (Adriaan Willemsz.), VII 492*.
- Plautus, III 413; IV 56*.
- Plemp (Cornelis), III 108*.
- Plessis-Praslin (maarschalk du), IV 169.
- Plettenberg, majoor, IX 466.
- Plutarchus, IX 176 v., 338, 509 v.
- Pluygers (prof.), IX 407.
- Po, V 87.
- Poel, VI 207.
- (Jan van de), VIII 188.
- Poelgeest, I 55*; II 401.
- (Jan van), VIII 172.
- Poelgen, VI 224.
- Poelo Cambir, III 423.
- Poeloe Run, X 416.
- Poes (Theodricus), I 115.
- Poissy, I 345*, 347 v.
- Poitiers, IV 133.
- Poitou, II 117.
- Polanen (Janne van), VIII 168.
- Poldervaart, II 398.
- Polen, II 184; IV 79; VIII 50; IX 333*; X 80, 155, 294.
- Poliën, VIII 166, 168.
- Poll (Joan van de), IV 316, 318.
- Pols (mr. M. S.), VI 332, 378*; VII 46*—61; VIII 147, 176, 179.
- Polyander (Johannes) II 247* v., 163, 273; VIII 421.
- à Kerckhoven, II 247*, zie Heenvliet.
- Polyeuctes, I 382.
- Pommeren, IV 99 v.
- Pomponne, IV 315.
- Pontanus (Joh.), III 420 vv., 425; VIII 12, 251.
- Poortgeding, VI 242 vv., 251 v.
- Poortman, X 237.
- Poortugaal, VI 430.
- Poppel (Nicolaas van), II 301.
- Portessain, I 353*.
- Porson, IX 518.
- Portia (Bartholomeus), VII 306*.
- Portland (graaf van), IV 338.
- Portua, VI 183.
- Portugal, I 271; III 74, 131, 199, 373, 413; IX 41*, 43.
- (don Antonio van), III 74, 373.
- (Eleonora Mauritia van), IV 114 v.
- (Emanuel van), I 271; III 373 v.; IV 111, 114*.
- (Juana van), IX 242.
- (dom Miguel van), I 271.
- Portvliet, VI 418 v.

Posse, VII 54, 61.
 Postel, II 223.
 Potgieter (E. J.), IX 447, 463 v.
 Potsdam, V 329, 333.
 Potter (Jan), VII 175.
 — (Paulus), VIII 376.
 Pottere (Jacques de), III 176.
 Pottes (Gerard de), VIII 420.
 Pouillet (Edm.), VII 77.
 Poyet, officier, II 457*.
 Poylgeest (Gherardus), VIII 231, 233 vv.
 — (Jacob en Jan), VIII 233.
 — (Wilhelmus), VIII 233.
 Praag, I 211; II 119*; IX 493.
 Praatz, VII 338.
 Praemonstratenser monniken, II 309.
 Praet, VIII 269.
 — (mad^e de), VIII 419 vv.
 Preston, V 122.
 Preswitz, IV 437.
 Pretoria, X 409.
 Prévost-Paradol (L. A.), X 330, 344.
 Prinsgezinden, V 282, 290 v., 294 v., 298,
 306 vv., 312, 324, 327, 329, 335, 345,
 362, 364 v., 399.
 Priolo (Benj.), IV 165*.
 Procurator (Wilhelmus), VI 46, 211; VIII
 145, 148, 193*.
 Proeve (Schepenen-), VI 346, 372.
 Prolé (baron), VII 113*.
 Proninx, zie Prouninck.
 Protestanten, III 13 v., 29, 267, 271, 315,
 327, 342 vv.; V 122, 129, 153, 155, 168,
 182, 206, 210 v.

Protestantisme, I 367, 371; II 198, 235,
 237, 246, 321; III 260, 315; IV 92,
 220 v.; V 21, 38, 67, 76, 82, 90, 129,
 131, 134, 136, 142 v., 150, 160, 162,
 172, 174, 188, 190, 206; VII 328; VIII
 289, 293; X 27, 160, 165, 208.
 Proud, kapitein, IX 94.
 Proudhon (P. J.), X 33, 80.
 Prouninck genaamd Deventer (Gerard),
 III 179 enz., 188, 200 v., 204, 207, 219;
 IV 38.
 — (Jhr. Jacob), IV 38*.
 Pruisen, IV 95; V 250 v., 264, 299 vv.,
 318, 329, 331 vv., 345 v.; IX 333*, 423,
 425; X 159, 205, 414.
 — (Frederika Sophia Wilhelmina van),
 prinses van Oranje, IV 305, 335; V
 243, 247, 281, 287, 299 v., 316, 318,
 321 enz., 333, 336 v., 339 vv., 344,
 346.
 Pruneaux (Rochus des), III 134*.
 Ptolomaeus, I 53; IX 308; X 44, 61 v.
 Pufendorf, III 426.
 Pulman (Th.), VIII 278 v., 287.
 Puritanisme, X 27.
 Puriteinen, IV 91; V 87; X 119, 144*.
 Purmerend, III 297; IV 206 v.; VI 159.
 Purmerland, VI 159.
 Puseisten, X 81.
 Putte (Nicolaas van), VI 7 v., 10, 28, 37,
 39, 319, 327, 430; VIII 173*.
 Putten, op de Veluwe, VI 402.
 — (ruwaard van), zie Witt (C. de).
 Pyreneën, III 345; V 40, 46, 48.

Q.

Quentin (St.), I 274; IV 303, 420 vv.
 Quetelet (E.), IX 417.

Quinet (E.), VII 90; VIII 410 vv., 415,
 428.

R.

Raad van Beroerten, II 26, 60, 62, 64,
 66, 72 v., 89, 132, 149, 163; VII 215,
 219; VIII 308, 343, 353; IX 10, 18, 181.
 — van Financiën, I 271, 276 v., 285,
 337, 340.
 — van State, I 34 vv., 46, 275 enz.,

302 v., 315 enz., 335 vv., 343, 353 v.,
 358 enz., 369* v., 376, 378, 385, 389,
 408, 410, 412 v.; II 25, 32, 91, 246,
 342, 344, 346, 352, 368, 380, 383, 389;
 III 20, 70 v., 73, 127, 134*, 137, 141,
 146 vv., 152 vv., 157 vv., 163, 165 vv.,

- 169 vv., 175 v., 184 vv., 188, 191 vv., 197 v., 204, 212 vv., 248, 220, 231, 233*, 265, 350*; IV 60, 201, 324 v.; V 9, 17, 19, 23 v., 116, 209; VII 21, 226 v., 367 v., 370 vv., 379 vv., 388; VIII 147, 337, 342, 347; IX 22, 24, 28, 63, 65 vv., 72, 124, 130, 152, 245, 324.
- Raad van de Unie van Utrecht, III 127.
- van Mechelen (Grootte), I 33; VI 144 vv., 149 vv., 164, 172, 174, 229; VII 322 v.
- van Vlaanderen, III 167.
- van Wetgeving, I 34 v.
- (Geheime), I 275 vv., 287, 301*, 337, 343, 348, 350*, 352, 360 v., 377; III 69; V 162; VII 213.
- (Hooge), I 271, 335; IV 11, 24, 62, 200, 206, 210, 224; V 234; VII 274 v., 426 vv.; VIII 14, 102, 143; IX 490 v.; X 26, 42, 147, 186, 363.
- Raaphorst (Adriaan van), VI 234.
- Racine (Jean), X 269.
- Raden, VI 78 vv., 84, 302 v.
- (Gecommitteerde), II 5; III 147, 173, 304 v., 363, 365; IV 11 v., 16*, 24, 74, 153, 166, 177 vv., 187, 270 vv., 274 vv., 288, 290, 304, 324 v., 331, 359 enz., 369 vv.; V 247, 297; VII 511 v.; IX 327.
- van de reekening, IV 151 v.
- Rahlenbeck (Ch.), II 143; VII 141 vv., 148, 120, 124.
- Raisse (Arnold de), VII 251.
- Ramay[s] (van), IV 205 v.
- Rambouillet, IV 4.
- Rammekens, II 320.
- Rammelman Elzevier (W. J. C.), VII 152*; VIII 223, 384.
- Ranke (Leopold von), I 269; III 225 v.; IV 159*, 383; V 1*, 112*, 144*, 153, 202*; VIII 290 v.; IX 40, 134, 151, 171, 251, 293 v., 419—437, 520.
- Rantzau (graaf Josias de), IV 189.
- Rassenghem (Gerard van), VIII 161.
- Rataller (Cornelia), IV 198.
- (George), IV 198, zie Doubleth.
- Ratzvill (gravin van), V 50*.
- Ravestein (Hendrik), VIII 278, 287.
- Rayneval (baron de), V 302, 305.
- Reael (Laurens Jacobs), II 236*, 238 vv., 249 v., 253, 263, 274.
- Reede (van), X 130*.
- van Renouwde (van), V 34.
- van Schonauwen (van), IV 341, 343, 344 vv., 354* v.
- Reenen (van), minister, IX 458.
- Reep, VI 430.
- Rees, IV 147.
- (Otto van), III 125, 227; VIII 42 v., 49, 52.
- Reesena (mr. A. S. van), X 173, 175.
- Reffuge (de), VII 360.
- Reformatie, X 89, 99, 161 vv.
- Regensburg, I 238; III 293*.
- Reggio (hertog van), VIII 132.
- Regius (Martinus), III 300, 307, 311, 321.
- Regulus, VIII 203 v.
- Reiffenberg (F. de), II 51, 66; III 78; VII 118.
- Reiger (W. A.), III 430, 439*; X 332.
- Reigersberg, heer van Couwerve, V 11*.
- Reigersbergh (van), burgemeester, IV 10.
- (Jan van), IV 36, 56.
- (Maria van), III 190*, 410, 444; IV 1—94.
- (Nicolaas van), IV 4, 10, 36, 48 v., 62, 64, 68, 75 v., 84, 86, 90, 94, 207, 210; VIII 31.
- Reigersman, V 244, 303*, 309, 315 v., 325 v., 340.
- Reims, IV 170; VIII 300; X 190.
- Reiners (Ad.), VII 39.
- Reingoud (Jacques), III 167 vv., 171 v., 183 vv.; IX 63.
- Reitz, rector, V 217.
- Rekenkamer, I 271, 287; IV 334; VI 162; VIII 400.
- van Brabant, I 339.
- Rekere (de), I 1; VI 196.
- Relleghem, zie d'Invrea.
- Rembrandt, IX 346, 369.
- Remonstranten, I 40 v.; III 357, 399; IV 12, 16 vv., 22, 34, 43 vv., 51, 59, 61, 63 v., 68, 73; VIII 6, 308 v.; X 124.
- Remy (Nicolas), X 23.
- du Puys, VIII 435.
- Renard, I 279*, 329.
- Renaudot (Theophr.), III 359*.
- Rendorp (Joachim), IV 337; V 230, 232, 234, 303*, 305.
- Renes, IV 10.
- Renesse (Jan van), VI 330, 359, 431, 433.

- Renesse (Jhr. Jan van), I 403*.
 Rengers (J.), II 101.
 Renichon (Michael), VII 374 v.; IX 77.
 Rennenberg (Herman van), III 284, 301;
 VII 330.
 Renon de France, VIII 336.
 Renswoude, VIII 56.
 Repelaer van Driel (O.), V 358, 361, 369.
 Representanten, VI 135.
 Republiek der Vereenigde Nederlanden,
 I 266; II 5, 85, 173; III passim.
 — (Bataafsche), X 308.
 Requesens (Don Louis de Zuniga y), I
 273*, 370; II 27, 90, 321, 340, 349—
 384, 423*, 427, 433*, 444*, 488; III
 137, 144, 167, 263*, 269, 322, 432*;
 VII 209, 219, 226, 271, 312* v.; VIII
 389, 395 vv., 422; IX 10 vv., 22.
 Réquin (l'Abbé), I 210* v.
 Reservatio mentalis, III 12, 282.
 Resolutie (Scherpe), IV 24, 26.
 Restauratie, V 205.
 Réthel, IV 170.
 Revius (Jacobus), VIII 295, 323.
 Revolutie (Fransche), II 289; V 193, 283,
 335; IX 270, 336, 343, 363, 370; X
 83, 154, 161 v., 164, 184 enz., 202, 228,
 336, 389.
 Reyd (Everard van), II 163; III 83, 166 v.,
 227, 230 v., 245, 248; VII 22, 370 v.,
 414, 417 v.; VIII 425; IX 74, 181 v.
 Reyn (G. van), VI 1 v., 44.
 Reynst (Gerard), VIII 116 v.
 — (Lambert), IV 317; V 17*.
 Rheede (mr. de), V 322*.
 Rheeden (Anna Magdalena van), IX 71 v.
 Rheinsberg, V 258 vv.
 Rhenanus (Beatus), VIII 271, 278, 283.
 Rhetius (Cornelius), II 251 v., 255*, 263.
 Rhode-Island, X 214.
 Rhoon, II 417*.
 Riccardi, X 63 vv.
 Riccen (Franco), IV 206 enz., 225 vv.,
 229.
 — (Frederik), IV 206* v.
 Richard (Jacques), III 366*.
 — III, koning van Engeland, X 107.
 Richardot, III 302; IV 220.
 Richelieu, III 281*, 359 v.; IV 44, 51,
 65 v., 79, 91 v., 102 v., 106; VII 434,
 438, 443 vv.; IX 127 v.; X 151*, 189,
 220, 227, 297.
 Richelius (Wendelinus), VIII 295.
 Richmond, V 204.
 Richthofen (von), VI 403.
 Ridderschap, III 144, 150*, 179 v., 183,
 200, 220, 304; IV 363; V 308, 310,
 315.
 Riede, VIII 139* v.
 Riedel (dr.), VII 450.
 Riemer (de), VI 116*; VIII 182.
 Riemsdijk (Th. van), VI 369 v., 375 v.,
 378 vv.; VII 361*; IX 173 vv.
 — (Faber van), V 349, 358 vv., 386,
 388.
 Ries (Hans de), III 360*.
 Rieu (dr. W. N. du), III 113 v.; VII 362.
 Rijckewaert, IV 222.
 Rijckhuijsen, VII 271.
 Rijksdag, I 320 v., 420; II 147, 158, 175,
 186, 196, 244 v., 248, 251, 254 v., 265,
 343; III 291, 293*; V 113; VII 19.
 Rijksmuseum, V 195.
 Rijn, I 1 v., 52 v., 96; II 132, 157, 172,
 219, 224 v., 229 vv., 392, 394, 401 v.,
 404, 422, 452, 471, 475, 480, 483 v.;
 III 352; IV 100; V 25, 36, 62, 72, 87;
 VI 109 vv., 181, 183, 186, 203, 210,
 213 v.; VII 443; IX 507.
 — (H. van), III 251; VII 299.
 Rijnbach, VIII 117.
 Rijnland, I 2, 54 v., 60, 82, 84, 89*, 91 v.,
 103, 107, 146, 151; II 367, 392, 396 vv.,
 401*, 416, 423, 427, 431, 445 v., 452 vv.,
 459, 465 v., 468, 477, 489; III 319;
 IV 374* v.; VI 5, 109, 111, 166*, 170,
 176—235, 280, 318, 337 v., 396, 425;
 VII 30 vv., 156 VIII 145, 383.
 Rijnsburg, II 395; VI 234, 329, 356.
 Rijsoorde (Floris van), VIII 183.
 Rijssel, I 271*, 432; VII 304; IX 5 enz.,
 480 v., 490.
 — (generaal van), V 297, 312.
 Rijswijk, II 327; IV 110; V 190.
 Rijthove (Maarten), III 254 v.
 Rio (Louis del), III 185*; VII 229.
 — (Martinus Antonius del), I 337* v.;
 II 27, 65, 73, 89; III 12*; VII 17, 20 v.,
 222—230; VIII 389.
 Risoir (heer van), II 94.
 Ritter (Moriz), VII 73 v., 77; IX 308.
 Rivetus (A.), VII 509; VIII 9.

- Rivière, VI 114.
 Robert (prins), IX 170.
 —, intendant, IV 381, 441.
 —, uitgever, III 350.
 Roberts (generaal), X 412.
 Robespierre (M. M. I.), I 112; IX 219, 225; X 84, 212.
 Robles (Gaspard de), II 178; VII 226; VIII 441.
 Roche (Don Fernando de Lannoy graaf de la), II 353, 357, 402, 409* v., 431* enz., 472, 489; VII 271; VIII 397.
 — (La), VII 313.
 Rochelle, II 139*, 174, 179, 190, 195, 201 v., 258, 280, 457*; IV 66; VII 181, 315, 443.
 Rochester (lord), V 85*, 150, 153, 200.
 Rocroy, IX 332*, 504.
 Rochussen (mr. J. J.), X 172, 175 enz., 198, 202, 209 v., 223, 233.
 Roda (Geronimo de), II 228, 384; VII 229; IX 76.
 Rodenburg (Herman), III 15*.
 — (Floris van), VI 327.
 Rodenrijs, VI 24 vv., 53*, 200*.
 Roderise (Alewijn van), VI 24.
 Roëll (mr. J.), X 351.
 Roels (Christoffel), VIII 427.
 Roemer (J.), VII 190.
 Roemerswaal, II 448; VII 150.
 Roermond, I 290*; II 95 v., 219; III 254 vv., 296, 309; VII 104*, 249 vv., 261 v., 323*, 337.
 Roeulx (graaf de), VIII 425.
 Rogerius (Servatius), VIII 268.
 Rogers (Daniël), VII 168.
 Rogge (C.), X 214.
 — (prof. H. C.), VIII 8; IX 50.
 Rohan (Henri de), IV 109.
 — (madelle de), IV 109.
 Rolduc, IX 3, 8.
 Rollé (Jeron de), II 366*.
 Rollin, IX 253.
 Roman (Adriaan), I 181; VIII 28 v.
 Romboldus, VIII 270.
 Rome, I 80, 127, 129, 293, 434; II 3, 7, 40, 122, 388; III 42, 86*, 92*, 113 v., 250, 257, 286 vv., 293, 302, 307 v., 312, 314, 330, 334, 350 v., 355; IV 198; V 21, 160; VII 251, 260, 262, 264, 285, 294, 300, 331, 334 v., 341*, 343, 345 v., 351* v.; VIII 208, 218, 300, 316, 380, 406; IX 9, 43, 264 vv., 341, 367, 522 v., 529; X 46, 53 vv., 57, 61 vv., 65, 84, 110, 114, 130, 159 v., 178, 203.
 Romeinen, I 4, 27; III 156, 394; X 198.
 Romero (Juliano), I 282, 288*; II 220, 222, 349, 352, 372, 397*; VIII 390.
 Rongianen, X 209.
 Roode (C. C.), V 415.
 Roodenburg (Th.), VII 484.
 Roomburg, I 53.
 Roomschen, zie Katholieken.
 Roorda (Karel), VIII 366.
 Roos (Mietje), V 413, 415.
 Roosemale, IX 194.
 Roosendaal, X 267.
 Rooswijck (N. van), II 393*.
 Roovere (Pompejus de), IV 242.
 Rooyens (prof.), IX 440 vv.
 Rosa, VII 509.
 Rosaeus (ds.), VII 362*.
 Rose, VIII 37.
 Rosenberg (dr. Arnold), II 245*.
 Rosendael (Amelis van), VII 307.
 — (Jan Jacobs van), VII 307*.
 Rosenthal (van), X 234.
 Rosny, III 396.
 Rostock, IV, 93; VII 451.
 Rothe, V 44*.
 Rotte, II 458; VI 5, 9 v., 12* vv., 20, 27, 33, 41 v., 59, 61 v., 71, 109, 113, 118.
 Rotteban, VI 4, 24, 39.
 Rotterdam, I 42, 57*, 62*, 74*, 77, 80*; II 137, 147, 151, 209, 229 v., 232, 239*, 287, 294, 301, 318*, 320, 358, 361 v., 398, 402, 423, 426, 441, 443* v., 447, 449 v., 454 v., 458; III 47 v., 52, 54, 56, 122, 165, 184, 259, 303, 360, 425; IV 11 v., 16 v., 27*, 29 v., 44*, 58, 62, 68, 73 vv., 80, 90, 116, 242, 251, 270, 281, 286 v., 293; V 141, 214, 245 v., 248, 282, 284 enz., 298, 311 vv., 319, 321, 340 v., 344, 351, 360, 396; VI 1—74, 78, 86—92, 143, 162, 246, 251, 259, 279 v., 285 v., 293, 296, 303; VII 147, 177, 245, 309 v., 313, 357, 471, 473 vv., 486, 503, 514 vv.; VIII 2, 8, 12, 28, 58, 83, 100, 267 v., 276, 283*, 381, 396, 423; IX 106, 186, 191 enz., 464, 487; X 226*, 355.
 Rottier (Hendrik), I 142*.

- Rottiersz (Gerrit Heynen), I 125* v., 142 v.
 Rouergue, VIII 248.
 Rousseau (J. J.), I 112; X 90, 101, 133, 183, 187, 189, 193 v., 196, 203.
 Rousset (J.), IV 390, 394.
 Roussillon, IV 130.
 Roussy (madelle de), V 129*.
 Rovenius (Philippus), III 274*, 280*, 282*, 295*, 313, 331*; IV 14*; VII 260, 265, 287, 298 vv., 336, 338 vv., 346 v.
 Rovere (Hendrik de), VI 194.
 Rowe, IX 239.
 Roy (mr. Chr. de), VII 142.
 Roye (graaf de), V 129*.
 Royer, V 244, 313, 325, 335, 340.
 — Collard, X 199.
 Rubens (Pieter Paulus), IV 205; VIII 371 v.
 Rubroek, VI 4, 21, 25, 60 vv., 70.
 Rudolphi van Nideck (mr. Gijsbert), IV 294.
 Ruelens, VIII 284.
 Rugge, klooster, II 313.
 Ruichaver (Nicolaas), II 159, 395.
 Ruhnkenius, IX 444.
- Rummen (Bernard van Merode, heer van), I 4, 27*; II 155 v., 199, 222; VII 323.
 Rumpf (doctor), IV 353 v.; V 17*, 21*.
 — (Christiaan Constantin), IV 354*.
 —, gezant, II 367.
 Rusland, X 136, 143, 155, 177, 294, 310 v.
 — (Alexander, keizer van), X 204.
 — (Paul, keizer van), V 248.
 — (Peter de Groote, keizer van), II 7.
 Russell, V 74, 169.
 Ruysch (Coenraat), VIII 123 v.
 — (Emerentia), VIII 121 vv.
 — (Nicolaas), VIII 123.
 — (Peter), III 179.
 Ruyter (Herman de), II 152*, 154, 159 v., 163, 307*; VII 207, 212.
 — (Michiel Adriaansz. de), III 359; IV 270, 291; V 36, 51; VIII 71, 82 v., 409; IX 166 v., 169 v., 172.
 Ruytinck (Simeon), II 273*; VII 398.
 Ruyven (Dirk van), IV 275, 288, 301; VIII 64 v., 79.
 Ryede, VIII 139*.
 Ryehouse, V 108, 122, 133.
 Rymenam, VIII 388.
- S.
- Sacy (de), IX 355 v., 362, 371.
 Saffius (Jacobus), VII 342.
 Sagelterland, I 6.
 Saint Denis, IV 377—443.
 — Disdier, IV 381, 391.
 Saintes, IV 133, 140.
 Saint Guilain, IV 409*.
 Saksen, V 252, 264.
 — (Anna van), prinses van Oranje, II 119; VII 90; VIII 341, 371.
 — (August van), I 421; II 98, 118; VII 91, 98, 195.
 — (Johan Georg van), IV 147.
 — (Maurits van), I 308; VIII 288.
 Saksenspiegel, VI 439.
 Saksers, I 1 v.; VI 266; X 140.
 Salazar (Basilio de), II 399*.
 Saliërs, I 2.
 Saliger (Jan), I 434.
 Salins, IX 3.
- Salland, I 2.
 Sallustius, II 145.
 Salm (rijngraaf van), V 312.
 Salvator (proost van St.), III 257, 284.
 Salz (de), ritmeester, II 367*.
 Samarang, III 380.
 Sambucus, VII 401.
 Sancerre, II 473*; VII 181.
 Sanctie (Pragmatieke — van 1549), I 284.
 Sanderus (Levinus), III 42*.
 Sandwich, II 249*, 275*.
 Sanskrita, IX 340.
 Santander, II 212.
 Santen (van), VI 264, 363.
 Saravia (prof. A.), I 367, 400; II 238, 248; III 218; VIII 418; IX 61.
 Saroels (Joseph), VIII 427.
 Sarpi (Paolo), IV 199; X 46.
 Sassenem (Dirk van), VIII 157.

- Sassenheim, V 424; VI 197; VIII 164.
 Sas van Gent, VII 447.
 Satanisme, I 389.
 Satisfactie, III 3, 7 v., 10, 13 vv., 21, 27*, 272*.
 Savage (Ph.), IV 425*.
 Savigny, IX 341.
 Savoye, II 305*.
 — (Emanuel Philibert van), I 276, 278 v., 302, 339, 374*.
 — (Victor Amadeus II van), V 141 v.
 Scaliger (J. C.), IV 10; VIII 264.
 Scandinavië, X 159.
 Scarl (Occo van), IX 477.
 Scepelenberg, VIII 144.
 Schaeck (Gerrit Hendriksz.), II 405*.
 Schagen, II 269.
 —, vroedschap, II 33 vv.
 Schalckius (Johannes), VIII 282*.
 Schauwenburg, kolonel, VII 206.
 Schedel (Hartman), I 193.
 Scheffer (prof. J. G. de Hoop), I 178, 217—219, 235; VII 137*.
 — (J. H.), VII 474*.
 Schelde, I 150*, 431, 447; II 455; III 252; V 275; VIII 140*.
 Schelin (Gellys), VI 174.
 Schelling (F. W. J. van), IX 441.
 Schellinkhout, VI 389.
 Scheltema (Jac.), VII 471; VIII 1, 6.
 — (P.), III 125; VIII 1, 6.
 Scheltius (Nicolaas), II 238, 244*.
 Schenck (Maarten), VII 238.
 — van Toutenburg (Frederik), III 255, 283, 290, 301; VII 328 vv.
 Schepenen, VI 79 v., 84, 236 vv., 244, 302 v., 306, 324, 345, 357; VIII 151.
 Schepenkenning, VI 316, zie Kenning.
 Scherff, IX 80.
 Schermer (de), III 297*.
 Scherpenheuvel (O. L. V. van), III 321*.
 Scherpenisse, VI 429.
 Scheurleer, boekhandelaar, VII 141.
 Scheveningen, IV 373*; VII 280; IX 167.
 Scheyfve (Jean), I 294.
 Schie, VI 7 v., 14, 20, 22 v., 25 vv., 29, 72, 109 vv., 113 v., 117 vv., 121, 189*, 199, 257 v., 268.
 Schiebroek, VI 8, 24.
 Schiedam, I 74*; II 137, 232, 447; IV 373*; VI 7 vv., 14 v., 59*, 71, 73, 109, 114 vv., 120 v., 123, 133 v., 345; VII 147; VIII 146; X 25.
 Schieland, I 62*; II 287, 367, 398, 427, 445 vv., 452 v., 458, 465 v., 468; IV 19, 29; VI 2, 5 v., 10, 14 v., 22, 25 v., 28 v., 31, 60, 88, 90, 109, 111 vv., 120, 123, 127, 170, 188 v., 199, 259, 269, 271, 279 v., 318, 424; VII 31, 49; VIII 145 v.
 Schilders (Isaac), VII 111.
 Schildtalen, VI 139 v., 153, 160.
 Schiller (Friedrich von), VI 439.
 Schimmelpenninck (R. J.), V 305; IX 174; X 238.
 Schinkel, VIII 48, 99.
 Schinkeldijk, VI 203*.
 Schipluiden, II 398, 402; VI 117.
 Schleiermacher (F.), IX 440 v.
 Schliemann (H.), VI 316.
 Schöffer (Peter), I 169, 193, 203, 215.
 Scholten (prof. J. H.), IX 407; X 173.
 Schomberg, IV 140*, 150; IX 165, 170.
 — (mevr. von), V 202*.
 Schonen, IX 136.
 Schoonderloo, III 47; VI 8, 28, 32, 39, 59 vv., 125 vv., 132, 135 v., 200*.
 Schooneveld, IX 167, 169.
 Schoonewal (heer van), II 180, 208.
 Schoonhoven, II 293, 382; III 214; V 326, 328, 330, 337 vv.; VI 249; VII 480; VIII 203 enz., 245 v.; IX 202; X 27*.
 Schoonhoven (Johannes van), VII 308 v.
 Schoonrewoert, VI 99 v.
 Schooten (prof. van), IX 328 v.
 Schot (Andries), II 404; III 218.
 Schot en bede, VI 99, 381*.
 Schotel (dr. G. D. J.), IV 1*, 339*, V 31*; VII 96; VIII 154 v.; IX 205 vv.
 Schoterbosch (Katharina), IV 199.
 — (Maria), IV 199 v., 204.
 —, broeder van K. en M., IV 204.
 Schotland, III 161 v.; V 137; VII 246; IX 43, 150, 360; X 27, 159.
 — (Alexander van), VIII 269*.
 — (Jacob IV, koning van), VIII 269*.
 Schotvangers, VI 218.
 Schout, VI 88 v., 263.
 Schouwen, VI 416, 418*, 425, 429.
 Schouwenburg (Joost van), II 104.
 Schouwers, VI 185.
 Schregel, VIII 426.

- Schrevel (Dirk), VI 40, 72.
 Schriek, IV 222.
 Schröder, VIII 59.
 Schubärt, V 349, 368, 395.
 Schueren (J. B. J. N. ridder de van der),
 VII 147, 149, 322 v.; VIII 142.
 Schuitendiep, II 103.
 Schull (P. S.), IX 476.
 Schüllerus (G. H.), V 50*.
 Schulpforta, IX 424.
 Schutterij, II 419 v., 428; IV 360, 369 vv.,
 374; V 368.
 Schuurman (Jan), VII 315.
 Schuylenburgh, III 363.
 Schwartzenburg (graaf van), I 373; II
 366* v., 372 v., 377.
 Schwartzenberg (G. F. thoe), VI 261; VII 23.
 Scoenrelo (Jan van), VI 27 v., 59*.
 Scott (Reginald), X 24 v., 28.
 — (Walter), II 283; III 104*, 140; IX
 312, 425 v.
 Screvelius, III 42*.
 Scribanus, VII 355.
 Scriverius (Petrus), I 165, 170 v., 179, 187,
 191*, 199, 220, 222 v.; VII 46, 70, 159,
 164; VIII 241 vv., 259, 262, 279 v.,
 283, 286; IX 276.
 Scrutatores, VI 185, 192.
 Sebastiaansdoelen (St.), III 57*.
 Secluse (Acte van), IV 214, 225, 228;
 VIII 72, 78, 80; IX 158, 372.
 Sedan, I 398, 400; IX 332*.
 — (prins van), I 398.
 Segoviâ (bosch van), II 65.
 Selden (John), III 408, 413; IV 203,
 214 v., 217.
 Selles (Jean de Noircarmes, baron de),
 VII 22.
 Seneca, IV 6; V 193*.
 Senecy (de), X 88*.
 Sepp (dr. C.), VII 453; VIII 319*.
 Serach, III 89 v.
 Serrurier (mej. S. E.), IX 467.
 Servatius, VIII 268 v., 274 vv.
 Servet (M.), X 126*.
 Sevenaar (van), V 77, 110*.
 Seversen (Jan), VII 66 vv.
 Severtsz., boekdrukker, VIII 205, 207.
 Sévestre (Achille), IX 220.
 Sévigné (madame de), IV 4.
 Sevilla, I 311.
 Seyn (dr.), II 314*.
 Shaftesbury, V 38, 64.
 Shakespeare (W.), VII 398*; IX 119 vv.,
 236—246, 253, 288 vv., 294, 406.
 Shepstone (Theophilus), X 403, 405, 408.
 Shetland-eilanden, IV 257.
 Siak, III 380.
 Sicilië, IV 398; VIII 390.
 Sidney (Henry), IV 325*, 381*; V 65, 68 v.,
 74 v., 77 v., 81 v., 97, 111, 120*, 133*;
 VII 449*.
 — (Philip), III 156, 174, 186; VII 243,
 372; X 101.
 Siegen, II 160, 162; IV 111.
 Siegenbeek (prof. M.), IV 359; VIII 7;
 IX 513 v.
 Siena, II 188.
 Siéyès, X 317, 319.
 Sille (mr. Nicasius), III 75 v.
 Sillery, III 396.
 Silverkroon, IV 417 v.
 Silverschoen (Frans Pietersz.), III 5.
 Silvius (Gabriël), IV 266, 271, 277, 290,
 343, 345, 351, 353 v.; V 28, 30 v.
 — (Guillaume), VII 16 v., 19, 21, 153v.,
 196, 199 vv.; VIII 413 v.
 Simancas, I 287*, 328; VII 119, 317;
 VIII 289; IX 43, 106, 393.
 Simon, IX 219.
 — (St.), X 191.
 Simons (prof. A.), IX 469, 484.
 — (P.), IX 355.
 Simplicius, IX 512, 519, 521 enz.
 Sincfall, I 1.
 Sinderam, V 416, 418.
 Sion, bij Delft, VIII 281.
 —, bij Leiden, II 398.
 Siri (Vittorio), IV 123 vv., 130 v., 134,
 140 v., 158 vv., 175*, 192 vv.; IX 127 v.
 Sixtius (Sybrandus), VII 342.
 Sixtus V, paus, II 10; IV 293; VII 332.
 Sixty, IV 283, 288, 295.
 Skelton, V 136, 152, 177.
 Slatius, VII 507.
 Slecht (Gerrit), VII 495.
 Sleidanus (J.), VII 94.
 Slicher, V 358 vv., 375, 382 enz.
 Sliedrecht, VIII 139*, 169.
 Slingelandt (Simon van), III 127, 154;
 IV 59*; V 215, 218, 226; VIII 324;
 IX 37* v., 189.

- Slingerdijk, VI 186*.
 Sloet (mr. L. A. J. W.), VI 363; VII 32;
 VIII 184; IX 71.
 — tot Oldhuis, IX 468.
 Sloten, VI 227 vv.
 Sloterdijk, VI 227, 230.
 Sluis, III 208 v., 211, 214, 217, 219,
 233*, 239, 352, 407; IV 344; VI 130;
 IX 61.
 Sluiter (ds.), IX 499.
 Sluys (Simon van der), VI 2.
 — (Willem van der), VI 2 v., 31*, 57.
 Slydrecht, VIII 139* v.
 Smidt (mevr.), V 246.
 Smit (ds. F.), VII 159.
 — (Jan Jansz.), III 422.
 — (prof. J. W. L.), VII 263*.
 Smith (Adam), V 269; IX 369; X 220.
 Smithfield, IX 114.
 Smits Jzn. (J.), VIII 155.
 Smout (Henrick Anthonisz.), VI 174.
 Sneek, II 171.
 Snidelwyck, VI 224.
 Snouckaert van Somerghen (Martin), IV
 229.
 Snoy (Reynier), VIII 284.
 Sodom, III 2, 4*, 8, 39.
 Soel (Johanna van), VIII 385.
 Soes (Nicolaas), III 312; VII 345.
 Soete (François), I 391*.
 Soeteboom, VIII 377.
 Soignies, II 94; IV 424; VII 79.
 Soissons, IV 170; X 138.
 Solesbay, V 34; IX 167.
 Solms (Agnes van), IX 56.
 — (Amalia van), prinses van Oranje,
 IV 101 vv., 110 enz., 143 v., 150 vv.,
 182, 266, 353; V 7; VII 434, 448*;
 IX 57.
 — (Hans Albert van), IV 101, 103.
 Someren (van), II 279*.
 — (J. F. van), II 111 vv., 242; VII
 120 enz., 141 v., 406, 408; IX 29, 34.
 Somiers, VII 181.
 Sonck, IV 177, 179.
 Sonnius (Franciscus), I 229—244, 252,
 259; III 259, 261 v.; VII 84, 134, 270;
 VIII 299 vv., 319.
 Sonoy (Dirk), II 116, 120*, 129 v.,
 141, 143, 148, 151 v., 156 vv., 164,
 176 v., 208, 240*, 292, 318; III 173,
 192, 196, 207, 215, 219; VII 354.
 Sonpeeck (Johanna van), VIII 385*.
 Sont, IX 136 vv.
 Sophocles, IX 522, 528 v.
 Soranzo, VII 419.
 Sorbonne, X 190.
 Sorino (Michele), I 276*.
 Sotus (Dominicus), III 431.
 Soutendam (mr. J.), II 443*.
 Southampton (tractaat van), IV 215.
 Spa, I 368 v.; IV 93.
 Spaan (van), VI 126, 134.
 Spaarndam, I 103*; VI 187, 190 vv., 195,
 201 vv., 207, 212 vv., 216, 227 v., 230.
 Spaarne, VI 179, 190, 193, 205, 208.
 Spaarnwoude, VI 213*, 227, 229*, 233.
 Spaen, luitenant-generaal, IV 422.
 Spandau, V 261; IX 227.
 Spange (Philips van der), VI 89, 341.
 —, kasteel, VI 126.
 Spanheim, II 248*.
 Spanje, I 3, 26, 30 v., 266—449; II
 3, 16, 24 v., 38, 65, 86 vv., 90, 92 v.,
 98, 110, 126, 174 v., 177, 182 enz.,
 205 v., 209 v., 212, 214 v., 227, 277,
 279, 284, 339, 343, 345, 355, 357, 370,
 388, 390, 399*, 426, 441, 450; III 12*,
 14, 67 v., 130, 132, 134, 137 v., 159 vv.,
 173 v., 187, 199, 203, 206, 208 vv.,
 214, 216, 218, 220 v., 223, 234 v., 252,
 255, 264, 276 v., 279, 284, 292*, 306*,
 328, 349, 366*, 378*, 384, 401, 409,
 411, 413 v., 432 v., 442, 444; IV 22,
 28, 46, 65 v., 88, 103 vv., 122 v., 132,
 136 vv., 142, 144, 157, 165 vv., 173,
 175* enz., 200 v., 218, 220, 231, 247 v.,
 258, 263, 265, 385, 387, 397 vv., 403,
 405, 407 vv., 423 v., 432 vv.; V 12 enz.,
 33, 36, 38, 40 v., 47 v., 56, 59, 61, 63,
 65 vv., 70 vv., 85, 88 v., 92, 94, 96 v.,
 100, 102 enz., 109, 113 vv., 118 v.,
 121, 125, 141, 144*, 171, 185, 357;
 VI 152 v., 161; VII 235, 334, 341,
 387, 415 vv., 438, 442, 444, 446 v.,
 450, 464, 469; VIII 35, 50 v., 61, 249,
 289, 325, 337, 343, 349, 351, 406, 430,
 432, 440; IX 1, 5, 43 v., 70, 85, 94,
 107, 130 v., 149, 270, 360, 424, 450,
 476; X 129, 152, 159, 411.
 Spectator (de Nederlandsche), IV 127,
 131, 133, 188.

- Speculum humanae salvationis, I 191 v., 205, 208.
- Speeck (Anthonis), VIII 385.
- Spengler, X 114.
- Spes (don Guerau de), II 180*.
- Spiegel (H.), I 5.
- (L. P. van de), V 215—238, 243, 292*, 341, 344; VII 457 v., 460; IX 37 v.
- Spiegelnisse, VI 4.
- Spierinck, VIII 36, zie Spirink.
- Spiershoek, V 246, 248.
- Spiers, II 147, 158, 186, 196, 244, 255*; IV 53.
- Spilbergh (Joris van), III 377.
- Spinola (Ambrosio), III 310; VII 335; IX 106; X 40.
- Spinoza (Baruch de), I 132; IX 293, 346, 369, 404, 436; X 101.
- Spirink, VIII 32*, zie Spierinck.
- Splinter, VIII 236.
- Splitloff, VII 239*, 241.
- Spui, bij Lobith, II 231.
- Stade, VI 394.
- Stadvrede, VI 296 enz., 310 vv.
- Staël (mad. de), VII 421; X 137, 190*, 204.
- Stahl (F. J.), X 77, 81, 145, 171, 176 vv., 191, 199, 233.
- Stallaert (K. F.), VI 411; VIII 310.
- Stamfort, V 243, 327, 330, 346.
- Stanhope (lord), VII 439.
- Stanley (William), III 70 vv., 194, 198 v.
- , hofprediker, V 160.
- Starter (J. J.), IX 187 v.
- Stassart (G. J. A. de), V 358, 360, 382 v., 386.
- Staten (Gedeputeerde), IV 363; V 247.
- -Generaal, I 35 v., 42, 274, 284, passim; X 40 vv., 152, 205, 318.
- van Braband, I 293, 303, 305, 319, 321, 325, 341; II 368; III 134*, 432*; IV 219; VIII 344, 346 vv.; IX 34.
- van Friesland, III 219; VII 356, 366; IX 140.
- van Gelderland, III 271; IV 26; V 295 vv., 303, 314; VIII 252; IX 34 v.
- van Groningen, IX 140.
- van Holland, I 41; II 114, 124, passim, X 148.
- van Overijsel, IV 26; V 303.
- Staten van Utrecht, II 149; III 142, 144, 179, 182 v., 271, 281, 317; IV 20, 26 vv.; V 297, 303, 314; VII 299, 301, 385, 395 v.
- van Zeeland, II 356, 365, 367*, 384, 448; III 73, 136, 141, 148, 175, 211, 220, 356*; IV 273, 287*, V 18 v., 216, 218 v., 222; VII 184, 457 vv.; IX 79, 150.
- Staveren (van), V 286 v., 289, 343.
- Stavoren, I 57*; VI 311, 437; VII 62.
- Steekede, VI 181.
- Steengracht, V 221, 229*.
- Steenwijk, VII 378, 498.
- , pastoor, III 324*.
- Stein, VII 207.
- Stempelse (Jan Gerritszoon), III 292; VII 306 vv.
- Stenay, IV 169.
- Stenden van Brandenburg, IV 146, 148.
- Stephanus (abt), VII 55.
- Sterck (mr. J. F. M.), V 404, 407, 410 v., 413, 422.
- Sterr (van der), IX 164.
- Stessen (zur), III 313, VII 346.
- Stettin, II 176.
- Steveninck (dr. van), V 217, 237 v.; VIII 439.
- Stevens (Henry), VII 398.
- Stewart (James), V 159*, 161 vv.
- Steyn, burgemeester, III 122.
- (klooster), VII 66, 68 v., 71; VIII 267 vv., 275, 280* v., 284.
- Sticht (het), II 130, 443, 489; III 128, 141 vv., 175, 200, 253, 270, 317; V 297; VI 181 enz., 195, 200*, 213 v., 216, 227, 260, 262, 295, 297, 301, 311 vv.; VII 173; VIII 148, 150, 174, 252, 374; IX 17 vv.
- Stickel (Burkhard), VII 234*.
- Stijl (Simon), III 243, 245*.
- Stijntje, dienstbode, VII 289 v., 309.
- Stirum (Leopold graaf van Limburg), V 353, 355, 358 vv., 366 vv., 374, 383 enz., 391, 393 vv.
- Stobaeus, III 424 v., 439.
- Stockholm, IV 93.
- Stockmans, IV 217 vv.
- Stoibrz, V 87*.
- Stoke (Melis), VII 115, 276, 306* v.,

- 417, 431, 433; VIII 145 v., 168, 173, 176 vv.
- Stolberg (Juliana van), IV 95; VII 317 v.
- Stolker (ds.), VII 502 v.
- Stompwijk, II 479.
- Stompwijker weg, II 395, 476 v.
- Storm van Weena (Maria), VII 492*.
- Stosch (Muzell), V 257 v., 261, 266.
- Stoupa, V 44*.
- Stoutenburg (Willem van), IV 44.
- Stoutenburgh, VII 490 v.
- Stöver, III 245, 248; VII 417.
- Straalsond, VII 64.
- Straatsburg, I 192 v., 197, 213 v., 348; II 98; III 352*; V 71, 87, 93, 106, 119, 169; IX 267.
- Strabo, IX 308.
- Strada (F.), II 48, 50 enz., 283 v., 409 v.; III 84 v.; VII 204, 223; VIII 339, 362, 380, 382, 390 vv., 394, 406, 408.
- Strafford, VII 432.
- Stralen (Antonie van), VII 113 v., 116, 123, 128 vv., 232; VIII 346 v.
- Straten (Cornelis van der), VIII 427.
- (Josua van der), VII 470, 507*, 513 v.
- Strausz (David Friedrich), X 20.
- Strickland (Agnes), V 208*.
- Striene, VIII 140*.
- Strijcker (Herman), VIII 314—323.
- Striye (van), IV 10.
- Strijen (Jan van), III 287; VII 331.
- (Quirinus van), VIII 18.
- Strozzi (Philippo), II 198*.
- Stuart (Maria), koningin van Schotland, I 314 v.; II 187, 202; III 102*, 199; V 87*; VII 246, 256*; IX 43.
- (Maria), gemalin van Willem II van Oranje, IV 104, 108, 150 vv.; V 7, 195, 205; VIII 71, 73.
- (Maria), gemalin van Willem III van Oranje, V 1 vv., 50 v., 54 vv., 84 v., 139, 145, 147 vv., 152*, 155, 157 enz., 167 v., 172 vv., 182, 188 vv., 194—214.
- (huis), I 25; II 390; IV 103 vv., 136, 150*; V 8, 18, 21, 210 v.; X 123, 136 v.
- Stumpff (magister Johan), I 192 vv., 199, 204.
- Stuver (Gerrit), III 261*.
- Suarez, VII 356 v.
- Successie-oorlog (Beiersche), V 249.
- Sudermanland (Karel, hertog van), II 177.
- Suetonius, I 116.
- Sueven, X 310.
- Suffolk, X 27.
- Suitherdeshaga, VIII 310.
- Sully, VII 463; IX 127; X 42.
- Sumatra, III 424.
- Sunda-eilanden, III 423.
- Sunderland, V 63, 74, 78 vv., 166*, 171, 177.
- Surenborn, VII 237.
- Suriname, IV 344.
- Surius (L.), III 106; VII 94 v.
- Susius (Cornelis), heer van Rijswijk, II 332*; III 41*.
- Suyk, VI 198.
- Swadenburg, zie Zwammerdam.
- Sweelinck (J. Pzn.), III 108*.
- Swevighem, II 208*, 280.
- Swieten (Adriaan van), II 116, 125*, 132, 135, 292; VII 311; VIII 431, 441.
- (Gerrit van), II 239*.
- (huis van), II 135 v.
- Swinburne (R.), IX 111 v.
- Swyckers (Paulus), VIII 384.
- Swyeten (Claes van), VIII 212.
- Swyndrecht (mevrouw van), IV 368.
- Sybel (H. von), IX 44.
- Sybrandi (ds.), VII 244.
- Syllabus, II 15 v., 25, 38.
- Sylvius (Gabriel), zie Silvius.
- Synode, I 384, 388, 390 vv., 398, 401 v.; II 46, 74 v., 78, 133, 258 vv., 265, 270; III 20, 164 v., 257, 331 v., IV 16, 20 vv., 26 v., 30, 34, 59*, 68 v.; VII 426; VIII 6; IX 378.
- (Emdener), II 244, 247* v., 252*, 261 vv., 267—276.
- Sypesteyn (Catharina van), IX 280*.
- (jhr. J. W.), II 62, 227; VIII 68—88; IX 93, 96, 98, 103, 155 v.

T.

- Taalman, VI 340, 344, 356, 373, 387, 392.
- Tacitus, VI 110; VIII 216; XI 424; X 141, 412.

- Taffin, II 450*.
 — (Jean), I 392, 399 v.; VIII 421.
 Tak van Poortvliet (mr. J. P. R.), X 358, 362, 365 vv., 370, 380, 387.
 Talavera, II 402.
 Talesius (Laurens), VII 175.
 — (Quirinus), I 174, 176, 188, 199.
 Tallard, maarschalk, IV 381.
 Talmont (Henri Charles prince de), IV 108 v., 113 vv.
 Tanjonjava, III 424.
 Tanthof, VI 112.
 Tapheus (Paulus), II 332*.
 Tapper (Ruad), I 229—263; VIII 295 vv.
 Taprobane, III 424.
 Tassandria, I 2.
 Tassis (J. B. de), II 319; VII 224, 229, 313.
 Taurinus, IX 123 v.
 Taveren (Willem van der), VIII 311.
 Teilingen (Eva van), III 42.
 — (heeren van), III 43, zie Teylingen.
 Teligny, II 187, 221.
 Tellier, bisschop, X 190.
 — (le), IV 163 v.
 Temminck, IV 137; V 230.
 Tempel (de), IX 219 enz.
 — (Marcus van den), III 337 vv.; VII 288, 335, 359*.
 — (Olivier van den), III 337.
 Temple (William), IV 185, 248, 314*, 319*, 325, 343, 346, 386 v., 395, 399, 414 enz., 421, 424*, 426, 431* vv., 435 vv.; V 13 v., 39, 41, 45, 49* v., 54*, 65, 68, 70*, 76*, 82, 120*, 146*, 148*, 213; VIII 404*.
 — jr., V 174*.
 —, mevrouw, V 212.
 Teniers (David), IV 249*.
 Tergou, II 460*, zie Gouda.
 Ternant (chevalier de), V 244.
 Ternate, III 391.
 Teschen, V 252.
 Tessel, II 159, 209; III 384 vv.; IX 164*, 169.
 Teteringen, IX 218*.
 Testacte, V 36, 137, 146, 156.
 Tex (den), X 183, 198.
 Teylingen, I 106.
 — (Augustinus van), II 352; III 6, 25 v., 28, 35 vv., 39, 42*, 108.
 — (mr. Isaac van), 230, 233 v., 285, 343 v.
 Teylingen (Lucas van), VI 174.
 — (Simon van), VIII 185, 187.
 — (Willem van), VII 173 v.
 — (geslacht van), VI 44 enz.; VII 29; VIII 157—175.
 Thaborita (Hendricus), VIII 163*.
 Theems, IV 291.
 Theodorus Nosocomii Delfensis chirurgus, III 53*.
 Theophilus, VIII 375, 377.
 Theron (Jean), VIII 417, 427.
 Theunissen (Jan), III 360*.
 Thierry (Augustin), III 143; IX 313, 425.
 Thiers (L. A.), IX 313, 356, 358; X 80, 87, 137, 329, 341.
 Thijm (prof. J. A. Alberdingk), II 28; III 19*; X 83, 86, 109 v., 116, 119, 126*.
 Thin (Floris), III 145, 177; VII 491.
 Tholen, VI 408, 411.
 Thomas (St.), III 377.
 — Pieterszoon, I 172, 180, 182 v., 224, 226 v.
 — Thomasz., I 182, 183, 226 v.
 Thorbecke (Jan Rudolf), VIII 324; IX 140, 457*, 491, 511 vv.; X 77, 149, 151*, 196, 214, 226*, 233, 235, 237, 329, 341.
 Thorn, VIII 140*.
 Thouars, IX 46.
 Thuanus, VII 74*, 194 v., 204.
 Thucydides, I 161; IX 401; X 259.
 Thulemeyer (baron von), gezant, V 221, 224, 234*, 299, 329, 331, 335; VIII 305*.
 Thuillerie (la), VIII 35, 38.
 Thurloe, III 363, 366; VIII 54—67.
 Thysiana, VII 13.
 Thysius (Antonius), II 237; VII 82 v., 86 vv., 91, 96 vv.; VIII 259, 262, 279 v., 409*.
 Tiaman, III 382.
 Tiberius, I 273; X 104.
 Tichelaar (Willem), IV 374*; V 43*.
 Tideman (J.), IX 425.
 Tidore, III 419, 440*.
 Tiel, VI 76.
 Tiele (dr. P. A.), III 1 v., 420 v.; VII 1 v., 12 v., 16, 405; IX 145.
 Tieler- en Bommelerwaard, VI 362, 364.
 Tienenwet, X 286 vv.
 Tiende Penning, I 273; II 125 vv., 135 v.,

- 140, 149, 208, 212 v., 228, 282; VII 195, 219, 229, 323*; VIII 357, 379*; IX 10 enz., 33*; X 153.
- Tien Geboden (de), IX 414; X 100.
- Tiepolo (Antonio), IX 242.
- Tigris, IX 264.
- Tijssens (J. J.), V 409, 412, 414 vv., 420*.
- Tilenus, IV 52*.
- Tillotson (aartsbisschop), V 203*.
- Tilly (Claude, graaf van), IV 360 enz., 369 vv.
- (Johan Tserclaes, graaf van), IV 362*.
- Tilt (van), IV 288.
- Timmerman (dominicaan), III 106*.
- Tinne, V 341*.
- Tins, burgemeester, IV 236.
- Titelman[s] (Pieter), I 364; VIII 407.
- Titus Oates, V 63.
- Tocqueville, I 25; X 215.
- Toeche (dr. Th.), IX 420.
- Toledo (Fadrique de), II 215, 218, 229, 231 vv.; III 16, VII 209; VIII 383*, 394.
- (Fernando de), II 94.
- (Hernando de), VII 235 v.
- (Rodrigo de), VII 235.
- Tolhuis (het), V 25.
- Tollens (Hendrik Franciscus), III 344; VIII 203 v.; IX 500.
- Tollius, V 344.
- Tolloysen (Daniël van), VIII 186 v.
- Tongerloo, IV 176*.
- Toorenenbergen (prof. A. A. van), VII 17v.; VIII 85 enz., 99, 147, 400; IX 88.
- Torck van Roozendaal, V 321.
- Torfs (M. L.), VIII 411.
- Torre (Jacobus de la), III 6, 26, 36, 108, 110; VII 260, 262, 265, 301, 338, 340.
- Torrentius (Laevinus), III 107.
- Tortosa, VI 153.
- Toscane, X 65.
- (Cosmo I van), II 188 v., 195, 198* v., 204.
- (Cosmo II van), VII 194; X 45.
- Toulouse (Jean de Marnix, heer van), I 367 vv., 399 v., 416, 437, 441, 445 vv.; II 256; VII 87, 97; VIII 417 vv.
- (mad. de), VIII 420.
- Tournai, zie Doornik.
- Tournaisis, IX 5 enz.
- Tours (Gregorius van), X 112, 138.
- Tower, V 73*, 167.
- Toxandres, I 2.
- Tragoras, VII 52.
- Transvaal, X 404—408
- Tremaille (Henri, hertog de la), IV 108.
- (hertogin de la), IX 46, 54, 56.
- Trente, I 240* v., 343, 349, 358, 361 v.; II 344, 430; III 265, 286, 311, 315, 324; VII 89, 95, 131, 343, 443; VIII 293; X 47.
- Tresel (Daniël), VII 384 v.
- Treslong (mr. Jan van), II 361, 363.
- (Willem Blois van), I 437; II 290, 428*; VII 149 v.
- Tricarico (aartsbisschop van), III 293, 296; VII 333.
- Trier, III 81, 83; VII 38, 43, 46, 253.
- Trigault (Nicolaas), III 338.
- Trigland (Cornelis), V 5.
- (Jacobus), III 222; V 118*; VII 82, 426 v., 429, 504.
- Trillo (Antonio), VIII 361 v., 364 v., 367.
- (Charles van), III 179.
- Trip (Louis), IV 323.
- van Zoutdland, VII 81, 84, 92.
- Trois Evêchés, V 71.
- Troje, II 173.
- Tromp (Cornelis), IV 370, 372, V 11, 36; VIII 82 v.
- (Marten Harpertsz.), III 359, VIII 409*, IX 129 v., 134 v.
- Trond (St.), I 402* vv., 408, 410, 421, 424, 429; II 49, 55, 57, 61, 65 v., 68, 70, 72, 75; VI 327; VII 102, 323*.
- Trouwe (de), schip, III 440*.
- Truchses (Otto), III 259*.
- Truchsess (Gebhard), III 291 v.
- Truijen (St.), zie Trond (St.).
- Tseraerts (Jeronimus), II 144 v., 148, 366*; VII 146.
- Tubannet, I 2.
- Tudor (Maria), V 79.
- Tullingh, V 349, 358 vv., 368 vv., 377; 394 vv.
- Tulp (Nicolaas), IV 316.
- Turc (Caspar), II 294.
- Turenne (Henri de), IV 169, 247, 264 v.; V 250 v.; IX 54.
- Turijn, IX 522.
- Turgot (A. R. J. baron de l'Aulne de), X 220.

Turken, V 109, 113 v., 186.
 Turkije (Selim, sultan van), II 184.
 Türlin (Ulrich von der), VI 404.
 Turnbull de Micker, V 422.
 Turnhout, I 339; IX 472.
 Tuscaen (Jan), I 379*.
 Tweebruggen (paltzgraaf van), II 117;
 V, 91; VII 128.
 Tweegevecht, VI 321.
 Tweeschellinck (H.), VII 112*.
 Twente, I 2; IX 466.

Twickenham, V 204.
 Twisk, II 269.
 Tydeman (J. G.), IX 505.
 — (H. W.), IV 124, 149, 261, 281 v.,
 285, 292 v., 295, 300, 368*; V 341*,
 420*; VII 189, 325, 470, 480 v., 513;
 VIII 49, 74, 120 v.; IX 161 v., 475, 515.
 — (Meinart), VIII 120.
 Tympel (heer van), III 244*, zie Van den
 Tempel.
 Tyrconnel, V 150.

U.

Uit den Eng, IV 10, zie Wtten Eng.
 Uiterwijk, VI 4, 9, 66.
 Uitsluitingswet, V 173.
 Ulft, 161 v.
 Ulloa (Alonzo d'), II 283 v.; VII 235 v.;
 VIII 328 vv.
 Ulysses, IV 56 v.
 Unger (William), II 328.
 Unie, III 135, 145, 147, 149, 151, 164,
 167, 197, 201; IV 21, 25, 50, 60, 137,
 144 v., 167, 187, 199, 267, 273 v., 301,
 305*; V 17, 219 v., 223, 225 vv., 295, 298.
 Zie Utrecht (Unie van).
 Upstalboomer wetten, VI 270.
 Urbanus VIII, paus, III 293; VII 263;
 X 61 v., 70 v., 73 v.
 Urk, VI 376*.
 Ursinus, V 254.
 Utenhove (Charles d'), II 69.
 Uterlo (Zweder), I 128, 153*.
 Utrecht (bisdom), I 114, 128 v., 235,
 257, 290*; III 250, 252 vv., 276, 294,
 296, 301, 303, 307, 314.
 — (provincie), II 84, 149, 393, 402,
 423, 432, 489; III 127 v., 134*, 141 vv.,
 145 v., 148, 150 v., 157, 169, 171, 191,
 194, 196, 204, 211, 219, 221, 281, 290,
 306, 309, 317, 324; IV, 20, 198, 353,
 402; V 295, 310, 320, 326; VI 274—
 314, 357*; VII 270, 331 enz., 338 v.,
 350, 352, 360, 362, 491; VIII 211;
 IX 2 enz., 67, 80, 106 v.
 — (stad), I 85*, 114, 127*, 201, 259,
 343*, 421, 427, 432; II 80, 140, 148 v.,
 162, 209, 211*, 230, 285 v., 293 vv.,

326, 357 v., 362, 366*, 372*, 394,
 397, 418, 434 v., 488*; III 11, 99*,
 143, 162 vv., 167*, 175, 177 vv., 183,
 188, 192, 199 vv., 203, 207, 214 v.,
 217, 269 v., 272 v., 282, 284, 287, 300,
 321*, 336, 340; IV 10, 26, 29, 196,
 230 vv., 348, 354*; V 34, 117, 120,
 128, 296 v., 310 vv., 314, 320, 340, 356,
 358; VI 2, 52*, 68, 76, 97, 108, 143,
 156, 180* v., 184, 200*, 262, 295 vv.,
 301, 304 enz., 327, 399, 409; VII 55,
 167, 202, 239, 262, 265, 271, 280 vv.,
 287 vv., 297, 299 vv., 313, 321*, 351,
 385, 395 v., 457 v., 460, 484, 495;
 VIII 140 v., 149 enz., 197, 209, 271,
 300, 316 v., 319, 321, 355, 383 v., 399,
 423; IX 51, 124 v., 407, 468, 476, 481,
 484 v.; X 10*, 27*, 127*.
 Utrecht (Unie van), I 38; III 127, 129,
 135, 146, 164, 177, 196, 270, 272 v.;
 IV 21; V 220, 223, 225; VII 8, 368, 457,
 460; IX 34, 37 vv., 69 v., 106 vv., 154.
 — (Dirk, bisschop van), VI 182.
 — (Guy, bisschop van), VI 211.
 — (Hendrik, bisschop van), VI 312.
 — (Otto II, bisschop van), VI 183, 260.
 Uylenburgh (Rombout), III 84, 88.
 Uyttenbogaert (J.), III 241 v.; IV 43 vv.,
 61, 65, 72; VII 276, 281, 286, 321,
 327, 356, 362 v., 395*, 483, 485 v.,
 502, 508, 517; IX 50 v., 123.
 Uyttenhage de Mist, VI 163; VIII 111 v.
 Uytrecht (Maritgen van), VII 492 v.,
 501.
 — (geslacht), VII 492* v.

V.

- Valcke, III 213 v.; VII 431.
 Valckenier (Gerrit), IV 402.
 — (Gillis), IV 312 vv., 317 vv., 325 v., 328, 336 v.
 — (P.), VIII 110; IX 137, 161, 168 v.
 Valdez (Francisco de), II 29, 392 vv., 396 enz., 406 vv., 415, 421 v., 427 vv., 431* enz., 444 v., 453, 460, 462 v., 465, 468v., 472, 481, 489; VII 153, 233, 296, 312 v.; VIII 380—397.
 Valenciennes, I 314, 334, 345*, 406*, 418, 426, 430 v., 444, 446, 448; II 81*, 214, 217; IV 399, 406; V 52 v.; IX 6 enz.
 Valette (kardinaal de la), IV 56 v.
 Valkenburg, I 106; VIII 354; IX 3, 6 enz.
 — aan den Rijn, II 394 vv., 401, 420, 441; VI 19, 21; VII 158.
 Valla (Laur.), VII 68 v.; VIII 256.
 Valladolid, I 359.
 Valterus (Cornelius), VII 6.
 Valois (Jan van), I 154.
 Vane (Sir Walter), IV 263; VII 430.
 Vapour (Arent), IX 196.
 Vargas (Juan de), II 26 v., 89.
 —, generaal, VIII 390.
 Varius, VII 76.
 Vasquez, IX 42.
 Vasquius (Fernandus), III 411, 432 vv.
 Vasseur (Adriaan), III 351.
 Vassy, I 315.
 Vaticaan, IV 50; IX 43.
 Vaulx (De), II 200.
 Vauthier, V 365.
 Vechel (Leonard), II 301, 305 vv.
 Veecken (van der), III 389, 396.
 Veen (Adriaan van), III 422.
 — (Simon van), VII 230.
 Veere, II 366* v.; III 77, 85 v., 220, 237; VI 36, 69, 431; VII 148, 208; IX 181.
 Velasco (don Louis de), III 237.
 Velde (Willem van), IV 58; VII 501.
 Veldenaer, I 192; VIII 205 v.
 Velius (D.), II 270; VI 168; VIII 214.
 Velthem (L. van), IX 513.
 Velthuisen (Beatrix van), VIII 170.
 Velthuysen (B. P.), VIII 320 vv.
 Veluwe, I 2; III 194; VII 490, 495*.
- Velzen, VI 185.
 — (Gerard van), VI 68*.
 Venetië, I 36, 193, 197, 338, 408; II 184 v., 189; III 350 v., 355; IV 182, 187, 198; IX 241, 265, 516, 518, 520, 523 v., 526; X 42 v., 294.
 Venevelt (Hartman van), VII 491.
 Venlo, II 200; III 186; IV 118, 145.
 Venne (van der), VIII 377.
 Vennecool, VII 155, 184, 386, 388* vv., 407 v.
 Venus, III 257; X 44.
 Vêrac (de), V 300, 303, 311.
 Verbintenis (Acte van), V 303.
 Verbond (Smalkaldisch), I 283; II 462*; III 69; VIII 289.
 Verboom, schout, VII 476*.
 Verburcht (George), III 323, 326.
 Vercelli, III 292 v.
 Verdam (prof. J.), VI 406 enz., 424; VIII 310; IX 485.
 Verdict, VI 334, 368, 371, 384.
 Verdugo, VII 378.
 Vere (Sir Francis), III 227 vv., 239, 242 v., 246 v.; VII 372; IX 93—104.
 — (Horace), III 247.
 Vereschene, VI 346.
 Vergadering (Constitueerende), X 219.
 — (Grootte), IV 182*; IX 139 enz., 153; X 274.
 — (Nationale), X 211, 217, 238, 326.
 Vergas (Francisco de), VII 233.
 Vergoes (Adriaan), VIII 18.
 Verhaer (François), III 85.
 Verhel, schipper, III 420.
 Verheijen, IV 212, 220.
 Verhoeff (Hendrik), IV 358*, 374; VIII 82.
 —, kapitein, III 385, 388.
 Verhoeven (Abraham), III 352 v.
 Verhulst (Rombout), III 93*.
 Verlaten, II 453.
 — (Zegwaardsche), II 466*.
 — (Zevenhovensche), II 466.
 Verlenius, VII 340.
 Vermeer (Pieter Adriaansz.), zie Van der Werff (P. A.).
 Vermeeren (Marie), IV 204.
 Vermeulen, IX 485.
 Vermoeten Weijers, IX 508.

- Verniers van der Loeff, X 351.
 Versailles, IV 421; V 329, 332.
 Verschuer, IV 281.
 Vervesten, VI 439.
 Vervins, III 234; VII 387, 462.
 Verwijs (Eelco), IX 532.
 Veselaer (Joris), III 358; VII 507.
 Veth (Adriaen), III 364.
 — (Jacob), III 365.
 —, raadsheer, VIII 57.
 — (prof. P. J.), X 414.
 Veurne, IV 237.
 Viandulus (Melchior), VIII 261.
 Vianen, I 429, 432, 436 444 v.; II 239*;
 III 174; V 337; IX 51.
 Victor IV, paus, VII 38.
 Victoria, koningin van Engeland, IX 390;
 X 403, 411.
 Victoria (Franciscus), III 411, 431, 433.
 Viejou (Robertus), VIII 120.
 Vierendeel, VI 379.
 Vierschaar, VI 346 v.
 Vierzel, II 457*.
 Viglius van Zuichem van Aytta, I 275,
 277, 286 v., 302, 304, 315, 317, 326,
 328, 336 vv., 341, 349, 353 v., 360,
 376, 418, 437; II 64 vv., 73, 119, 423*;
 VII 79, 213 v., 221, 289 v., 309; VIII
 337, 354, 411; IX 11, 88.
 Vignacourt (Charles de), VIII 420.
 Vilattes (Henri de), IV 382.
 Villa Hermosa (duc de), IV 409, 411, 425*.
 Villar (del), IV 237 v.
 Villavicencio (fra Lorenzo de), III 258;
 VIII 351.
 Villeneuve (de), VIII 33—41.
 Villeroy (N. de), III 133, 396; VII 464 vv.;
 IX 132.
 Villers (de), II 96, 142, 145 v.; VIII 355.
 Villers—Coteretz, II 186, 190.
 Villiers (Betsy), V 214.
 — (Edward), V 205.
 — (Frances), V 204, 214.
 — (Jean Hotoman), III 189*.
 — (P. Loyseleur de), III 75 v., 80 v., 88,
 106 v.; VII 243—246, 251, 254; VIII 425.
 — (heeren), V 4*.
 Vilvoorden, II 50, 53 v., 67, 70; IV 438*;
 VIII 385, 387.
 Vincennes, IV 169.
 Virginië, V 272; X 214, 298.
 Virieu (de), II 156*.
 Virnenburg (Jan van), I 128*.
 Vischer (W.), VIII 255*, 257 v., 265,
 268, 271.
 Visscher (Gerbrant Dirksz.), II 405*.
 — (L. G.), VII 167, 189; IX 477.
 — (Roemer), IV 3 v.
 — (Dirk de), VI 42 v.
 — (Floris de), VI 42 v.
 Visser (A. G. de), IX 51.
 Vissering (prof. S.), III 368 v., 412*; VIII
 15*, 20 v.; IX 407; X 266.
 Vitalis (Menaldus), I 211 v.
 — (Raymond), I 211*.
 Vivien (N.), IV 278, 294 v., 299, 362; V
 19*, 26*.
 Vlaanderen, I 31 v., 67, 103, 105, 132,
 148, 151, 157, 270*, 299, 331, 342*,
 361, 364, 390, 393, 404, 410 vv., 416,
 427, 431 v., 444, 447; II 76 vv., 81 v.,
 173, 189, 197, 222, 228, 235, 238,
 243 v., 263, 269, 282, 288, 290*, 423*;
 III 75, 129 v., 133, 139, 147, 151, 166 v.,
 174, 181, 183, 197, 218, 228, 231 v.,
 234 vv., 237, 248, 285, 349, 351 v.; IV
 69, 107, 237, 387, 398, 400, 404, 407;
 V 53, 59, 83, 88, 90, 96, 114; VI 361;
 VII 416 v., 447; VIII 192, 320, 407;
 IX 2, 5 enz., 30, 98, 130.
 — (Staats-), IV 404.
 — (West-), I 387 v., 411, 431; VI 431.
 — (Lodewijk van Male, graaf van), I
 136.
 — (Robert de Béthune, graaf van), I
 136.
 Vlaardingén, II 392, 398, 444*; IV 373*;
 VI 7, 14, 52 v.*, 108 v., 112 vv., 199*,
 242*, 251*; VII 60; VIII 145 v.
 Vlamingen, I 3; III 337.
 Vlamingh van Outhoorn (Cornelis de),
 IV 317, 320.
 Vlaminx (Jan), I 65*.
 Vlie, II 159; IV 257, 288; VIII 436.
 Vlies (Engeltje van der), VII 294 v.
 Vlies (Gulden), I 368.
 Vliesridders, I 276, 282, 299, 316, 320,
 325, 334, 355, 379*, 406 vv., 449*;
 III 166.
 Vliet (de), II 327, 402, 453, 464, 476,
 479, 482; VI 110 v., 116*, 118.
 — (Dirk van), I 86 v.

- Vliet (Jan van), II 430.
 Vliethoorn, VIII 108.
 Vlissingen, II 163*, 214, 285 v., 288, 290*, 346, 366*, 455*; III 139, 221*, 351; V 220; VI 153, 293; VII 8, 148, 150, 207; VIII 349, 379*, 435; IX 17, 181.
 Vlitius (Janus), IV 104*.
 Vlooswijck (Cornelis van), IV 316, 318, 320, 323 v., 329.
 Vloten (prof. J. van), I 266 v.; II 212, 230; IV 3, 126, 188 vv., 193; V 402 vv., 425; VII 157, 176, 189 v.; VIII 322, 411, 415, 417, 423, 428; IX 163 v., 171.
 Voetius (G.), I 11; VII 299; X 9 v., 15 enz., 25 v., 28 v., 35 v.
 Vogelsangh (ds.), IV 209.
 — (Pieter), VIII 50; IX 327.
 Voirwairde, VI 415.
 Volberguen (Jacob de), IV 373.
 Vollenhoven (mr. H.), IV 1*, 38; VIII 6.
 Voltaire, IX 357*.
 Vondel (Joost van den), I 5; III 108*; IV 5, 48, 61, 82, 85, 98; VI 397; VII 142, 215, 434; IX 122, 346, 369, 448, 540; X 414.
 Voorburg, II 395, 402; III 46; IX 467.
 Voorda (B.), I 33.
 Voorhout, III 299; VI 160, 197 v.; VIII 164.
 Voorne, I 58, 142, 235; II 148, 285 vv., 291; VI 145, 158, 264, 268, 284, 396, 413, 421 v., 427, 434 v.; VIII 149.
 — (Albert van), VI 46 v.; VII 29; VIII 164.
 — (Gerard), VI 4*.
 Voorschoten, I 54, 106; II 401 v., 479, 481; VI 60 v., 69 v.
 — (Engelbert van), VIII 167 vv.
 — (Gillis van), VI 25, 60 v.
 — (Outgier van), VI 61 v., 68 vv.
 — (Storm Gillisz. van), VI 69.
 Voorweg, II 460 v., 463, 465, 467, 470*.
 Voppensz (Dirk), I 148*.
 Vorden (Hendrik van), VII 287, 339.
 Vorenbroeck (Geerloff Jansz. van), VIII 239.
 Vorsche, VI 426 enz.
 Vos (Dirk Pietersen), III 384.
 Vosbergen, VII 435*.
 Vosberghen (Caspar van), III 77, 79, 85, 97*, 106; VII 459.
 Vosmeer (Sasbout), III 96, 110, 113, 115 v., 249 v., 257 v., 277*, 286 vv., 290 v., 293—303, 306*—316, 323, 325, 327 v., 330 v., 334 vv., 342; VII 261 v., 264 vv., 269, 275*, 282, 286 v., 294, 297 v., 327, 329 enz., 359.
 — (Tilman), III 116, 286, 302*, 325; VII 264.
 Vosmeers (de), III 96, 286.
 Vossemeer, VI 249*, 256* v., 411, 423.
 Vossius (J. G.), IV 10, 76 v., 197 v., 200 v.; VIII 20, 25, 218, 286; IX 276.
 — (Mattheus), VIII 218.
 Vredeban, VI 245 v., 256—273.
 Vredebraak, VI 292 vv., 301, 307 v.
 Vredeloos, VI 265, 395, 439.
 Vredemakers, VI 286, 309 v.
 Vreede (prof. G. W.), IV 125, 339 v.; V 215 enz., 230, 232, 235*, 265; VII 421 v., 425, 467; IX 127, 174; X 214*.
 Vreeswijk, V 312; VI 211.
 Vries (G. de), VI 176, 212*, 225*, 269, 360.
 — (prof. M. de), VI 187, 433; VIII 206*. 312, 373, 376; IX 187, 297, 401 vv., 407, 448, 485, 489, 532.
 Vriese (Claes de), VI 27 v., 59* v.
 Vriesen (Niclaes), VI 28.
 Vriese Willem Heynensoen, VI 341.
 Vrije (het) van Brugge, III 151, 166.
 Vrijstaat (Oranje-), X 417.
 Vroede (Frans de), I 114.
 Vroon, VI 100.
 Vuesel (deken), VII 321*.
 Vulcanius (Bonaventura), VII 17 v., 22 v.; VII 70, 231; VIII 411 vv., 422, 427 v.
 — (Pierre), VIII 414.

W.

- Waal, I 2; II 151, 229, 232, 293; III 252.
 Waalschland, II 235, 244.
 Waalwijk, VIII 140*.
 Waardenburg, II 353 v.
 Waardgelders, IV 24 vv.; V 294.
 Waarheid, VI 304, 315—366, 369; VIII 177.

- Waas, VII 445, 447.
 Wachtelaer (Johannes), VII 285 v., 300 vv.
 Wachtendonck (H. de), VIII 142*.
 Wadding (Ter), II 396, 401 vv., 484; VII 156.
 Waddingsveen, VI 189; VIII 166, 168.
 Waddington (Albert), IV 158, 162 v., 165 v., 173 vv., 183; VIII 33, 35 v., 38, 41.
 Waelwijck (Chr. van Leeftael van), VIII 424, 426.
 Waesbergen, VII 476*.
 Waeijen (prof. van der), V 129; VIII 86.
 Wagenaar (Jan), I 28; II 227, 229, 284*; IV 124 v., 135, 149, 191, 200, 317, 341, 359, 361 v., 372; V 185*; VI 154, 164, 185; VII 216, 354, 410, 424, 502; VIII 59, 202*, 205, 210, 219, 398; IX 1 enz., 139 vv., 177, 232 v., 286, 317, 344 vv., 368 vv.; X 134.
 Wageningen, II 152.
 Walacria, I 123, zie Walcheren.
 Walaeus (ds.), IV 13, 35; VII 503 v.
 Walcheren, I 445, 447; II 288, 448; VII 38—45.
 Waldeck (Georg Friedrich, graaf van), V 55*, 66*, 72, 93, 98*, 106* vv., 112*, 121 v., 125 v., 134, 188, 202*, 213*.
 — (Josias van), IV 116*.
 Waldenzen, III 363; V 141 v.
 Walenland, I 265.
 Wales, IV 245.
 — (prins van), IV 104, 113, 117, 119*; V 168 v., 172 v., 185.
 Wall (P. H. van de), VI 80, 250, 306, 353, 422; VII 65; VIII 1, 180; IX 173 v.
 Walle, II 468*, 470*.
 Wallewetering, II 468 v.
 Wallwich (Arnold), II 181 v.
 Walsingham, II 175, 182, 186, 193 v., 196, 198, 201, 255*; III 154, 176; VIII 426.
 Walvis (J.), VII 68, 311.
 Wap (dr.), I 179.
 Wapenruft, VI 332, 369 v., 375, 382.
 Warck (Jan van), VII 427.
 Warcke (Dirk van de), IX 6*.
 Warden (Henry), III 104*.
 Warlusel, I 355.
 Warmenhuizen, VI 159.
 Warmond, I 244; II 415*; VI 186; VII 300; VIII 157, 160, 162 vv., 170, 172, 184, 402.
 — (Philips, heer van), VI 36.
 — (Jacob van Duivenvoorde, heer van), II 327, 430.
 Warnsveld, III 186.
 Waroux, VII 207.
 Warwijck (Wybrand van), III 398, 423.
 Washington (George), V 271 vv.
 — (mevrouw), V 273.
 Wassenaar = Wassenauer, IV 62; VI 198; VII 278.
 — (Dirk van), [1272], VI 144.
 — (geslacht), II 283.
 — (Dirk van), [1345], I 61 vv.
 — (Philips van) I 61, 72; VI 187*; VIII 159; IX 275.
 — van Starrenburg, V 320.
 Wassenberg, IX 400.
 Wasteel (mr. Pieter), II 222, 458, 464 v.
 Water (ds. J. W. te), V 235, VII 88, 109, 184 v.; VIII 421.
 — (W. Te), VII 87 v.
 — (Johan van de), VIII 150.
 Wateringen, VI 112, 199.
 Wateringhe (Albrecht van der), VI 52 v.; VIII 163*, 184, 189 v.
 — (Gerrit van der), VI 51; VIII 161, 163, 166*, 181—190.
 — (Gijsbert van der), VIII 162.
 — (Jan van der), VI 35; VIII 162, 183, 189.
 — (Willem van der), VI 11*, 44, 50 vv.; VIII 183—190.
 — (Willemina van der), VI 53.
 Waterland, II 233, 392; VI 319, 358 v., 377 v., 392, 396, 409, 412, 419.
 Waterlinie (Hollandsche), II 227, V 25, 33.
 Waterloo of Watrelos, I 6, 431; III 227; VII 218*; IX 498.
 Wauters (Alph.), VII 217, 221.
 Webbes, III 176.
 Wedde (slot), II 99, 102 v.
 — en Westerwolde, IX 7, 25*.
 — en tegenwedde, VI 349.
 Weddebieden, VI 350, 355.
 Wederdooperij, I 344, 382.
 Wederdoopers, X 125.
 Weede (Deliana van), VII 490 v., 496.
 — (Johan van), VII 490 v.

- Weede van Dijkvelt (van), IV 349, 380, 388, 394, 411 v., 424*, 427, 441; V 43*, 61, 112*, 151 v., 156 vv., 161 v., 169, 176, 188, 190.
- Weena, VI 10, 32, 39, 41, 44*, 54 v., 57, 64, 67.
- (Meine van), VI 56.
- Weenen, II 189; V 113 v., 250; VIII 131; IX 458.
- Weer (huis Ter), IV 62.
- Weerden, I 411.
- Weert, I 324; II 220; VIII 347 v., 350.
- Weesp, VI 162, 384, 395.
- Wegführer (Joh.), IV 98*, 118*.
- Weichsel, V 346.
- Weiman (Daniël), IV 149*, 153 vv.
- Weimar, III 351*; IX 227.
- (Bernhard, hertog van), IV 85.
- Well, VII 104*.
- Wellington (Arthur Wellesley, hertog van), X 221.
- Welwood (William), III 412, 425.
- Wendeldijk, VI 184 enz., 206 v., 212 v., 216.
- Wendelnesse (Gilis van), VIII 160.
- Wensing (J. H.), VII 267, 299.
- Wercke (Jan van de), III 180 v.
- Werckmann (Otto), VIII 259, 278, 286.
- Were, VI 436.
- Werff (Pieter Adriaansz. van der), II 240*, 413 v., 416, 427 vv., 432, 434 v., 437, 485 vv.; VIII 422.
- Werkendam, VIII 139*.
- Wesele (Andries de), III 42.
- Wesenbeke (André van), VII 118.
- (Jacob van), I 267; II 63, 111—166, 168 vv., 174, 242, 257*; VII 5, 7, 11—140; VIII 343, 358.
- Wessels (Hendrik), II 115, 137, 150, 154, 156 v., 159 v., 163.
- Wessels Boer (J.), VI 236*, 238, 247.
- Westerbaen (J.), VII 515 vv.
- Westergoo, VI 319.
- Westerhoff, IX 477.
- Westerkwartier, II 243, 268 v.
- Westerwolde, IX 7, 25*.
- Westfaalsche kreits, VIII 348.
- Westfalen, III 342*, 437; IV 114*; V 92, 329; X 414.
- Westfriesland, I 143; II 243, 269; III 70, 161, 172 v., 192, 306, 392; IV 8, 20 v., 310 v.; VI 147, 150, 156, 169, 163, 196, 264, 268, 319, 321, 336, 346, 353, 356, 378, 383, 385, 389, 392, 398, 413; VII 341; VIII 98.
- Westland, II 402; IV 372 v.
- Westlingeland, IV 200*.
- Westmunster, III 193; IV 225, 350, 403, 419; V 318, 322; VIII 78; IX 131, 146, 157, 171; X 330.
- Westminster, VII 39 vv.
- Westphalen (Adriaan), VII 163 v.
- Westreenen (van), officier, V 419, 424.
- West-Souburg, VII 500*, 503; VIII 416; IX 73, 85 v., 90.
- Westvoorn, VII 227.
- Westwoldingerland, zie Westerwolde.
- Westwoud, VI 414 v.
- Wetering (Oude), II 394, 401, 484.
- Wetteren, IV 407, 420; V 59.
- Weijligenberg, VIII 144 v.
- Weijlingen, VII 148.
- Weijpoort, II 470, 472, 494.
- Weijpoortsche weg, II 395.
- vliet, II 471, 475 v.
- Wezel, II 141 v., 146 v., 151, 156*, 250, 258 v., 261 v., 268*, 276; IV 147; V 329, 334; VII 123 v., 133, 295; VIII 316, 420 v.; IX 467; X 41.
- Wezer, I 1; IV 106; X 140.
- White (John), I 382*.
- Whitehall, V 21, 209.
- Wibisma (Nicolaas van), II 400*.
- (Oenema van), II 399*, zie Matenese.
- Wichers (A. G.), IX 505.
- Wichman (graaf), VI 267.
- Wicquefort (J. de), IV 122, 156 v., 173, 275, 292, 342, 373; V 43; VII 447; VIII 89—94; IX 145, 169, 216.
- Wiele (J. Stalpaert van der), VII 284.
- Wieling (prof.), IX 277.
- Wier (dr.), X 24.
- Wiers (Johan), VIII 110 v.
- Wiggers (Nicolaas), III 312, 334*; VII 342, 344 v.
- Wignacourt (Max. de), I 350*.
- Wijk, VI 4, 66 vv., 375, 379, zie Beverwijk.
- Wijk bij Duurstede, II 152; IV 231; VI 181.
- Wijn (H. van), IV 149; VI 164; VII 46, 51 vv.; VIII 1, 398; IX 480.
- Wijnants, raadsheer, VII 119.

- Wijngaarden (de Lange van), V 326, 330; VIII 144, 207, 236.
- Wijngaert (Gillis van den), I 68*.
- Wilde (Gozewijn de), VIII 242.
- (de), klerk bij Huygens, IV 440*.
- Wildt (mr. Hugo de), V 422.
- Wilhelmus Hermanni, VII 67 v., 71.
- Wilhem (David de Leu de), VII 433.
- (burgemeester), III 342*.
- Wilkens (Jacob), III 422.
- (J. H.), V 409, 412, 415.
- Wilkes (Hugh), III 198, 201.
- Willebrord (St.), III 312; VI 109*; VII 38, 344.
- Willem de Veroveraar, I 24.
- I, graaf van Holland, VI 109, 115*, 183, 190*; VIII 145, 244.
- II, graaf van Holland, I 55, 57, 85*, 88; VI 7, 19, 21, 30, 39, 42, 75, 77 v., 85, 112, 114, 178 v., 190, 192 v., 202, 236, 246, 293, 303*, 388; VIII 148, 178, 180.
- III, graaf van Holland, I 31, 57, 60, 73, 102*, 120, 125 vv., 133, 141, 143 v., 158 v.; VI 10, 26, 39, 42 vv., 48, 70, 72, 76 vv., 81, 83*, 116, 186, 189*, 202, 208, 211, 237, 243 v., 249, 273*, 328, 353, 383*, 420, 430; VIII 140*, 146, 161 vv., 165, 174, 193, 196.
- IV, graaf van Holland, I 31, 56*, 61, 126 v., 135, 142*, 144, 146; VI 11, 45, 72, 75, 117 v., 169 v., 342, 425; VIII 165, 170, 193.
- V, graaf van Holland, I 31, 61, 63, 65*, 76, 120, 122 vv., 131 vv., 141, 144, 148 v., 157, 159 v.; VI 49 vv., 69, 391; VIII 145, 170, 181—190, 191.
- VI, graaf van Holland, I 83, 88, 93 vv., 101, 216, 228; VIII 387*.
- I, prins van Oranje, I 34, 36 v., 274 v., 277 enz.; II 3, 5, 11 vv., 19, 25, 28, 31 vv., 53 vv., 63, 70, 80, 82, 91 vv., 97 vv., 111—166, 167 vv., 174 enz., 189 vv., 194, 197, 201, 205, 208, 210, 213—227, 229, 235—267, 271 v., 279 enz., 307, 311 vv., 316 enz., 324—335, 336—384, 386, 388 v., 392 vv., 411 vv., 417 vv., 421 v., 424, 426, 428, 430 v., 434 enz., 454 vv., 457, 460 v., 464, 471, 473 v., 476 vv., 481, 484 vv., 488 vv.; III 9, 14 vv., 20, 22 v., 28, 31 v., 40—64, 65—117, 126 vv., 133 v., 138, 141 vv., 145 v., 150, 152, 154, 156, 158, 165 v., 174, 177, 182, 187, 219, 264 vv., 273, 278*, 292, 337 v., 344; IV 24, 37, 46, 95, 108, 111, 246; V 164, 194, 233, 295; VI 159, 161; VII 18, 78, 90 v., 112 enz., 120 enz., 141—151, 157, 164, 166, 171, 218, 228 v., 243 vv., 247 enz., 296, 305*, 310 v., 313, 317 enz., 366, 377, 411 v., 436, 441; VIII 327, 330 v., 335 enz., 354—370, 371, 374, 401, 404—409, 414, 417 vv., 421, enz., 429, 431 v., 434 v., 440 vv.; IX 22*, 46, 53, 70, 73, 83 v., 89 v., 150, 178, 270, 274, 378, 387, 450 v., 453*; X 148, 203*, 206.
- Willem II, prins van Oranje, III 45, 356; IV 103, 110, 114 v., 117, 122—194, 265, 306, 363, 443*; V 7*, 12, 56, 298; VII 432, 434, 439, 477; VIII 5, 31 v., 34, 38, 75 v., 79, 84, 123, 430, 443; X 25*, 142, 144, 150, 153, 191, 215.
- III, prins van Oranje, I 42, 167; III 273*, 359; IV 45, 123, 129, 134*, 141 v., 144, 153, 165, 264, 266, 276 v., 288, 298, 300, 306, 312 v., 318 v., 325 vv., 331 vv., 338—356, 357—376, 377—443; V 1—193, 194—214, 295 v., 310, 317, 352, 390 v.; VII 2, 432, 449*; VIII 48, 69, 71, 76, 79 v., 83 vv., 89, 91 vv., 96 vv., 108, 110, 112 v., 114—118, 124 v., 305, 358, 404*, 439; IX 49, 148, 157*, 170, 172, 189 v., 194 v., 198, 216, 270, 315, 319, 324, 329, 368; X 126*, 152, 205, 252, 413.
- IV, prins van Oranje, IV 332 v., 335; V 220 enz., 228, 230 v., 233 vv., 237, 245, 292, 296, 352; VIII 84, 96, 439; X 198, 200 v.
- V, prins van Oranje, III 142; IV 246, 333, 336; V 247, 279 vv., 288, 292, 294, 298 vv., 303 vv., 307, 312, 314 enz., 337 enz.; VII 2, 7 v.; VIII 76, 88, 96, 305*, 439; IX 199, 201 v.
- I, koning van Nederland, I 19; V 361 vv., 365, 367, 372, 379, 383, 391 v., 396, 401; VI 135; VII 294; VIII 6, 88, 133; IX 279 v., 284, 357, 392.
- II, koning van Nederland, IX 392, 479 v.; X 148, 205.
- III, koning van Nederland, IX 46, 403, 491; X 252, 411.

- Willem Jansmanszoon, I 109.
 — Jansz., I 381*.
 Willems (J. F.), VIII 154 v.
 Willemssen (Pieter), III 52.
 Willemsz. (Adriaan), admiraal, II 455*;
 VII 156.
 Willerval, II 207*.
 Williams (Roger), X 213 v.
 Williamson (sir Joseph), V 35*, 44*.
 Willigen (H. van), VIII 45*.
 Wilson (Thomas), VIII 427 v.
 Wilsveen, II 402, 459 v.
 Wimmenum (heer van), IV 153, 177.
 Winchester (bisschop van), IV 40.
 Winckel (Petrus), VIII 276.
 Wind (S. de), I 161 v.; VII 20, 449, 451.
 Windebank, IX 131, 133 vv.
 Winkel (prof. J. te), VII 221 v.
 — (L. A. te), VIII 376.
 Winkler, III 434.
 Winschoten, II 105.
 Winwood (Ralph), III 411; IV 82*, 259;
 IX 106.
 Wippe (Joris), III 263*.
 Wiselius Izn. (S.), IV 125.
 Wissel (Jan van der), IV 368.
 Wissenkerke, VI 335.
 Witgenstein (Lodewijk van), I 421.
 Witsen (Nicolaas), IV 326, 328; V 100 v.,
 104, 111* v., 126 v., 133 v., 156*, 176,
 178*, 190.
 Witt (Andries de), VII 511.
 — (Anna de), IX 159.
 — (Cornelia de), VIII 123.
 — (Cornelis de), IV 292, 342 vv., 354*,
 357—376, 378; V 43*, 118; VIII 82,
 89 v., 92 vv.; IX 216, 320 v., 323.
 — (Jan de), I 38*, 41, 42*, 43 v.; III
 359; IV 45, 145*, 149, 152 v., 156,
 185, 200*, 210, 224 v., 229, 242, 246,
 259, 263 vv., 267 enz., 291 vv., 301,
 312 vv., 319, 326, 342 vv., 347 v., 351,
 354* v., 347—376, 378, 402 v.; V 8 vv.,
 14 enz., 23 vv., 48, 50 vv., 61, 111* v.,
 118, 213, 215, 235 v., 311; VII 2, 366,
 437, 439, 516; VIII 42—53, 64 v., 70
 enz., 78 vv., 82, 89 v., 92 vv., 97v., 102,
 106, 115 v., 324, 438; IX 145—160,
 188, 215 v., 315 v., 319 enz., 383, 387,
 405; X 413, 416.
 Wittelsbachs (de), IV 95.
 Wittewierum, II 103.
 Woerden, I 129, 146, 365, 424, 434; III
 60* 219; IV 365 v.; V 34, 297, 326 v.,
 330, 333, 371, 376, 380, 394; VI 68,
 170, 211, 213 v., 217, 227, 231*; VIII
 295.
 — (Herman, heer van), VI 33, 276.
 Woeringen, VIII 155; IX 15.
 Woert (Willem van der), VI 71.
 Woestballing, VI 432 vv., 438.
 Woesten, VI 431—439.
 Woesthoven (Chr.), V 406, 408 v., 415,
 zie Bilderdijk.
 Wolfaartsdijk, V 219.
 Wolvega, V 246.
 Wor (Dirk), II 293.
 Worcum, bij Gorinchem, II 306; III 174;
 VI 94, 102, 105; VII 207.
 Workum, in Friesland, II 158.
 Worms, I 238; III 41; VIII 410, 415, 428.
 Worp (dr. J. A.), V 18*.
 Worst (Ewout Pietersz.), VII 148.
 Woudanus (Joannes), II 270*, 276.
 Woude (Jan van der), VI 217 v.
 Woudrichem, VI 103, 159, 394*; VIII
 123.
 Wouterszoon (Jan), I 86.
 Wtkerken (Roelant van), VIII 229, 236.
 Wtten Eng (Jacobus), VIII 321, zie Uit
 den Eng.
 Wtwaes (Jan), VI 65 v.
 Wulp (J. K. van der), VII 12 v., 16, 20.
 Wulven (Arnest de), VI 24.
 Wurm (C. F.), VIII 66.
 Wurtemberg (Christoffel, hertog van), I
 349.
 Wüstenhoff (George), VIII 59.
 Wyckel, VIII 59.
 Wynne (prof.), IV 358 vv.; VIII 88*,
 203, 208.
 Wyts, (generaal-majoor), III 228.
 Wyttenbach (prof. Daniël), II 401*; IX
 444, 468.

X.

Xanten, VII 365.
 Xenophon, I 161.

Xenophon Ephesius, IX 510.
 Xivrey (Berger de), VII 415.

Y.

Yarmouth, IV 257; IX 170.
 Yepis (Diego de), VII 325.
 York (Roland), III 70 vv., 194, 198 v.
 — (hertog van), zie Jacobus II.

Yperen, I 290*; III 254; IV 404, 406;
 V 59; VII 250.
 Ypesz (Jurriaen), II 239 vv.
 Ysbrands, IX 195.

Z.

Zaandam, III 40.
 Zaanstreek, VI 412*.
 Zandhorst (Zanthorst), VII 278.
 — (Dirk van), VI 36.
 Zane (Matteo), IX 40.
 Zanten (van), VII 364.
 Zas, VI 2.
 Zedlitz (von), V 254.
 Zee (Middellandsche), I 358; II 185; V 51.
 Zeebergh, V 298, 305.
 Zeedijk, VI 192, 207, 212 v., 227, 229,
 232.
 Zeeland, I 1, 10, 42, 58, 117, 127, 144,
 148* vv., 404, 426*, 444 v.; II 3, 27 v.,
 32, 84, 127, 130, 165, 169, 174, 197,
 221, 224, 263, 282, 285, 320 v., 339,
 359, 363 vv., 370, 377 v., 380 v., 387 vv.,
 417*, 428*, 432, 441*, 447 vv., 455,
 490; III 126 vv., 134, 141, 149 vv.,
 156, 160, 169, 171, 173, 185*, 191,
 196, 200 v., 203, 209, 212, 214, 221,
 265, 268 vv., 273, 281, 294, 300, 306,
 364, 376, 401, 410, 444 v.; IV 8, 10,
 21*, 29, 37, 56, 58, 73, 174 v., 182, 226,
 265, 270, 273 vv., 280, 300*, 317, 349,
 402; V 17, 19, 22 v., 110, 116, 209,
 215, 217, 219 enz., 234, 236 v., 295,
 298, 332; VI 3, 35, 76, 107, 113,
 115 v., 145, 158*, 166*, 169, 204,
 236—255, 267, 274—314, 315—366,
 369, 377, 396, 420, 426 vv., 430 v., 434,
 438; VII 44, 146, 148 vv., 271, 292,
 323*, 360, 438, 449*, 460; VIII 60,
 70, 86, 117, 145, 224 v., 400, 402, 408,
 418, 424 v., 428; IX 2, enz., 29, 35,
 70, 85, 102, 106 v., 182, 200; X 317.
 — (mr. Jan van), I 127.
 Zeemtouwer, zie Werff (P. A. van der).
 Zegwaard, II 402, 453, 466; VI 59, 189.
 Zeist, V 312.
 Zell (Ulrich), I 193 vv., 197, 199, 203,
 219.
 Zevenbergen, II 137; VII 324.

Zevender (Frederik van), VIII 230, 232,
 234.
 Zevendeel, VI 376 vv., 380*.
 Zevenhuizen, VI 23* v., 59, 200*.
 — (Jacob van), VIII 160.
 Zeeuwtuig, VI 271, 315—366, 369, 375.
 Zeyst (N.), IV 29*.
 Zieken (het), II 326; VI 416*.
 Zierikzee, I 177; II 209, 351, 455*; VI 115,
 285, 305, 342, 422*; VII 156; IX 200.
 Zijdwinde, zie Landscheiding.
 Zijl (de), bij Leiden, II 401; III 186, 207.
 Zijpe (de), I 1, 82; VI 196.
 Zillesen (W. J.), IX 467.
 Zilvervloot, III 279, 358, 395.
 Zindelius, II 334.
 Zinsendorff (gravin von), V 252.
 Ziska, X 86.
 Zoenbraak, VI 276, 281, 292.
 Zoending, VI 277, 280.
 Zoengeld, VI 277, 375 vv.
 Zoetermeer, II 402, 436, 457*, 459 v.,
 464 vv., 468 vv., 476; VI 189; VII 174.
 Zoeterwoude, I 52, 65; II 395, 402, 468 vv.,
 475, 479 vv., 491; VI 203; VIII 103,
 105, 402.
 Zoon (Verloren), V 207 v.
 Zuden (Jacob van), VIII 174.
 Zuiderzee, I 1; II 102, 150 v., 159, 172,
 349, 455*; VI 181 v., 190, 200*; VII 146.
 Zuidlaren, II 106, 109.
 Zuid-Polsbroek (heer van), V 16*. Zie De
 Graeff.
 Zuidwijk, VI 198.
 Zuilen, V 312.
 Zuilestein, V 5, 10; VIII 32*.
 Zuilesteyn (heer van), IV 238.
 Zuleger, VIII 421, 426.
 Zuren (Jan van), I 174 v., 177, 181, 185,
 196*.
 Zutfen, I 2; II 27, 33, 115, 137, 150,
 155, 168, 229 vv., 346, 429; III 70,
 194, 218; IV 144, 356, 402; VI 325*;

- VII 147; VIII 319; IX 1 v., 6 enz.,
106 v., 467; X 140.
- Zuylen (Jkvr. Elisabeth van), II 416.
- Zuylen van Nyevelt (J. van), IX 192 vv.
- — (Willem van), II 259—263;
VIII 420 v.
- Zwaardmaag, VI 382 v.
- Zwammerdam, VI 181 enz., 210.
- Zweden, I 306; II 176; III 348*; IV
78 vv., 83, 92 v., 100, 201, 247, 398,
405, 410, 415 enz.; V 14, 16, 36, 41,
47, 91 vv., 103 v., 180; VIII 50 v., 63, 81;
IX 127 v., 136 vv., 151, 329; X 113.
- Zwieten, II 475.
- (Claas van), I 63.
- (Cornelis van), II 414, 423*, 485.
- (Dirk van), VI 88.
- Zwijndrecht, I 57*; II 287, 293; VI 39*,
430; VIII 196.
- (Aper en Jan van), VIII 196 v.
- Zwijndrechtsche waard, II 293.
- Zwin (het), I 1.
- Zwingli (Ulrich), I 346; X 173.
- Zwitserland, I 366; V 278; VIII 284.
- Zwolle, II 231 v., 313*; III 194, 314 enz.;
IX 503 v., 508.

VERBETERINGEN.

- Blz. 9, kol. 2. Bourgondische Kreits, II 147, *lees*: II 147, 343.
- Blz. 64, kol. 1. Toorenenbergen (prof. A. A.), VII 17 v.; VIII 85 enz., 99, 147, 400;
IX 88.
lees: Toorenenbergen (prof. J. J. van), VII 17 v., 85 enz., 99*, 147,
400; IX 88.

OPMERKING.

- * verwijst naar de aantekening(en) aan den voet der bladzijden.
- v beteekent volgende bladzijde.
- vv » twee of meer volgende bladzijden.
- enz. » een aantal volgende bladzijden.
- Een — tusschen twee cijfers wijst aan dat de naam op alle of bijna alle tusschen-
liggende bladzijden voorkomt.
- Bij verschillende spelling is bijna steeds slechts één spelling opgenomen.
- Bij namen als Dirk Philips zoeke men op de eerste, dus op Dirk, tenzij zij op hun
tweede algemeen bekend zijn.
- Namen van Vorsten over Nederland, Frankrijk, Engeland, enz. zijn geplaatst op den
voornaam.
- Vorsten van minder belangrijke landen vindt men bij de landen.
-

LIJST VAN INTEEKENAREN

LIJST VAN INTEEKENAREN

OP

FRUIN'S VERSPREIDE GESCHRIFTEN.

HARE MAJESTEIT DE KONINGIN.

HARE MAJESTEIT DE KONINGIN-MOEDER.

Aarlanderveen.

F. A. W. Ahout.

Aerdenhout.

G. H. Breitner.

Alkmaar.

Bibliotheek der Cadettenschool.

Mr. B. van der Feen de Lille.

Dr. H. E. van Gelder.

Mr. J. W. Mulder.

Rijks Hoogere Burgerschool.

Stedelijk Museum.

H. J. Vonk.

Almelo.

Arrondissementsbibliotheek.

Mr. G. J. ter Kuile.

Ambarawa.

W. J. F. Stortenbeker.

Amersfoort.

D. J. Heinsius.

Mevrouw 's Jacob.

C. B. Kok.

N. J. Schallenberg.

Amsterdam.

Dr. A. J. d'Ailly.

P. S. van Andel.

H. J. Barnouw.

H. Baucke.

Jhr. Baud.

G. R. Bax.

Mr. N. P. van den Berg.

De Arrondissements-Bibliotheek.

De Bibliotheek in het Arrondissement II.

Bibliotheek der Doopsgez. Gemeente.

Bibliotheek van de Openbare Handelsschool.

H. J. Bon.

Dr. A. Bonebakker.

Bern. J. M. de Bont.

J. M. v. Bosse.

N. C. v. d. Bout.

Dr. Joh. C. Breen.

M. Bremer.
 Prof. Dr. H. Brugmans.
 Mr. C. Bruijn.
 Prof. I. J. de Bussy.
 A. K. Castelein.
 A. M. C. van Cooth.
 Mr. Th. G. Dentz van Schaick.
 Prof. Mr. P. A. Diepenhorst.
 Hendr. C. Diferec.
 Th. v. d. Does.
 A. G. C. van Duyl.
 J. E. W. Duys.
 H. P. van Dijk.
 J. B. v. Dijk.
 W. van Eeden.
 C. P. van Eeghen Jr.
 P. van Eeghen.
 Joh. E. Elias.
 C. Everts.
 G. Feenstra.
 J. H. G. Ferman Jr.
 H. Fernhout Johsz.
 J. Funke.
 Ds. N. A. de Gaay Fortman.
 Gns. Doctrina et Amicitia.
 D. de Geus.
 Dr. I. H. Gosses.
 K. Groesbeek.
 Dr. J. H. Gunning Wzn.
 C. B. W. Guykens.
 R.-K. Gymnasium.
 Mr. C. A. Harry Barge.
 Mr. W. Heineken.
 B. Heldring.
 C. M. Herckenrath.
 Mr. J. Hingst.
 J. M. van der Hoogt.
 W. J. van der Horst.
 J. Jelgerhuis Swildens.
 Mr. Dr. G. C. J. Jonker.
 M. M. Kakebeek.
 Mr. H. N. Kluyver.
 Mr. H. F. Baron de Kock.
 Mr. J. J. van Kouijnenburg.
 L. M. G. Kooperberg.
 J. Koornneef.
 J. G. Kramer.
 Mr. F. Kranenburg.
 P. Kruysse.
 Prof. Dr. H. H. Kuyper.
 Mr. L. H. J. Lamberts Hurrelbrinck.
 Egb. de Langen.
 R. Lechner.
 W. A. van Leer
 Leesgezelschap „Leeskring”.
 Leesgezelschap „Sarphati”.

Leesinrichting der Mij. Nut van 't Al-
 gemeen.
 Het Leesmuseum.
 Vrouwen Leesmuseum.
 Jac. Lissone Jr.
 Mej. T. van Marken.
 H. Meewis.
 W. Melgert.
 F. E. Meulman.
 H. W. E. Moller.
 J. H. Monnik.
 P. N. Muller.
 Albert Neuhuijs.
 C. W. de Sauvage Nolting.
 P. van Notten.
 P. Nijhoff.
 Mej. Dr. J. A. Nijland.
 N. Oberman.
 L. K. Okma.
 C. H. Peppink.
 Stephan Piek.
 Prof. T. Place.
 J. Postmus.
 S. Postmus.
 Mej. D. C. E. Pouw.
 Mej. J. M. Proot.
 Mr. M. J. Pijnappel.
 Mr. E. N. Rahusen.
 Kol. W. F. v. Rappard.
 G. S. Reehorst.
 Jhr. C. A. J. Reigersman.
 J. Riemstra.
 Dr. P. H. Ritter.
 Mr. J. G. Robbers Jr.
 A. Roelvink.
 Mr. A. J. Royaards.
 Mr. V. H. Rutgers.
 A. H. J. Sandvos.
 J. W. A. van Schaik.
 Ds. B. v. Schelven.
 Mr. J. van Schevichaven.
 Mr. R. L. Scholten.
 H. A. Scholtz.
 Mr. J. A. Sillem.
 E. Slijper.
 H. J. Smit.
 I. van Solt.
 P. van Solt.
 Mr. W. G. A. van Sonsbeeck.
 J. F. M. Sterck.
 P. A. Suerhoff.
 Universiteits-Bibliotheek.
 Mr. W. R. Veder.
 Dr. A. Verschuur.
 Ds. J. Th. de Visser.
 Mr. G. Vissering.

J. de Vries.
 Mej. Walburgh Schmidt.
 R. W. J. C. v. d. Wall Bake.
 Mr. J. F. Wertheim.
 L. J. de Wilde.
 Mr. J. G. de Witt Hamer.
 B. M. Wolff.

Anjum.

Ds. G. van Dijk.

Antwerpen.

Bibl. Kon. Athenaeum.
 Dr. Max Rooses.
 Jan van Rijswijk.
 Stedel. Volksboekerij.
 Stadsboekerij.

Apeldoorn.

Arrondissements-Bibliotheek.
 H. G. van Grol.
 Mej. H. Lunsingh Meijer.
 Firma Neelmeyer.
 Rijkskweekschool voor Onderwijzeressen.
 W. C. L. Sanders.
 Mevr. de Wed. M. Thieme—van Nouhuys.
 H. P. J. Tutein Nolthenius.

Appingedam.

R. Huizenga.

Arnhem.

Mr. W. E. J. Baron van Balveren.
 Mr. C. H. Beels.
 De Bibliotheek der Onderwijzers in het Arrondissement.
 De Openbare Bibliotheek.
 Dr. J. P. de Bie.
 Mevr. de wed. Ds. J. L. Fortuyn Drooglever.
 A. Gratama.
 T. Hazewinkel.
 Mr. P. C. 't Hooft.
 Mr. A. J. Kronenberg.
 H. Lauer.
 Leesmuseum.
 Mr. J. J. de Meyier.
 Mr. K. M. G. de Meyier.
 Mr. G. L. van Oosten Slingeland.
 Werner Baron van Pallandt van Oud-Beyerland.
 D. J. Rutgers,
 Theissen Jr.
 Dr. J. S. van Veen.

F. H. Baron van Verschuer.
 Mr. R. J. de Visser.
 Mr. A. N. Baron de Vos van Steenwijk.
 W. H. A. Wesselink.
 Mr. G. Wttewaall.

Asahan (Sumatra's Oostkust).

H. Ketner.

Assen.

Mr. C. M. s'Jacob.
 Mr. J. G. C. Joosting.
 Rijksarchief v. Drenthe.
 Rijks Hoogere Burgerschool.

Assendelft.

P. P. Landsman.

Axel.

Schoolbibliotheek v. h. Arrondissement.

Baarn.

T. Pluim.

Baltimore.

Peabody Institute.

Banda.

A. C. de Heer.

Batavia.

Ph. Bangert.
 Bat. Gen. van Kunsten en Wetenschappen.
 Dr. D. Driessen.
 H. A. Gerth van Wijk.
 Mr. H. s'Jacob.

Beek bij Nijmegen.

Mr. G. J. A. van Berckel.

Bennekom.

W. A. Insinger.

Berckel.

J. W. v. Leeuwen.

Bergen op Zoom.

Rijks Hoogere Burgerschool.

Berlicum.	Brussel.
F. Wackerhausen.	Lodewijk de Raet. Bibliothèque Royale.
Berlijn.	Buffalo.
Königliche Bibliothek. Jhr. Mr. D. A. W. van Tets van Goudriaan.	Dr. E. E. Blaauw.
Beverwijk.	Buitenzorg.
Mr. A. Moens.	Jhr. Mr. A. C. D. de Graeff. C. J. Hasselman.
Billiton.	Bunschoten.
R. van Beuningen van Helsdingen.	J. Sjaardema Jr.
De Bilt bij Utrecht.	Cheribon.
H. J. H. Baron van Boetzelaar. Jhr. A. van Schuylenburch. J. W. des Tombe.	J. M. H. Knappert.
Bloemendaal.	Constantinopel.
Mr. Vening Meinesz.	C. J. L. Sitsen.
Bonn.	Crowley.
Kgl. Universität. Dr. Knickenberg.	P. H. van Alfen.
Breda.	Culemborg.
Gemeente-Archief. Arrondissements-Bibliotheek v. Onderwijzers. Bibliotheek Normalschool. J. de Jong Azn. W. M. C. Langlois van den Bergh. Mr. J. H. van Mierlo. J. G. Pabst. Mr. H. A. Sassen. W. H. L. Uges.	J. B. van der Ham.
Breukelen.	Davos.
G. Stapelkamp.	Mr. v. Stolk.
Brielle.	Dédéagatch.
Joh. H. Been. J. J. van den Hoek. Dr. J. de Snoo.	V. Bruinen.
Brummen.	Delftshaven.
Mr. J. A. G. Baron de Vos van Steenwijk.	Ds. Wielinga.
	Delft.
	J. Appeldoorn. Bibliotheek Polytechnische School. Gymnasium. Mr. F. A. van Hall. Hoogere Burgerschool. P. Th. F. Hordijk Exalto d'Almaras. C. G. Ottevanger. Prof. Mr. B. H. Pekelharing. J. Rovers.

Detroit.

Jhr. H. de Jonge van Ellemeet.

Deventer.

Mr. J. Acquoy.
Athenaeum Bibliotheek.
Onderwijzers Genootschap.
Mr. H. G. Kronenberg.
Leeskabinet.
Dr. A. H. Nijland.
Mej. J. M. E. van de Rivière.
Rijksskweekschool.
Rijksnormalessen.
C. J. Schattenkerk.
Jhr. W. F. van Spengler.
Mr. J. H. de Vries.
Dr. J. H. Wilmink.

Doesburg.

H. J. Schwartz.

Doetinchem.

B. Bennink.
J. P. van Dooren.

Doorn.

Mr. W. H. J. Baron van Heemstra.
W. Baron van Hogendorp.
Jonkvr. van Loon.

Doorwerth.

J. W. F. Scheffer.

Dordrecht.

E. D. Baumann.
J. A. Bergmeijer.
Arrondissements-Bibliotheek.
J. L. van Dalen.
C. van Eck.
H. F. Eelsingh.
Mr. S. van Gijn.
P. J. de Kanter.
Mr. C. W. van der Pott.
Mr. J. M. Rens.
N. Roodenburg.
Dr. B. van Rijswijk.
Mr. F. N. Sickenga.
M. L. C. Staring.
Mr. A. R. Zimmerman.

Dresden.

Köngl. Oeffentliche Bibliotheek.

Driebergen.

W. L. S. Knuif.
J. Smit.

Dronrijp.

A. J. Looxma v. Welderen Baron Rengers.

Edam.

W. J. Kernkamp.

Ede.

I. H. A. Spin.

Eindhoven.

Dr. Desertine.

Elburg.

Mr. Rambonet.

Enkhuizen.

A. Roodhuyzen.
D. Sluis.

Enschedé.

Dr. A. Borgman.

Ferwerd.

J. v. d. Vlugt.

Gent.

Bibliotheek der Hoogeschool.
Bibliotheek van het Koninkl. Athenaeum.
Dr. Claeys.
Prof. Paul Fredericq.

Ginneken.

J. W. F. Mensing.

Goes.

Arrondissements-Bibliotheek.
J. Kiel.

Gombong.

W. J. H. Schreinemachers.

Gorinchem.

Mr. S. Baron Creutz.
 J. M. Elshout.
 Mr. F. Fernhout.
 Gymnasium.
 C. Hoekwater.
 J. Itjeshorst.
 J. A. Mulder.
 P. F. C. Scharp de Visser.
 Mr. Th. Thooft.

Gouda.

Bibliotheek Rijks Hoogere Burgerschool.
 Dr. J. Heinsius.
 Stads-Librye.
 Dr. R. A. M. Stavernisse de Brauw.
 Lt. Zeeman.

's Graveland.

Jhr. J. W. Six.

's Gravenhage.

Dr. Th. P. H. van Aalst.
 J. H. L. Armand.
 Mr. C. Bake.
 J. H. Bakker.
 Dr. A. J. Barnouw.
 H. E. Becht.
 Mr. A. J. L. van Beeck Calkoen.
 Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland.
 Mr. R. A. Benthem Sypkens.
 De Arrondissements-Bibliotheek.
 Bibliotheek Dep. van Oorlog.
 Bibliotheek H. B. S. voor Meisjes.
 Bibliotheek H. B. S. Stadhouderslaan.
 Bibliotheek van het Gymnasium.
 Koninklijke Bibliotheek.
 De Bibliotheek van de Tweede Kamer
 der Staten-Generaal.
 J. Binnewiertz.
 Mr. P. L. F. Blussé.
 P. A. M. Boele van Hensbroek.
 H. Boerma.
 Mr. Dr. W. P. J. Bok.
 Jhr. Mr. E. N. de Brauw.
 G. H. Bouseholte.
 Mr. L. H. Browne.
 Ds. C. J. Brijce.
 Dr. A. N. Bukers.
 G. L. Buren.
 Mr. C. S. Buys Ballot.
 Gravinne M. A. O. C. van Bylandt.

Firma H. F. de Charro & Zonen.

Jhr. S. van Citters.
 J. L. Cluysenaer.
 Dr. H. T. Colenbrander.
 Mr. E. Baron Collot d'Escury.
 Mr. F. B. Coninck Liefsting.
 Mej. B. W. Cornelder.
 H. Crebas.
 Mej. S. H. Croiset.
 Jhr. Mr. A. van Daehne van Varick.
 Mej. T. Deketh.
 Mr. C. Th. van Deventer.
 Dr. H. J. de Dompierre de Chauffepié.
 Mej. Mr. E. van Dorp.
 Dr. G. J. Dozy.
 Mr. M. I. Duparc.
 J. J. Dijkstra.
 F. Ermerins.
 H. H. Evers.
 A. C. Eyssell.
 Jhr. Mr. W. J. M. van Eysinga.
 E. Fransema.
 Mr. J. H. Fransen van de Putte.
 Mr. S. Franzie.
 W. O. Gallois.
 Dr. F. van Gheel Gildemeester.
 Mr. F. H. Göbel.
 F. L. de Graeff.
 Griffie Eerste Kamer d. Staten-Generaal.
 Provinciale Griffie van Zuid-Holland.
 L. H. de Grijs.
 Mr. J. M. Gülcher.
 Mr. E. W. Guljé.
 H. Gijselman.
 Dr. B. G. van der Hegge Zijnen.
 Mevr. C. Hofstede de Groot.
 Jonkv. M. A. van Hogendorp.
 Jhr. Mr. J. H. Hora Siccama.
 Mr. U. H. Huber.
 Dr. N. Japikse.
 W. Jochems.
 Mr. J. van de Kastelee.
 K. Klinkenberg.
 L. J. Krüger.
 Dr. W. P. C. Knuttel.
 M. J. Kollewijn.
 G. J. W. Koolemans Beynen.
 Prof. Dr. F. J. L. Krämer.
 H. Krull.
 B. Langeveld.
 Mr. J. W. van Lansberge.
 Dames Leesmuseum.
 F. van Leyden.
 Mr. J. P. Graaf van Limburg Stirum.
 Mr. O. J. H. Graaf van Limburg Stirum.
 Loge Hiram Abiff.

P. Louwerse.
 Mej. M. Lulius van Goor.
 Mr. A. F. Baron van Lijnden.
 Jhr. M. H. de Marees van Swinderen.
 D. C. van der Marel.
 Mr. J. C. de Marez Oyens.
 J. Margadant.
 M. van Marle.
 J. C. P. E. Menso.
 Dr. W. W. v. d. Meulen.
 Ministerie van Binnenl. Zaken.
 Ministerie van Justitie.
 Ministerie van Waterstaat, H. en N.
 R. N. L. Mirandolle.
 Th. Morren.
 Netscher, C. v. d. Gon.
 W. Nijhoff.
 Mr. C. P. D. Pape.
 Mr. H. Philips.
 Mr. I. A. Philipse.
 Mr. N. G. Pierson.
 Mr. L. J. Plemp van Duiveland.
 Mr. C. Pijnacker Hordijk.
 A. E. Rahusen.
 Mr. L. M. Rollin Couquerque.
 P. J. v. Rosmalen.
 Jhr. J. de Rovere van Breugel.
 Mr. G. Royaards.
 Mr. A. J. van Royen.
 Mej. La Roze.
 Jhr. D. Rutgers v. Rozenburg.
 Rijksarchief.
 M. Salverda de Grave.
 Jhr. Mr. H. J. L. van Sasse van IJsselt.
 Jhr. Mr. A. F. de Savornin Lohman.
 Jhr. Mr. W. H. de Savornin Lohman.
 J. H. L. v. d. Schaaff.
 J. S. v. d. Schaaff.
 D. F. Scheurleer.
 Jhr. Mr. J. W. Schorer.
 Jhr. Mr. J. F. Schuurbeque Boeije.
 Dr. A. Sikkel.
 Jhr. J. D. Six.
 W. J. O. Sluiter.
 Mr. W. J. Snouck Hurgronje.
 Societeit Besognekamer.
 De Nieuwe of Litteraire Societeit.
 H. C. Soeters.
 Mr. F. Stam.
 Mr. S. R. Steinmetz.
 Mr. A. J. B. Stoffels.
 Mr. J. H. de Stoppelaar.
 Jhr. J. de Stuers.
 Mr. O. W. Stur Numan.
 Jhr. Q. J. van Swinderen.
 Mr. J. P. R. Tak v. Poortvliet.

Mr. J. J. Tavenraat.
 Jhr. L. F. Teixeira de Mattos.
 Mr. C. Th. F. Thurkow.
 Dr. D. R. Thierry.
 J. J. Tiele.
 J. D. Tilanus.
 Dr. D. C. Tinbergen.
 Prof. Dr. R. S. Tjaden Modderman.
 E. Baron van Tuyll van Serooskerken.
 Mej. J. van Velzen.
 Jhr. H. G. Verspijck.
 Mej. P. F. Volcke.
 W. Vosmaer.
 A. C. A. van Vuuren.
 F. G. Waller.
 Mr. O. J. E. Baron van Wassenaer van
 Catwijk.
 J. W. Welcker.
 Dr. D. L. van Wely.
 L. Wichers.
 Mr. J. Wolterbeek Muller.
 Jhr. Mr. E. W. F. Wttewaall van Stoet-
 wegen.
 Mr. H. Zillesen.

's Gravezande.

B. van Dijk.

Groningen.

R. D. Baart de la Faille.
 Mej. M. C. Baehrens.
 Kerkelijke Bibliotheek.
 J. D. de Blécourt.
 P. G. Bos.
 Prof. C. H. Th. Bussemaker.
 Mr. I. A. Feith.
 Gymnasium.
 K. Hildebrand.
 Mevr. de Wed. C. D. Hofstede de Groot—
 Star Numan.
 D. van Hoorn.
 Kweekschool voor Onderwijzeressen.
 J. W. Maassen.
 P. A. Meilink.
 Dr. J. Mendels.
 Openbare Leeszaal.
 Mej. A. M. Pet.
 A. Posthumus.
 G. M. Reyntjes.
 Universiteits-Bibliotheek.

Haaren.

Prof. M. Rath.

Haarlem.

Henri Coebergh.
 J. Ph. van Dam.
 P. Goedhart.
 A. Gijsbers.
 Dr. H. M. B. ter Haar Romeny.
 A. Ph. Hooghwinkel.
 Dr. M. F. v. Lennep.
 Mr. B. Baron Mackay.
 Mr. A. H. Philipse.
 R. Prins.
 P. J. Raëskin.
 Prof. Dr. H. C. Rogge.
 Rijksarchief.
 Rijkskweekschool v. Onderwijzers.
 Joh. Spengelink.
 Stadsbibliotheek.
 A. A. van der Steur.
 J. C. Tadema.
 Dr. M. C. Tideman.
 Dr. J. Timmer.
 J. G. Tuytel.
 F. Wassen.
 Mr. H. M. J. Westerouen van Meeteren.

Hamburg.

Commerzbibliotheek.
 L. A. Driessen.

Harderwijk.

Arrondissemens-Bibliotheek.
 Corpsbibliotheek.

Hardinxveld.

J. van Muylwijk.

Harlingen.

H. G. Harkema.
 Mr. A. H. v. Kleffens.

H4ttem.

F. A. Hoefler.

Heemstede.

A. Schraag.

Heerenveen.

Arrondissemens-Bibliotheek.

Heeswijk.

Abdij van Berne.

Helder.

J. H. Corporaal.
 C. H. Kuyck.

Hengelo.

Arrondissemens-Schoolbibliotheek.
 C. F. Stork.
 Mevr. D. W. Stork.
 W. Stork.
 Mr. F. J. G. van Tricht.

's Hertogenbosch.

Oud-Archief.
 Arrondissemens-Bibliotheek.
 Dr. D. H. G. Bellaard.
 Mr. A. Bosch.
 Rijks Hoogere Burgerschool.
 Jhr. P. J. v. d. Does de Willebois.
 Genootschap v. Kunst en Wetenschap.
 Provinciaal Gouvernement.
 J. Gründing.
 Mr. F. J. v. Lanschot.
 H. Rutgers.

Heteren.

E. de Meester.

Heusden.

Leesgezelschap van Herv. Predikanten.

Hillegersberg.

H. Sondaal.

Hilversum.

J. Perk.
 Mevr. van Vliet.

Hoogeveen.

D. A. Schuur.

Hoorn.

Dr. W. C. L. Bronsveld.
 E. H. Rijkenberg.

Horn bij Bremen.

Dr. H. Wätgen.

Houdringe.

G. H. L. Baron v. Boetzelaar.

Hulst.

J. Adriaanse.

Ithaca, N.-Y.

Cornell University Library.

Kaapstad.

Darter Bros & Co.

Kampen.

Ds. M. Schuurman.

Kapel in 't Zand.

Pater C. Kronenburg.

Katwijk a/R. De Bibliotheek v. h. St. Willibrordus
Gymnasium.**Katwijk a/Z.**C. Boorsma.
J. F. Meijer.**Kokkengen.**

J. A. Boekhorst.

Koog a/d. Zaan.

Mej. Duyvis.

Kopenhagen.

Koninkl. Bibliotheek.

Krommenie.

J. Jongejans.

Kwadendamme.

A. van Rijn.

Kwadijk.

Ds. W. van Roggen Jr.

Lausanne.

Prof. A. Bernus.

Lawang.W. J. Ketjen.
L. H. Olie.**Leeuwarden.**De Gemeente-Bibliotheek.
De Provinciale Bibliotheek.
A. Engelsman.
Jhr. Mr. W. C. G. van Eysinga.
Mej. C. E. Fockema.
D. Harmens.
J. Kofman.
Mr. W. J. van Welderen Baron Rengers.**Leeuwen.**

C. P. J. Schoenmakers.

Leiden. Arrondissements-Bibliotheek.
Mej. Beyerinck.
Bibliotheek v. h. Gymnasium.
Bibliotheek 4e Reg. Infanterie.
Prof. Dr. P. J. Blok.
Prof. Mr. R. T. H. P. L. A. van Boneval
Faure.
P. M. Bots.
W. J. J. C. Bijleveld.
Prof. Dr. P. D. Chantepie de la Saussaye.
Mr. J. A. F. Coebergh.
J. Draayer.
Prof. Mr. H. L. Drucker.
Mr. A. v. d. Elst.
Prof. Mr. S. J. Fockema Andreae.
Mr. A. J. Fokker.
C. G. Frentzen.
A. de Geus.
Prof. Dr. M. A. Gooszen.
E. Haslinghius.
Prof. Mr. J. E. Heeres.
F. F. W. Heintz.
Prof. J. M. Hellegers.
Hoogere Burgerschool voor Jongens.
J. Hoogkamer.
J. C. Huysman Jr.
Prof. Dr. G. Jelgersma.
Prof. Dr. G. Kalff.
A. F. Klaver.
Dr. A. Kluijver.
Prof. Dr. L. Knappert.

Dr. W. J. Kühler.
 J. Kunst.
 C. J. Leendertz.
 Mej. Ligtenberg.
 Mej. Longepée.
 G. C. Mingelen.
 Dr. P. C. Molhuysen.
 H. Mulder.
 Prof. P. L. Muller.
 H. G. A. Obreen.
 A. L. Reimeringer.
 Mr. M. Rijke.
 J. Schaap.
 D. Schutte.
 Societeit Amicitia.
 Mej. E. Soer.
 G. F. Théonville.
 J. J. Tiele.
 H. A. W. van der Vecht.
 H. v. d. Velden.
 Prof. Dr. J. Verdam.
 J. Wilhelmy Damsté.
 F. W. van Wijk,

Leidschendam.

P. Wytenburg.

Leipzig.

Universitäts-Bibliothek.

Lekkerkerk.

Dr. L. A. van Langeraad.

Leusden.

Mr. A. J. de Beaufort.
 Mr. W. H. de Beaufort.

Lisse.

Arrondissements-Bibliotheek, Alkemade.

Lochem.

Mevr. de wed. Siczsz v. d. Cloese.
 Jac. M. Vos.

Loenen a. d. Vecht.

J. A. Vorder Hake.

Londen.

British Museum.
 London Library.

Luik.

Bibliothèque de l'Université.

Maartensdijk.

R. W. Baron van Boetzelaar.

Maastricht.

P. H. Albers.
 De Directie der Studiën.
 Gymnasium.
 J. Klijnen.
 Rijksarchief.

Makkum.

Dr. A. Kuyper Jr.

Meester-Cornelis.

H. Jacobs.

Megen.

Het Gymnasium St. Antonius.

Middelburg.

Provinciale Bibliotheek.
 Mr. C. L. Gratama.
 Mevr. Kan—Pekelharing.
 L. Lasonder.
 Rijks-Archief.
 Jhr. Mr. W. H. Snouck Hurgronje.
 Herman Snijders.

Montreux.

Jhr. P. H. van de Wall Repelaer van
 Puttershoek.

Muiden.

K. Th. Engelbert van Bevervoorde.

München.

Königl. Hof- und Staatsbibliothek.

Naarden.

H. van Dellen.
 C. O. Herber.
 Fr. J. Koffrie.

Ned.-Indië.

W. S. Bazendijk.
 J. J. A. van Gogh.
 C. J. van Kempen.
 H. J. Yspeert.

New-York.

The Netherland Club.
 New-York Public Library.

Nibbixwoude.

C. C. van Berckel.

Nieuwe Pekela.

T. Venninga.

Nieuwe Tonge.

A. Meeuse.

Nieuwveen.

Dr. H. E. Knappert.

Noordwijk a/Z.

Alb. Verwey.

Nijland.

Mr. D. B. Okma.

Nijmegen.

G. Albertz.
 Arrondissements-Bibliotheek.
 Gemeente-Bibliotheek.
 H. van Enck.
 G. J. van Gendt.
 Corn. J. R. Geurts.
 Mr. A. v. d. Goes.
 P. C. Görlitz.
 Gymnasium.
 Mr. F. W. A. Hütschler.
 G. M. Kam.
 P. Koppejan.
 Loge St. Lodewijk.
 Jos. M. Masion.
 Dr. B. F. Matthes.
 Dr. J. H. Neiszen J.Gzu.
 P. Oosterlee.
 Jhr. Mr. C. C. G. de Pestere.

Dr. A. Pijnacker Hordijk.
 Rijkskweekschool voor Onderwijzers.
 A. E. Timmerman.
 Mevr. de wed. van Voorthuysen.

Oenkerk.

Th. M. Th. van Welderen Baron Rengers.

Oestgeest.

W. Roozen.

Oisterwijk.

Mr. A. H. de Balbian Verster.

Ommen.

Onderwijzers-Bibliotheek.

Oosterbeek.

Mevr. de Wed. Knepelhout.

Ouderkerk a. d. Amstel.

J. J. Graaf.

Padang.

Mr. R. H. Kleyn.
 B. L. van der Veen.

Papendrecht.

M. Visser.

Paramaribo.

Mr. G. J. Fabius.
 H. J. Graan.

Parijs.

P. N. Cramer.

Pacieczna.

H. J. Verhellow.

Peking.

Jhr. Mr. A. J. van Citters.

Pepinster.

P. Gittée.

Poeldijk.

J. Gallenkamp.

Puttershoek.

Dr. Wax.

Raalte.

Onderwijzers-Bibliotheek.

Renkum.

Jhr. Mr. F. J. C. Schimmelpenninck.

Roermond. Bibliotheek v/h Juvenaat der Redempto-
risten.

C. A. J. Meerdink.

Onderwijzers-Gezelschap.

G. de Weerd.

Rolduc.

Seminarie.

Rotterdam.

Dr. H. van Anrooy.

Archief der Gemeente.

Arrondissements-Bibliotheek.

Th. van Banning.

Dr. Bavincek.

Mr. G. Bicker Caarten.

Dr. W. van Everdingen.

A. G. Florijn.

Mr. J. A. Fruin.

Mr. Th. A. Fruin.

W. van Haarlem.

Mr. J. Havelaar.

Mr. J. van Heukelom.

Mej. I. Heyermans.

G. L. v. d. Hoeven.

J. Holwerda.

Mr. C. C. 't Hooft.

Jan Hudig.

F. B. s'Jacob.

E. J. Jellesma.

J. C. Johan.

F. Koch Jr.

Mr. F. C. Koch.

C. Kolf A.Qzn.

N. E. Kröller.

Leesgezelschap „de Portefeuille”.

Rotterdamsch Lees kabinet.

Mej. G. van Looy van der Leeuw.

Dr. R. P. Mees R.Azn.

Mr. W. A. Mees.

C. M. van Mens.

J. Mensink.

Mr. J. M. v. Meurs.

Mr. G. Moll.

Mej. Dr. H. C. H. Moquette.

J. van der Most.

Mr. S. Muller Hzn.

Ph. v. Ommeren Jr.

Mr. V. van Peski.

J. W. Pik.

J. J. Pit.

N. J. Pluymert.

Dr. K. H. de Raaf.

J. A. van Rooy.

P. C. F. Snellen.

Mr. A. P. van Stolk.

C. A. P. van Stolk.

G. van Stolk Azn.

Jhr. Dr. E. Teixeira de Mattos.

B. J. Tieman.

W. H. v. d. Toorn.

J. H. W. Unger.

C. J. Vaillant.

A. Voorrips Jzn.

G. v. d. Waals.

K. A. Warmenhoven Jr.

Mej. J. M. Wolfson.

J. van Wijngaarden.

Rozendaal (Gelderl.).F. C. W. Juckema van Burmania Baron
Rengers.**Rumpt.**

A. Entrop.

de Rijp.

J. L. J. ten Dam Ham.

Rijsenburg.

Dr. Ign van Os.

Rijsse.

Mr. J. van Meurs.

Rijswijk.

Mevr. de wed. Auker.

Jhr. W. H. Bicker.

Sappemeer.

Rijks Hoogere Burgerschool.
J. Huges.

Sas van Gent.

G. C. A. Juten.

Scheveningen.

H. D. Pierson.
H. Pluygers.
Mej. A. Robbers.

Schiedam.

H. J. C. Coppens.
Dr. K. Heeringa.
C. Kerdel.
Johan Tak.

Semarang.

Jhr. Dr. H. van Alphen.
Dr. R. Broersma.
A. Sijthoff.
Mr. Fid. Vorstman.

St. Petersburg.

G. J. Megelink.

Sitoebondo (Java).

T. Ottolander.

Slochteren.

Bibliotheek Arrondissement.

Sneek.

H. P. Geerke.
D. Jaarsma.
Mr. H. N. Woude.

Soemalata.

E. W. Edgar.

Soerabaia.

L. A. Hissink.
W. s'Jacob.
P. J. F. Louw.
Mr. C. L. Rahder.
Dr. Wijdenes Spaans.

Soest.

W. Rademaker.

Southall.

Rev. George Edmundson.

Steenwijk.

Dr. J. Hania.

Stellenbosch (Kaapkolonie).

Prof. Dr. E. C. Godée Molsbergen.

Stockholm.

Koninkl. Bibliotheek.

Strassburg.

Kaiserl. Universitäts- und Landesbiblio-
thek.

Stratum.

Dr. A. Desertine.

Strijen.

G. A. Diepenhorst.

Stuttgart.

K. Landesbibliotheek.

Terborg.

Ds. I. C. Knuttel.

Texel.

Arrondissements Bibliotheek.

Tholen.

J. G. van der Weiden.

Tilburg.

Mr. J. A. E. Bink.
Dr. B. Dijksterhuis.

Twello.

Mr. H. H. Everts.

Utrecht.

Dr. L. Alma.
Mr. J. F. B. Baert.

Dr. W. A. F. Bannier.
Mr. C. G. Berger van Hengst.
Mr. A. A. H. Besier.
Academische Bibliotheek.
Kerkelijke Bibliotheek.
Onderwijzers-bibliotheek v/h. Arrondissement.

M. ten Bouwhuis.
Dr. G. Brom.
Mej. G. Coelingh.
N. D. Doedes.
E. J. Dijkman.
Mej. J. Elias.
J. Fillekes.
Dr. W. van Geer.
L. J. L. van Gorkom.
Dr. J. H. Gunning J.Hzn.
Prof. Mr. H. J. Hamaker.
J. L. Huysinga.
Mej. Imminck.
W. Jansen.
Prof. Dr. G. W. Kernkamp.
A. J. R. Koopmans Stradnitski.
H. van Krugten.
Dr. K. Later.
Mej. Cath. Ligtenberg.
J. F. A. Lindsen.
Mr. C. R. Merkus.
A. J. van der Meulen.
Mej. L. Miedema.
Dr. L. J. Morell.
Prof. Dr. J. W. Muller.
Mr. S. Muller Fzn.
J. H. Muntendam.
J. J. van Noorle Jansen.
P. A. J. Pauw.
Jhr. Mr. F. A. J. F. Ridder van Rappard.
H. A. Ritter.
H. J. Royaards.
Mr. W. C. Schuylenburg.
K. Singels.
H. L. A. van den Wall Bake.
S. A. Waller Zeper.
W. H. A. Wesselink.
J. Zelling.

Varsseveld.

Ds. J. van der Sluys.

Velp.

Mr. A. H. Brandt.
P. Leendertz.
A. M. Repelius.

Velsen.

Mr. M. G. P. del Court van Krimpen.
H. L. Sloots.

Venlo.

Rijks Hoogere Burgerschool 3-j. cursus.

Vianen.

L. van Ittersum.

Vlaardingen.

J. H. van Linden van den Heuvell.
A. C. v. Wingerden.

Vlissingen.

De Commissie voor de Oudheidkundige
Verzameling.

Vogelenzang.

C. de Gruyter.

Voorburg.

J. A. U. Reiziger.
W. v. Stee.

Voorhout.

Prof. B. P. Aalberse.
De Bibliotheek v/h. Seminarie „Hageveld”.
J. W. van Heeswijk.

Vries.

Arrondissements-Bibliotheek.

Wageningen.

Bibliotheek v. Onderwijzers in het Arrondissement Wageningen.
Dr. G. M. Slothouwer.

Wamel.

W. R. Domsdorf.

Wanneperveen.

Corns. van de Stadt Willemsz.

Wapenvelde.

Mevr. de Wed. Dr. J. W. Bok, geb. J.
H. Lijndrajer.

Warfum.

J. L. Dijkhuis.

- Warmond.**
W. H. C. Machen.
Leo A. Roozen.
- Washington.**
Library of Congress.
- Wassenaar.**
G. W. F. H. Ridder Huyssen v. Kattendijke.
- Weenen.**
K. K. Hofbibliotheek.
- Weesp.**
J. B. van Rooy.
- Weidum.**
Arrondissements-Bibliotheek.
- Weltevreden.**
P. H. van Andel.
E. den Dooren de Jong.
H. E. Driessen.
- Werkendam.**
A. G. van Dulst.
- Wieringerwaard.**
J. P. Backx.
- Wiesbaden.**
Jhr. C. Baud.
- Willemsoord.**
Koninklijk Instituut voor de Marine.
- Winschoten.**
Dr. L. Beins.
Mr. H. Hesse.
Mr. H. J. Schönfeld.
- Wnters wijk.**
J. M. Kruisselbrink.
J. B. Roelvink.
Rijks Hoogere Burgerschool.
- Woerden.**
De Arrondissements-Bibliotheek.
- Woluwe (St. Pierre).**
Mr. L. de Vries Feyens.
- Wolvega.**
Arrondissements-Schoolbibliotheek.
- Wonokromo.**
Mr. J. J. C. Enschede.
- Wormerveer.**
R. A. Laan.
- Woudrichem.**
Dr. J. W. F. Gobius du Sart.
- Woudsend.**
Dr. K. Vos.
- IJsselstein.**
Arrondissements-Bibliotheek.
W. Peel.
- Zaandam.**
J. H. van Dokkum.
L. Kieviet.
- Zalt-Bommel.**
Hoogere Burgerschool.
- Zierikzee.**
P. van der Have.
Jhr. B. M. de Jonge van Ellemeet.
- Zoeterwoude.**
J. H. Sundermeyer.
- Zutphen.**
Mr. A. S. de Blécourt.
H. G. van Duyl.
Mej. L. Henny.
Jhr. Mr. B. de Jonge.
Jhr. A. H. Martens van Sevenhoven.
Dr. D. A. Sloos.
Mr. W. J. L. Umbgrove.
- Zwolle.**
W. F. E. Baron van Aerssen Beyeren
van Voshol.
Oud Archief van Overijssel.
De Algemeene Bibliotheek.
Onderwijzers-Bibliotheek.
K. Brouwer.
N. A. Cramer.
Dr. J. J. Doesburg.
Mr. E. Heerkens.
J. A. Jacobs.
Mr. C. P. L. Rutgers.
Vereeniging voor Overijsselsch recht en
geschiedenis.
N. Waterbolk.

GETTY RESEARCH INSTITUTE

3 3125 01410 2491

